

Jaśkowa Dolina 11 B/3
80-252 Gdańsk
T: +48 58 344 44 50
F: +48 58 344 44 49
biuro@dsconsulting.com.pl
www.dsconsulting.com.pl

Województwo Pomorskie
Ul. Okopowa 21/21, 80-810 Gdańsk
<http://pomorskie.eu>

Analiza wykonalności przedsięwzięcia strategicznego „Pomorskie Szlaki Kajakowe etap II”

Grudzień 2023

SPIS TREŚCI

1	Wprowadzenie	4
1	Charakterystyka Przedsięwzięcia.....	12
1.1	Geneza	12
1.2	Obecny potencjał.....	16
1.3	Zidentyfikowane problemy	44
1.4	Cele przedsięwzięcia	47
1.5	Korzyści w kontekście grup docelowych	49
2	Uwarunkowania instytucjonalne i prawne realizacji Przedsięwzięcia	52
2.1	Rola Województwa Pomorskiego w realizacji Regionalnego Programu Strategicznego (RPS) 52	
2.2	Modelowy przebieg procesu inwestycyjnego.....	55
2.3	Bariery prawne i planistyczne dla lokalizacji	58
2.4	Pomoc publiczna – identyfikacja, legalizacja	95
2.5	Kwalifikowalność VAT.....	97
3	Wykonalność techniczno-technologiczna	99
3.1	Standardy zagospodarowania obiektów infrastruktury kajakowej.....	99
3.2	Wariantowanie zakresu Przedsięwzięcia	100
3.3	Założenia analizy wielokryterialnej.....	112
3.3.1	Zgodność z kryteriami horyzontalnymi	112
3.3.2	Kryteria wyboru zadań	126
3.4	Wyniki analizy wielokryterialnej - priorytetyzacja zadań	129
3.4.1	Zadania rekomendowane	136
3.4.2	Zadania rezerwowe.....	139
4	Wykonalność finansowo-ekonomiczna.....	140
4.1	Planowane nakłady inwestycyjne.....	140
4.2	Planowane koszty operacyjne	152
4.3	Potencjalne źródła finansowania.....	154
4.3.1	Środki własne jednostki samorządu terytorialnego (gminy).....	155
4.3.2	Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027.....	155
4.3.3	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	159
4.3.4	Interreg Południowy Bałtyk	161
4.3.5	Fundusze norweskie	165

4.3.6	Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027	166
4.4	Harmonogram wdrożenia.....	167
5	Wpływ przedsięwzięcia na środowisko.....	180
5.1	Ocena oddziaływania na środowisko	209
5.2	Ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszarów objętych ochroną przyrody, w tym Obszarów Natura 2000	212
5.3	Uwarunkowania ocen oddziaływania na środowisko – procedury administracyjne	221
5.4	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	228
5.5	Analiza skumulowanego oddziaływania realizacji zamierzeń inwestycyjnych.....	232
5.6	Transgraniczne oddziaływanie na środowisko.....	240
6	Wykaz załączników.....	241
7	Spis tabel, zdjęć/grafik i wykresów.....	246

1 Wprowadzenie

Celem Analizy wykonalności przedsięwzięcia strategicznego „Pomorskie Szlaki Kajakowe etap II” jest przede wszystkim wariantowe określenie preferowanych miejsc lokalizacji infrastruktury turystycznej, przyczyniających się do poprawy warunków obsługi turystyki wodnej dla utworzenia sieci turystycznej wzdłuż Pomorskich Szlaków Kajakowych.

Opracowanie wpisuje się w długofalową politykę Zamawiającego, jaką jest dalsze wzmocnianie wykorzystania potencjału województwa pomorskiego dla rozwoju turystyki kajakowej, co ma przyczynić się m.in. do rozwoju regionalnej gospodarki, polepszenia jakości życia mieszkańców i udostępnienia jego walorów turystom. Aspekty te wyrażone są w założeniach i celach przyjętej 12 kwietnia 2021 roku Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030.

Operacyjnym rozwinięciem celów strategicznych są regionalne programy strategiczne, w tym w zakresie gospodarki, rynku pracy, oferty turystycznej i czasu wolnego. Jednym z zobowiązań ww. Strategii 2030 jest stworzenie kompleksowej, całorocznej oferty turystycznej i czasu wolnego wraz z systemowym wsparciem rozwoju infrastruktury w oparciu o wyróżniki regionalne oraz aktualne kierunki rozwoju turystyki.

Jednym z celów operacyjnych Strategii jest cel 3.3 Oferta turystyczna i czasu wolnego. Aby go zrealizować, samorząd województwa zobowiązał się do „stworzenia kompleksowej, całorocznej oferty turystycznej i czasu wolnego wraz z systemowym wsparciem rozwoju infrastruktury w oparciu o wyróżniki regionalne oraz aktualne kierunki rozwoju turystyki”, co ma zwiększyć liczbę przyjazdów turystów krajowych i zagranicznych. Podstawą jego

Przedsięwzięcia Strategiczne realizujące zobowiązania Strategii 2030 w ramach RPS w zakresie gospodarki, rynku pracy, oferty turystycznej i czasu wolnego

1. Pomorskie Trasy Rowerowe – etap 2
2. Pomorskie Trasy Rowerowe – etap 3 – Trasa Subregionalna
3. Pomorska Turystyka Konna
4. Pomorska Strefa Uzdrawiskowa
5. Pomorskie Szlaki Kajakowe. Etap II
6. Rozwój oferty turystyki wodnej w obszarze Pętli Żuławskiej, Zatoki Gdańskiej i Morza Bałtyckiego
7. Pomorskie Kąpieliska
8. Pomorskie Żagle na jeziorach
9. Pomorska Platforma Wsparcia Ruchu Turystycznego

realizacji będą narzędzia, w tym przedsięwzięcia strategiczne, z których jednym jest przedsięwzięcie „Pomorskie Szlaki Kajakowe etap II”.

Jego głównym celem jest zagospodarowanie szlaków kajakowych poprzez zbudowanie zintegrowanej sieci przystani, stanic i pól biwakowych wraz z bezpiecznymi przenoskami, przyczyniającej się do stworzenia spójnego i wszechstronnego pakietu turystycznego. Dnia 4 października 2022 r. Zarząd Województwa Pomorskiego podjął Uchwałę w sprawie przyjęcia projektu zmiany Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie gospodarki, rynku pracy,

oferty turystycznej i czasu wolnego. Zmiana przywołanego RPS została przyjęta uchwałą nr 61/421/23 Zarządu Województwa Pomorskiego z 17 stycznia 2023 r. W dokumencie wyodrębniono w szczególności Cel. 3.1. Markowa oferta turystyczna i czasu wolnego oraz Działanie 3.1.1. Systemowe wsparcie infrastruktury.

Cele Przedsięwzięcia Strategicznego

Pomorskie Szlaki Kajakowe etap II

- Stworzenie kompleksowej, rozpoznawalnej oferty turystycznej opartej na charakterystycznych walorach pomorskich szlaków kajakowych.
- Uzupełnienie sieciowości pomorskich szlaków kajakowych.
- Wzrost bezpieczeństwa infrastruktury kajakowej zlokalizowanej na Pomorskich Szlakach Kajakowych.
- Poprawa stanu środowiska naturalnego wzdłuż rzek województwa pomorskiego w tym zrównoważone wykorzystanie obszarów objętych systemem NATURA 2000.
- Wydłużenie sezonu turystycznego woj. pomorskiego w oparciu o unikatowy, zintegrowany produkt turystyki wodnej, wykorzystujący walory przyrodnicze i kulturowe regionu.
- Generowanie nowych miejsc pracy nie tylko w sektorze turystyki, ale także w sektorze okołoturystycznym, niezbędnym dla obsługi turystów.

W zakresie budowy i rozwoju markowej oferty turystycznej planuje się realizację niezbędnych inwestycji, będących kontynuacją dotychczasowych przedsięwzięć strategicznych, tj. Pomorskie Trasy Rowerowe, Pomorskie Szlaki Kajakowe, Rozwój oferty turystyki wodnej w obszarze Pętli Żuławskiej i Zatoki Gdańskiej oraz nowych, uzupełniających ofertę. Kluczowe są inwestycje udostępniające przestrzeń o walorach przyrodniczych, m.in. w zakresie infrastruktury wodnej. Istotną rolę będą pełnić działania skoncentrowane na infrastrukturze odpowiadającej potrzebom rynku, takiej jak mała architektura, zagospodarowanie i oznakowanie szlaków, oznakowanie atrakcji turystycznych.

Autorzy założeń programu strategicznego wskazują, że potrzeba jego realizacji wynika przede wszystkim z konieczności poprawy wizerunku Polski na arenie międzynarodowej, jako miejsca atrakcyjnego pod względem turystycznym i inwestycyjnym. Wskazuje się również na występujące deficyty w postaci braku nietuzinkowej oferty dla kajakarzy, która stanowiłaby ciekawą propozycję aktywności i mogłaby stać się uznaną atrakcją turystyczną, unikalną w skali regionu i kraju. Efektem jest to, że Polska, mimo znacznego potencjału przyrodniczego i kulturowego, nie jest wystarczająco (w relacji do potencjału) rozpoznawalna rynkowo pod względem atrakcyjności oferowanych produktów turystycznych. Diagnoza programu strategicznego podkreśla również, że „współczesna turystyka wymaga nie tylko istnienia wysokich walorów turystycznych, ale rosnące wymagania osób wypoczywających wymuszają także stworzenie odpowiednich urządzeń infrastruktury (zagospodarowania turystycznego),

które z jednej strony zwiększają komfort, standard wypoczynku i pozwalają na wzrost pojemności turystycznej obszaru, a z drugiej mogą przyczynić się do ochrony walorów turystycznych, których zachowanie jest warunkiem dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego tej części województwa pomorskiego”. Ocena stanu istniejącego wpłynęła na określenie celów strategicznych i katalogu spodziewanych efektów, stanowiących przesłankę do realizacji niniejszej Analizy Wykonalności.

Istotnym zagadnieniem rozważanym w trakcie realizacji opracowania była kwestia kontynuacji dotychczas realizowanych działań rozwijających turystykę kajakową w województwie, w tym takich, dla których Województwo Pomorskie pełniło rolę koordynatora, inspiratora lub lidera. Zamierzenie stanowi kontynuację przedsięwzięcia „Pomorskie Szlaki Kajakowe”.

Planowane efekty Przedsięwzięcia Strategicznego

Pomorskie Szlaki Kajakowe etap II

1. Marka Pomorskie Szlaki Kajakowe
2. Bezpieczne i odpowiadające na potrzeby kajakarzy Pomorskie Szlaki Kajakowe
3. Skanalizowany ruch turystyczny na szlakach kajakowych województwa pomorskiego

W tym zakresie istotna była ocena obecnego stanu zagospodarowania infrastrukturą kajakową i identyfikacja rzeczywistych deficytów, które mogą być zniwelowane.

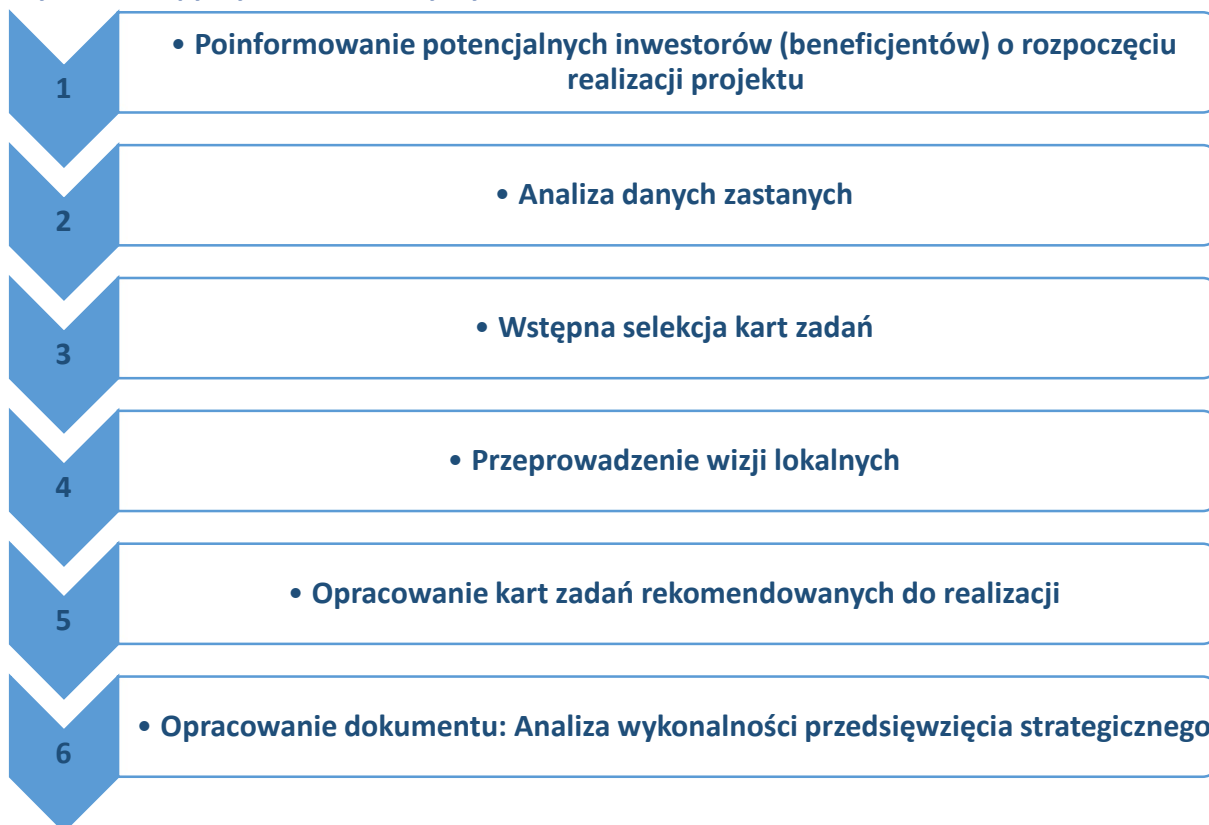
Deficyty te obejmowały zarówno braki w sieciowości szlaku (niska reprezentacja przystani na danym szlaku), jak i niewystarczające wyposażenie lub funkcjonalność obecnej infrastruktury (np. niezapewnienie wystarczającego poziomu bezpieczeństwa, niedostosowanie zakresu zagospodarowania do obecnej i planowanej skali ruchu kajakowego).

Należy podkreślić, że potrzeby uczestników turystyki kajakowej ewoluują w czasie. Dlatego też podczas prac nad Analizą Wykonalności wypracowano aktualny katalog potrzeb, braków, opierając się na obecnej wiedzy, w tym na wiedzy praktycznej i doświadczeniach ekspertów reprezentujących środowisko i operatorów infrastruktury. Analiza obecnych trendów w turystyce kajakowej pozwoliła na wypracowanie i uwzględnienie optymalnych rozwiązań w zagospodarowaniu poszczególnych lokalizacji.

Fotografia 1: Przykład bariery na szlaku – próg wodny za jazem przy elektrowni Kolincz (rz. Wierzyca)

Źródło: Materiały własne (DS Consulting)

Realizacja Analizy Wykonalności ze względu na jej obszerny zakres, jak i liczbę badanych lokalizacji, wymagała zastosowania precyzyjnego planu działań, który schematycznie zaprezentowano na poniższym wykresie.

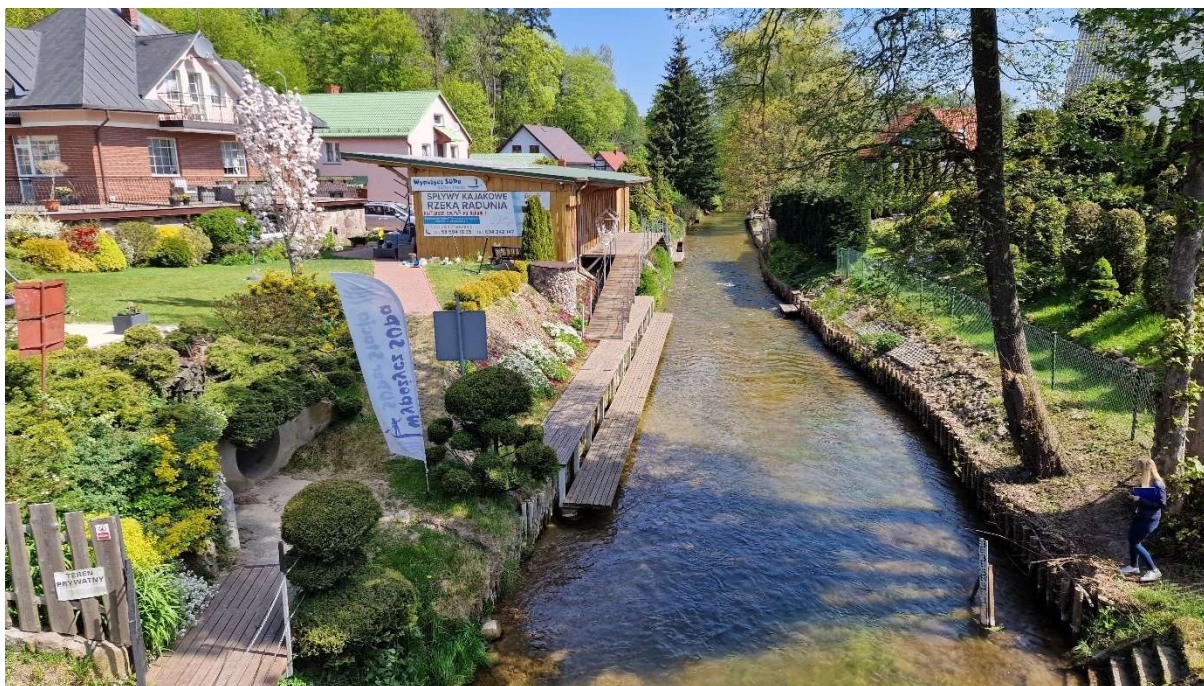
Wykres 1: Etapy wykonania Analizy wykonalności

Źródło: Opracowanie własne

Podstawą do zweryfikowania możliwości lokalizacyjnych, czyli do określenia zakresu inwestycji oraz ustalenia sposobu zagospodarowania w ramach Analizy wykonalności przedsięwzięcia strategicznego „Pomorskie Szlaki Kajakowe etap II”, było 178 planowanych inwestycji kajakowych wynikających z dokumentu pn. „Diagnoza stanu i koncepcja rozwoju turystyki wodnej w województwie pomorskim 2030” oraz zadań wskazanych przez Zamawiającego w ramach OPZ.

Duża liczba potencjalnych zamierzeń inwestycyjnych zgłoszonych przez zainteresowanych (JST, organizacje kajakowe, przedsiębiorcy, nadleśnictwa, itp.) była przyczyną szerokiej akcji informacyjnej dotyczącej przedsięwzięcia „Pomorskie Szlaki Kajakowe etap II”. Działania te miały za zadanie zwiększenie skuteczności kontaktu przedstawicieli Wykonawcy z Inwestorami w celu przeprowadzenia procesu selekcji, zaaranżowania wizji lokalnych oraz udziału zainteresowanych instytucji w dalszych pracach. Działania te miały formę korespondencji mailowej (luty 2023) oraz konferencji zorganizowanej przez Zamawiającego i Wykonawcę w dniu 7.02.2023, w której uczestniczyli zainteresowani potencjalni Inwestorzy. Sukces akcji informacyjnej przełożył się pozytywnie na dobrą współpracę z Inwestorami w zakresie pozyskania od nich danych i informacji (stanowiących część analizowanych materiałów w ramach etapu „Analiza danych zastanych”) oraz ułatwił późniejszą realizację wizji lokalnych.

Fotografia 2: Szlak Raduni – wizja lokalna zadania Przenoska kajakowa przy jazie w Ostrzycach (rz. Radunia)

Źródło: *Materiały własne (DS Consulting)*

Kolejnym etapem działań była wstępna selekcja zadań, przeprowadzona na podstawie kryteriów przyjętych przez zespół zadaniowy i zaopiniowanych przez Zamawiającego. Zbadano potencjalny wpływ zadań na możliwość wdrożenia kluczowych założeń przedsięwzięcia strategicznego, takich jak bezpieczeństwo uczestników turystyki kajakowej, sieciowość szlaku, likwidacja utrudnień oraz poprawa dostępności szlaku.

Pierwszym etapem selekcji zadań kajakowych było kryterium „akceptacji Inwestora”, dlatego Wykonawca kontaktował się z Inwestorami przyporządkowanymi do danych kart zadań w celu:

- przypomnienia podstawowych zasad kształtujących przedsięwzięcie strategiczne,
- potwierdzenia aktualności zapisów w kartach zadań,
- pozyskania wybranych danych uzupełniających karty zadań,
- pozyskania akceptacji Inwestora dla uwzględnienia wnioskowanego zadania w dalszych pracach zmierzających do wyboru zadań ujmowanych w przedsięwzięciach strategicznych.

Wykonawca uzyskał od potencjalnych Inwestorów deklarację udziału dla 88 wytypowanych zadań. Do Wykonawcy wpłynęły także rezygnacje dotyczące 47 zadań inwestycyjnych. W przypadku 43 zadań nie otrzymano odpowiedzi.

178 zadań zostało poddanych także selekcji merytorycznej z uwzględnieniem uwarunkowań hydrologicznych, środowiskowych, własnościowych, ekonomiczno-społecznych oraz planistycznych. Oceny jakościowej dokonano na podstawie dostępnych informacji zawartych w przekazanych ankietach i kartach zadań oraz merytorycznej wiedzy zespołu Wykonawcy.

Na podstawie przyjętej metodyki Wykonawca wykazał dodatkowe zamierzenia inwestycyjne, gdzie potencjalni Inwestorzy zadeklarowali możliwość realizacji inwestycji na akwenach z istotnymi według Wykonawcy deficytami infrastruktury kajakowej.

Po etapie selekcji nastąpił etap wizji lokalnych. Były one kluczowym narzędziem do zweryfikowania możliwości lokalizacyjnych, tj. określenia zakresu inwestycji oraz ustalenia sposobu zagospodarowania z potencjalnym Inwestorem, w celu weryfikacji wykonalności zamierzenia, jak również w celu zapewnienia bezpośredniego kontaktu z przedstawicielami Inwestorów na potrzeby dalszych analiz. W trakcie wizji, w kilku przypadkach, uczestnicy zaproponowali pobliskie, alternatywne lokalizacje o zbieżnej funkcjonalności i przydatności dla użytkowników szlaków (w kontekście sieciowości, wariantowości, powiązań przestrzennych pomiędzy poszczególnymi lokalizacjami). Lokalizacje te stanowiły rozwinięcie kart zgłoszonych na etapie Diagnozy i były uwzględniane w dalszych pracach. Była to praktyczna realizacja wariantowego określenia preferowanych miejsc lokalizacji infrastruktury turystyki kajakowej oraz innych zadań, przyczyniających się do poprawy warunków do obsługi sptywów kajakowych i uzupełnienia sieci infrastruktury turystycznej szlaków kajakowych. Takie alternatywne, zamiennie lokalizacje były w praktyce analizowane równoważnie jak pierwotne lokalizacje wynikające z kart zgłoszonych na etapie wspomnianego dokumentu Diagnozy. Wypracowany proponowany zakres inwestycji dla lokalizacji był prezentowany do

akceptacji Inwestorom oraz (w ramach uzgodnionych notatek z wizji lokalnych) – Zamawiającemu.

Na ostateczny kształt planowanego zakresu inwestycyjnego, w uzasadnionych przypadkach, wpływ miały robocze konsultacje z właścicielami nieruchomości i instytucjami odpowiedzialnymi za docelowe uzgodnienia projektowe w ramach procedury przedrealizacyjnej. Należy tu wymienić np. Lasy Państwowe, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Dyrekcje Parków Narodowych i Krajobrazowych, Energa Wytwarzanie S.A.

Określenie sposobu zagospodarowania infrastruktury w ramach przedsięwzięcia strategicznego zostało zaprezentowane przede wszystkim w formie Kart Zadań, stanowiących załącznik do niniejszej Analizy Wykonalności. Stanowią one kompendium wiedzy o danej lokalizacji: stanie obecnym, potrzebach inwestycyjnych, barierach (w tym o barierach instytucjonalno-prawnych w procesie uzgodnień docelowej dokumentacji projektowej), a przede wszystkim zawierają precyzyjną propozycję zagospodarowania lokalizacji i szacunkowy kosztorys. Informacje i materiały zawarte w kartach stanowią podstawę dla opracowania docelowej dokumentacji projektowej, niezbędnej Inwestorom w ramach procedury przedrealizacyjnej, na potrzeby planowanych naborów i wniosków o dofinansowanie w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027 i w ramach innych potencjalnych źródeł finansowania (np. środki własne Inwestorów, Rządowy Fundusz Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych czy Fundusze Europejskie dla Rybactwa). Szczegółowy zakres merytoryczny kart został zdefiniowany w ramach Opisu Przedmiotu Zamówienia i składa się z części opisowej, rysunku zagospodarowania, uzupełnionej dokumentacją fotograficzną i mapami lokalizacji. Rozwiązania zawarte w kartach są odzwierciedleniem rzeczywistych i zweryfikowanych potrzeb i oczekiwań dla jej przyszłych operatorów i użytkowników, w tym osób ze szczególnymi potrzebami. Proponowane rozwiązania służą poprawie bezpieczeństwa i czystości szlaków kajakowych. Szczególnie dla zadań, dla których nie opracowano wcześniej koncepcji lub projektów, wybrane propozycje zagospodarowania (ich zakres i wykorzystanie typowych rozwiązań w ramach typów lokalizacji) zapewniają spójność i standaryzację¹ w skali Analizy Wykonalności.

Zadania charakteryzują się wysoką ekspozycją na negatywne oddziaływanie warunków naturalnych (deszcz, wiatr, zalodzenie, zawilgocenie), co jest wzmocnione zmianami klimatu. Stosowane rozwiązania, w tym rekomendacje materiałowe wpływają na potencjalnie wysoką trwałość i odporność, w tym na akty wandalizmu. Minimalizacja ryzyka wandalizmu realizowana jest również przez wprowadzenie dla niektórych obiektów systemów monitoringu. Szczególnie w ramach konsultacji zadań, istotną kwestią było wypracowanie i uwzględnienie w Kartach Zadań zakresu inwestycyjnego zakładającego jak najmniejszą ingerencję w środowisko naturalne i krajobraz naturalny. Co do zasady, Przedsięwzięcie ma

¹Wytyczne dla zagospodarowania szlaków kajakowych w województwie pomorskim, KS STUDIO, Pomorskie Szlaki Kajakowe, 2021; System znakowania rzek – aktualizacja, Pomorskie Szlaki Kajakowe, 2018

pozytywnie wpłynąć na środowisko, poprzez skanalizowanie ruchu turystycznego i ograniczenie zachowań turystów obciążających środowisko (np. śmiecenie, postój w miejscach nieusankcjonowanych turystycznie, w których występują cenne przyrodniczo osobliwości flory i fauny). Tym niemniej, szczególnie dla zadań zlokalizowanych w obszarach form ochrony przyrody, zapewnienie odpowiedniego balansu pomiędzy spodziewanymi pozytywnymi efektami inwestycji a skalą ingerencji inwestycyjnej będzie kluczowe dla ich wykonalności. Widoczne to było podczas konsultacji zakresów wybranych zadań z instytucjami zewnętrznymi. Ich efektem były korekty proponowanego wstępnie zakresu lub wnioski o braku możliwości realizacji zadania, z uwagi na trudność w pogodzeniu potrzeb turystów z uwarunkowaniami środowiskowymi. Dużą wartością kart zadań jest fakt, iż przy ich opracowaniu uczestniczyli praktycy zapewniający użyteczność rozwiązań i prostotę wykonania. Ma mieć to pozytywny wpływ na fazę eksploatacji.

Końcowym etapem prac było podsumowanie wyników w formie niniejszej Analizy. Intencją opracowania jest wykazanie i omówienie wykonalności kolejnego etapu realizacji inwestycji Pomorskich Szlaków Kajakowych, bazując na analizie konkretnych grup zamierzeń inwestycyjnych. Analiza uwzględnia również drugi (po preselekcji) etap priorytetyzacji – przyporządkowanie (na podstawie analizy wielokryterialnej) do listy zadań rekomendowanych i do listy zadań rezerwowych. W etapie tym za mniej perspektywiczne uznano jedynie zamierzenia proponowane na szlakach, na których występuje problem ze spławnością szlaku, w szczególności niskie stany wód, zarastanie koryta rzeki w okresie wysokiego sezonu turystycznego. Może się to przyczynić ograniczonego wykorzystania tych szlaków przez kajakarzy.

Analiza zawiera zestawienie oszacowanych kosztów realizacji poszczególnych zadań oraz planowany harmonogram ich realizacji. Prezentuje również kontekst Przedsięwzięcia strategicznego, w postaci prezentacji genezy, założeń i jego celów, co umożliwi weryfikację spójności lokalizacji proponowanych do realizacji (głównie ich zakresów, funkcjonalności, wpływu sieciowości).

Dokument przedstawia informacje istotne dla Inwestorów i Instytucji Zarządzającej z punktu widzenia planowania naboru wniosków o dofinansowanie infrastruktury turystyki wodnej (m.in. w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027), na temat możliwych barier realizacyjnych, obejmujących np. kwestie środowiskowe, instytucjonalne, własnościowe. Analiza wykonalności oraz komplementarne do niej opracowania („System znakowania rzek – aktualizacja”, „Wytyczne dla zagospodarowania szlaków kajakowych w województwie pomorskim”) pozwolą Inwestorom racjonalnie zaplanować budowę, modernizację i oznakowanie projektowanej oraz istniejącej infrastruktury kajakowej i docelowo ułatwią proces ubiegania się o współfinansowanie planowanych zamierzeń inwestycyjnych ze środków UE lub z innych źródeł finansowania.

1 Charakterystyka Przedsięwzięcia

1.1 Geneza

Przedsięwzięcie "Pomorskie Szlaki Kajakowe etap II" to wynik realizacji dokumentów strategicznych i planistycznych województwa pomorskiego. Omawiana inwestycja wpisuje się w założenia dokumentu „Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030”² oraz jest zgodna z zawartym w nim Celem operacyjnym 3.3. „Oferta Turystyczna i czasu wolnego” i zobowiązaniem „Stworzenie kompleksowej, całorocznej oferty turystycznej i czasu wolnego wraz z systemowym wsparciem rozwoju infrastruktury w oparciu o wyróżniki regionalne oraz aktualne kierunki rozwoju turystyki”. Ponadto niniejszy projekt został wymieniony w „Regionalnym Programie Strategicznym w zakresie gospodarki, rynku pracy, oferty turystycznej i czasu wolnego ze zmianą z dnia 17.01.2023”³ dla województwa pomorskiego jako przedsięwzięcie strategiczne dla regionu oraz w dokumencie „Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027”⁴ jako część CP 4.

Przedmiotowe zamierzenie jest także rozwinięciem i bezpośrednim następcą przedsięwzięcia "Pomorskie Szlaki Kajakowe". W ramach tej inicjatywy dokonano znacznej poprawy standardów oraz bezpieczeństwa infrastruktury kajakowej na szlakach kajakowych w obrębie województwa pomorskiego na odcinkach wodnych mających długość około 1200 km. Głównym celem przedsięwzięcia było udostępnienie szlaków wodnych kajakarzom oraz zapewnienie bezpieczeństwa i dostępu do dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego regionu oraz ochrona środowiska. Powstanie infrastruktury takiej jak przystanie i stacje kajakowe, pola biwakowe, miejsca etapowe i przenoski przyczyniło się do stworzenia sieciowości infrastruktury turystycznej szlaków kajakowych. Realizacja przedsięwzięcia miała na celu nie tylko poprawę standardu infrastruktury kajakowej, ale również przyciągnięcie ruchu turystycznego na obszary cenne przyrodniczo, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Do „Pomorskich Szlaków Kajakowych” zalicza się 43 szlaki kajakowe o łącznej długości 1608,3km. Znajdują się one na rzekach: Brda – w granicach województwa (130 km), Wielki Kanał Brdy - w granicach województwa (13,5 km), Zbrzyca (41,2 km), Kuśnia i Ruda (13,1 km), Chocina (23,3 km), Młosina (3,6 km), Gwda – w granicach województwa (15 km), Czernica (29,4 km), Biała – w granicach województwa (23,3 km), Wda – w granicach województwa (137,1 km), Kanał Wdy (20,1 km), Graniczna z Trzebiochą i Pilicą (23,9 km), Wierzyca (154,6 km), Wietcisa (11,8 km), Wieprza – w granicach województwa (49,3 km), Pokrzywna (8,9 km),

²Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030, Załącznik do uchwały nr 376/XXXI/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 12 kwietnia 2021 roku

³Regionalny Program Strategiczny w zakresie gospodarki, rynku pracy, oferty turystycznej i czasu wolnego, Załącznik do uchwały nr 61/421/2361/421/23 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 17 stycznia 2023

⁴Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027, Dokument zatwierdzony decyzją wykonawczą Komisji Europejskiej nr C(2022) 8860 z dnia 7 grudnia 2022 roku

Studnica (32,6 km), Słupia (133,6 km), Skotawa (28 km), Kamienica (35,2 km), Bytowa (22,6 km), Łupawa (94,5 km), Bukowina (19,4 km), Łeba (87 km), Kanał Chełst (12,9 km), Reda (42,2 km), Piaśnica wraz z Jeziorem Żarnowieckim (14,2 km), Czarna Wda (6,6 km), Radunia (49,3 km), Martwa Wisła, Wisła Śmiała, Odnoga Błotnik (25,1 km), Pętla Gdańska (6,9 km), Motława (24,2 km), Nogat - w granicach województwa (62,1), Szkarpa (26,5 km), Wisła Królewiecka (11,9 km), Tuga – Wlk. Święta (26,6 km), Liwa – w granicach województwa (44,3 km), Niechwaszcz (28 km) oraz na jeziorach: Krępsko i Szczytno (9,4 km), Charzykowskie, Karsińskie i Długie (9,2 km), Jelenie i Gołun (9,5 km), Cheb, Słupino, Słupinko (9,6 km) oraz Kółko Jezior Raduńskich (38,8 km).

W przedsięwzięciu brało udział 72 beneficjentów, realizujących 26 projektów, z czego 16 w ramach partnerstw, a 10 przez pojedynczych beneficjentów. Wartość inwestycji w ramach „Pomorskich Szlaków Kajakowych” wyniosła 66,1 mln zł, z czego 50,6 mln zł stanowiło dofinansowanie z Unii Europejskiej.

Rycina 1: Lokalizacja infrastruktury kajakowej w ramach przedsięwzięcia "Pomorskie Szlaki Kajakowe"

Źródło: Materiały Zamawiającego

Kluczowe działania, które wchodziły w zakres "Pomorskich Szlaków Kajakowych", prezentują się następująco:

- budowa przenosek przy przeszkodach wzdłuż szlaków, takich jak zapory, jazy czy elektrownie wodne,
- rozbudowa, modernizacja i utworzenie nowych pól biwakowych, punktów startowych (końcowych), miejsc etapowych oraz stanic i przystani kajakowych wyposażonych w infrastrukturę socjalną, taką jak wiaty, ławy czy kosze na śmieci,
- zapewnienie łatwego dostępu do szlaków, w tym budowa dróg dojazdowych, miejsc parkingowych oraz pomostów ułatwiających wodowanie i wyjmowanie kajaków,
- oznakowanie szlaków kajakowych zarówno od strony wody (znaki informacyjne, ostrzegawcze, kilometrażowe i kierunkowe), jak i od strony lądu, wskazujące na atrakcje turystyczne i drogowe,
- stworzenie systemu informacji kajakowej, wspierającego zarządzanie szlakami i dostarczającego aktualnych informacji o poszczególnych odcinkach oraz promocję marki Pomorskie Szlaki Kajakowe (<https://kajaki.pomorskie.eu/>),
- zakup 53 łodzi żaglowych oraz promocja produktowa.

Zakres przedsięwzięcia PSK obejmował 211 zadań, w ramach których powstały 233 obiekty, tj. 180 przystani kajakowych i 53 przenoski.

Fotografia 3: Przystań kajakowa nad rzeka Łeba w Chocielewku zrealizowana w ramach PSK

Źródło: Materiały własne (DS Consulting)

Ponadto w ramach inicjatywy „100 łodzi żaglowych na 100-lecie zaślubin Polski z morzem” zrealizowanej w ramach zadań kajakowych i żeglarskich ujętych w przedsięwzięciach strategicznych „Pomorskie Szlaki Kajakowe” i „Rozwój oferty turystyki wodnej w obszarze Pętli Żuławskiej i Zatoki Gdańskiej” zakupiono 100 jednostek żaglowych na zlecenie 26 gmin z terenu województwa. Współpraca z Pomorskim Związkiem Żeglarskim oraz ekspertami z branży żeglarskiej, w tym konstruktorami, instruktorami i doświadczonymi żeglarzami, zaowocowała zaprojektowaniem i wykonaniem łodzi żaglowych o długości 5,8 m i maksymalnym zanurzeniu 1,2 m. Są to jednostki przystosowane do żeglugi zarówno na otwartym morzu, jak i na płytkich jeziorach oraz w strefach przybrzeżnych Morza Bałtyckiego i Zatoki Gdańskiej. Ich lekka (do 390 kg), ale zarazem stabilna konstrukcja umożliwia łatwe wodowanie i transport pomiędzy akwenami.

Dzięki temu gminy mogły organizować kolonie i obozy żeglarskie, umożliwiając dzieciom i młodzieży rozpoczęcie praktycznej nauki żeglarstwa i nawigacji. Zweryfikowanie postępów w nauce oraz sprawdzenie swoich umiejętności umożliwiają organizowane corocznie Regaty o Puchar Marszałka Województwa Pomorskiego. Ponadto województwo planuje kontynuację programu zakupu łodzi żaglowych w kolejnym okresie programowania, co pozwoli na dalszy rozwój umiejętności żeglarskich i popularyzację tego rodzaju turystyki w regionie.

W ramach rozwoju turystyki kajakowej na terenie województwa pomorskiego pojawiały się także inne inicjatywy, komplementarne do przedsięwzięcia, które są przedmiotem niniejszego dokumentu. Były to m.in. inwestycje zrealizowane nad Brdą, Wdą, Słupią, Łupawą czy Zbrzycą (Parzyn) oraz rozwój pomorskich tras rowerowych o znaczeniu międzynarodowym, w tym tras R-10 i R-9 „Wiśłana Trasa Rowerowa”. Ponadto zrealizowano na obszarze województw pomorskiego i warmińsko - mazurskiego międzyregionalny projekt „Pętla Żuławska – rozwój oferty turystyki wodnej. Etap I” w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2010-2014, a następnie przedsięwzięcie strategiczne „Rozwój oferty turystyki wodnej w obszarze Pętli Żuławskiej i Zatoki Gdańskiej”, dotyczące wzbogacenia oferty turystycznej w zakresie aktywności wodnych w wymienionych obszarach. Te inicjatywy (oprócz projektu „Pętla Żuławska – rozwój oferty turystyki wodnej. Etap I”, które realizowano w ramach poprzedniego programu strategicznego) zostały uznane za strategiczne w kontekście Regionalnego Programu Strategicznego "Pomorska Podróż" na lata 2014-2020, który miał na celu podniesienie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej województwa pomorskiego.

Przedsięwzięcie "Pomorskie Szlaki Kajakowe Etap II" ma na celu kontynuację działań zapoczątkowanych przez pierwszą część tej inicjatywy, czyli „Pomorskie Szlaki Kajakowe”. Kluczowym celem PSK II jest rozszerzenie oferty turystycznej regionu, wzrost bezpieczeństwa infrastruktury kajakowej oraz uzupełnienie sieciowości infrastruktury turystycznej pomorskich szlaków kajakowych, w tym zrealizowanie projektów, których nie udało się przeprowadzić w ramach PSK. Przedsięwzięcie, które jest przedmiotem niniejszego opracowania, obejmuje swym zasięgiem mniejszy obszar niż PSK. W ramach PSK II wskazano inwestycje, które będą dotyczyły szlaków kajakowych: Raduni, Motławy, Piaśnicy, Redy, Łupawy, Wieprzy, Wierzycy, Wdy, Kanału Wdy, Czarnej Wdy (Wody), Brdy, Wielkiego Kanału Brdy, Słupi, Kamienicy, Pilicy,

Granicznej, Trzebiochy, Wielkiej Świętej – Tugi, Nogatu, Łeby, Kanału Chetst, Optywu Motławy, Zbrzycy, Chociny, Bytowej, jeziora Jasień, jeziora Gardno, jeziora Obłęskiego, jeziora Łapińskiego Nowego, jeziora Ostrzyckiego, jeziora Schodno, jeziora Dybrzyk, jeziora Patulskiego oraz jeziora Charzykowskiego, jez. Garczyn, jeziora Wdzydzkiego, jeziora Krzynia, jeziora Somińskiego, jeziora Fiszewo, jeziora Głębokiego.

1.2 Obecny potencjał

W niniejszym podrozdziale zostały opisane:

- potencjał wodny województwa pomorskiego: wybrzeże oraz wody śródlądowe,
- turystyka w województwie pomorskim,
- szlaki kajakowe w województwie pomorskim,
- popularność turystyki kajakowej w województwie pomorskim,
- infrastruktura kajakowa w województwie pomorskim.

Potencjał wodny województwa pomorskiego – wybrzeże

Wybrzeże Bałtyku na obszarze województwa pomorskiego charakteryzuje się długością około 316 km i składa się z kilku ważnych geograficznych jednostek geomorfologicznych, w tym Mierzei Helskiej (około 35 km) oraz Mierzei Wiślanej (około 96 km).

Pomorskie Wybrzeże Morza Bałtyckiego

Bałtyk, będący morzem półzamkniętym, wyróżnia się wieloma charakterystycznymi cechami, w tym średnią głębokością od 52 do 56 metrów czy też średnią wysokością fali od 1 do 2 metrów, a podczas sztormów dochodzących nawet do 9 metrów (okres sztormowy przypada na miesiące od października do marca). W okresie wiosennym i jesiennym często występują tam także opady, które mogą wpływać na warunki, zwłaszcza ze względu na powstające mgły. Istotne dla rozwoju turystyki wodnej jest także zimowe zlodowacenie akwenu. Zlodzenie na pomorskim wybrzeżu Bałtyku występuje na Zatoce Gdańskiej i przypada od połowy stycznia do początku marca. Utrudniony dopływ wód oceanicznych przy dużym łącznym spływie wód rzecznych sprawia, iż bilans wodny Bałtyku jest dodatni, a wody słabo zasolone. Zasolenie wód powierzchniowych w środkowej części Bałtyku wynosi około 7,5 ‰, malejąc w krańcu północno-wschodnim do blisko 3 ‰. Temperatura wód powierzchniowych, w zależności od temperatury powietrza, waha się w granicach 0 do 20 °C, natomiast głębinowych utrzymuje się na poziomie 4 – 6 °C.

Pomimo korzystnych warunków do żeglowania oraz uprawiania sportów wodnych, na wybrzeżu Bałtyku morska turystyka kajakowa stanowi zdecydowaną mniejszość uprawianych tu aktywności. Pływanie kajakiem po wodach morskich wiąże się z zagrożeniami wynikającymi

z wysokich fal, zmiennej pogody, dużej odległości od lądu, dużych głębokości oraz konieczności korzystania ze specjalistycznego sprzętu, tj. kajaka morskiego, który jest dłuższy i tak wyprofilowany, by przecinać fale. Ważny jest także osprzęt w postaci przynajmniej fartucha, który zapobiega wlewaniu wody do jednostki.

Zatoka Gdańska

Zatoka Gdańska, będąca częścią Morza Bałtyckiego, jest chroniona od północy przez Półwysep Helski, który działa jak naturalna bariera ograniczająca fale nadchodzące z otwartego morza. Ta cecha sprawia, że Zatoka Gdańska cieszy się dużą popularnością wśród żeglarzy i miłośników sportów wodnych, a jej wody są miejscem spotkań jednostek żeglugi morskiej oraz mniejszych jednostek żeglugi przybrzeżnej.

Infrastruktura żeglarska w Zatoce Gdańskiej zlokalizowana jest przede wszystkim w Trójmieście i na Półwyspie Helskim. Liczne porty i przystanie w Gdańsku, w tym Marina Gdańsk, Marina Tamka, Marina Sienna Grobla II, Przystań Jachtowa Górki Zachodnie, Marina Akademicki Klub Morski, Jacht Club im. Conrada, a także Marina Sopot, Port Gdynia, Port Jastarnia oraz Port Hel tworzą rozbudowane zaplecze żeglarskie.

Zatoka Gdańska jest także popularnym miejscem do nurkowania. Obszar w okolicach Helu przyciąga zarówno polskich, jak i zagranicznych entuzjastów nurkowania dzięki wrakowi kutra "Bryza", specjalnie zatopionemu dla celów edukacyjnych i treningowych.

Najgłębsze miejsce w omawianym akwenu znajduje się na 118 metrach, podczas gdy średnia głębokość wynosi około 50 metrów. Zaobserwowana w ostatnim ćwierćwieczu tendencja rosnąca stanów wody (dla Gdańska +2 mm) występuje wskutek zachodzenia zmian klimatycznych. Charakterystyczny jest sezonowy układ poziomu wody Zatoki Gdańskiej; wyróżnia się dwie fazy układu poziomów: obniżony poziom od lutego do czerwca i wyższy od średniego poziomu od lipca do grudnia. Obserwuje się również spiętrzenia sztormowe wód, które występują w ciągu roku nierównomiernie. Maksymalna ilość spiętrzeń występuje w okresie od września do lutego, z największym nasileniem od października do stycznia. Niskie stany wody na morzu (w Nowym Porcie) występują niemal wyłącznie w sezonie jesienno-zimowym i czasami w kwietniu; na ogół nie występują od maja do października. Zatoka Gdańska charakteryzuje się zróżnicowaniem klimatycznym; w pobliżu przylądka Rozewie oraz u brzegów wschodnich występują silne wiatry, widoczna jest różnica temperatur wody przy brzegach i otwartych wodach, a na wschodnim obrzeżu akwenu występują większe opady i grubsza pokrywa śnieżna. Długoterminowe zlodzenie na wodach akwenu występuje głównie w obszarze Zatoki Puckiej, co skutkuje zamknięciem portów w Pucku, Kuźnicy i Jastarni. Krótkoterminowo w okolicach Gdańska i Gdyni obserwowane jest także dryfowanie lodu (co może spowodować okresowe zamknięcie portu). Z kolei przy brzegach Mierzei Wiślanej

występują parodniowe okresy zlodzenia poprzedzane wystąpieniem gruzu lodowego i lodu dryfującego.

Średnia prędkość wiatru na Zatoce Gdańskiej wynosi około 4 m/s, jednak rejestrowane są także wiatry o prędkości ponad 15 m/s. Wiatr ten najczęściej wieje z kierunków zachodnich i północno-zachodnich, a najrzadziej z kierunków wschodnich i południowo-wschodnich. Fale na omawianym akwenie mają wysokość około 1 metra, jednak w trakcie sztormów osiągają wysokość 3-4 metry. Prądy morskie, które zależne są głównie od wiatrów, w małym stopniu wpływają na żeglugę po Zatoce.

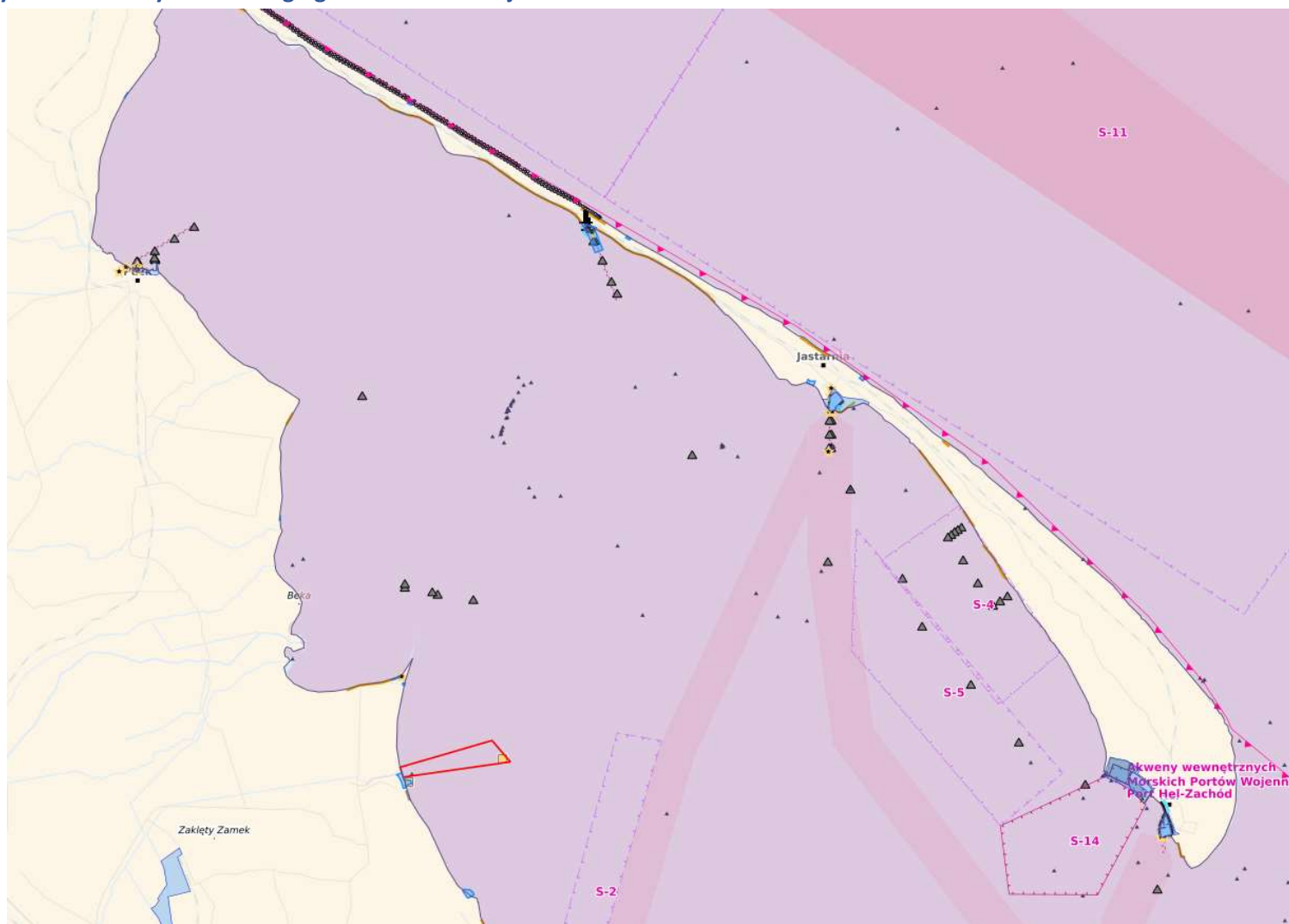
Ze względu na morski charakter Zatoki Gdańskiej mało osób decyduje się na pływanie kajakiem po tym akwenie (decydują się na to jedynie doświadczeni kajakarze).

Zatoka Pucka

Zatoka Pucka, będąca północno-zachodnią częścią Zatoki Gdańskiej, jest podzielona na Zatokę Wewnętrzną i Zewnętrzną. Granicę między nimi stanowi Rybitwia Mielizna – piaszczysta łacha ciągnąca się od Kuźnicy do Rewy. W Zatoce Wewnętrznej falowanie jest zazwyczaj znacznie mniejsze niż w części Zewnętrznej, co czyni ją idealnym miejscem dla uprawiania sportów wodnych, takich jak windsurfing czy kitesurfing. Średnia wysokość fali wynosi 0,2 metra, a podczas sztormu może osiągnąć do 0,6 metra.

Średnia głębokość w Wewnętrznej Zatoce Puckiej wynosi 3,13 m – niewielkie głębokości wzdłuż brzegów sprawiają, że akwen ten jest przede wszystkim wykorzystywany przez miłośników sportów wodnych oraz mniejsze jednostki mieczowe. Większe jednostki mogą przybijać do brzegu jedynie przez specjalnie pogłębione tory podejściowe. Na obszarze Zatoki Puckiej znajdują się trzy wydzielone terytoria, które są czasowo zamykane dla żeglugi (S-2, S-4 oraz S-5). Ponadto przy porcie w Gdyni znajdują się obszary S-15 oraz wewnętrzny akwen morskiego portu wojennego na stałe wyłączony dla żeglugi.

Rycina 2: Strefy czasowo zamykane dla żeglugi w Zatoce Puckiej

Źródło: Geoportal sipam, <https://sipam.gov.pl/geoportal>, stan z dnia 01.12.2023

Szare trójkąty symbolizują pławy, które wyznaczają tory podejściowe do poszczególnych portów. Z kolei dwie trasy łączące się w Jastarni to drogi wodne, a obszar obrysowany czerwoną linią to strefa bezpieczeństwa. Ponadto praktycznie cała Zatoka Pucka objęta jest Planem ochrony Natura 2000 obszarów siedliskowych o numerze PLH220032 oraz w całości obszarem ptasim PLB220005. Na brzegu Zatoki funkcjonują dwa rezerваты przyrody: Słone Łąki oraz Beka.

Wahania poziomu wody w Zatoce Puckiej uzależnione są przede wszystkim od sytuacji anemobarycznej nad Bałtykiem Południowym. Wzrost poziomu wody wywołują wiatry z kierunku południowo-zachodniego, północnego oraz północno-wschodniego. Pozostałe kierunki powodują opadanie poziomu wody. Wahania te maksymalnie dochodzą do 1 m (średnio 30 cm). Przebieg średnich miesięcznych poziomów wody w Zatoce Puckiej, podobnie jak w Zatoce Gdańskiej, zbliżony jest do sezonowych wahań w Morzu Bałtyckim. Występują w nim dwie fazy: obniżonych poziomów od lutego do czerwca i podwyższonych od lipca do grudnia. Maksimum występuje w sierpniu, minimum zaś w lutym lub marcu. Skrajne wahania poziomu morza w Zatoce Puckiej związane są ze sztormami. Na przebieg zjawisk lodowych w obszarze Zatoki Puckiej i Półwyspu Helskiego decydujące znaczenie mają stosunki głębokościowe; małe głębokości Zalewu Puckiego oraz wynikająca z tego mała pojemność cieplna powodują, że szybciej ulega on wychłodzeniu, co sprzyja powstawaniu lodu. Sprzyja mu również małe falowanie wynikające z oddzielenia Zalewu Puckiego od Zatoki Puckiej Zewnętrznej Rybitwią Mielizną. W rejonie tym przeważa lód stały o przeciętnej maksymalnej grubości 25 cm. Tak jak wspomniano wcześniej, w miesiącach zimowych ze względu na zlodzenie, porty w Pucku, Kuźnicy i Jastarni są okresowo zamykane.

Poza portem jachtowym w Pucku, wzdłuż brzegów Zatoki Puckiej znajdują się mniejsze przystanie w miejscowościach takich jak Swarzewo, Osłonino, Rzucewo i Rewa.

W kontekście turystyki kajakowej Zatoka Pucka stosunkowo dobrze nadaje się do uprawiania tej aktywności (w porównaniu do Zatoki Gdańskiej i Zalewu Wiślanego). Omawiany akwen jest dobrze osłonięty przez ląd, czego skutkiem jest mniejsze falowanie. Ponadto mała głębokość Zatoki Puckiej sprzyja wyprawom kajakowym.

Zalew Wiślany

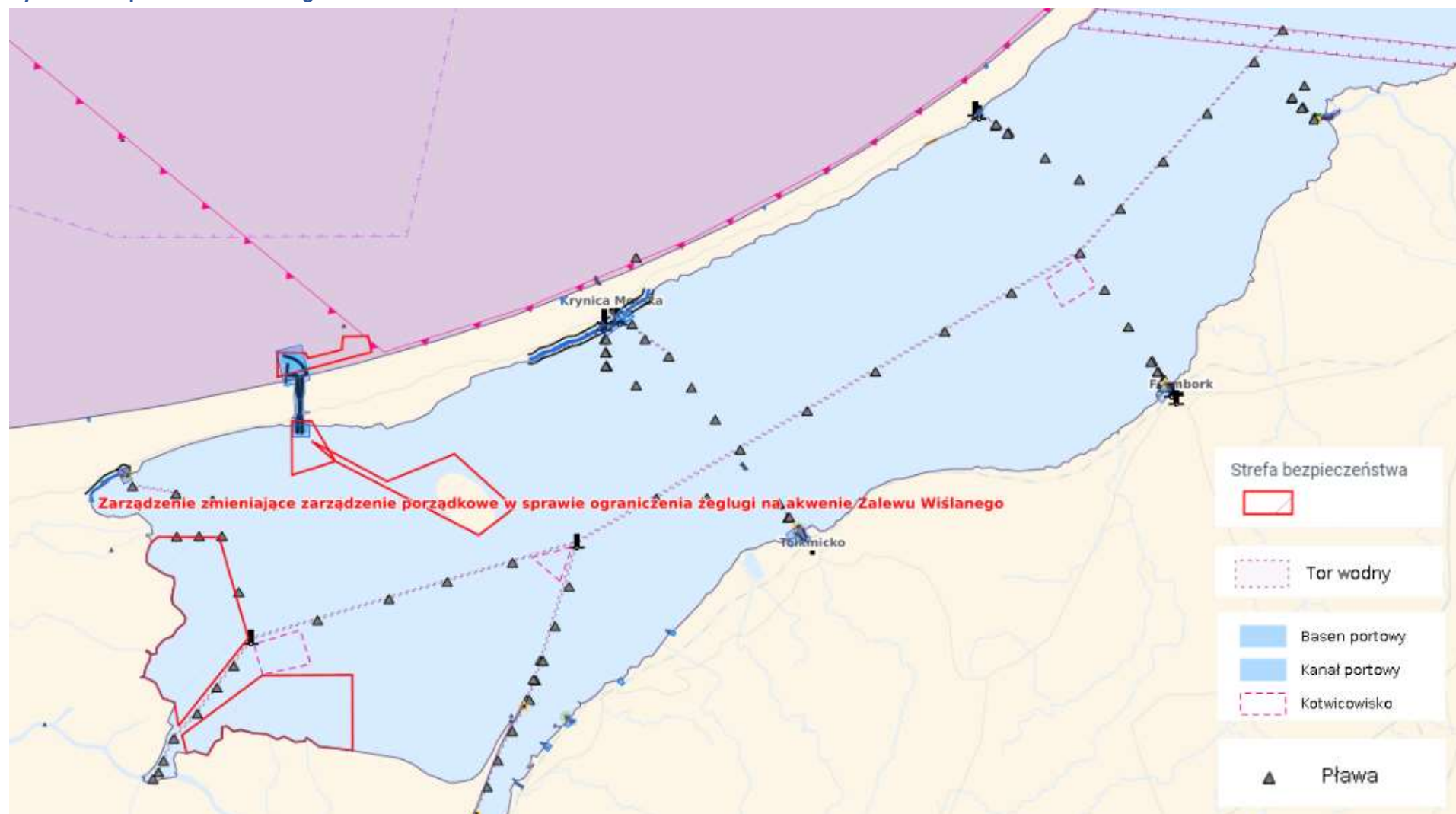
Zalew Wiślany jest unikatowym akwenem, który łączy się z Zalewem Królewieckim (rosyjską częścią Zalewu Wiślanego) i zajmuje powierzchnię około 328 km² po stronie polskiej. Do niedawna jedynym naturalnym połączeniem zalewu z otwartym morzem była Cieśnina Bałtyjska po stronie rosyjskiej, jednak w 2022 roku nastąpiło znaczące wydarzenie w historii żeglugi na tym obszarze – otwarcie przekopu Mierzei Wiślanej przez stronę polską. Niewątpliwie stanowi to istotną zmianę w dostępie do Bałtyku z Zalewu Wiślanego i otwiera nowe możliwości żeglarskie zarówno dla rekreacji, jak i dla transportu wodnego po stronie polskiej.

Charakterystyka Zalewu Wiślanego obejmuje:

- średnia głębokość: Zalew ma średnią głębokość około 2,6 metra, co sprawia, że bezpieczne zanurzenie jednostek jest oceniane na maksymalnie 1,5 metra,
- amplituda wahań wody: amplituda wahań poziomu wody w ciągu doby wynosi od 0,8 do 1,5 metra, Największe spiętrzenia występują w zachodnim krańcu Zalewu, przy wiatrach wiejących z północnego wschodu. Fale sztormowe mogą dochodzić nawet do blisko 2 m. Natomiast przy wiatrach z przeciwnego kierunku następuje obniżenie zwierciadła wody w części zachodniej, w skrajnym przypadku aż do odkrycia dna Zalewu,
- wiatry sztormowe i białe szkwały: chociaż wiatry sztormowe są rzadkie, występują tzw. białe szkwały, które są krótkotrwałymi, ale intensywnymi sztormami wywołanymi przez silne wiatry i powodujące nagłe, silne fale,
- zlodzenia: zimowe zamarzanie wód jest regularne, co wpływa na skrócenie tradycyjnego sezonu żeglarskiego i stwarza możliwości dla rozwoju żeglarstwa lodowego. Pokrywa lodowa utrzymuje się od 75 do 125 dni, największa jej grubość wynosi około 60 cm, choć w ostatnich latach zlodzenie to na akwenie utrzymuje się zdecydowanie krócej. Zdarzają się lata, gdzie pokrywa w sezonie zimowym nie występuje lub utrzymuje się przez kilkanaście dni.

Cechą charakterystyczną Zalewu Wiślanego jest jego powolne wypływanie i zarastanie, w wyniku naturalnych procesów przyrodniczych, szczególnie w zachodniej jego części. Wody Zalewu mają słabe zdolności do samooczyszczania i są silnie zeutrofizowane, z bogatą florą i fauną wodną. Na akwenie występują także mielizny oraz obszary, w których niemożliwe jest pływanie.

Rycina 3: Mapa Zalewu Wiślanego

Źródło: opracowanie własne na podstawie Geoportalu sipam, <https://sipam.gov.pl/geoportal>, stan z dnia 01.12.2023

Poprzez środek Zalewu prowadzi tor wodny, który na wysokości kotwiczowiska przy stawie „Elbląg” rozdziela się na dwie drogi: jedna prowadzi do Szkarpawy i Nogatu, a druga do rzeki Elbląg.

Uprawianie turystyki kajakowej na Zalewie Wiślanym nie jest rekomendowane. Akwen ten jest uważany za niebezpieczny do uprawiania tej formy aktywności, głównie ze względu na możliwość wystąpienia wysokich fal.

Potencjał wodny województwa pomorskiego – wody śródlądowe

Krążenie wody w środowisku tworzy różnorodne formy hydrograficzne. Zaliczają się do nich ciekłe wodne, takie jak rzeki, miejsca gromadzenia wody, np. jeziora i obszary podmokłe, a także mikrodepresje terenu, tereny zalewowe i podtapiane. Występują również formy powstałe w wyniku niszczącej działalności wody, jak podcięcia brzegów czy przerwy w wałach oraz formy powstałe przez działalność budującą wody, jak delty. Te różne ślady wodne, ich rodzaj, wielkość, zmienność i gęstość występowania, składają się na pojęcie wykształcenia sieci hydrograficznej.

W województwie pomorskim wykształcenie sieci hydrograficznej jest widoczne w liczbie i różnorodności obiektów hydrograficznych, co jest wynikiem zróżnicowanego środowiska geograficznego. Rzeki województwa tworzą charakterystyczne układy hydrograficzne: decentryczne w części pojeziernej i koncentryczne w części deltowej. W części pojeziernej główne rzeki odwadniające do Morza Bałtyckiego to Wieprza (wraz z Pokrzywną i Studnicą), częściowo położona na terenie województwa pomorskiego, uchodzi do morza na terenie województwa zachodniopomorskiego, Słupia (wraz z Kamienicą, Skotawą i Bytową), Łupawa (wraz z Bukowiną), Łeba wraz z Kanałem Chęst, Piaśnica (wraz z Jeziorem Żarnowieckim) i Czarna Woda, a do Zatoki Gdańskiej uchodzą rzeki takie jak Płutnica, Gizdepka, Reda, Kacza i Potok Jelitkowski oraz Wisła z dopływami Motławą, Radunią (wraz z Kółkiem Jezior Raduńskich), Wierzycą (wraz z Wietcisą), Wdą (w tym Graniczna, Trzebiocha, Pilica, Rakownica, Niechwaszcz i Święta Struga, jeziora: Jelenie, Gołuń, Cheb, Słupino, Słupinko, Wdzydze Południowe i Północne, Kałębie, Sudomie i Wielewskie) i Brdą (w tym Wielki Kanał Brdy, Zbrzyca, Ruda, Chocina, Młosina, Lipczynka, Suska Struga, jeziora: Krępsko, Szczytno, Charzykowskie, Karsińskie, Długie, Kruszyńskie i Somińskie). W części deltowej znajdują się Wisła, Martwa i Śmiała Wisła, Szkarpawa z Wisłą Królewicką i dopływem Tugą i Nogat z dopływem Liwą. Inne wody śródlądowe województwa pomorskiego to Biała i Czernica (dopływ Gwdy), które uchodzą do zlewni Odry.

Województwo pomorskie jest położone na styku dwóch dorzeczy – Wisły i Odry. Granica między nimi przebiega przez zachodnią część regionu. Większa część, czyli około 88,6% powierzchni województwa, znajduje się w obszarze dorzecza Wisły. Ten obszar obejmuje okoliczne jeziora oraz zlewnie wspomnianych wcześniej rzek: Słupi, Łupawy, Łeby, Piaśnicy, Czarnej Wody, Redy, Raduni, Martwej Wisły, Brdy, Wierzycy oraz innych rzek wpadających bezpośrednio do Morza Bałtyckiego, które leżą na wschód od ujścia Słupi, a także tereny

bezpośrednio przylegające do Zalewu Wiślanego (region wodny Dolnej Wisły) – zlewnie Nogatu i Szkarpawy.

Natomiast obszar dorzecza Odry w granicach województwa pomorskiego obejmuje wschodnie krańce dorzecza tej rzeki, sięgające do ujścia Słupi. W jego skład wchodzi zlewnie rzeki Wieprzy (należącej do regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego, co stanowi 6,8% powierzchni województwa) oraz część zlewni rzeki Gwdy (wchodzącej w skład regionu wodnego Warty, zajmującego niecałe 4,6% województwa).

Do najdłuższych rzek województwa należą: Wierzyca (170 km), Słupia (152,5 km), Wda (137,1 km w cz. pomorskiej), Łeba (135 km), Brda (132 km w cz. pomorskiej), Łupawa (110,5 km), Radunia wraz z Kółkiem Raduńskim (104,6 km), Wisła (95,5 km w cz. pomorskiej), Liwa (93 km w cz. pomorskiej), Wieprza (73,4 km w cz. pomorskiej), Motława (64,4 km), Nogat (62,1 km), Czernica (53,4 km).

Charakterystyczne dla województwa pomorskiego są liczne jeziora, różnorodne pod względem liczby, wielkości, typologii i położenia w systemach hydrograficznych. Dominują jeziora niewielkie, o powierzchni do 1 ha, zwłaszcza w kaszubskim systemie hydrograficznym, gdzie jest ich około 10 tys. Większość jezior w regionie to jeziora polodowcowe, w tym rzadkie jeziora lobeliowe, szczególnie na Pojezierzu Kaszubskim. Jeziora rynnowe występują licznie w zlewniach Brdy i Wdy. Na terenie województwa znajduje się około 1 500 jezior o powierzchni powyżej 1 ha, wśród których dominują jeziora duże i średnie. Specyficzne dla regionu są jeziora przepływowe, pełniące funkcję naturalnych filtrów dla wód rzecznych, takie jak Gardno (zlewnia Łupawy), Łebsko (zlewnia Łeby) czy Żarnowieckie (zlewnia Piaśnicy). Województwo pomorskie stanowi drugi obszar w Polsce charakteryzujący się największą jeziornością tuż za Pojezierzem Mazurskim. Wskaźnik jeziorności wynosi 2%.

Największe jeziora w województwie to Łebsko (71,42 km²), Gardno (24,7 km²), Żarnowieckie (14,31 km²), Wdzydze (14,5 km²), Charzykowskie (13,64 km²), Dzierzgoń (7,88 km²), Raduńskie Dolne (7,37 km²) i Karsińskie (6,79 km²).

Turystyka w województwie pomorskim

Województwo pomorskie, ze względu na swoje unikalne cechy geograficzne i kulturowe, jest jednym z najbardziej atrakcyjnych miejsc turystycznych w kraju. Turystyka, jako istotna gałąź gospodarki, przyczynia się znacząco do dochodu regionu i dynamicznie rozwija się, wpływając na lokalny rozwój. Z powodu geograficznego położenia województwa turystyka wodna jest jedną z najważniejszych gałęzi turystyki w obszarze. Bezpośredni dostęp do Morza Bałtyckiego oraz rozbudowana sieć śródlądowych dróg wodnych istotnie wpływają na rozwój turystyki wodnej w regionie, co z kolei przekłada się na rozwój społeczno-gospodarczy województwa pomorskiego.

Akweny (jeziora, rzeki, obszary morskie) województwa pomorskiego charakteryzują się cechami korzystnymi dla turystyki wodnej. W kontekście obszarów morskich jednym z

kluczowych aspektów jest mała głębokość, zarówno w części portów takich jak Jastarnia i Kuźnica, jak i na obszarze Zalewu Wiślanego oraz przy pomostach cumowniczych nad Zatoką Pucką. Ponadto Zatoka Pucka dzięki stałym wiatrom i małemu falowaniu oferuje bardzo dobre warunki do uprawiania windsurfingu czy kitesurfingu. Dobrze rozbudowana infrastruktura turystyki wodnej w obszarze Zatoki Gdańskiej pozwala w pełni korzystać z tego akwenu.

W kontekście wód śródlądowych większość rzek w regionie, przeznaczonych zarówno do żeglowania, jak i do turystyki kajakowej, ma zróżnicowany charakter przepływów, wynikający ze zmiennego poziomu wód. Najmniejsze przepływy obserwuje się w miesiącach letnich, co wynika z ich charakteru gruntowo-deszczowo-śnieżnego z wezbraniem wiosennym. Wysoki stopień zasilania wodami podziemnymi sprawia, że w niektórych rzekach utrzymują się stabilne przepływy przez cały rok, powodując mniej wyraźne niżówki. Takim przykładem może być rzeka Wieprza.

Jednakże są także rzeki ze stałym obniżaniem się poziomu wody, jak Liwa czy górna Łeba, co ogranicza potencjał turystyki wodnej. Należy zaznaczyć, że na utrzymanie stabilnego poziomu wody w rzekach województwa pomorskiego korzystnie wpływa wysoka retencja wodna jezior, czego przykładem jest Piaśnica, Wierzyca, środkowy odcinek rzeki Brdy.

Postępujące zmiany klimatyczne w województwie pomorskim mogą sprzyjać wydłużeniu sezonu turystycznego (poprzez wydłużenie okresu wysokich temperatur), co jest korzystne dla turystyki wodnej. Z drugiej jednak strony ocieplenie klimatu może także negatywnie wpływać na ten rodzaj aktywności. Realnym zagrożeniem są niskie stany wody spowodowane zwiększoną zmiennością opadów oraz suszą hydrologiczną. Obniżenie poziomu wody w zlewni wpływa na ograniczenie w dostępności (spławności) niektórych szlaków wodnych. Kolejnym problemem jest wzrost temperatury w akwenach, który przyczynia się do wzmożonej eutrofizacji i blokowania szlaków przez nadmierną roślinność. Ponadto intensywniejsze i częstsze zjawiska ekstremalnych warunków pogodowych, takich jak silne deszcze, wezbrania wód, mogą prowadzić do zwiększonej erozji brzegów rzek i jezior, co może negatywnie wpływać na infrastrukturę kajakową, z której korzystają kajakarze w miejscach odpoczynku lub na przenoskach.

Dzięki dużej liczbie rzek i jezior województwo pomorskie jest dogodnym miejscem do rozwoju turystyki kajakowej. Osoby uprawiające tę aktywność, niezależnie od stopnia doświadczenia, mają do dyspozycji 43 szlaki kajakowe o łącznej długości 1608,3 km. Spośród nich prawie 1200 km to oznakowane trasy, które pozwalają na intensywne doświadczanie piękna regionu pomorskiego, dostarczają niezapomnianych wrażeń każdemu kajakowemu odkrywcę. Turystyka kajakowa w województwie pomorskim została szczegółowo opisana w dalszych częściach opracowania.

Ważną częścią turystyki w województwie pomorskim jest także turystyka kulturowa oparta o różnorodne i bogate dziedzictwo kulturowe regionu, zarówno materialne jak i niematerialne. Liczne zabytki w postaci gotyckich zamków, kościołów, obiektów użyteczności publicznej, domów mieszkalnych szachulcowych czy podcieniowych, obiektów gospodarskich oraz

hydrotechnicznych (jak śluzy, mosty zwodzone czy elektrownie wodne) i przemysłowych, jak choćby elewatory czy młyny zbożowe, to tylko nieliczne przykłady ich przedstawicielstwa w regionie. Do tego należy dołożyć kulturę subregionów województwa, jak np. Kaszub, Kociewia czy Żuław. Wzdłuż szlaków wodnych znajdują się liczne wyjątkowe atrakcje, w tym:

- Gdańsk z jego zabytkowym Starym Miastem, będącym świadectwem bogatej historii i kultury regionu,
- Gotycki Zamek w Malborku, jedna z największych twierdz średniowiecznej Europy, oferujący wgląd w historię Zakonu Krzyżackiego,
- Mosty tczewskie, będące istotnym elementem infrastruktury i dziedzictwa technicznego regionu,
- Zamki krzyżackie w Gniewie, Bytowie, Zamku Kiszewskim , które stanowią kolejne istotne świadectwo historii zakonu krzyżackiego na tych terenach,
- Krynica Morska, czyli jeden z najpopularniejszych kurortów na Mierzei Wiślanej. W miejscowości po stronie Zalewu Wiślanego znajduje się port,
- Sopot, w którym znajduje się najdłuższe w Polsce molo, zabytkowa latarnia morska oraz wiele luksusowych hoteli,
- Gdynia, czyli miasto, w którym dominuje architektura dwudziestolecia międzywojennego. Przy gdyńskim wybrzeżu można podziwiać zacumowany żaglowiec Dar Pomorza oraz niszczyciel ORP Błyskawica, który uczestniczył w działaniach II wojny światowej,
- Puck, w którym znajduje się duża marina pozwalająca na komfortowy postój jednostki,
- Władysławowo oraz Jastrzębia Góra z Rozewiem – miejscowości turystyczne oferujące szerokie, piaszczyste plaże nad otwartym morzem,
- Hel, w którym znajduje się fokarium, budowle obronne z czasów II wojny światowej, plaże oraz baza turystyczna,
- Jastarnia, Jurata oraz Chałupy - idealne miejsce do uprawiania sportów wodnych oraz plażowania,
- Dębki, Łeba, Rowy oraz Ustka – miejscowości turystyczne zlokalizowane nad otwartym morzem,
- Skarszewy - Zamek Joannitów z XIV wieku, w znacznej części rozebrany w XVIII wieku. Obecnie znajdują się w nim m.in. sale wystawiennicze,
- Pelplin - Bazylika Katedralna, pierwotnie była siedzibą klasztoru Cystersów, by od 1824 roku zostać miejscem urzędowania biskupa. Kościół ten jest jednym z największych ceglanych budowli sakralnych w Polsce,
- Słupsk - Zamek Książąt Pomorskich, czyli budowla gotycka z XVI wieku będąca kiedyś siedzibą rodu książęcego. Obecnie w budynku znajduje się siedziba Muzeum Pomorza Środkowego,

- Lębork - Zamek i baszty, czyli pokrzyżackie struktury obronne powstałe w XIV wieku,
- Fojutowo – unikatowy w skali kraju akwedukt przenoszący wody Wielkiego Kanału Brdy nad Czerską Strugą,
- Wdzydze - Kaszubski Park Etnograficzny, skansen położony na obszarze 22 ha na którego terenie zlokalizowane są obiekty regionalnej architektury,
- Kościerzyna – muzeum kolejnictwa posiadające najliczniejszą ekspozycję pojazdów szynowych w Polsce,
- Owidz – zrekonstruowany w 2012 roku gród obronny, na którego terenie funkcjonuje Muzeum Mitologii Słowiańskiej,
- Wejherowo – kalwaria z połowy XVII wieku, czyli zespół zabytkowych kaplic i kościołów,
- Sztutowo – Muzeum Stutthof opowiadające historię Obozu Koncentracyjnego funkcjonującego podczas II Wojny Światowej,
- Nowy Dwór Gdański – Żuławski Park Historyczny będący siedzibą Muzeum Żuławskiego oraz Żuławska Kolej Dojazdowa łącząca Nowy Dwór Gdański, Stegnę, Sztutowo i Prawy brzeg Wisły,
- Strycza Buda – Kaszubski Park Miniatur, w którym znajdują się makiety znanych budowli z całego świata,
- Słowiński Park Narodowy i Park Narodowy Bury Tucholskie – obszary chronione, w których występuje różnorodna przyroda,
- zabytkowe elektrownie wodne na szlakach kajakowych Wieprzy, Słupi, Łupawy, Wierzycy oraz Raduni.

Ze względu na nadmorską lokalizację województwa oraz liczne akweny śródlądowe (ponad 18 tysięcy jezior, w tym aż 10 jezior o powierzchni przekraczającej 500 hektarów) w regionie występują liczne kąpieliska. Według stanu na 2021 rok na Pomorzu zidentyfikowano łącznie 129 miejsc przeznaczonych do kąpeli. Z tej liczby 78 lokalizacji stanowiły kąpieliska morskie, podczas gdy pozostałe 51 to kąpieliska położone przy zbiornikach śródlądowych. Tak obfita dostępność akwenów kąpielowych, przyciąga do regionu zarówno mieszkańców, jak i turystów, skłaniając ich do częstszego korzystania z możliwości kąpeli. Według stanu na 2021 rok kąpieliska śródlądowe znajdują się przy jeziorach: Dybrzyk, Jeleń, Łapalickie, Kłodno, Charzykowskie, Karasińskie, Jasień, Ostrowite, Rychnowskie, Żuczek, Staw Miejski, Rzuno, Żarnowieckie, Wielewskie, Białe, Obłęskie, Dymno, Biolkowski Zbiornik Wodny, Garczyn, Jelenie, Dobrogoszcz, Zakrzewie, Sudomie, Radolne, Gałęzie, Żarnowieckie, Skrzynki Duże, Ocypel Wielki, Lednik, Lubowidzkie, Końskie, Przywidzkie, Szczytno Wielkie, Gowidlińskie, Borówno Wielkie, Raduńskie Górne, Dąbrowskie, Ostrzyckie, Węgorzyno, Mausz, Wysoka-Wycztok, Zajezierskie i Borzechowskie. Z kolei kąpieliska morskie zlokalizowaną są w: Władysławowie (15 kąpielisk), Ustce (13 kąpielisk), Sopocie (8 kąpielisk), Gdańsku (6 kąpielisk),

Jastarni (6 kąpielisk), Krynicy Morskiej (5 kąpielisk), Gdyni (4 kąpieliska), Stegnie (4 kąpieliska), Helu (3 kąpieliska), Kosakowie (3 kąpieliska), Krokowie (3 kąpieliska), Łebie (3 kąpieliska), Sztutowie (2 kąpieliska), Pucku oraz Choczewie.

Kolejnym popularnym powodem wizyty w województwie pomorskim są uzdrowiska. Morski klimat sprzyja leczeniu chorób dróg oddechowych, reumatologicznych oraz kardiologicznych. Najpopularniejsze uzdrowiska w regionie znajdują się w Ustce, Sopocie i Dąbkach. Uzdrowisko w Ustce oprócz talasoterapii ma dostęp do złoża leczniczych torfów, tzw. borowin oraz do termalnych wód solankowych. Z kolei Sopot to nadmorska stolica uzdrowisk, w mieście można skorzystać aż z pięciu zakładów lecznictwa uzdrowiskowego. Podobnie jak w Ustce, morski klimat Sopotu oraz wody solankowe wydobywane z podziemi stwarzają idealny klimat do leczenia chorób m.in. układu krążenia. Uzdrowisko w Dąbkach jest najmłodszym spośród wymienionych. Czyste nadmorskie powietrze, szeroka, piaszczysta plaża oraz otoczenie uzdrowiska zielenią sprzyja leczeniu m.in. nerwic.

Oprócz wymienionej wcześniej turystyki kajakowej, do najpopularniejszych form uprawiania turystyki wodnej w regionie należą:

- żeglarstwo morskie – Zatoka Gdańska oraz Pucka umożliwiają uprawianie żeglarstwa w formie turystycznej oraz rywalizacyjnej. Na wodach tego akwenu odbywają się największe w Polsce wydarzenia związane z żeglarstwem, np. Gdynia Sailing Days, czyli regaty z różnorodnymi konkurencjami. Ponadto lokalizacja województwa pomorskiego pozwala na rejsy po otwartym morzu,
- żeglarstwo śródlądowe (jeziora, rzeki) – różnorodność i duża liczba pomorskich rzek i jezior sprawia, że doznania żeglarskie zaspokoją potrzeby pasjonatów tego typu rekreacji. Do najpopularniejszych żeglownych dróg śródlądowych w województwie pomorskim należą Pętla Żuławska (Wisła, Nogat, Szkarpa), jeziora na Kaszubach oraz w Borach Tucholskich,
- przewozy pasażerskie – na Pomorzu działają wodne połączenia oferujące transport dla zainteresowanych osób. Występują m.in. rejsy: Gdynia – Hel, Gdańsk – Westerplatte, Krynica Morska – Frombork,
- hausboating – możliwość czarteru pływającego domu staje się coraz bardziej popularna także w województwie pomorskim (gł. w obszarze delty Wisły). Wynika to z możliwości doświadczenia podróży po szlakach wodnych w komfortowych warunkach oraz braku potrzeby posiadania specjalistycznych uprawnień,
- jachting motorowodny – akweny województwa pomorskiego to dobre miejsce dla jachtów motorowych, rozległe wody wraz z licznymi, nowoczesnymi przystaniami pozwalają na cumowanie oraz serwis takich jednostek. Ponadto Pomorze słynie z produkcji luksusowych jachtów motorowych (Sunreef Yachts, Northman, Galeon Yachts),
- nurkowanie – warunki hydrologiczne pomorskich akwenów, ze względu na częściowe oddzielenie od otwartego morza, są idealne do nurkowania. Popularne

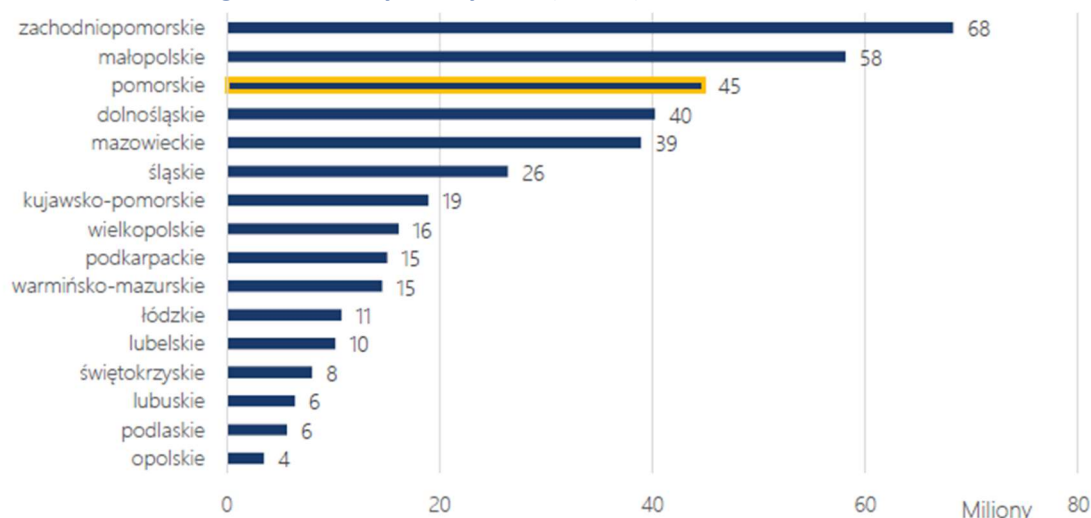
miejsca do uprawiania tej aktywności na Zatoce Gdańskiej to wraki Wicher i Bryza, okolica mola w Mechelinkach, Orłowie i Sopocie oraz Torpedownia w Gdyni Babich Dołach. W przypadku wód śródlądowych pasjonaci nurkowania wybierają jeziora: Białe, Charzykowskie, Dąbrowskie, Dymno, Garczyn oraz rzeki: Brdę i Piaśnicę,

- windsurfing i kitesurfing – województwo pomorskie to idealnie miejsce do nauki i uprawiania tych sportów. Miejscem szczególnie odpowiadającym pasjonatom windsurfingu i kitesurfingu jest Zatoka Pucka. Obszar ten charakteryzuje się stałym, regularnym wiatrem, czystą wodą, piaszczystym dnem oraz małym zafalowaniem. W rejonie Zatoki Puckiej najbardziej popularne miejscowości do uprawiania tych sportów to Chałupy oraz Rewa. Dobre warunki uprawiania tego sportu występują również na jez. Sarbsko, a inne ośrodki znajdujące się m.in. w Nowęcinnie i Przybrzeżu oraz w okolicach Mierzei Wiślanej (Kąty Rybackie, Krynica Morska, Piaski) wybierane są przez bardziej doświadczonych windsurferów i kitesurferów.

Dopełnieniem turystyki wodnej w regionie jest turystyka rowerowa, dzięki czemu miłośnicy obu form aktywności mogą czerpać pełnymi garściami z atrakcji regionu. Samorząd Województwa Pomorskiego jest inicjatorem projektu Pomorskich Tras Rowerowych, który przeplata się z Pomorskimi Szlakami Kajakowymi.

Ze względu na dużą liczbę atrakcji oraz korzystną lokalizację i formę terenu, województwo pomorskie jest jednym z najpopularniejszych miejsc turystycznych w Polsce. Potwierdza to wskaźnik liczby udzielonych noclegów. W ciągu ostatnich pięciu lat w województwie pomorskim udzielono 44,9 miliona noclegów, co sytuuje ten region na trzecim miejscu w Polsce pod względem popularności turystycznej. Świadczy to o dużym zainteresowaniu turystów krajowych i zagranicznych atrakcjami turystycznymi oraz możliwościami, jakie oferuje turystyka w regionie.

Wykres 2: Liczba noclegów udzielonych turystom (w mln) w latach 2018-2022

Źródło: „Trendy w turystyce żeglarskiej i kajakowej”, Gdańska Agencja Rozwoju Gospodarczego

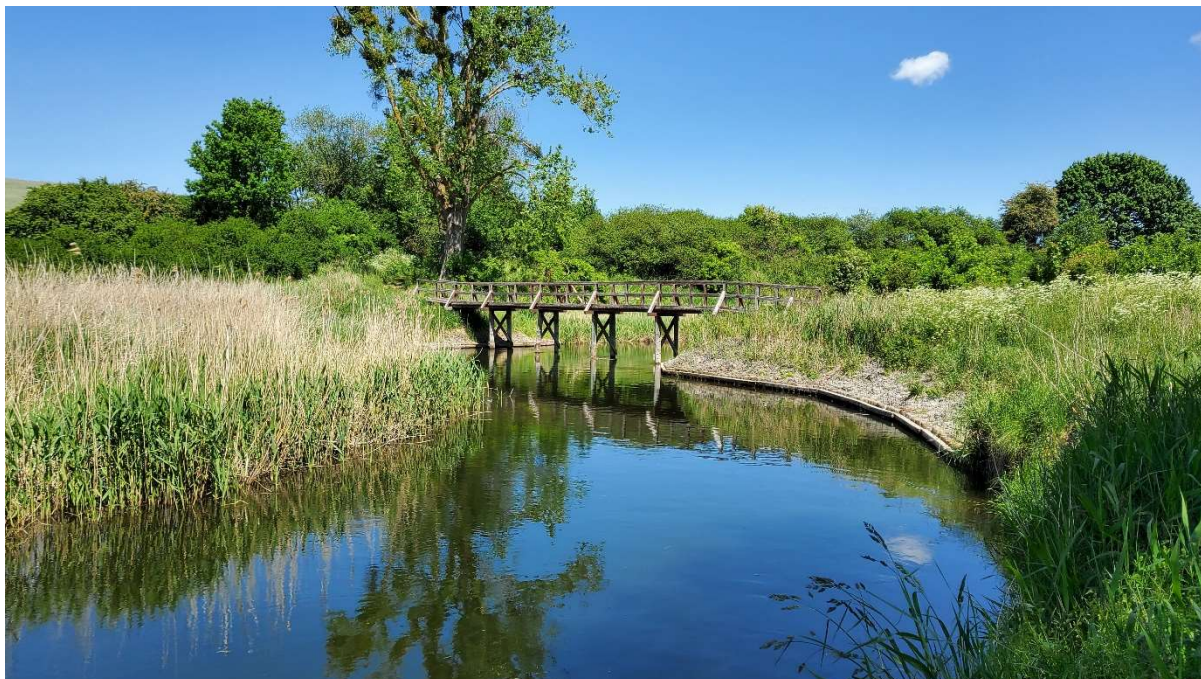
Liczba turystów odwiedzających województwo pomorskie w latach 2018-2022 wykazuje wyraźny wzrost, co więcej, jest ona wyższa w porównaniu do innych popularnych destynacji turystycznych, takich jak Malta (35,8 miliona udzielonych noclegów), Estonia (27,2 miliona noclegów) czy Łotwa (20 milionów noclegów). To wskazuje na rosnącą popularność regionu jako atrakcyjnego celu turystycznego.

W 2022 roku z obiektów noclegowych o charakterze turystycznym na terenie województwa pomorskiego skorzystało 3,3 miliona turystów, co stanowi wzrost o 38,8% w stosunku do roku 2021. Z tego turystów zagranicznych korzystających z noclegów było 424,3 tysiąca, co oznacza wzrost o 110,8% w porównaniu z rokiem poprzednim. Turyści zagraniczni stanowili 12,9% ogólnej liczby turystów korzystających z noclegów w regionie. Średni czas pobytu w turystycznych obiektach noclegowych w województwie pomorskim w 2022 roku utrzymał się na poziomie 3 nocy, co jest zbliżone do danych z 2021 roku.

Te statystyki jasno pokazują, że województwo pomorskie jest coraz bardziej popularnym kierunkiem turystycznym, zarówno dla podróżujących z Polski, jak i z zagranicy, co podkreśla jego znaczenie w turystyce krajowej i międzynarodowej.

Szlaki kajakowe w województwie pomorskim

Na terenie województwa znajdują się 43 szlaki kajakowe o sumarycznej długości spławnych odcinków – 1608,3 km. Niniejsze trasy kajakowe oferują różnorodne warunki, od spokojniejszych odcinków na rzekach takich jak Piaśnica, Czarna Wda, Motława czy Martwa Wisła, po bardziej wymagające odcinki o charakterze górskim, takie jak na rzekach Łeba (odcinek Tłuczewo - Paraszyno) i Łupawa (odcinek Kozin - Damno Młyn) oraz Słupia z Rynną Sulęczyńską. Wzdłuż szlaków kajakowych położone są atrakcje turystyczne, w tym zabytki i obiekty hydrotechniczne, m.in. młyny i elektrownie wodne (na Wieprzy, Słupi, Łupawie, Wierzycy oraz Raduni).

Fotografia 4: Szlak kajakowy na rzece Brdzie w okolicach Konarzyn

Źródło: Materiały własne (DS Consulting)

Szczególnie znane i popularne wśród kajakarzy są szlaki kajakowe Brdy i Wdy wraz z ich dopływami, które dzięki rozwiniętej infrastrukturze turystycznej i łatwym trasom przyciągają rokrocznie tysiące entuzjastów tej aktywności.

Tabela 1: Długość spławnych odcinków szlaków kajakowych PSK na poszczególnych ciekach wodnych

Nazwa rzeki/jeziora/ szlaku kajakowego	Długość szlaku kajakowego PSK (w km)	Nazwa rzeki/jeziora/ szlaku kajakowego	Długość szlaku kajakowego PSK (w km)
Brda (w granicach województwa)	130,0	Skotawa	28,0
Wielki Kanał Brdy (w granicach województwa)	13,5	Kamienica	35,2
Zbrzyca	41,2	Bytowa	22,6
Kuśnia i Ruda	13,1	Łupawa	94,5
Chocina	23,3	Bukowina	19,4
Młosina	3,6	Łeba	87,0
Jez. Krępsko i Szczytno	9,4	Kanał Chełst	12,9
Jez. Charzykowskie, Karsińskie, Długie	9,2	Reda	42,2
Gwda (w granicach województwa)	15,0	Piaśnica i Jezioro Żarnowieckie	14,2
Czernica	29,4	Czarna Wda (Woda)	6,6

Nazwa rzeki/jeziora/ szlaku kajakowego	Długość szlaku kajakowego PSK (w km)	Nazwa rzeki/jeziora/ szlaku kajakowego	Długość szlaku kajakowego PSK (w km)
Biała (w granicach województwa)	23,3	Radunia	49,3
Wda (w granicach województwa)	137,1	Kółko Jezior Raduńskich	38,8
Kanał Wdy	20,1	Martwa Wisła, Wisła Śmiała, Odnoga Błotnik	25,1
Graniczna z Trzebiochą i Pilicą	23,9	Pętla Gdańska	6,9
Jeziora Jelenie i Gołuń	9,5	Motława	24,2
Jeziora Cheb, Słupino, Słupinko	9,6	Nogat (w granicach województwa)	62,1
Wierzyca	154,6	Szkarpawa	26,5
Wietcisa	11,8	Wisła Królewiecka	11,9
Wieprza (w granicach województwa)	49,3	Tuga – Wielka Święta	26,6
Pokrzywna	8,9	Liwa (w granicach województwa)	44,3
Studnica	32,6	Niechwaszcz	28,0
Słupia	133,6		

Źródło: Dane Zamawiającego

W województwie dostępne są różnorodne szlaki kajakowe, które można podzielić na trzy kategorie ze względu na stopień trudności.

Szlaki łatwe: idealne dla początkujących, dużych grup zorganizowanych oraz rodzin z dziećmi, te odcinki rzek są wolne od przeszkód, a przenoski występują sporadycznie. Do tej kategorii należą szlaki na rzekach takich jak Bytowa, Chocina, Zbrzyca, Młosina, Wielki Kanał Brdy, Pilica, Graniczna, Trzebiocha, Kanał Wdy, Piaśnica, Czarna Wda, Kółko Jezior Raduńskich, Motława, Tuga i Święta, Szkarpawa, Martwa Wisła, Wisła Królewiecka, Nogat, a także odcinki: środkowy i dolny rzeki Brdy, dolny odcinek rzeki Liwy, dolny odcinek Łeby, górny (Obrowo - Kozin) i dolny (Smołdzino - Retowo) odcinek Łupawy, górny (do Somonina) i dolny (Pruszcz Gdański - Krępiec) odcinek Raduni, górny (Zamostne - Wejherowo) i dolny (Reda - Mrzezino) odcinek Redy, dolny (Bydlino - Ustka) odcinek Słupi, środkowy (od Lipusza) i dolny odcinek Wdy oraz środkowy i dolny odcinek Wieprzy (od Korzybia).

Szlaki średnio trudne: są to trasy na mniejszych i bardziej krętych rzekach z umiarkowaną liczbą przeszkód i czasami wymagającymi przenosek, dedykowane średniozaawansowanym kajakarzom. W tej kategorii znajdują się szlaki na rzekach Czernica i Biała, Kuśnia i Ruda, Pokrzywna, górny odcinek Brdy (Świeszyno - Rez. Przytoń), środkowy odcinek Liwy (Prabuty - Kwidzyn), górny (Sianowo - Tłuczewo) i częściowo środkowy (Paraszyno - Łęczyce) odcinki

Łeby, dolny odcinek Łupawy (Damno Młyn - Smołdzino), środkowy odcinek Raduni (Żukowo - Pruszcz Gdański), środkowy odcinek Redy (Wejherowo - Reda), środkowy odcinek Skotawy (Jawory/Budowo - Jamrzyno), większość górnego i środkowego odcinka Słupi (Gowidlino - Bydlino), górny odcinek Wdy (J. Wiecko - Lipusz), środkowy odcinek Wieprzy (ujście Pokrzywnej - Korzybie) oraz Wierzyca.

Szlaki trudne: charakteryzują się licznymi przeszkodami, wąskimi przełomowymi odcinkami i szybkim nurtem. Rekomendowane są dla doświadczonych kajakarzy korzystających z górskich kajaków jednoosobowych. W tej grupie znajdują się szlaki na rzekach Bukowina, Kamienica, Studnica, Więcisa, środkowy odcinek Łeby (Tłuczewo - Paraszyno), środkowy odcinek Łupawy (Kozin - Damno Młyn), dolny odcinek Skotawy (Jamrzyno - Skarszów Dolny) oraz Rynna Sulęczyńska na rzece Słupi.

Charakterystyka rzek, które w ramach szlaków kajakowych obejmuje PSK II, prezentuje się następująco:

Brdą – rzeka o spokojnym nurcie oraz sporej szerokości i niewielkiej głębokości będąca lewym dopływem Wisły. Na Brdzie znajduje się jeden z dwóch najpopularniejszych szlaków kajakowych w województwie pomorskim (obok Wdy). Dzięki łagodnemu charakterowi oraz pięknu przyrody Borów Tucholskich jest ona idealna dla początkujących kajakarzy. Łączy dwa województwa – pomorskie i kujawsko – pomorskie, przy czym na terenie tego pierwszego szlak kajakowy na Brdzie ma długość 127,0 km. Trudność spływu od Garbatego Mostu określana jest jako łatwa i nieuciążliwa, a powyżej tego miejsca jako średnio trudna i średnio uciążliwa. Na szlaku występują dwie przenoski (przez Zaporę w Mylofie, gdzie znajduje się jedyna na szlaku elektrownia oraz w Starej Brdzie Pilskiej). Brda posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę turystyczną i jest jedną z najlepiej przygotowanych rzek do uprawiania turystyki kajakowej w Polsce (funkcjonuje na niej 50 przystani kajakowych). Szlak również jest dobrze oznakowany. Wzdłuż jej biegu położone są liczne jeziora w tym jezioro Charzykowskie oraz Krępsko, rezerваты przyrody („Przytoń”, „Osiedle Kormoranów”) i ośrodki turystyczne np. w miejscowości Swornegacie, Czernica.

Wielki Kanał Brdy – budowla hydrotechniczna powstała w XIX wieku w celu nawadniania łąk. Ciek ma długość około 30 km od Mylofu do Zielonki. Szlak kajakowy na Wielkim Kanale Brdy liczy 28 km, z czego 13,5 km położone jest w województwie pomorskim, a pozostałe 14,5 km znajduje się w województwie kujawsko-pomorskim. Ze względu na wolny nurt po szlaku można pływać w obie strony. Wielki Kanał Brdy na całej długości określany jest jako łatwa trasa kajakowa, koryto jest szerokie oraz nie występują zwałki. Na szlaku zlokalizowane są cztery przystanie. Z Wielkiego Kanału Brdy możliwe jest przeniesienie kajaka na Brdę (przenoska z Zielonki) oraz na Czerską Strugę (przenoska w Fojutowie).

Wda – silnie meandrująca rzeka przepływająca przez malownicze krajobrazy Borów Tucholskich, która podobnie jak Brda, jest lewym dopływem Wisły. Na Wdzie znajduje się jeden z najpopularniejszych szlaków kajakowych w Polsce, idealny dla początkujących i rodzin z dziećmi, dzięki stosunkowo szerokiemu korytu i wolnemu nurtowi. Jego długość w

województwie pomorskim wynosi 141,0 km, a szlak określany jest jako łatwy i nieuciążliwy. Wda na odcinku woj. pomorskiego jest dobrze oznakowana i posiada rozwiniętą infrastrukturę turystyczną (53 przystanie kajakowe i 41 pól biwakowych). Podczas spływu tą rzeką trzeba liczyć się z przeszkodami: dziesięcioma przenoskami, jazami, spiętrzeniami oraz progami. Wda ma kilka interesujących dopływów, takich jak Trzebiocha, zasilana wodami Granicznej, do której wcześniej uchodzi Pilica. Rzeki te mogą stanowić część szlaku Wdy lub niezależną trasę kajakową. W środkowym biegu rzeki znajduje się Kanał Wdy, służący nawadnianiu Borów Tucholskich, który również może być wykorzystany jako szlak kajakowy. Odbicie od głównego szlaku Wdy pozwala przepłynąć kajakiem na jeziora: Jelenie, Gołuń, Cheb, Słupino i Słupinko.

Kanał Wdy – zabytkowa budowla hydrotechniczna powstała w celu nawadniania nieurodzajnych ziem. Ciek charakteryzuje się wolnym nurtem i brakiem zwątek. Z tego powodu szlak kajakowy na Kanale Wdy klasyfikowany jest jako łatwy, odpowiedni dla początkujących. Na trasie o długości 20,1 km znajduje się jedna przystań kajakowa oraz dwie przenoski (jedna z nich nie jest potrzebna do pokonania szlaku, a jedynie umożliwia przeniesienie kajaka na Wdę).

Pilica, Graniczna i Trzebiocha – stanowią dopływ Wdy w okolicach Kościerzyny. W sumie to prawie jeden ciek, którego wody na różnych jego odcinkach mają inne nazwy. Wszystkie są stosunkowo kręte jednak pod tym względem szczególnie wyróżnia się Pilica. Jest to meandrujący, wąski ciek o wartkim nurcie. Na omawianych rzekach dostępne są dwa szlaki kajakowe kończące się u ujścia Trzebiochy do Wdy. Pierwsza trasa ma 17,7 km i zaczyna się w Kornym na Pilicy. Na początkowym odcinku trasy rzeka jest płytka i może wystąpić konieczność holowania kajaków. Następnie szlak biegnie przez bujny las, by po chwili zacząć silnie meandrować wśród łąk. Za miejscowością Łubiana Pilica wpada do rzeki Granicznej, a ta przepływa przez jeziora Sudomie i Mielnica. Dalej od tego ostatniego jeziora rozpoczyna swój bieg rzeka Trzebiocha która przepływa przez jezioro Żołnowo, gdzie w pobliżu Loryńca połączyć się z wodami Wdy. Na szlaku znajdują się trzy przystanie kajakowe oraz jedna przenoska. Alternatywny szlak ma 17,2 km, biegnie rzeką Graniczną oraz Trzebiochą. Trasa ma swój początek we wsi Wieprznica. W górnym odcinku na szlaku występują płycizny i bujna roślinność wodna utrudniająca spływ. Po przepłynięciu długiego, rynnowego jeziora Garczyn, Graniczna meandruje wśród pól, by następnie wptynąć do jeziora Granicznego, za którym łączy się z Pilicą (dalsza część szlaku przebiega tak samo jak pierwsza omówiona trasa). Na szlaku znajduje się siedem przystani kajakowych oraz dwie przenoski. Oba szlaki określane są jako łatwe.

Wierzyca - silnie meandruje i wielokrotnie zmienia swój kierunek, należy do rzek, w których występują bystrza i swoim charakterem przypomina nieraz cieki górskie. Począwszy od Jeziora Wierzycko, Wierzyca na długości 154,6 km staje się spławnym szlakiem, idealnym do uprawiania turystyki kajakowej. Od tego miejsca, aż do ujścia rzeki (w okolicach Czarnocina), Wierzyca charakteryzuje się szybkim nurtem. Rzeka ta ma wysokie, zarośnięte trzcinami i trudno dostępne brzegi, jest też dość głęboka. W swoim środkowym biegu, przed dotarciem do Starogardu Gdańskiego, silnie meandruje. Po przepłynięciu Wierzycy przez Starogard,

miejscami brzegi rzeki porastają łożowiska, co raczej nie stanowi trudności dla przepływających tamtędy kajakarzy. Dodatkowo, na trasie Wierzycy znajduje się wiele przenosek występujących ze względu na obecność jazów i elektrowni wodnych (16 przenosek). Ze względu na te czynniki, Wierzycy jest klasyfikowana jako szlak o średnim stopniu trudności i uciążliwości, zalecany dla kajakarzy posiadających pewne doświadczenie w pływaniu kajakiem. Wzdłuż rzeki usytuowane są liczne pola biwakowe i przystanie kajakowe (28 przystani kajakowych), które są dobrze wyposażone w infrastrukturę dla odpoczywających kajakarzy, w tym wiaty, ławostoły, paleniska, przenośne toalety. Nie brakuje oznakowania szlaku, także pomostów ułatwiających wychodzenie z kajaka oraz jego wodowanie.

Wieprza - to jedna z najdłuższych i najpiękniejszych rzek Pomorza, wciąż mało odkryta turystycznie, zachwyca dziewiczym krajobrazem i dziką fauną. Długość szlaku kajakowego Wieprzy wraz z jej dopływem Pokrzywną – pozwalającą na wydłużenie spływu – to 109 km, z czego ponad połowa szlaku – 58,2 km znajduje się w granicach województwa pomorskiego. Górny odcinek rzeki, rozciągający się od ujścia Pokrzywnej do miejscowości Biesowice, jest uznawany za trudny i dość uciążliwy szlak kajakowy. Charakteryzuje się on licznymi, długimi bystrzami, płycznami oraz dużą liczbą drzew leżących w nurcie, co stanowi poważne wyzwanie nawet dla bardziej doświadczonych kajakarzy. Wieprza płynie tam przez szeroką dolinę otoczoną lasami. Następnie rzeka wpływa na teren województwa zachodniopomorskiego, by w Darłównie (dzielnicy Darłowa) ujść do Morza Bałtyckiego. Na szlaku zlokalizowane są 3 przenoski oraz 5 przystani kajakowych.

Słupia – meandrująca rzeka, w której górnym biegu występują zwałki, wystające kamienie i duże spadki. Dolny odcinek Słupi jest spokojniejszy. Szlak kajakowy tej rzeki liczy 133,6 km i rozpoczyna się w Gowidlinie. W górnej części swego biegu, rzeka przepływa przez Jezioro Gowidlińskie oraz kilka mniejszych. W okolicach Sulęcyna zaczyna się charakterystyczny, wyjątkowo atrakcyjny i przeznaczony wyłącznie dla doświadczonych kajakarzy w „jedynkach”, odcinek znany jako „Rynna Sulęczyńska”. Jest to trudny fragment rzeki o charakterze górskim, z wąskim, wypełnionym kamieniami korytem i dużym spadkiem powodującym mocne bystrza. Środkowa część Słupi, ciągnąca się od Sulęcyna do Słupska, przepływa przez głównie zalesioną, rzadko zamieszkaną przez ludzi dolinę. Rzeka ta charakteryzuje się szybkim nurtem, obfitując w naturalne przeszkody i tzw. „zwałki”, co wymaga od kajakarzy doświadczenia w ich pokonywaniu. Ponadto na skutek budowy obiektów hydrotechnicznych na przełomie XIX i XX wieku, koryto Słupi uległo znacznym zmianom. W związku z tym, na odcinkach Osada Młynki/Bylina – Soszyca oraz od przystani na Jeziorze Głębokim (w rejonie Gałęzowa) do Gałęźni Małej, konieczne są przewózki ze względu na brak możliwości pływania kanałami doprowadzającymi wodę do elektrowni wodnych Struga w Soszycy oraz Gąskowo w Gałęźni Małej. Oprócz tego na szlaku zlokalizowanych jest sześć przenosek. Dolny bieg Słupi, obejmujący m.in. odcinek rzeki przepływający przez centrum Słupska, charakteryzuje się szerszym korytem rzeki i nadal dość szybkim nurtem. Rzeka uchodzi do Bałtyku w Ustce, umożliwiając zakończenie spływu na plaży morskiej, jednak jest to możliwe jedynie przy dobrych warunkach pogodowych po otrzymaniu zgody Kapitanatu Portu Morskiego w Ustce.

Oprócz odcinka „Rynny Sulęczyńskiej” szlak kajakowy Słupia określany jest jako średnio trudny oraz łatwy (między Parchowem a Byliną). Dla kajakarzy Słupia jest dobrze oznakowana i przygotowana do obsługi spływów kajakowych (23 przystanie kajakowe na trasie).

Kamienica – rzeka o charakterze górskim, w której biegu występuje dużo zwalonych drzew oraz kamieni. Szlak kajakowy na Kamienicy ma długość 35,2 km oraz określony jest jako trudny i uciążliwy. Trasa ma początek we wsi Tuchomie, następnie prowadzi wśród łąk i pól uprawnych, by później wpaść w las. Ze względu na zamknięcie trasy na wysokości rezerwatu przyrody „Dolina Huczka”, wymagana jest przewózka kajaków na przystań w Gałąźni Małej, gdzie kończy się spływ Kamienicą. Duża liczba zwalek oraz niski poziom wody sprawiają, że szlak ten polecany jest doświadczonym kajakarzom. Na trasie znajduje się pięć przenosek, jedna przewózka oraz pięć przystani.

Łupawa – rzeka ma swoje źródło w okolicach jeziora Obrowo Duże na Pojezierzu Bytowskim i po przepłynięciu nieco ponad 100 kilometrów, uchodzi do Bałtyku w miejscowości Rowy. Długość szlaku kajakowego na Łupawie wynosi 94,5 km. Rzeka ta charakteryzuje się szybkim nurtem, dlatego też odcinek do Smołdzina określany jest jako średnio trudny. W górnym i środkowym biegu Łupawa przepływa przez wąską dolinę otoczoną rozległymi, dzikimi lasami. Na rzece znajduje się sześć elektrowni wodnych oraz liczne jazy, zastawki i progi, co często wymaga przenoszenia kajaków (13 przenosek). Jest to popularny i atrakcyjny szlak kajakowy, jednak wymagający od uczestników doświadczenia w pływaniu kajakami. Szczególnie trudny jest odcinek przełomowy między Kozinem a Łupawą. Dolny fragment rzeki, uznawany za szlak łatwy, jest znacznie spokojniejszy. Na całej trasie zlokalizowanych jest 12 przystani kajakowych. Spływ należy zakończyć przy moście przed wpływem rzeki do przymorskiego jeziora Gardno lub, tylko przy dobrych warunkach pogodowych, na przystani kajakowej w Gardnie Wielkiej. Na jeziorze Gardno, poza niewielkimi udostępnionymi fragmentami, obowiązuje zakaz pływania kajakami.

Łeba – rzeka o częściowo podgórskim charakterze (w górnym biegu). Płynie przez malownicze krajobrazy Pojezierza Kaszubskiego, by skończyć swój bieg wśród nadmorskich równin. Szlak kajakowy jest dobrze zagospodarowany i oznakowany od Paraszyna aż do miejscowości Gać na długości 87 km. Wzdłuż szlaku, w większych miejscowościach, znajdują się przystanie kajakowe. Istniejące większe przeszkody znajdujące się poniżej Paraszyna, takie jak jazy i elektrownie, są wyposażone w dobrze urządzone przenoski (8 przenosek). Powyżej tej miejscowości przenoski na szlaku nie są wystarczająco zagospodarowane. W górnym biegu rzeka Łeba, płynąc wąskim wąwozem pośród lasów wysoczyzny kaszubskiej, jest trudnym i uciążliwym szlakiem kajakowym. Charakteryzuje się ona licznymi przenoskami przez jazy i mostki. Przełom Łeby między Tłuczewem a Paraszynem ma charakter podgórski z bardzo wartkim nurtem oraz licznymi przeszkodami w postaci głazów i zwalonych drzew. Dodatkowe trudności stwarzają niskie stany wody, szczególnie w okresie letnim. Ten odcinek jest polecany jedynie doświadczonym kajakarzom, najlepiej w kajakach jednoosobowych. Charakter rzeki ulega zmianie po wypłynięciu z wysoczyzny, począwszy od okolic wsi Bożepole Wielkie i Małe. Rzeka staje się spokojniejsza, meandruje w szerokiej pradolinie, dzięki czemu jest

odpowiednia również dla początkujących kajakarzy. Od Lęborka Łeba przekształca się w typowo nizinną rzekę o wolnym nurcie, płynąc przez monotonne pola i łąki nadmorskiej równiny. Szlak kończy się w miejscowości Gać z uwagi na zakaz pływania kajakami po jeziorze Łebsko. Na trasie znajduje się 8 przystani kajakowych.

Chełst - ma swoje źródło na bagnistych terenach w okolicach Lubiatowa, skąd płynie w kierunku Łeby. W swoim biegu Chełst przepływa przez przybrzeżne, płytkie jezioro Sarbsko, by ostatecznie wpłynąć do rzeki Łeba w rejonie portu łebskiego. Szlak kajakowy na tej rzece ma dł. 12,9 km, a wzdłuż niego zlokalizowanych jest 5 przystani kajakowych oraz 1 przenoska. Trasa w całości jest określana jako łatwa.

Reda - zmienna i różnorodna rzeka, oferująca zarówno dzikie, nienaruszone obszary, jak i bardziej uregulowane fragmenty. Szlak kajakowy na Redzie ma długość 42,2 km oraz określany jest jako średnio trudny i średnio uciążliwy. Do jeziora Orle rzeka często zwęża się i rozszerza, mogą wystąpić mielizny i zwałki. Od jeziora Orle do Wejherowa rzeka płynie szerokim, uregulowanym korytem. W Bolszewie przy cementowni zlokalizowana jest przenoska o długości 425 metrów (w przypadku niskiego poziomu wody konieczna jest przewózka do centrum Wejherowa). Następnie za Wejherowem Reda odzyskuje swój naturalny, dziki charakter z krętym korytem, wartkim nurtem i bystrzami. Kolejna, 400-metrowej długości, przenoska znajduje się w Redzie przy pstrągarni. Kilka kilometrów przed ujściem do Zatoki Puckiej rzeka Reda wpływa do ptasiego rezerwatu Beka. Z tego względu spływ należy zakończyć na przystani kajakowej w Mrzezynie, przed rezerwatem. Na Redzie zlokalizowano 9 przystani kajakowych.

Piaśnica - charakteryzuje się krystalicznie czystą wodą i otaczającym ją otwartym terenem z nielicznymi drzewami, umożliwiając podziwianie malowniczych krajobrazów. Krótki, 6 kilometrowy szlak kajakowy rozpoczyna się od wypływu rzeki z Jeziora Żarnowieckiego i kończy się wraz z ujściem Piaśnicy do Morza Bałtyckiego, niedaleko letniskowej miejscowości Dębki. Istnieje możliwość rozpoczęcia spływu wcześniej w Kartoszynie, wówczas jest do pokonania całe jezioro Żarnowieckie, co wydłuża trasę spływu do 14,2 km. Szlak kajakowy na Piaśnicy jest idealny na kilkugodzinny spływ dla początkujących. Na trasie znajdują się 4 przystanie kajakowe oraz liczne przystanie żeglarskie, występuje tylko jedna przenoska.

Czarna Woda – to mało znana, niewielka rzeka przymorska na północnych Kaszubach. Funkcjonuje na niej łatwy szlak kajakowy długości 6,6 km. Swój początek ma w Czarnym Młynie. Kończy się malowniczo u ujścia rzeki do Morza Bałtyckiego, przecinając plażę między Karwią a Ostrowem. Na szlaku zlokalizowana jest jedna przenoska (w Jastrzębiej Górze) i dwie przystanie kajakowe (Jastrzębia Góra i Ostrowo).

Radunia – rzeka będąca lewym dopływem Motławy, dzieli się na dwie części: górny bieg płynący przez liczne jeziora oraz środkowy i dolny bieg, charakteryzujący się dużą różnorodnością. Na wysokości Pruszcza Gdańskiego Radunia rozdziela się na Kanał Raduni bezpośrednio płynący do Gdańska oraz na naturalny ciek uchodzący do Motławy. Szlak kajakowy na rzece ma długość 49,3 km (możliwość wydłużenia szlaku o 38,8 km dzięki

Jeziorom Raduńskim) i oferuje różnorodne trasy: łatwy górny bieg przez malownicze jeziora Kółka Raduńskiego oraz dolny odcinek, na którym znajduje się aż dziewięć elektrowni wodnych, przy których wymagane są przenoski (łącznie osiem przenosek na całej trasie w tym dwie przewózki – Rezerwat Jar Rzeki Raduni oraz Łapino). Trudność szlaku prezentuje się następująco: szlak łatwy (Ostrzyce – Trątkownica) i średnio trudny (Rutki – Łapino, Straszyn – Krępiec), średnio uciążliwy (Ostrzyce – Trątkownica, Rutki – Łapino) i uciążliwy (Straszyn – Krępiec). Poniżej Pruszcza Gdańskiego Radunia przepływa przez równiny żuławskie, by w miejscowości Krępiec ujść do Motławy (gdzie możliwe jest kontynuowanie spływu do Gdańska). Na szlaku kajakowym rzeki Raduni znajduje się 13 przystani kajakowych.

Motława – rzeka o bardzo spokojnym charakterze, płynąca przez nizinę żuławską. Motława wypływa z okolic Tczewa, po czym przepływa przez stosunkowo jednostajny krajobraz, by w dolnym odcinku dotrzeć do historycznego centrum Gdańska. Szlak kajakowy tej rzeki dostępny dla kajakarzy od Suchego Dębu ma długość 24,2 km. Wiosną wydłuża się do 28,1 km, gdyż możliwe jest rozpoczęcie spływu z miejscowości Krzywe Koło. Szlak charakteryzuje się wolnym nurtem umożliwiającym pływanie w obu kierunkach, dzięki czemu możliwa jest organizacja spływów kajakowych ze startem i metą w Gdańsku (zarówno w górę, jak i w dół rzeki). Przepływając przez równinne tereny Żuław Gdańskich Motława oferuje widoki na zabytki, takie jak kościółek we Wróblewie, ruiny średniowiecznego dworu krzyżackiego w Grabinach-Zameczku oraz stare domy podcieniowe. Możliwy jest także spływ aż do ujścia Motławy do Martwej Wisły. Na szlaku znajduje się 10 przystani kajakowych oraz jedna przenoska w Gdańsku Kamiennej Grodzy. Ponadto przed przekroczeniem Kamiennej Grodzy można skrócić na Opływ Motławy, by dotrzeć do Martwej Wisły.

Opływ Motławy - odnoga Motławy, która na wysokości Kamiennej Grodzy oddziela się od głównego koryta rzeki, by po około 3 km wptynąć do Martwej Wisły. Rzeka płynie przez kanał, który był kiedyś częścią nowożytnych, miejskich fortyfikacji. W kontekście szlaku kajakowego opływ Motławy jest często łączony z Motławą w celu opłynięcia historycznego centrum Gdańska (długość takiego szlaki to około 8 km). Spływ zaczyna się i kończy na Żabim Kruku. Kajakiem przepływa się przy Zielonym Moście, Polskim Haku, Moście Siennickim oraz Kamiennej Grodzy.

Nogat – rzeka ujściowa Wisły, której bieg ograniczono śluzami. Z tego powodu Nogat jest praktycznie pozbawiony nurtu, co pozwala na pływanie po nim w obu kierunkach. Szlak kajakowy na rzece ma długość 62,1 km oraz określany jest jako łatwy. Spływ najczęściej zaczyna się w przystani w Białej Górze, a kończy w przystani w Ostonce. Ze względu na niebezpieczny charakter akwenu, wplywanie kajakiem na Zalew Wiślany nie jest zalecane. By przebyć trasę, należy skorzystać z trzech śluz: Szonowo, Rakowiec oraz Michałowo (po godzinach otwarcia śluz należy liczyć się z koniecznością przenosek). Na szlaku kajakowym Nogatu zlokalizowanych jest 9 przystani kajakowych.

Tuga – Wielka Święta – była odnoga delty Wisły przepływająca przez Żuławy Wiślane. Od źródła w Lesie Mątawskim do Nowego Dworu Gdańskiego rzeka nazywana jest Wielką Świętą,

by następnie zmienić nazwę na Tuga. Szlak kajakowy rozpoczynający się w Nowym Stawie, a kończący w ujściu rzeki do Szkarpawy ma długość 26,6 km. Należy do szlaków łatwych. Trasa jest szeroka, spokojna i malownicza, oferuje liczne dzikie zakątki i miejsca na biwaki. Na szlaku znajduje się siedem przystani kajakowych oraz nie występują przenoski. Słaby nurt umożliwia pływanie w obu kierunkach. Latem górny odcinek może zarastać salwinią pływającą, co utrudnia spływ.

Bytowa – rzeka przepływająca przez północno-wschodnią część Równiny Charzykowskiej oraz Pojezierze Bytowskie, jest lewostronnym dopływem Słupi. Szlak kajakowy na Bytowej o długości 22,6 km kategoryzowany jest jako szlak średnio trudny. Pierwsze 10 km trasy nie sprawia problemów, a widoki wzdłuż cieków są raczej monotonne. Dalsza część szlaku charakteryzuje się obecnością zwałek utrudniających spływ. Końcówka trasy przebiega przez Zalew Bytowy, gdzie rzeka zamienia się w rozlewisko. Na całym szlaku znajduje się zaledwie jedna przystań kajakowa.

Popularność turystyki kajakowej w województwie pomorskim

Chcąc oddać popularność turystyki kajakowej w województwie pomorskim, przelizowano liczbę prywatnych firm świadczących usługi wynajmu sprzętu i logistyki związanej ze spływami. Według bazy operatorów kajakowych znajdującej się na stronie internetowej PSK (kajaki.pomorskie.eu), 72 firmy obsługuje spływy kajakowe na szlakach w województwie pomorskim. Niniejsza liczba reprezentuje przedsiębiorstwa, które wyraziły chęć znalezienia się w bazie dostępnej na wyżej wymienionej stronie internetowej. Istnieją także firmy zajmujące się turystyką kajakową w województwie pomorskim, które nie są uwzględnione w omawianej bazie, co przekłada się na wyższą realną liczbę przedsiębiorstw działających w tym obszarze.

Liczba firm uwzględnionych w bazie na stronie internetowej PSK w podziale na obszar ich działania oraz skupiska infrastruktury kajakowej mogą posłużyć jako wyznacznik popularności szlaków kajakowych w regionie. Według wskazanych wyżej kryteriów do najpopularniejszych rzek Pomorskiego ze względu na turystykę kajakową należą:

- Brda – 35 operatorów, 54 przystanie kajakowe, 2 przenoski,
- Łupawa – 31 operatorów, 13 przystani kajakowych, 12 przenosek,
- Wda – 30 operatorów, 31 przystani kajakowych, 10 przenosek,
- Słupia – 29 operatorów, 23 przystanie kajakowe, 6 przenosek i 2 przewózki,
- Wieprza – 22 operatorów, 6 przystani kajakowych, 4 przenoski,
- Wierzyca – 20 operatorów, 21 przystani kajakowych, 14 przenosek,
- Radunia – 17 operatorów, 13 przystani kajakowych, 8 przenosek.

Ponadto turystyka kajakowa w regionie jest popularna także na jeziorach:

- Kółko Jezior Raduńskich – 13 operatorów, 41 przystani kajakowych, 2 przenoski,

- Cheb, Słupino, Jelenie, Gołuń, Wdzydze – część szlaku Wdy - 30 operatorów, 12 przystani kajakowych, brak przeneok,
- Charzykowskie – część szlaku Brdy - 35 operatorów, 2 przystanie kajakowe, brak przeneok.

Ze względu na nieformalny charakter poruszania się kajakiem oraz brak wymogu rejestracji kajaków jako jednostek pływających, precyzyjne ustalenie liczby osób uprawiających turystykę kajakową w województwie pomorskim jest zadaniem skomplikowanym. Analiza ruchu kajakowego na dwóch popularnych szlakach wodnych Pomorza – Wdzie i Brdzie, przeprowadzona w latach 2019-2021, dostarcza jednak istotnych informacji na temat głównych trendów w tym obszarze:

- odnotowano trend spadkowy w liczbie kajakarzy w województwie pomorskim. W analizowanym okresie zaobserwowano spadek liczby osób uprawiających turystykę kajakową o około 23%, z poziomu 117,6 tys. do 90,4 tys. osób,
- turystyka kajakowa wykazuje wyraźną sezonowość, z największym natężeniem ruchu kajakowego w miesiącach letnich – czerwcu, lipcu i sierpniu, przy czym w 2021 roku najwięcej kajakarzy zaobserwowano w czerwcu (65,4 tys.), a najmniej w sierpniu (27,2 tys.),
- większość kajakarzy odwiedzających województwo pomorskie to turyści pozostający na co najmniej jedną noc, stanowiący 71,7% tej grupy,
- w 2021 roku aż 73% osób korzystających z kajaków na wodach Pomorza to mieszkańcy regionu. Kajakarze z innych części Polski stanowili 26,4%, a obcokrajowcy zaledwie 0,6%,
- analizując dane demograficzne kajakarzy z regionu, największą grupę stanowią mieszkańcy Gdańska (13,1%), powiatu bytowskiego (10,5%), powiatu chojnickiego (9,1%) oraz Gdyni (8,4%),
- wśród osób spoza województwa pomorskiego, korzystających z oferty kajakowej na pomorskich szlakach, najliczniejsze grupy pochodzą z województw: mazowieckiego, kujawsko-pomorskiego, zachodniopomorskiego i warmińsko-mazurskiego.

Jednym z powodów spadku zainteresowania szlakami kajakowymi na Wdzie i Brdzie mogła być występująca w latach 2020-2021 pandemia COVID-19. Możliwą przyczyną takiego stanu rzeczy było także zwiększenie atrakcyjności innych dostępnych szlaków, co poskutkowało odciążeniem najbardziej popularnych tras.

Infrastruktura kajakowa w województwie pomorskim

Infrastruktura kajakowa w regionie składa się z 362 przystani kajakowych. W ich skład wchodzi 180 obiektów tego typu objętych przedsięwzięciem PSK. Ponadto na szlakach kajakowych regionu znajduje się 118 przenosek (z czego 53 to przenoski urządzone do obsługi ruchu kajakowego w ramach PSK).

Tabela 2: Infrastruktura kajakowa w województwie pomorskim w podziale na ciekii wodne i szlaki

L.p.	Nazwa ciekii wodnego/szlaku	Liczba przystani kajakowych	Liczba przystani kajakowych PSK	Liczba przenosek	Liczba przenosek w ramach PSK
1	Brda (w granicach województwa)	50	20	2	1
2	Wielki Kanał Brdy (w granicach województwa)	3	1	0	0
3	Zbrzyca	9	3	3	3
4	Kuśnia i Ruda	3	3	2	0
5	Chocina	3	2	4	1
6	Młosina	2	1	0	0
7	Jez. Krępsko i Szczytno	2	2	0	0
8	Jez. Charzykowskie, Karsińskie, Długie	5	0	0	0
9	Gwda (w granicach województwa)	0	0	2	0
10	Czernica	6	4	4	2
11	Biała (w granicach województwa)	3	3	1	1
12	Wda (w granicach województwa)	53	10	10	3
13	Kanał Wdy	1	1	1	0
14	Graniczna z Trzebiochą i Pilicą	10	3	2	1
15	Jeziora Jelenie i Gołuń	5	2	0	0
16	Jeziora Cheb, Słupino, Słupinko	0	0	0	0
17	Wierzyca	28	23	16	14
18	Wietcisa	1	1	2	1
19	Wieprza (w granicach województwa)	5	5	3	3
20	Pokrzywna	1	1	0	0
21	Studnica	5	3	5	2
22	Słupia	23	14	6	3
23	Skotawa	0	0	4	0
24	Kamienica	5	4	5	0
25	Bytowa	0	0	0	0

L.p.	Nazwa ciek wodnego/szlaku	Liczba przystani kajakowych	Liczba przystani kajakowych PSK	Liczba przenosek	Liczba przenosek w ramach PSK
26	Łupawa	12	5	13	3
27	Bukowina	1	0	3	0
28	Łeba	8	7	8	7
29	Kanał Chełst	5	2	1	0
30	Reda	9	6	2	1
31	Piaśnica i Jezioro Żarnowieckie	4	0	1	0
32	Czarna Wda (Woda)	2	2	1	1
33	Radunia	13	9	8	3
34	Kółko Jezior Raduńskich	41	13	2	2
35	Martwa Wisła, Wisła Śmiała, Odnoga Błotnik	9	5	0	0
36	Pętla Gdańska	3	2	1	0
37	Motława	10	8	1	1
38	Nogat (w granicach województwa)	8	6	0	0
39	Szarpawa	5	4	0	0
40	Wisła Królewiecka	2	0	0	0
41	Tuga – Wlk. Święta	6	5	0	0
42	Liwa (w granicach województwa)	1	0	2	0
43	Niechwaszcz	0	0	3	0
RAZEM		362	180	118	53

Źródło: dane zamawiającego

Turystyka kajakowa w województwie pomorskim charakteryzuje się stosunkowo wysokim poziomem rozwoju. W regionie istnieje zaawansowany system informacyjny dla szlaków kajakowych, dostępny na stronie internetowej www.kajaki.pomorskie.eu, który umożliwia turystom dobór tras odpowiadających ich preferencjom i umiejętnościom. W województwie widać również efektywną współpracę samorządów z lokalnymi przedsiębiorstwami świadczącymi usługi związane z turystyką kajakową, zwłaszcza z operatorami kajakowymi. Jednakże zauważa się brak informacji dotyczących obiektów noclegowych wzdłuż tras kajakowych.

Ponadto, w regionie istnieją obszary wodne o niewykorzystanym potencjale turystycznym w zakresie infrastruktury kajakowej:

- **Bytowa** – opis znajduje się w podrozdziale Szlaki kajakowe w województwie pomorskim.

- **Niechwaszcz** – dosyć niewielka, mało znana rzeka, będąca prawym dopływem rzeki Wdy. Niechwaszcz płynie przez płaskie tereny, przez co jej nurt jest spokojny. Szlak kajakowy na tej rzece ma długość 28,0 km. Górny odcinek trasy, od miejscowości Chłopowy, jest dosyć monotony. Dalsza część szlaku aż do Czarnej Wody prowadzi przez Bory Tucholskie, by następnie zakończyć się przy ujściu do Wdy. Na szlaku nie ma przystani kajakowych i występują trzy przenoski.
- **Dolny odcinek Liwy** - rozpoczynający się od jazu w Białkach i ciągnący przez Marezę aż do ujścia w Białej Górze. Jest on uregulowanym kanałem otoczonym wałami przeciwpowodziowymi, prawie całkowicie pozbawiony nurtu. Ten ponad trzydziestokilometrowy odcinek Liwy jest odpowiedni do pływania kajakiem, jednak poza odcinkiem ujściowym w pobliżu Białej Góry, nie oferuje dużej różnorodności krajobrazowej.
- **Łeba na odcinku Chocielewko – Poraj** – opis znajduje się w podrozdziale Szlaki kajakowe w województwie pomorskim.
- **Bukowina** – płytka rzeka o bystrym nurcie, płynąca przez Pojezierze Kaszubskie. Jest ona dopływem Łupawy. Szlak kajakowy na Bukowinie ma długość 19,4 km i kategoryzowany jest jako trudny. Górny odcinek prowadzi wśród podmokłych łąk, by następnie biec przez tereny leśne. Szlak kajakowy Bukowiny jest pełen zwałek, dlatego zalecany jest dla doświadczonych kajakarzy. Na trasie występują trzy przenoski (dwie w Skrzyszewie i jedna w Kozinie) oraz jedna przystań kajakowa.
- **Skotawa** – słabo znana rzeka będąca prawym dopływem Słupi. Koryto Skotawy pełne jest powalonych drzew i gałęzi. Szlak kajakowy na tej rzece ma długość 28,0 km i jest praktycznie niezagospodarowany pod względem infrastruktury kajakowej. W górnym biegu trasa klasyfikowana jest jako średnio trudna, by na wysokości Jamrzyna, ze względu na liczne zwałki, zmienić się w szlak trudny, odpowiedni jedynie dla jednoosobowych kajaków. Na trasie nie ma przystani kajakowych ale występują cztery przenoski.
- **Kanał Wdy** – opis znajduje się w podrozdziale Szlaki kajakowe w województwie pomorskim.
- **Czarna Wda** - rzeka wypływająca z podmokłych łąk na północnym skraju Puszczy Darżlubskiej, na wschód od Jeziora Żarnowieckiego. Szlak kajakowy na Czarnej Wdzie ma długość 6,6 km oraz określany jest jako łatwy. Proponowany początek spływu to Czarny Młyn, a koniec szlaku następuje w Ostrowie, gdzie rzeka uchodzi do morza. Najciekawszy fragment rzeki to jej odcinek ujściowy, gdzie Czarna Wda płynie przez malownicze rozlewiska, otoczona gęstym lasem. Na szlaku zlokalizowana jest jedna przenoska oraz dwie przystanie kajakowe.

1.3 Zidentyfikowane problemy

W obszarze turystyki kajakowej w województwie pomorskim zidentyfikowano problemy, które przyczyniają się do niedostatecznego lub ograniczonego dostępu do szlaków kajakowych.

Tabela 3: Zidentyfikowane problemy w rozwoju turystyki kajakowej

Lp.	Problem	Opis problemu
1	Problemy z utrzymaniem i bezpieczeństwem szlaków	<p>Niektóre szlaki są trudne do użytkowania z powodu zarastania roślinnością wodną i niskiego poziomu wody spowodowanego przez susze hydrologiczne, zwłaszcza w sezonie letnim. Problemem są także przeszkody na szlakach: niskie kładki, jazy, elektrownie, filary mostów, obiekty hydrotechniczne, zastawki, pastuchy, stawy rybne, pstrągarnie (zwłaszcza rzuty wody z tych obiektów) oraz ogradzanie stref brzegowych płotami. Zagrożeniem dla bezpieczeństwa turystyki kajakowej jest także falowanie na jeziorach oraz na rzekach klasyfikowanych jako drogi wodne (fale powstałe wskutek ruchu innych jednostek tj. barek, jachtów, skuterów itp.) Ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Rzeki takie jak Gwda, Biała, Kanał Wdy, mają problemy z drożnością z powodu obecności wiatrołomów, powalonych drzew, zdegradowanych elementów infrastruktury, takich jak mosty, kładki oraz ich pozostałości. Te struktury mogą stwarzać poważne zagrożenie dla kajakarzy, szczególnie w przypadku niskiego poziomu wody, kiedy stają się mniej widoczne i mogą stanowić przeszkodę nawigacyjną; — W obszarach skupisk ludzkich, przy strefach przemysłowych i komunalnych, a szczególnie na obszarach zielonych, w parkach, w lasach, itp., w tym w miejscach o dobrym dojeździe do rzeki występują znaczne zanieczyszczenia, jak np. stare sprzęty AGD i sieci kłusownicze. Często tego rodzaju śmieci wrzucane są świadomie i celowo do cieków wodnych przez osoby chcące się ich pozbyć. Te odpady nie tylko szkodzą środowisku, ale mogą również stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa;
2	Trwałość infrastruktury	<p>Istnieją obawy dotyczące trwałości infrastruktury kajakowej. Problemy spowodowane są m.in. długim okresem użytkowania danych obiektów, niską jakością wykonania, doboru słabych jakościowo materiałów, brakiem odpowiedniego ich zabezpieczenia na etapie montażu, ale też brak dbałości o powstałą infrastrukturę, konserwację, naprawy na etapie eksploatacji. Infrastruktura może także zostać zdewastowana przez wandalów.</p>
4	Krótki sezon turystyczny	<p>Pomimo, że jest to atrakcyjny okres dla rozwoju ofert związanych z aktywnościami wodnymi, sezon ten jest ograniczony czasowo. Największy okres popularności turystyki kajakowej przypada między późną wiosną a wczesną jesienią, kiedy to występują wysokie temperatury powietrza.</p>

Lp.	Problem	Opis problemu
5	Niedostatki w zagospodarowaniu szlaków kajakowych	Inwestycje wchodzące w zakres przedsięwzięcia PSK skutecznie rozwinęły infrastrukturę kajakową taką jak przystanie, przenoski i miejsca biwakowe, jednak ciągle występują pewne mankamenty. Przede wszystkim brakuje węzłów sanitarnych i socjalnych w kluczowych punktach etapowych oraz występuje zbyt mała liczba infrastruktury gospodarki śmieciowej, tj. pojemniki do segregowania odpadów. Potrzebne jest także uzupełnienie dotychczasowego oznakowania szlaków kajakowych.
6	Niewystarczające wykorzystanie szlaków kajakowych	Występują rzeki, których potencjał nie jest w pełni wykorzystywany (np. rzeki Bytowa, Niechwaszcz, Bukowina, Skotawa). Problemem jest też niedostateczna wiedza dotycząca potencjału turystyki kajakowej na danym cieku oraz brak widocznej potrzeby realizacji zadań wśród osób decyzyjnych będących przedstawicielami podmiotu mogącego pełnić rolę inwestora.
7	Dostęp dla grup defaworyzowanych	Infrastruktura kajakowa, taka jak przystanie nie jest dostosowana do potrzeb osób z grup defaworyzowanych. Przykładowo sanitariaty, przenoski oraz miejsca wypoczynku uniemożliwiają lub utrudniają korzystanie z nich przez wszystkich odbiorców.
8	Oczekiwania dotyczące poprawy komfortu postoju i pobytu na przystaniach kajakowych i poprawy warunków dotyczących uciążliwych przenosek	Rosnąca popularność pomorskich szlaków kajakowych wiąże się z większymi wymaganiami dotyczącymi komfortu użytkowania infrastruktury. Część przystani oraz przenosek nie oferuje wystarczającej wygody użytkowania oraz nie wypełnia potencjału w tym zakresie np. prysznic, sanitariaty, dostęp do prądu, itp.
9	Zmiany klimatyczne i niski poziom wody	Zmiany klimatyczne prowadzą do okresowych obniżen poziomu wody w niektórych rzekach, co może mieć wpływ na różne aspekty życia ekosystemów oraz na możliwości ich wykorzystania w turystyce i rekreacji. W niektórych rzekach, takich jak górny bieg: Łeby, Brdy, Liwy, Wdy, Zbrzycy czy też Kanał Wdy, Chełst, a także w jeziorze Gowidlińskim i na odcinkach międzyjeziornych, np. w okolicach rzeki Raduni, odnotowuje się niski poziom wód, szczególnie w okresach letnich. To uniemożliwia lub znacznie ogranicza możliwości turystyczne.
10	Eutrofizacja ekosystemów wodnych	Postępująca eutrofizacja, czyli nadmierne wzbogacenie wód w składniki odżywcze, głównie spowodowane wpływem zanieczyszczeń z pól rolnych, znacząco wpływa na jakość wód i życie w nich. Eutrofizacja może prowadzić do nadmiernego rozwoju glonów i innych roślin wodnych, co z kolei ma negatywny wpływ na różnorodność biologiczną i jakość wody. Występowanie bujnej roślinności, jak np. salwinia pływająca, powoduje odcinkową niedrożność rzek (Gwda, Biała, Łeba, Bukowina, Wda, Kanał Wdy, Chełst, Motława, Optyw Motławy, Czarna Wda, Tuga – Wlk. Święta, Nogat), utrudniając uprawianie turystyki kajakowej.

Lp.	Problem	Opis problemu
11	Degradacja środowiska przez turystykę	Niekontrolowane użytkowanie turystyczne niezagospodarowanych stref brzegowych, takie jak dzikie kąpieliska, może prowadzić do degradacji środowiska. Takie działania często wiążą się z niszczeniem lokalnej roślinności, erozją gleby, a także zanieczyszczeniem wód i terenów przybrzeżnych. Ponadto kąpiący się w niedozwolonych miejscach stwarzają zagrożenie dla siebie i pozostałych użytkowników akwenów wodnych.
12	Ograniczenia wynikające z obowiązujących przepisów	Występują ograniczenia rozwoju turystyki kajakowej ze względu na obowiązujące przepisy oraz formy ochrony przyrody. Przykładami takich ograniczeń jest Rezerwat „Dolina Huczka” na rzece Kamienica oraz Rezerwat „Beka” u ujścia rzeki Redy. Czynnikiem hamującym rozwój turystyki kajakowej jest także zakaz pływania po jeziorach Gardno i Łebsko oraz przepisy dotyczące pływania po akwenach portowych przykładowo przy ujściu rzek Łeba, Słupia oraz Martwa Wisła.
13	Skomplikowana realizacja inwestycji	Nawet niewielkie inwestycje w infrastrukturę kajakową wymagają uzyskania różnorodnych pozwoleń i decyzji generujących koszty finansowe oraz zabierają dużo czasu. Wymuszają one także znajomość odpowiednich procedur przez osoby realizujące zadania z ramienia inwestora. Ponadto w niektórych przypadkach brakuje środków na realizację zadań.
14	Niewystarczająca edukacja	Występują braki w edukacji kajakowej oraz środowiskowej. Część osób korzystających ze szlaków nie jest świadoma zasad obowiązujących na trasach (np. dekalog kajakarza). Oprócz tego brakuje świadomości ekologicznej tj. dbania o zachowanie dobrego stanu środowiska naturalnego np. poprzez zabieranie ze sobą śmieci oraz odpowiednie ich utylizowanie.

Źródło: „Trendy w turystyce żeglarskiej i kajakowej”, GARG oraz „Diagnoza stanu i koncepcja rozwoju turystyki wodnej w województwie pomorskim 2030”, PBPR

Fotografia 5: Dekapitalizacja infrastruktury – prowizoryczne zabezpieczenie nabrzeża przystani Rybakówka w Jasieniu (rz. Łupawa)

Źródło: Przystań Rybakówka w Jasieniu

Wymienione problemy wskazują na konieczność zintegrowanych działań w celu poprawy sieciowości infrastruktury i bezpieczeństwa na szlakach kajakowych regionu, aby w pełni wykorzystać ich potencjał turystyczny.

1.4 Cele przedsięwzięcia

Przedsięwzięcie „Pomorskie Szlaki Kajakowe etap II” ma na celu zbudowanie zintegrowanej infrastruktury szlaków kajakowych i przystani, tworząc spójny i wszechstronny pakiet turystyczny, który będzie uzupełnieniem inwestycji zrealizowanych w ramach poprzedniego przedsięwzięcia „Pomorskie Szlaki Kajakowe”. Cele dotyczące PSK II prezentują się następująco:

- Stworzenie kompleksowej, rozpoznawalnej oferty turystycznej opartej na charakterystycznych walorach pomorskich szlaków kajakowych.
- Uzupełnienie sieciowości pomorskich szlaków kajakowych.
- Wzrost bezpieczeństwa infrastruktury kajakowej zlokalizowanej na Pomorskich Szlakach Kajakowych.
- Poprawa stanu środowiska naturalnego wzdłuż rzek województwa pomorskiego w tym zrównoważone wykorzystanie obszarów objętych systemem NATURA 2000.

- Wydłużenie sezonu turystycznego woj. pomorskiego w oparciu o unikatowy, zintegrowany produkt turystyki wodnej, wykorzystujący walory przyrodnicze i kulturowe regionu.
- Generowanie nowych miejsc pracy nie tylko w sektorze turystyki, ale także w sektorze okołoturystycznym, niezbędnym dla obsługi turystów.

Realizacja przedsięwzięcia PSK II przyczyni się do rozwiązania problemów zdefiniowanych w poprzednim podrozdziale. Niedostatki w zagospodarowaniu szlaków kajakowych oraz niewystarczające ich wykorzystanie zostaną zniwelowane przez uzupełnienie sieciowości poprzez powstanie lub modernizację infrastruktury kajakowej na szlakach Raduni, Motławy, Piaśnicy, Redy, Łupawy, Wieprzy, Wierzycy, Wdy, Kanału Wdy, Czarnej Wdy (Wody), Brdy, Wielkiego Kanału Brdy, Słupi, Kamienicy, Pilicy, Granicznej, Trzebiochy, Wielkiej Świętej – Tugi, Nogatu, Łeby, Kanału Chełst, Optywu Motławy, Zbrzycy, Chociny, Bytowej, jeziora Jasień, jeziora Gardno, jeziora Obłęskiego, jeziora Łapińskiego Nowego, jeziora Ostrzyckiego, jeziora Schodno, jeziora Dybrzyk, jeziora Patulskiego oraz jeziora Charzykowskiego, jeziora Garczyn, jeziora Wdzydzkiego, jeziora Krzynia, jeziora Somińskiego, jeziora Fiszewo, jeziora Głębokiego.

Budowa i rozbudowa przystani, przenosek, punktów etapowych i pól biwakowych oraz uzupełnienie oznakowania tras kajakowych pozwoli na bezpieczne korzystanie z ww. szlaków oraz poprawi komfort postoju i pobytu kajakarzy. Do bezpieczeństwa osób zatrzymujących się na przystaniach przyczyni się zamontowanie monitoringu, który odstraszy także potencjalnych wandalii. Ponadto nowo powstała lub zmodernizowana infrastruktura kajakowa będzie dostosowana dla grup defaworyzowanych. By zapewnić trwałość infrastruktury, dobór materiałów oraz projekty zostały wykonane przez specjalistów.

Ważnym aspektem potrzeby realizacji przedsięwzięcia jest także sprostanie wyzwaniom związanym z ochroną środowiska. Uzupełnienie sieciowości szlaków pozwoli na skanalizowanie ruchu kajakowego i korzystanie przez kajakarzy z wyznaczonych do tego celu miejsc, zmniejszając dzięki temu negatywny wpływ na środowisko. Ponadto budowa sanitariatów, pojemników na śmieci oraz miejsc odbiór ścieków pozytywnie przyczyni się do ochrony środowiska.

Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się także do poprawy wizerunku województwa pomorskiego i zwiększy jego atrakcyjność pod względem turystycznym i inwestycyjnym. Współczesna turystyka wymaga nie tylko wyjątkowych walorów turystycznych, ale rosnące wymagania osób wypoczywających wymuszają także stworzenie odpowiednich urządzeń infrastruktury (zagospodarowania turystycznego), które z jednej strony zwiększają komfort i standard wypoczynku oraz pozwalają na wzrost pojemności turystycznej obszaru, z drugiej mogą przyczynić się do ochrony walorów turystycznych, których zachowanie jest warunkiem dalszego rozwoju społeczno – gospodarczego regionu.

1.5 Korzyści w kontekście grup docelowych

Realizacja analizowanego przedsięwzięcia przyniesie szereg korzyści dla poszczególnych grup docelowych: pasjonatów turystyki kajakowej, osób ze szczególnymi potrzebami, inwestorów, lokalnych społeczności, przedsiębiorstw turystycznych i usługowych, operatorów kajakowych, klubów i stowarzyszeń kajakowych, władz lokalnych i regionalnych oraz przemysłu związanego z budową i utrzymaniem infrastruktury kajakowej. Inwestycje w rozbudowę, modernizację i utrzymanie infrastruktury kajakowej, takiej jak przystanie, pola biwakowe i przenoski, są kluczowe dla rozwoju turystyki kajakowej i związanych z nimi dziedzin. Te zadania nie tylko przyczyniają się do poprawy bezpieczeństwa na wodach, ale również mają znaczący wpływ na wiele różnych grup społecznych i gospodarczych. Od użytkowników szlaków kajakowych i operatorów, poprzez lokalne społeczności, aż po inwestorów i zarządców infrastruktury – każda z tych grup odnosi korzyści z inwestycji w rozwój turystyki kajakowej.

Realizacja analizowanego przedsięwzięcia obejmuje nie tylko fizyczne aspekty budowy, rozbudowy i modernizacji, ale również szereg działań mających na celu zwiększenie dostępności, bezpieczeństwa (m.in. uzupełnienie oznakowania szlaków kajakowych) oraz atrakcyjności turystyki kajakowej. Ważna jest także poprawa stanu środowiska naturalnego wzdłuż szlaków oraz kanalizacja ruchu kajakowego. Poprzez rozważne planowanie i wdrażanie tych inwestycji, możliwe jest osiągnięcie znaczących korzyści dla różnorodnych interesariuszy, zarówno w krótkim, jak i długim okresie.

Poniższa tabela przedstawia grupy docelowe, które skorzystają na planowanych inwestycjach w infrastrukturę kajakową oraz korzyści dla tych grup płynące z realizacji zadań objętych PSK II. Celem jest przedstawienie kompleksowego obrazu wpływu, jaki te inwestycje mogą mieć na rozwój sportów wodnych, lokalną gospodarkę, środowisko oraz społeczności.

Tabela 4: Korzyści dla grup docelowych wynikające z przedmiotowego przedsięwzięcia

Lp.	Grupa docelowa	Korzyści
1	Kajakarze	Bezpieczniejsze i bardziej komfortowe warunki spływów, nowoczesna infrastruktura na przystaniach, lepsza dostępność miejsc postojowych, wyższy standard usług, ułatwienie pokonywania przeszkód dzięki budowie przenosek.
2	Osoby ze szczególnymi potrzebami	Przystosowanie infrastruktury dla osób ze szczególnymi potrzebami pozwoli tym osobom na wzięcie udziału w spływie w komfortowych i bezpiecznych warunkach.
3	Inwestorzy	Możliwość osiągnięcia zysku z inwestycji poprzez wzrost wartości nieruchomości oraz potencjalnych dochodów z turystyki, w tym z wynajmowania powierzchni pod wydarzenia itp. W przypadku inwestorów publicznych, dodatkowe korzyści wynikają z pobudzenia gospodarki (również branż wspierających rozwój turystyki wodnej i komplementarnych (np. hotelarstwo, gastronomia, transport), co wpływa na zwiększenie bazy

Lp.	Grupa docelowa	Korzyści
		podatkowej i atrakcyjność danego samorządu, jako miejsca z wysoką jakością życia.
4	Lokalne społeczności	Rozwój gospodarczy i społeczny regionu, nowe miejsca pracy, zwiększony przyływ turystów, możliwości rozwoju lokalnego biznesu, np. transport sprzętu i osób, wypożyczenie sprzętu wodnego, gastronomia, noclegi oraz organizacja spływów kajakowych. Ponadto będzie istniała możliwość organizacji wydarzeń na powstałych lokalizacjach.
5	Przedsiębiorstwa turystyczne i usługowe, operatorzy kajakowi	Więcej klientów, możliwości rozwoju nowych ofert turystycznych i usługowych (np. organizacja spływów kajakowych, transport kajaków do miejsca początku spływu), wzrost dochodów związanych z turystyką kajakową.
6	Kluby i stowarzyszenia kajakowe	Lepsze przystosowanie szlaków kajakowych w regionie może potencjalnie zwiększyć liczbę osób uprawiających ten rodzaj turystyki. Te osoby poprzez doświadczenia zdobyte podczas spływów kajakowych mogą zainteresować się kajakarstwem jako sportem, co przyczyni się do wzrostu członków klubów i stowarzyszeń kajakowych.
7	Władze lokalne i regionalne	Poprawa wizerunku regionu, zwiększenie atrakcyjności turystycznej, wzrost wpływów z turystyki i branż wspierających, lepsze zarządzanie środowiskiem oraz rozwój marki i produktu turystycznego Pomorskie Szlaki Kajakowe.
8	Przemysł związany z budową i utrzymaniem infrastruktury kajakowej	Zwiększone zapotrzebowanie na usługi (utrzymanie infrastruktury, konserwacja i ewentualne naprawianie obiektów), nowe projekty (budowa nowych przystani, przenoski i miejsc biwakowych), rozszerzenie działalności i tworzenie nowych miejsc pracy (zwiększenie potrzeby zatrudnienia podczas budowy infrastruktury lub powstałych obiektów).
9	Wszystkie grupy	Wszystkie grupy korzystają na estetyzacji i poprawie wizerunku szlaków kajakowych. Ponadto kanalizacja ruchu kajakowego, powstanie sanitariatów, pojemników na odpady śmieci oraz miejsc odbioru ścieków przyczyni się do polepszenia stanu środowiska naturalnego, co z kolei jest korzystne dla wszystkich interesariuszy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu przedsięwzięcia strategicznego SWP PSK II z dnia 24.04.2023

Podsumowując, przedsięwzięcie „Pomorskie Szlaki Kajakowe etap II” przyniesie liczne korzyści społeczne i ekonomiczne dla wszystkich interesariuszy. Rozwój oferty spędzania wolnego czasu w województwie pomorskim pozytywnie wpłynie zarówno na mieszkańców regionu, jak i na turystów przybywających z innych obszarów Polski i z zagranicy. Omawiana w niniejszym

opracowaniu inwestycja skanalizuje ruch turystyczny na szlakach kajakowych województwa pomorskiego oraz przyczyni się do wzrostu bezpieczeństwa tych tras. Ponadto działania przeprowadzone w ramach przedsięwzięcia zwiększą rozpoznawalność i prestiż marki Pomorskie Szlaki Kajakowe.

2 Uwarunkowania instytucjonalne i prawne realizacji Przedsięwzięcia

2.1 Rola Województwa Pomorskiego w realizacji Regionalnego Programu Strategicznego (RPS)

Województwo Pomorskie działa w oparciu o ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 2094 z późn. zm.). Stosownie do przepisów ww. ustawy samorząd województwa określa strategię rozwoju województwa, uwzględniając w szczególności:

- pielęgnowanie polskości oraz rozwój i kształtowanie świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej mieszkańców, a także pielęgnowanie i rozwijanie tożsamości lokalnej;
- pobudzanie aktywności gospodarczej;
- podnoszenie poziomu konkurencyjności i innowacyjności gospodarki województwa;
- zachowanie wartości środowiska kulturowego i przyrodniczego przy uwzględnieniu potrzeb przyszłych pokoleń;
- kształtowanie i utrzymanie ładu przestrzennego.

Strategia rozwoju województwa jest realizowana przez programy rozwoju, regionalny program operacyjny, program służący realizacji umowy partnerstwa, kontrakt terytorialny, kontrakt sektorowy i kontrakt programowy, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

W dniu 21 lipca 2021 r. Zarząd Województwa Pomorskiego podjął Uchwałę Nr 755/271/21 w sprawie przyjęcia Regionalnego Programu Strategicznego (dalej jako RPS) w zakresie gospodarki, rynku pracy, oferty turystycznej i czasu wolnego, Uzasadnienia oraz Podsumowania do Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie gospodarki, rynku pracy, oferty turystycznej i czasu wolnego.

RPS operacjonalizuje i uszczegóławia zapisy Celu strategicznego 3. Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030, a tym samym pozwala na efektywne zarządzanie polityką regionu w tym obszarze do roku 2030.

W dniu 4 października 2022 r. Zarząd Województwa Pomorskiego podjął Uchwałę w sprawie przyjęcia projektu zmiany Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie gospodarki, rynku pracy, oferty turystycznej i czasu wolnego. Zmiana przywołanego RPS została przyjęta uchwałą nr 61/421/23 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 17 stycznia 2023.

Za wdrażania RPS odpowiada Kierownik Programu, którego funkcję pełni dyrektor Departamentu Rozwoju Gospodarczego wspólnie z Zastępcą Kierownika Programu, którego funkcję pełni dyrektor Departamentu Turystyki. Kierownik Programu wykonuje swoje zadania przy pomocy Zespołu Zarządzającego Programem. W skład Zespołu Zarządzającego wchodzi

przedstawiciele departamentów UMWP oraz jednostek podległych UMWP właściwych z uwagi na zakres tematyczny Programu. Do zadań Zespołu Zarządzającego należy podejmowanie decyzji i działań związanych z bieżącym zarządzaniem Programem.

W realizację poszczególnych priorytetów i działań RPS zaangażowane będą jednostki wdrażające. Główne zadania tych jednostek obejmą m. in. nadzór nad prawidłową realizacją celów Programu, zapewnienie prawidłowej i terminowej realizacji zobowiązań Samorządu Województwa oraz udział w realizacji zidentyfikowanych przedsięwzięć strategicznych.

Jednostkami wdrażającymi priorytet 3.1. Markowa oferta turystyczna i czasu wolnego są Departament Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego oraz Departament Infrastruktury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego.

Realizacja celów RPS w zakresie gospodarki, rynku pracy, oferty turystycznej i czasu wolnego finansowana będzie z następujących źródeł:

- środki europejskie – tj. przede wszystkim środki pochodzące ze źródeł UE, pozyskane w perspektywie 2021-2027, jak również inne programy i mechanizmy międzynarodowe,
- środki centralne – obejmujące państwowe fundusze celowe oraz inne środki będące w dyspozycji ministerstw i instytucji centralnych, jak również innych podmiotów szczebla krajowego,
- środki samorządowe – obejmujące wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego z terenu województwa (gminy, powiaty, województwo), spółek komunalnych oraz innych podmiotów i instytucji szczebla regionalnego i ponadlokalnego,
- środki prywatne, w tym w systemie partnerstwa publiczno-prywatnego.

Stosownie do zapisów RPS gospodarka województwa pomorskiego (rozumianego jako regionu) będzie oparta m.in. na fundamencie inspirującej oferty turystycznej i czasu wolnego, która zaspokaja różnorodne potrzeby mieszkańców oraz turystów, jest dostosowana do trendów i oczekiwań, oferując usługi na wysokim poziomie, a także przez cały rok kreuje zainteresowanie paletą usług bazującą na zasobach przyrodniczych, dziedzictwie kulturowym i przestrzeniach publicznych, stymulując zrównoważony rozwój województwa. Rozpoznawalna i wyróżniająca się oferta turystyczna i czasu wolnego będzie wspierać rozwój innych gałęzi gospodarki w regionie oraz rozwijać lokalną przedsiębiorczość w oparciu o zintegrowane działania i współpracę w procesie tworzenia i promocji oferty czasu wolnego.

RPS wskazuje, iż *istotne dla realizacji Celu szczegółowego 3. Inspirująca oferta turystyczna i czasu wolnego, jest wypracowanie systemowego wsparcia rozwoju infrastruktury w oparciu o wyróżniki regionalne oraz aktualne kierunki rozwoju turystyki. W zakresie budowy i rozwoju markowej oferty turystycznej planuje się realizację niezbędnych inwestycji będących kontynuacją dotychczasowych przedsięwzięć strategicznych tj. Pomorskie Trasy Rowerowe, Pomorskie Szlaki Kajakowe, Pętla Żuławska i Zatoka Gdańska oraz nowych, uzupełniających*

ofertę. Kluczowe są inwestycje udostępniające przestrzeń o walorach przyrodniczych, w zakresie infrastruktury rowerowej oraz wodnej (...). Istotną rolę będą pełnił działania w zakresie infrastruktury odpowiadającej potrzebom rynku, takiej jak mała architektura, zagospodarowanie i oznakowanie szlaków, oznakowanie atrakcji turystycznych, itp. W zakresie zintegrowanego systemu marketingu turystycznego przewiduje się kompleksowe rozwiązania dotyczące komponowania oferty, spójnej informacji turystycznej oraz rozwoju współpracy, pozwalającej na uzyskanie przewagi konkurencyjnej, wynikającej z planowego rozwoju województwa w zakresie turystyki. Niezbędne jest również systematyczne zarządzanie turystyką poprzez stały monitoring działań branży, atrakcji, ruchu turystycznego oraz integracji oferty regionu i kompleksowego jej udostępnienia dzięki platformie internetowej i składającym się na nią narzędziom, co zaspokoi potrzeby i preferencje konsumentów.

RPS wskazuje na zobowiązania Samorządu Województwa Pomorskiego (dalej jako SWP) w ramach poszczególnych priorytetów:

Tabela 5: Zobowiązania Województwa Pomorskiego wskazane w RPS

Numer priorytetu	Nazwa priorytetu	Zobowiązania, zadania SWP
3.1	Markowa oferta turystyczna i czasu wolnego	<p>Stworzenie kompleksowej, całorocznej oferty turystycznej i czasu wolnego wraz z systemowym wsparciem rozwoju infrastruktury w oparciu o wyróżniki regionalne oraz aktualne kierunki rozwoju turystyki.</p> <p>W ramach działania 3.1.1. Systemowe wsparcie infrastruktury zakres interwencji obejmuje m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wsparcie rozwoju turystyki wodnej, w tym obiektów infrastruktury kajakowej; - wsparcie inwestycyjne umożliwiające ukierunkowanie ruchu turystycznego (naprawa nawierzchni szlaków, wymiana infrastruktury turystycznej, budowa i modernizacja oznakowania turystycznego); - wsparcie rozwoju oznakowania wizerunkowego na wjazdach i szlakach turystycznych województwa, w szczególności pylonów. <p>W ramach działania 3.1.2. Poprawa jakości, kompletności i dostępności oferty zakres interwencji obejmuje podnoszenie jakości i dostępności oferty turystycznej dla różnych grup odbiorców poprzez opracowanie i wdrożenie wytycznych oraz rekomendacji z uwzględnieniem pozytywnego efektu środowiskowego, dotyczących m. in.: szlaków i infrastruktury kajakowej.</p>

Źródło: Regionalny Program Strategiczny w zakresie gospodarki, rynku pracy, oferty turystycznej i czasu wolnego

Główne etapy realizacji zobowiązania SWP w zakresie stworzenia kompleksowej, całorocznej oferty turystycznej i czasu wolnego wraz z systemowym wsparciem rozwoju infrastruktury w oparciu o wyróżniki regionalne oraz aktualne kierunki rozwoju turystyki obejmują:

- wsparcie inwestycyjne infrastruktury turystycznej, poprawiające jej jakość i dostępność, kanalizujące ruch turystyczny, wspierające projekty bazujące na lokalnych wyróżnikach turystycznych, w tym Przedsięwzięcia Strategiczne dot. infrastruktury turystyki rowerowej, konnej oraz wodnej;
- opracowanie szeregu zaleceń i rekomendacji z zakresu tworzenia oferty turystycznej, podnoszących jakość usług oraz infrastruktury;
- wypracowanie i wdrożenie standardów współpracy między podmiotami zaangażowanymi w rozwój turystyki;
- zbieranie danych dotyczących ruchu turystycznego, potrzeb i preferencji odwiedzających, wykorzystywanie ich do tworzenia oferty dostosowanej do wymagań i oczekiwań klientów;
- promocja turystycznej marki i oferty województwa.

Zobowiązania Województwa Pomorskiego wynikające z treści RPS będą wdrażane m. in. poprzez realizację przedsięwzięć strategicznych, w tym m. in. w ramach *Pomorskich Szlaków Kajakowych*. Dla przywołanego przedsięwzięcia strategicznego przewidziano, że SWP będzie pełnił funkcję koordynującą i inspirującą działania inwestorów tj. m. in.: JST i ich jednostek organizacyjnych, administracji państwowej i jej jednostek organizacyjnych, przedsiębiorstw, organizacji pozarządowych i społecznych.

Jako kluczowych partnerów wskazano:

- JST i ich jednostki organizacyjne,
- Parki Narodowe i Krajobrazowe,
- Lasy Państwowe,
- PGW Wody Polskie,
- Przedsiębiorcy,
- Operatorzy elektrowni wodnych, gospodarstw rybackich,
- Operatorzy turystyczni,
- LOT, LGR, LGD i inne organizacje pozarządowe.

2.2 Modelowy przebieg procesu inwestycyjnego

Niezbędne działania warunkujące rozpoczęcie robót budowlanych (realizacje zamierzenia budowlanego) obejmują:

- konieczność dysponowania nieruchomością na cele budowlane, co dotyczy zarówno nieruchomości lądowych, jak również wodnych. Co do terenów Skarbu Państwa zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe, to w przypadku RDLP w Gdańsku obowiązują zasady udostępniania gruntów Skarbu Państwa zarządzanych przez PGL

LP do sytuowania urządzeń turystycznych;

- przeprowadzenie analizy istniejących uwarunkowań, zarówno dotyczących położenia (w zakresie tego czy jest to teren łatwo dostępny z lądu i wody, czy jest terenem zalewowym, istnieje możliwość doprowadzenia niezbędnych mediów), planistycznych (czy dla terenu jest uchwalony MPZP lub została wydana decyzja lokalizacyjna) oraz prawnych (ograniczenia wynikające np. z praw osób trzecich lub położenie na obszarach objętych formami ochrony przyrody), jak również tego, czy dana działka pokryta wodami stanowi drogę wodną lub publiczny akwen;
- uzyskanie wypisu z ewidencji gruntów i sporządzenie (przez uprawnionego geodetę) mapy do celów projektowych;
- w przypadku braku MPZP (dopuszczającego realizację planowanego zamierzenia budowlanego) konieczne jest uzyskanie od organu stanowiącego gminy, decyzji lokalizacyjnej (decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego albo decyzji o warunkach zabudowy), o ile rzecz jasna zamierzenie wymaga aktu planistycznego stanowiącego podstawę realizacji inwestycji. Zadania dotyczące zagospodarowania turystycznego lasów, w tym dotyczących infrastruktury związanej ze szlakami kajakowymi (stanice, pola biwakowe, przystanie i in.) określane są w planach urządzenia lasów dla poszczególnych nadleśnictw zarządzanych przez RDLP, w programach ochrony przyrody;
- dla niektórych zamierzeń budowlanych konieczne będzie uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, dla wydania których w większości przypadków organami właściwymi są organy wykonawcze gmin (wójt, burmistrz, prezydent) albo Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. W toku postępowania organ właściwy postanawia o ewentualnej konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, gdzie może stwierdzić brak konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, co skutkuje zawiadomieniem o zakończeniu postępowania oraz wydaniem decyzji albo konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, co skutkuje wydłużeniem procedury uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i koniecznością sporządzenia pełnego raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. W tym przypadku organ określa zakres wymaganego raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i jednocześnie zawiesza postępowanie do czasu złożenia pełnego raportu;
- stosownie do ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1478 z późn. zm.) Inwestor występuje do właściwego Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej o wydanie pozwolenia wodno-prawnego;
- po uzyskaniu pozwolenia wodno-prawnego i innych wymaganych dokumentów, zgód lub pozwoleń należy wystąpić o pozwolenie na budowę (jeśli jest wymagane ze względu na rodzaj inwestycji). W przypadku obszarów wodnych organem właściwym do wydania pozwolenia jest wojewoda, a jeśli Inwestor zamierza również posadzić

np. budynek to występuje z odrębnym wnioskiem do właściwego starosty. Jeśli na terenie planowanej inwestycji rosną drzewa, należy wystąpić do organu wykonawczego gminy o zgodę na wycinkę;

- należy wystąpić do gestora sieci energetycznej o wydanie warunków przyłącza energii elektrycznej i zawrzeć umowę na jej dostawę;
- wymagana jest również zgoda na włączenie wjazdu na działkę do drogi publicznej. Decyzję wydaje organ jednostki samorządu terytorialnego, w gestii którego znajduje się dana droga;
- w sytuacjach regulowanych przez prawo budowlane inwestor może również dokonać zgłoszenia robót budowlanych niewymagających pozwolenia na budowę między innymi dla zadań obejmujących ogrodzenie, budowę małej architektury, niewielkiego obiektu np. pomostu lub parterowego budynku gospodarczego czy tablicy reklamowej. Zgłoszenia należy dokonać przed rozpoczęciem robót budowlanych, a do ich wykonywania można przystąpić po upływie 21 dni od dokonania zgłoszenia, jeżeli w tym czasie starosta (lub prezydent miasta na prawach powiatu) nie wniesie sprzeciwu w formie decyzji (jest to tak zwana zasada milczącej zgody);
- inwestor zawiera umowy z wykonawcą robót budowlanych oraz inspektorem nadzoru inwestorskiego (jeżeli jego powołanie jest obligatoryjne i wynika z treści decyzji o pozwoleniu na budowę albo konieczne w ocenie samego inwestora);
- po zakończeniu budowy inwestor występuje do organu wydającego pozwolenie na budowę o wydanie decyzji o pozwoleniu na użytkowanie obiektów.

2.3 Bariery prawne i planistyczne dla lokalizacji

Poniżej zestawiono katalog barier planistycznych i prawnych na podstawie przeprowadzonych wizji lokalnych zadań i analizy dostępnej dokumentacji. Należy wskazać, że barierą wspólną dla wszystkich zadań jest brak dokumentacji projektowej na planowane zagospodarowanie.

Tabela 6: Zestawienie barier planistycznych i prawnych dla analizowanych zadań

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
K_001	Przenoska przy byłej cukrowni w Pruszczu Gdańskim – park falowy	<p>Własność działek</p> <p>70, 75, 81 – własność Miasta Pruszcz Gdański</p> <p>71 (działka wodna) – Skarb Państwa</p> <p>69/81 – Skarb Państwa i działka oddana w użytkowanie wieczyste</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Uzyskanie uzgodnień z PGW Wodami Polskimi, w tym wystosowanie pisma przez Inwestora o planach – koncepcji budowy toru wodnego, do uwzględnienia w założeniach do planowanej do opracowania ekspertyzy przez RZGW w Gdańsku tj. wpływu likwidacji progu wodnego.</p> <p>Uzgodnienia konserwatorskie (sąsiedztwo mostu i budynku starej cukrowni).</p> <p>Teren znajduje się w strefie ograniczeń wzdłuż terenów kolejowych PKP – w pasie oznaczonym na planie MPZP szer. 20m, nie należy sytuować budowli i budynków nieprzeznaczonych do prowadzenia ruchu kolejowego i utrzymania linii kolejowej (Ustawa z dnia 28 marca 2003r. o transporcie kolejowym). Ograniczenie to nie ma wpływu na tor falowy, ewentualnie na trybuny dla publiczności. Po sporządzeniu zakresu inwestycji wskazana jest konsultacja z PKP.</p> <p>Wg MPZP: wszelkie działania inwestycyjne i związane z zagospodarowaniem terenu, w tym zw. z realizacją uzbrojenia, wymagają uzyskania odstępstwa od prawa wodnego i uzyskania pozwolenia wodno-prawnego oraz uzgodnienia z: Powiatowym i Miejskim Komitetem Przeciwpowodziowym, Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej i właściwym terenowo nadzorem wodnym. Trwają prace nad zmianą MPZP, do którego zainteresowane strony powinny zgłosić postulat budowy toru wodnego wraz z jego obsługą komunikacją, w tym dojazd, place manewrowe, parking.</p> <p>Obowiązują zakazy i nakazy określone dla strefy ochrony GZWP „Żuławy Wiślane”.</p> <p>Występuje zagrożenie powodziowe w okresach zwiększonego spływu wód.</p> <p>Docelowy zakres prac inwestycyjnych powinien być zweryfikowany przez Inwestora w celu zapewnienia trwałości projektu, zgodnie z wymogami umowy o dofinansowanie.</p> <p>Obszar znajduje się w strefie oddziaływania lotniska wojskowego Pruszcz Gdański - zakaz budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych sprzyjających występowaniu zwierząt stwarzających zagrożenie dla ruchu statków powietrznych; hałas związany z przelotem i lądowaniem statków powietrznych. Ograniczenie to nie ma wpływu na budowę i eksploatację toru falowego.</p>
K_002	Przystań kajakowa w Centrum Rekreacji w Juszkwowie	<p>Własność działek</p> <p>41/4 – własność Gmina Pruszcz Gdański</p> <p>40 – własność Skarb Państwa</p> <p>Bariery realizacyjne</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
		<p>Wykonanie pomostu o szerokości do 3 m i długości całkowitej do 25 m, stanowiące sumę długości jego poszczególnych elementów wymaga zgłoszenia wodnoprawnego</p> <p>Budowę slipu traktuje się jako wykonanie urządzenia wodnego, ukształtowanie naturalnego slipu w zatoczce wymaga ingerencji w linię brzegową, w związku z powyższymi wymagane jest pozwolenie wodnoprawne</p> <p>Dla przystani śródlądowych wykorzystujących linię brzegową na długości większej niż 20 m, budowy niecki głębszej niż 60 cm wymagana jest decyzja środowiskowa.</p> <p>Strefa ochrony konserwatorskiej obejmująca: elektrownie wodne Prędzieszyn, Kuźnice i Juskowo – uzgodnienie działań z Pomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków (zapisy MPZP)</p>
K_003	Przenoska kajakowa przy elektrowni wodnej Juskowo	<p>Własność działek</p> <p>39/4, 40 – własność Skarb Państwa</p> <p>39/3 – własność Skarb Państwa (Energia Wytwarzanie SA)</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Wykonanie pomostu o szerokości do 3 m i długości całkowitej do 25 m, stanowiące sumę długości jego poszczególnych elementów wymaga zgłoszenia wodnoprawnego</p> <p>Budowa pomostów o długości całkowitej do 25 m i wysokości, liczonej od korony pomostu do dna akwenu, do 2,50 m wymaga zgłoszenia budowlanego, pomost o większych gabarytach wymaga pozwolenia na budowę;</p> <p>Strefa ochrony konserwatorskiej obejmująca: elektrownie wodne Prędzieszyn, Kuźnice i Juskowo – uzgodnienie działań z Pomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków (zapisy MPZP)</p> <p>Uzgodnienie działań i zakresu z Energą Wytwarzanie SA i PGW Wodami Polskimi (dot. łapacza lub innej formy pomostu/usypiania kamieni w nurcie rzeki)</p> <p>Wycinka drzew na linii brzegowej wymaga zgłoszenia do RDOŚ oraz zezwolenia wójta/ burmistrza/prezydenta miasta lub - jeśli zezwolenie dotyczy usunięcia drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości lub jej części wpisanej do rejestru zabytków – wojewódzkiego konserwatora zabytków</p> <p>Brak prawa do dysponowania nieruchomością (działki Skarbu Państwa)</p>
K-004	Przenoska kajakowa przy elektrowni wodnej Kuźnice	<p>Własność działek</p> <p>178 – własność Skarbu Państwa - Gmina Pruszcz Gdański</p> <p>177, 266 – działki wodne, własność Skarb Państwa</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Kwestie formalno – prawne: konieczne są uzgodnienia z Energią Wytwarzanie SA oraz PGW Wodami Polskimi, które będzie prowadziła Gmina</p> <p>Wykonanie pomostu o szerokości do 3 m i długości całkowitej do 25 m, stanowiące sumę długości jego poszczególnych elementów wymaga zgłoszenia wodnoprawnego</p> <p>Budowa pomostów o długości całkowitej do 25 m i wysokości, liczonej od korony pomostu do dna akwenu, do 2,50 m wymaga zgłoszenia budowlanego, pomost o większych gabarytach wymaga pozwolenia na budowę;</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
		<p>Strefa ochrony konserwatorskiej obejmująca: elektrownie wodne Prędzieszyn, Kuźnice i Juszkowo – uzgodnienie działań z Pomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków (zapisy MPZP)</p> <p>Wycinka drzew na linii brzegowej wymaga zgłoszenia do RDOŚ oraz zezwolenia wójta/ burmistrza/prezydenta miasta lub – jeśli zezwolenie dotyczy usunięcia drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości lub jej części wpisanej do rejestru zabytków – wojewódzkiego konserwatora zabytków</p> <p>Brak prawa do dysponowania nieruchomością.</p>
K_005	Przenoska kajakowa przy elektrowni wodnej Prędzieszyn	<p>Własność działek</p> <p>73, 77/3, 72/2, 72/1 - własność Gmina Pruszcz Gdański</p> <p>74, 83 – działki wodne, własność Skarb Państwa</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Własność gruntów: działki wodne należą do Skarbu Państwa, działki lądowe należą do gminy i związków międzygminnych</p> <p>Ze względu na sąsiedztwo Elektrowni Wodnej, inwestor musi dokonać uzgodnień swoich działań z Energa Wytwarzanie (właścicielem elektrowni wodnej)</p> <p>Zagrożenia: droga dla samochodów przy miejscu wodowania – może stanowić problem przy pracach nad umocnieniem brzegu</p> <p>Wykonanie pomostu o szerokości do 3 m i długości całkowitej do 25 m, stanowiące sumę długości jego poszczególnych elementów wymaga zgłoszenia wodnoprawnego</p> <p>Wykonanie betonowych lub gabionowych schodów jest ingerencją w linię brzegową i wymaga pozwolenia wodnoprawnego</p> <p>Budowa pomostów o długości całkowitej do 25 m i wysokości, liczonej od korony pomostu do dna akwenu, do 2,50 m wymaga zgłoszenia robót budowlanych.</p> <p>Strefa ochrony konserwatorskiej obejmująca: elektrownie wodne Prędzieszyn, Kuźnice i Juszkowo – uzgodnienie działań z Pomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków (zapisy MPZP)</p> <p>Zezwolenie na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości lub jej części wpisanej do rejestru zabytków wydaje wojewódzki konserwator zabytków. Usunięcie drzew z brzegu śródlądowych wód powierzchniowych wymaga zgłoszenia do RDOŚ.</p>
K_006	Przystań kajakowa startowa przy elektrowni wodnej Straszyn	<p>Własność działek</p> <p>293/39 – własność Energa Wytwarzanie SA</p> <p>293/42 – własność Energa Wytwarzanie SA</p> <p>297/1 (wodna, rzeka Radunia) – Skarb Państwa</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Brak prawa własności działki – właścicielem działki jest Skarb Państwa w użytkowaniu wieczystym Energa Wytwarzanie SA (właściciela elektrowni wodnej)</p> <p>Budowa dojścia w postaci schodów terenowych z barierką wymaga zgłoszenia robót budowlanych</p> <p>Budowa pomostów o długości całkowitej do 25 m i wysokości, liczonej od korony pomostu do dna akwenu, do 2,50 m wymaga zgłoszenia budowlanego, pomost o większych gabarytach wymaga pozwolenia na budowę</p> <p>Wykonanie pomostu o szerokości do 3 m i długości całkowitej do 25 m, stanowiące sumę długości jego poszczególnych elementów wymaga zgłoszenia wodnoprawnego</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
K_007	Przystań kajakowa Gdańsk Niterów	<p>Własność działek</p> <p>112/69, 112/70, 112/107 – własność Skarb Państwa, użytkowanie wieczyste Stocznia Centrum Gdańsk Sp. Z o.o.</p> <p>113 – Skarb Państwa</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Lokalizacja nie jest dostępna, gdyż znajduje się na zamkniętym terenie stoczni.</p> <p>Ze względu na bliskość dużych statków i terenów stoczniowych brak możliwości wykonania bezpiecznej przestrzeni dla kajakarzy.</p> <p>Obowiązuje zakaz wpływania kajaków do doku wg zarządzenia Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni.</p>
K_008	Przystań kajakowa Gdańsk Dwór Olszyński	<p>Własność działek</p> <p>376/5, 111/4 – własność Skarb Państwa</p> <p>111/3 – własność Skarb Państwa, Wody Polskie</p> <p>376/3, 376/8 – własność Gmina Miasta Gdańska</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Wg MPZP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fragment terenu objęty jest strefą konserwatorskiej ochrony archeologicznej - teren położony w strefie przedpola fortyfikacji bastionowych Gdańska oraz w strefie ekspozycji historycznego Śródmieścia - realizacja wykopów pod infrastrukturę wymaga nadzoru archeologicznego; - kształtowanie zieleni i małej architektury w nawiązaniu do struktury historycznej <p>Obszar bezpośredniego zagrożenia powodzią –zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi - Prawo wodne; konieczne uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego na lokalizowanie nowych obiektów budowlanych na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią</p> <p>Strefa ograniczeń od wału przeciwpowodziowego (poza granicami terenu) – zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi - – lokalizowanie obiektów budowlanych na wale lub w odległości do 50 m od stopy wału wymaga uzyskania odstępstwa od zakazu wykonywania obiektów budowlanych na wale przeciwpowodziowym. Do wniosku o wydanie decyzji dołącza się charakterystykę planowanych działań wraz z podstawowymi danymi technicznymi i opisem planowanej technologii robót oraz mapę sytuacyjno-wysokościową pobraną z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, kopię tej mapy potwierdzoną przez wnioskodawcę za zgodność z oryginałem albo inną mapę sytuacyjno-wysokościową z naniesionym schematem planowanych obiektów lub robót. W przypadku planowania robót, które mogą naruszyć strukturę korpusu lub podłoża wałów przeciwpowodziowych, dołącza się także badania hydrogeologiczne wraz z opinią dotyczącą wpływu tych robót na szczelność i stabilność tych wałów (Prawo wodne, Art.176).</p>
K_009	Przystań kajakowa Gdańsk Zawodników	<p>Własność działek</p> <p>60/1 (wodna), 60/3, 61/2, 61/1 – własność Skarb Państwa</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Teren narażony na niebezpieczeństwo zalania wodami rzeki w wyniku awarii urządzeń hydrotechnicznych; teren pełni funkcję wału wraz ze strefą ograniczeń – zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
		<p>- Prawo wodne, ograniczenia w możliwości wykonywaniu prac budowlanych w pobliżu wałów; zgłoszenie wodnoprawne</p> <p>Konieczne uzgodnienia z PGW Wody Polskie, Gdańskie Wody Sp. z o.o.</p>
K_010	Przenoska kajakowa Gdańsk Elbląska	<p>Własność działek</p> <p>60/1 (wodna), 60/4 , 39/2 (wodna), 61/18 – własność Skarb Państwa</p> <p>40/4 – własność Gmina Miasta Gdańska</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Ul. Elbląska pełni funkcję wału przeciwpowodziowego – uzgodnienie z zarządem melioracji i urzędów wodnych</p> <p>Przez teren przebiega linia elektroenergetyczna 110kV – obowiązują przepisy określone przez Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 11.08.1998 w sprawie szczegółowych zasad ochrony przed promieniowaniem szkodliwym dla ludzi i środowiska, dopuszczonych poziomów promieniowania</p> <p>Konieczne uzyskanie uzgodnień z RZGW, PGW Wodami Polskimi.</p> <p>Ze względu na konieczność przeniesienia kajaka przez ul. Elbląską niezbędne uzgodnienie z właściwym zarządcą drogi publicznej.</p>
K_011	Przystań kajakowa Gdańsk Korytka	<p>Własność działek</p> <p>100/6 - własność Skarb Państwa, trwały zarząd GDDKiA</p> <p>24 – wodna, PGW Wody Polskie, RZGW Gdańsk, Skarb Państwa</p> <p>100/7 – własność Skarb Państwa</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Pozyskanie nieruchomości gruntowej i wodnej w ramach umowy na użytkowanie od właściciela Skarbu Państwa</p> <p>Potencjalne elementy małej architektury trwałe i montowane na podwyższeniach, palach w celu uniknięcia zalania i zniszczenia przez wody zalewowe – uzyskanie uzgodnienia od Wód Polskich na możliwość zagospodarowania oraz sposób zagospodarowania terenu</p>
K_012-A	Przystań kajakowa Gdańsk Olszynka Kacza	<p>Własność działek</p> <p>341/2, 341/1 – Gmina Miasta Gdańska</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Obszar bezpośredniego zagrożenia powodzią – zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi</p> <p>Konieczność wykonania uzgodnienia zagospodarowania z PGW Wody Polskie oraz uzyskania zwolnienia z zakazu zagospodarowania terenu w pobliżu wałów przeciwpowodziowych</p> <p>Zakres niezgodny z zapisami MPZP – konieczność zmiany planu miejscowego</p>
K_012-B	Przystań kajakowa Gdańsk Orunia Przybrzeżna	<p>Własność działek</p> <p>200 (wał) – Gmina Miasta Gdańska</p> <p>201/2 (wodna) – własność Skarb Państwa</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Obszar bezpośredniego zagrożenia powodzią – zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi</p> <p>Konieczność wykonania uzgodnienia zagospodarowania z PGW Wody Polskie oraz uzyskania zwolnienia z zakazu lokalizowania urządzeń w pobliżu wałów przeciwpowodziowych</p>
K_013	Przystań kajakowa (końcowa) szlaku nad rzeką Piaśnica w Dębkach	<p>Własność działek</p> <p>203/198 – osoba prywatna (osoba fizyczna)</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Wskazanie przez RZGW konieczności umocnienia brzegu metodą palowania i deskowania uniemożliwia lokalizację i wykonanie naturalnego wyjścia z rzeki (np. poprzez usypanie drobnego żwiru,</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
		<p>przeciwdziałającego degradacji brzegu) – mimo istnienia takiej możliwości – naturalne zatoczki, dojście do rzeki z poziomu terenu.</p> <p>Konieczność uzyskania opinii nt. zakresu i sposobu rozbudowy z Nadmorskiego Parku Krajobrazowego..</p>
K_014	Przystań kajakowa (startowa) szlaku nad rzeką Piaśnica	<p>Własność działek 454/1 – osoba fizyczna</p> <p>Bariery realizacyjne Niezgodność zamierzenia z zapisami MPZP dla działki, ale władze Gminy wystąpiły o zmianę MPZP</p> <p>Konieczność uzyskania zgód i pozwoleń wodnoprawnych i środowiskowych</p>
K_015	Przystań kajakowa (startowa) nad rzeką Piaśnica	<p>Własność działek 9/1, 9/2 – Gmina Krokowa</p> <p>Bariery realizacyjne Brak miejsca na inwestycję, problem z dobrą organizacją jednoczesnego ruchu drogowego i ruchu operatorów kajakowych dowożących sprzęt kajakowy</p> <p>Niezgodność zamierzenia z zapisami MPZP dla działek</p> <p>Inwestycja zlokalizowana na wale przeciwpowodziowym - konieczność uzyskania zgód i pozwoleń wodnoprawnych</p> <p>Konieczność uzyskania uzgodnień środowiskowych</p> <p>Planowana przystań prywatnego inwestora w bezpośrednim sąsiedztwie (po przeciwnej stronie rzeki, przy czym istnieje ryzyko, że operator prywatny może ograniczyć dostęp do wodowania kajaków dla innych firm) i niekorzystne warunki przedmiotowego terenu sprawiają, że gmina jest mało zainteresowana inwestycją.</p>
K_016	Przystań kajakowa (końcowa) szlaku nad rzeką Piaśnica	<p>Własność działek 82/22 – podmiot prywatny (stowarzyszenie)</p> <p>Bariery realizacyjne Odstąpiono od realizacji inwestycji ze względu na brak możliwości budowy przystani przy ujściu Piaśnicy i zasadność utrzymania zakazu wjazdu w ul. Spacerową, potwierdzoną w trakcie konsultacji z Pomorskim Zespołem Parków Krajobrazowych – Nadmorski Park Krajobrazowy (NPK).</p>
K_017	Przystań kajakowa (startowa) szlaku nad rzeką Czarna Woda (Wda)	<p>Własność działek 37/12 – osoba fizyczna</p> <p>Bariery realizacyjne Odstąpiono od inwestycji ze względu na zarastanie i konieczność usuwania roślinności wodnej w szczycie sezonu turystycznego.</p>
K_018	Przenoska, punkt wodowania kajaków w miejscowości Reda	<p>Własność działek 364/5 – Gmina Miasta Reda 431 – Skarb Państwa (Wp - wody płynące) PGW Wody Polskie</p> <p>Bariery realizacyjne Konieczność uzyskania pozwolenia wodnoprawnego od Wód Polskich na ingerencję w brzeg oraz skarpe wału przeciwpowodziowego</p> <p>Konieczność uzyskania uzgodnienia przebudowy z RZGW, które jest właścicielem działki wodnej, na której należy wykonać większość planowanych prac.</p> <p>Do Inwestora (Gminy) należy tylko niewielka działka drogowa przyległa do przystani.</p> <p>Konieczność porozumienia się i uzgodnienia inwestycji z gospodarstwem rybnym, w zakresie wzajemnego oddziaływania.</p> <p>Uwarunkowania wynikające z właściwego mpzp Działka nr 364/5 - teren ozn. 041KDD - teren ulic dojazdowych Brak jest szczegółowych zapisów dla terenu</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
		<p>Działka nr 431 – teren ozn. 63WS – teren wód śródlądowych powierzchniowych - rz. Reda</p> <p>Zapisy szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dopuszcza się realizację (...) pomostów, urządzeń turystyki wodnej i rekreacji, itp. - dopuszcza się realizację przepławki wraz z towarzyszącymi obiektami budowlanymi. <p>Dla planowanej przepławki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nie dotyczy ustalenie o konieczności umocnienia brzegów wyłącznie materiałami naturalnymi, np. faszyną, kamieniami, gabionami - nie dotyczy ustalenie o zabranianiu grodzenia nieruchomości przyległych do wód śródlądowych powierzchniowych w odległości mniejszej niż 1,5m od linii brzegu wód, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar.
K_019	Przystań kajakowa Rybakówka w Jasieniu	<p>Własność działek</p> <p>633 – podmiot prywatny</p> <p>65 – własność PGW Wody Polskie</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Długi proces uzgodnień z PGW Wody Polskie, RDOŚ</p>
K_020	Przystań kajakowa nad jeziorem Jasień w miejscowości Jasień	<p>Własność działek</p> <p>65 – własność PGW Wody Polskie, trwały zarząd RZGW, dzierżawa gm. Czarna Dąbrówka</p> <p>224/6 – własność Skarb Państwa, Zarządca: Lasy Państwowe Nadleśnictwo Bytów / Gmina Czarna Dąbrówka</p> <p>3/4 – własność Gmina Czarna Dąbrówka</p> <p>71/2 – własność Skarb Państwa</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>uzgodnienia z PGW Wody Polskie, RDOŚ, Lasami Państwowymi oraz zarządcą drogi</p>
K_021	Przystań kajakowa z polem biwakowym w pobliżu miejscowości Flisów; Pętla Kajakowa Łupawy	<p>Własność działek</p> <p>246, 119/3, 119/2, 248, 231, 301 – podmiot prywatny</p> <p>253, 254, 1 – działki wodne, własność Skarb Państwa</p> <p>247 – Nadleśnictwo Łupawa</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Brak uzgodnienia inwestycji z RDOŚ – duże ryzyko nieuzyskania decyzji pozytywnej, dotychczasowe próby uzyskania uzgodnienia kończą się niepowodzeniem.</p> <p>Zmiana warunków wodnych, wykonanie kanału z Łupawy doprowadzającego wodę do basenu przystani</p> <p>Na terenach oznaczonych wg MPZP: R05, R06, R01, R08 (czyli działki nr 248, 301, 302, 249) znajdują się obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią – obowiązuje zakaz lokalizowania obiektów innych niż związane z ochroną przeciwpowodziową</p> <p>Dojazd do lokalizacji w chwili obecnej formalnie nieusankcjonowany oraz bardzo utrudniony, szczególnie w trudnych warunkach pogodowych – droga pożarowa należąca do Nadleśnictwa, nieutwardzona, wąska, leśna, terenowa.</p>
K_022	Przystań kajakowa i pole namiotowe Stary Młyn w Łupawie	<p>Własność działek</p> <p>248/1, 248/2 – podmiot prywatny</p> <p>252/2 – własność Skarb Państwa</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Wzdłuż prawego brzegu rzeki – 10 m pas strefy biologicznie czynnej (obowiązuje zakaz zabudowy kubaturowej i nakaz zachowania min. 90% powierzchni biologicznie czynnej)</p> <p>Uzgodnienia z dostawcą energii elektrycznej – doprowadzenie sieci do budynku socjalno-sanitarnego</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
		<p>Długi proces uzyskania uzgodnień RDOŚ, PGW Wody Polskie, Konieczność kształtowania nowej zabudowy z uwzględnieniem położenia blisko obiektu znajdującego się w ewidencji zabytków: dach symetryczny dwuspadowy pokryty dachówką ceramiczną, cementową lub materiałem dachówkopodobnym; elewacja w naturalnych kolorach i materiałach – ryzyko braku zgody na modułowe szalety i umywalnie, konieczność wykonania projektu indywidualnego na budynek socjalno-sanitarny.</p>
K_023	Przystań kajakowa „Pod mostem” w Łebieniu	<p>Własność działek 5/8 – własność prywatna 4 – Skarb Państwa, działka wodna</p> <p>Bariery realizacyjne Brak uregulowanego stanu dojazdu do lokalizacji (przez inną działkę prywatną, bez dzierżawy lub ustanowienia służebności drogi) Długi proces uzyskania uzgodnień z RDOŚ - screening środowiskowy w celu ustalenia konieczności wykonania oceny oddziaływania na środowisko Konieczność uzyskania uzgodnienia z PGW Wody Polskie dotycząca budowy pomostu, zgłoszenie wodnoprawne</p>
K_024	Przenoska kajakowa w Łebieniu	<p>Własność działek 153/5, 153/2 – skarb Państwa, zarząd Lasy Państwowe 4 – Skarb Państwa, działka wodna 235 – Skarb Państwa, użytkowanie wieczyste Energa 193, 3 – Droga powiatowa</p> <p>Bariery realizacyjne Uzyskanie uzgodnień z PGW Wody Polskie (usunięcie faszyny, umocnienie brzegów, budowa zatoki do wodowania – pozwolenie wodnoprawne na przebudowę linii brzegowej), RDOŚ- zgłoszenie prowadzenia działań na podstawie art. 118 ustawy o ochronie przyrody Konieczne uzyskanie opinii z Energi Wytwarzanie SA Grupa Orlen oraz pozwolenia na lokalizację infrastruktury na ich działce Konieczne uzyskanie opinii od Nadleśnictwa i zgody na lokalizację infrastruktury na ich działce</p>
K_025	Przystań kajakowa w Strzyżynie	<p>Własność działek 166 – własność Gmina Damnica, droga gminna 158 – własność Gmina Damnica 200 – działka wodna, teren Skarbu Państwa</p> <p>Bariery realizacyjne Konieczne doprowadzenie sieci wodociągowej do działki Brak sieci kanalizacji sanitarnej na terenie miejscowości – Brak danych dotyczących własności kładki nad rzeką – ryzyko braku możliwości likwidacji lub przebudowy kładki (możliwa legalizacja przez gminę lub rozbiórka i budowa nowej kładki przez gminę) Konieczność uzyskania uzgodnienia z PGW Wody Polskie dotyczącego możliwości realizacji planowanej inwestycji w obszarze rzeki i jej brzegu (uzyskanie pozwolenia na ingerencję w brzeg wód śródlądowych - budowa slipu), pozwolenie wodnoprawne Konieczność uzgodnienia kwestii kładki, jej legalizacji lub rozbiórki z Lasami Państwowymi, Nadleśnictwo Damnica</p>
K_026	Rozbudowa przystani kajakowej w miejscowości Złe Mięso	<p>Własność działek 131/2 – gmina i związki międzygminne 135 – gmina i związki międzygminne 132 – osoba fizyczna – użyczenie na rzecz gminy 133 – osoba fizyczna – użyczenie na rzecz gminy 140 – osoba fizyczna – użyczenie na rzecz gminy</p> <p>Bariery realizacyjne</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
		<p>Istniejąca przystań planowana pod rozbudowę leży na terenach prywatnych, konieczne uzyskanie przez gminę prawa do dysponowania częścią nieruchomości, na której jest zlokalizowana przystań.</p> <p>Planowana wiata ogniskowa będzie większa niż 35 m², wymaga uzyskania pozwolenia na budowę.</p> <p>Oczyszczenie brzegu rzeki z szuwar należy zgłosić do RDOŚ.</p> <p>Inwestycja wymaga zgłoszenia prowadzenia działań do RDOŚ na podstawie art. 118 ustawy o ochronie przyrody.</p> <p>Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) - muszą być realizowane pod nadzorem ornitologa.</p> <p>Utworzenie slipu jest ingerencją w linię brzegową i wymaga:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wystąpienia o warunki robót wodnych do właściwego terytorialnie Nadzoru Wodnego, - pozwolenia wodnoprawnego, - ustalenia istniejącej linii brzegowej i ustalenia linii brzegowej po wykonaniu inwestycji.
K_027	Przystań kajakowa w miejscowości Wieck	<p>Własność działek</p> <p>138 – osoba fizyczna</p> <p>97 – Skarb Państwa w zarządzie PGW Wody Polskie</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Konieczność uzyskania prawa do władania nieruchomością na cele budowlane.</p> <p>Postawienie drewnianej wiaty na działce o przeznaczeniu rolnym wymaga zmiany jej przeznaczenia na cele nie rolne, czyli formalnego wyłączenia z produkcji rolnej.</p> <p>Ze względu na przepisy ppoż. nie można wyznaczyć miejsca ogniskowego – brak zgody Lasów Państwowych.</p> <p>Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) - muszą być realizowane pod nadzorem ornitologa i przyrodnika.</p> <p>Inwestycja wymaga zgłoszenia prowadzenia działań do RDOŚ na podstawie art. 118 ustawy o ochronie przyrody.</p> <p>Utworzenie naturalnego slipu jest ingerencją w linię brzegową i wymaga:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wystąpienia o warunki robót wodnych do właściwego terytorialnie Nadzoru Wodnego, - pozwolenia wodnoprawnego, - ustalenia istniejącej linii brzegowej i ustalenia linii brzegowej po wykonaniu inwestycji.
K_028	Przystań kajakowa w Wojtalu	<p>Własność działek</p> <p>27/1 – osoba fizyczna</p> <p>1/5 – Skarb Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Ze względu na strefę ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków obowiązuje uzgadnianie z właściwym terenowo i rzeczowo konserwatorem zabytków wszelkich projektów zagospodarowania działek i projektów budowlanych.</p> <p>Konieczność uzyskania prawa do władania nieruchomością na cele budowlane – jest wstępna zgoda właściciela terenu.</p> <p>Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) - muszą być realizowane pod nadzorem ornitologa.</p> <p>Inwestycja wymaga zgłoszenia prowadzenia działań do RDOŚ na podstawie art. 118 ustawy o ochronie przyrody.</p> <p>Utworzenie naturalnego slipu jest ingerencją w linię brzegową i wymaga:</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
		<ul style="list-style-type: none"> - wystąpienia o warunki robót wodnych do właściwego terytorialnie Nadzoru Wodnego, - pozwolenia wodnoprawnego, - ustalenia istniejącej linii brzegowej i ustalenia linii brzegowej po wykonaniu inwestycji.
K_029	Przystań kajakowa w Odrach	<p>Własność działek: 55/2 – osoba fizyczna</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Odstąpiono od proponowania zakresu niniejszego zadania, zgodnie z sugestią Gminy Czernik, ze względu na to, że w Miedźnie, po przeciwnej stronie rzeki i weryfikowanej lokalizacji, prywatny przedsiębiorca zgłosił zadanie „Przystań kajakowa w Miedźnie”. Jest to inwestycja o większym potencjale, ze względu na warunki terenowe oraz determinację inwestora, który już wystąpił do Urzędu Gminy Karsin o wydanie WZiZT. Z uwagi na zachowanie sieciowości szlaku nie ma potrzeby budowania dwóch przystani kajakowych znajdujących się obok siebie. Ponadto wskazana lokalizacja zmienna miała rozwiązać problem powstania przystani kajakowej - punktu etapowego przy rezerwacie Kamienne Kręgi. Z uwagi na cele ochronne rezerwat administrowanego przez Nadleśnictwo Czernik, zarządca planuje wprowadzenie zakazu przejścia od istniejącego pomostu do rezerwatu i jego rozbiórkę. Oznacza to, że w tym miejscu nie jest możliwe już stworzenie przystani kajakowej.</p>
K_030	Budowa przystani kajakowej na Kanale Wdy w Wojtalu	<p>Własność działek 3167/7 – Skarb Państwa – Lasy Państwowe Nadleśnictwo Kaliska, 354 – Skarb Państwa – w zarządzie trwałym RZGW w Gdańsku</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Definitywny brak zgody nadleśnictwa na jakiegokolwiek działania związane z infrastrukturą kajakową.</p> <p>Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np. Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) muszą być realizowane pod nadzorem ornitologa.</p> <p>Inwestycja wymaga zgłoszenia prowadzenia działań do RDOŚ na podst. art. 118 ustawy o ochronie przyrody.</p> <p>Utworzenie naturalnego slipu jest ingerencją w linię brzegową i wymaga:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wystąpienia o warunki robót wodnych do właściwego terytorialnie Nadzoru Wodnego, - pozwolenia wodnoprawnego, - ustalenia istniejącej linii brzegowej i ustalenia linii brzegowej po wykonaniu inwestycji. <p>Ze względu na brak MPZP, konieczność uzyskania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.</p>
K_031	Budowa punktu etapowego Uroża (Konarzyny)	<p>Własność działek 196 – Skarbu Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie 633/1 – Skarbu Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie 807 – Skarb Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Kaliska</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Teren Nadleśnictwa Kaliska - brak zgody Lasów Państwowych na inwestycję we wskazanej pierwotnej lokalizacji (Uroża) – ze względu na inne plany inwestycyjne.</p> <p>Gmina nie jest zainteresowana realizacją inwestycji, z uwagi na trudności wynikające z uzyskania m.in. prawa do dysponowania działką celem realizacji zamierzenia.</p> <p>W przypadku lokalizacji punktu etapowego na lewym brzegu istnieje potrzeba zmiany MPZP dopuszczającego zabudowę turystyczną.</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
		<p>Postawienie drewnianej wiaty na fragmencie działki o przeznaczeniu leśnym wymaga wydzielenia tego fragmentu działki i zmiany jego przeznaczenia na cele nieleśne, czyli formalnego wyłączenia z produkcji leśnej.</p> <p>Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np. Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) - muszą być realizowane pod nadzorem ornitologa i przyrodnika.</p> <p>Inwestycja wymaga zgłoszenia prowadzenia działań do RDOŚ na podstawie art. 118 ustawy o ochronie przyrody.</p> <p>Budowa pomostu do 25 m długości i do 3 m szerokości wymaga zgłoszenia wodnoprawnego i zgłoszenia robót budowlanych.</p> <p>Budowa schodów skarpowych kwalifikuje się jako przebudowa skarpy i wymaga:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wystąpienia o warunki robót wodnych do właściwego terytorialnie Nadzoru Wodnego, - pozwolenia wodnoprawnego.
K_032	Budowa przystani kajakowej w Rytlu	<p>Własność działek</p> <p>322/4 – Gmina Czersk</p> <p>513/1 – Skarb Państwa w trwałym zarządzie Polskie Gospodarstwo Wodne Wody Polskie</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Postawienie automatycznej toalety wymaga pozwolenia na budowę, budowa wiat wymaga zgłoszenia robót budowlanych.</p> <p>MPZP nie przewiduje budowy parkingu dla samochodów (w tym również dla samochodów osobowych, czyli dla turystów indywidualnych), ani budowy drogi dojazdowej. Działki sąsiadujące z terenem – 193, 319 – są poza granicami MPZP.</p> <p>Konieczność uzyskania decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego dla terenów poza MPZP oraz zmiany MPZP dla działki 322/4.</p> <p>Na budowę urządzenia wodnego (schodowy wyciąg dla kajaków) wymagane jest pozwolenie wodnoprawne.</p>
K_033	Budowa przystani kajakowej przy kładce w Karolewie	<p>Własność działek</p> <p>3175/1 – Skarb Państwa Państwowe Gospodarstwo Leśne – Lasy Państwowe w zarządzie Nadleśnictwa Ryteł,</p> <p>513/2 – Skarb Państwa - PGW Wody Polskie</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Brak MPZP.</p> <p>Miejsce składowania traw po oczyszczaniu Kanału Brdy przez PGW Wody Polskie.</p>
K_034	Budowa przystani kajakowej w okolicy mostu w Ubogiej	<p>Własność działek</p> <p>3202 – Skarb Państwa Państwowe Gospodarstwo Leśne – Lasy Państwowe w zarządzie Nadleśnictwa Ryteł,</p> <p>513/2 – Skarb Państwa – PGW Wody Polskie</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Wiaty o powierzchni zabudowy do 35 m² wymagają zgłoszenia robót budowlanych.</p> <p>Ze względu na brak MPZP konieczność uzyskania decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego.</p> <p>Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) - muszą być realizowane pod nadzorem ornitologa i przyrodnika.</p> <p>Inwestycja wymaga zgłoszenia prowadzenia działań do RDOŚ na podstawie art. 118 ustawy o ochronie przyrody.</p> <p>Ukształtowanie zejścia do wody wymaga:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wystąpienia o warunki robót wodnych do właściwego terytorialnie Nadzoru Wodnego,

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
K_035	Budowa przystani kajakowej przy miejscu wypoczynku nad Wielkim Kanałem Brdy w Zapędowie	<p>- pozwolenia wodnoprawnego,</p> <p>Własność działek 3296/3 – Skarb Państwa Państwowe Gospodarstwo Leśne – Lasy Państwowe w zarządzie Nadleśnictwa Ryteł, 3307/5 – Skarb Państwa Państwowe Gospodarstwo Leśne – Lasy Państwowe w zarządzie Nadleśnictwa Ryteł, 8/4 – Skarb Państwa – PGW Wody Polskie</p> <p>Bariery realizacyjne Wiaty o powierzchni zabudowy do 35 m2 wymagają zgłoszenia robót budowlanych. Ze względu na brak MPZP konieczność uzyskania decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego. Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) - muszą być realizowane pod nadzorem ornitologa i przyrodnika. Inwestycja wymaga zgłoszenia prowadzenia działań do RDOŚ na podstawie art. 118 ustawy o ochronie przyrody. Budowa schodów skarpowych kwalifikowana jest jako przebudowa skarpy i wymaga: - wystąpienia o warunki robót wodnych do właściwego terytorialnie Nadzoru Wodnego, - pozwolenia wodnoprawnego.</p>
K_036	Doposażenie przystani kajakowo – żeglarskiej Mylof	<p>Własność działek 3032/5 – Skarb Państwa Państwowe Gospodarstwo Leśne – Lasy Państwowe w zarządzie Nadleśnictwa Ryteł, 8 – Skarb Państwa – PGW Wody Polskie</p> <p>Bariery realizacyjne Ze względu na brak MPZP konieczność uzyskania decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego. Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) - muszą być realizowane pod nadzorem ornitologa i przyrodnika. Inwestycja wymaga zgłoszenia prowadzenia działań do RDOŚ na podstawie art. 118 ustawy o ochronie przyrody. Budowa pomostu wymaga: - wystąpienia o warunki robót wodnych do właściwego terytorialnie Nadzoru Wodnego, - pozwolenia wodnoprawnego,</p>
K_037	Budowa przystanku kajakowego w Konigorcie	<p>Własność działek: 621 – Skarb Państwa – PGW Wody Polskie, 897/5 – Osoba fizyczna</p> <p>Bariery realizacyjne Lasy Państwowe nie wyrażają zgody na inwestycję w pierwotnej lokalizacji. Brak dojazdu do wskazanego pierwotnie miejsca – skarpa bez drogi dościa, Lokalizacja zamienna usytuowana jest na terenie prywatnym i wymaga: - Ze względu na brak MPZP konieczność uzyskania decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego. - Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) - muszą być realizowane pod nadzorem ornitologa i przyrodnika. - zgłoszenia prowadzenia działań do RDOŚ na podstawie art. 118 ustawy o ochronie przyrody.</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
		- Wiaty o powierzchni zabudowy do 35 m2 wymagają zgłoszenia robót budowlanych.
K_038	Rozbudowa przystani przy rzece Łupawa – OSP Łupawa	<p>Własność działek 247/5, 247/6 – własność Gmina Potęgowo 252/2 – własność Skarb Państwa</p> <p>Bariery realizacyjne Konieczne uzyskanie uzgodnień: planowanej niwelacji terenu przy brzegu rzeki z Wodami Polskimi, uzgodnienie warunków i możliwości lokalizacji pola namiotowego z RDOŚ Możliwa konieczność wykonania oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia – screening środowiskowy Sporządzenie projektu technicznego oraz zagospodarowania terenu Konieczne wystąpienie o warunki techniczne rozbudowy oświetlenia do odpowiedniego operatora elektroenergetycznego Możliwa konieczność uzyskania pozwolenia na budowę wiaty</p>
K_039	Przystań kajakowa w Krzyni	<p>Własność działek 87/2 – Skarb Państwa, zarządca Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, Nadl. Leśny Dwór 253/11 – własność Skarb Państwa. Gmina posiada prawo do dysponowania terenem</p> <p>Bariery realizacyjne Konieczne uzyskanie uzgodnienia planowanego zakresu prac z Lasami Państwowymi, RDOŚ, Parkiem Krajobrazowym Doliny Słupi</p>
K_040	Przenoska kajakowa w Krzyni	<p>Własność działek 253/5, 253/6, 253/4 – własność Energa Wytwarzanie 253/9, 253/11 – własność Skarb Państwa 18/6 – własność prywatna</p> <p>Bariery realizacyjne Konieczność uzgodnienia zakresu z RDOŚ, wykonania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko lub screeningu środowiskowego (w celu określenia konieczności wykonywania oceny) Konieczność uzgodnienia zakresu z osobą prywatną, właścicielem działki nr 18/6 Konieczność konsultacji planowanego zakresu inwestycji z Parkiem Krajobrazowym „Dolina Słupi”</p>
K_041	Przystań kajakowa w Leśnym Dworze	<p>Własność działek 4/4 – Nadleśnictwo Leśny Dwór, Skarb Państwa 844/1 – wody płynące, Skarb Państwa</p> <p>Bariery realizacyjne Własność terenu – Nadleśnictwo Leśny Dwór – konieczność skonsultowania kwestii doposażenia przystani, zakresu prac (gmina wstępnie skonsultowała zakres inwestycji; formalnie wystąpi do Nadleśnictwa po otrzymaniu materiału od Wykonawcy) Konieczność uzgodnienia z RZGW zakresu prac przy brzegu i pochylni – likwidacja płyt betonowych, wykonanie nawierzchni naturalnej Konieczność uzgodnienia zakresu prac z RDOŚ</p>
K_042	Rozbudowa przystani kajakowej w miejscowości Łosino	<p>Własność działek 227 – Gmina Kobylnica</p> <p>Bariery realizacyjne Ograniczona przestrzeń do rozbudowy przystani wzdłuż linii brzegowej. Sąsiadująca działka od strony wschodniej należy do osoby fizycznej (nr 228 działka prywatna).</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
		<p>Wiaty o powierzchni zabudowy do 35 m² wymagają zgłoszenia, wiaty o większych gabarytach wymagają pozwolenia na budowę.</p> <p>Potrzebna zgoda Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych na proponowany zakres inwestycji.</p> <p>Teren leży na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią. Na obszarze tym obowiązują ograniczenia wynikające z przepisów szczegółowych w tym Prawa wodnego:</p> <p>„Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym:</p> <p>1) wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych, z wyjątkiem dróg rowerowych”.</p> <p>Budowa schodów z pochylnią, jako urządzenie wodne i ingerencja w brzeg naturalnego cieku wodnego, wymaga pozwolenia wodnoprawnego.</p>
K_043	Rozbudowa przystani kajakowej w miejscowości Lubuń	<p>Własność działek</p> <p>187/4 – Gmina Kobylnica</p> <p>256 – Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo</p> <p>Wodne Wody Polskie</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Wiaty o powierzchni zabudowy do 35 m² wymagają zgłoszenia, wiaty o większych gabarytach wymagają pozwolenia na budowę.</p> <p>Teren częściowo leży na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią. Na obszarze tym obowiązują ograniczenia wynikające z przepisów szczegółowych w tym Prawa wodnego:</p> <p>„Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym: wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych, z wyjątkiem dróg rowerowych”.</p> <p>Przed uzyskaniem przez inwestora pozwolenia na budowę wymagane jest uściślenie rozpoznania warunków geologicznych (zapisy MPZP).</p> <p>Demontaż i budowa ślipu (urządzenie wodne) wymaga pozwolenia wodnoprawnego.</p> <p>Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) - muszą być realizowane pod nadzorem ornitologa.</p>
K_044	Przystań kajakowa w Gardnie Wielkiej	<p>Własność działek</p> <p>Dz. nr 665/2 – własność Gmina Smołdzino, użytkownik wieczysty RO PTTK w Słupsku</p> <p>Dz. nr 653 - własność Gmina Smołdzino</p> <p>Dz. nr 654 – niepotwierdzona własność RO PTTK w Słupsku / Jacht Klub Orion (dokumenty zaginęły)</p> <p>Dz. nr 1/3 – wodna Skarb Państwa, SPN</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Lokalizacja na obszarach chronionych (SPN, Natura 2000) - konieczne uzyskanie uzgodnień planowanego zakresu inwestycji ze Słowińskim Parkiem Narodowym.</p> <p>Jest to również obszar siedliska priorytetowego – jeziora przybrzeżne kod 1150. Konieczne jest uzyskanie zgody Ministerstwa Środowiska na odstępstwo od zakazu budowy lub przebudowy obiektów budowlanych na terenie parków narodowych (Dz.U.2023.1336 t.j.Art.15)</p> <p>Nierozwiązana sprawa użytkowania przystani przez RO PTTK w Słupsku. Gmina Smołdzino podjęła działania w kierunku odzyskania nieruchomości nr 665/2 - obecnie prowadzone są rozmowy z Gminą i istnieje realna szansa na doprowadzenie do rozwiązania, w którym PTTK będzie użytkownikiem wieczystym działki.</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
		<p>Możliwy długi proces otrzymania potrzebnych uzgodnień z PGW Wody Polskie – konieczne uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego.</p> <p>Konieczność uzyskania Decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu z uwagi na brak planu miejscowego.</p> <p>Konieczne uzyskanie uzgodnień z RDOŚ - obszar Natura 2000.</p>
K_045	Przenoska przy elektrowni wodnej Smołdzino	<p>Własność działek</p> <p>164, 165 – Regionalny Zarząd Gospodarki wodnej w Gdańsku, Skarb Państwa, działki wodne</p> <p>166, 631/2, 143/2 – własność Gmina Smołdzino</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Teren Parku Wiejskiego (działka nr 631/2) objęty pozwoleniem na budowę</p> <p>Możliwy długi proces oraz konieczność uzyskania potrzebnych uzgodnień z Energą, RDOŚ, Słowińskim Parkiem Narodowym, RZGW w Gdańsku (budowa pomostu)</p> <p>Uzgodnienie z Energą przełożenia oznakowania zakazu przepływu bliżej elektrowni, za pomostem.</p> <p>W sąsiedztwie planowanej inwestycji zlokalizowany jest wał przeciwpowodziowy, należy wystąpić do Wód Polskich o uzyskanie informacji o dokładnej lokalizacji wału w celu upewnienia się, że jest poza zakresem inwestycji. Aby uniknąć konieczności uzyskiwania odstępstwa od zakazu lokalizowania budowli na wałach należy zlokalizować pomost w odległości > 50 m od stopy wału przeciwpowodziowego. Jeżeli projektowany pomost zlokalizowany będzie < 50 m od stopy wału istnieje konieczność uzyskania decyzji od właściwego organu Wód Polskich (RZGW w Gdańsku, Zarząd Zlewni w Gdańsku), zwalniającej z zakazu wykonywania obiektów budowlanych na wale przeciwpowodziowym. Do wniosku o wydanie decyzji dołącza się charakterystykę planowanych działań wraz z podstawowymi danymi technicznymi i opisem planowanej technologii robót oraz mapę sytuacyjno-wysokościową pobraną z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, kopię tej mapy potwierdzoną przez wnioskodawcę za zgodność z oryginałem albo inną mapę sytuacyjno-wysokościową z naniesionym schematem planowanych obiektów lub robót. W przypadku planowania robót, które mogą naruszyć strukturę korpusu lub podłoża wałów przeciwpowodziowych, dołącza się także badania hydrogeologiczne wraz z opinią dotyczącą wpływu tych robót na szczelność i stabilność tych wałów (Prawo wodne, Art.176).</p> <p>Konieczność wykonania zgłoszenia wodnoprawnego na pomost.</p>
K_046	Przystań kajakowa - Smołdzino	<p>Własność działek</p> <p>145, 148 – własność Gmina Smołdzino</p> <p>164 – wodna, własność Skarb Państwa</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Lokalizacja na obszarach chronionych (SPN, Natura 2000)</p> <p>Długi proces doprowadzenia sieci kanalizacji sanitarnej i elektroenergetycznej do lokalizacji</p> <p>Możliwy długi proces uzyskania potrzebnych uzgodnień z RDOŚ i PGW Wody Polskie</p>
K_047	Przystań kajakowa Gardnieńskie Łęgi	<p>Własność działek</p> <p>136/1, 136/2 – woda, własność PGW Wody Polskie, Skarb Państwa</p> <p>137 - własność Gmina Smołdzino</p> <p>135 – PGW Wody Polskie obszar zagrożenia powodzią 10 % i 1%</p> <p>1184 – Skarb Państwa; obszar zagrożenia powodzią 10 % i 1 %</p> <p>43/2 – własność Zarząd Dróg Powiatowych Słupsk</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Teren otuliny Parku Narodowego – możliwe ograniczenia w możliwości urzędzenia przystani, zagospodarowania terenu</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
		<p>Wały przeciwpowodziowe, wysokie brzegi – możliwe trudności w otrzymaniu odpowiednich pozwoleń i uzgodnień od RZGW – konieczne uzyskanie odstępstwa od zakazu lokalizowania urządzeń na watach i w pobliżu nich oraz pozwolenie wodnoprawne na przebudowę brzegu rzeki/skarpy na rzece</p>
K_048	Przenoska kajakowa na jazie w Człuchach	<p>Własność działek 33 – własność osoba prywatna 34/5 – własność osoba prywatna 130/1 – własność Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku 133 – droga dojazdowa, własność Gmina Smołdzino 132 – własność Skarb Państwa</p> <p>Bariery realizacyjne Działka nr 33 jest przedmiotem postępowania spadkowego. Brak kontaktu z właścicielem działki nr 34/5 Możliwy długi proces otrzymania uzgodnień i potrzebnych decyzji ze strony PGW Wody Polskie i RDOŚ.</p>
K_049	Przystań kajakowa w Stojcinie	<p>Własność działek 77 – własność Zarząd Dróg Powiatowych 169/1 – własność prywatna 248/1, 195/2 – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku, Skarb Państwa</p> <p>Bariery realizacyjne Brak własności działki nr 248/1 – własność Skarb Państwa – konieczne uzgodnienia i dopracowanie kwestii formalnych użyczenia działki pod przystań Konieczność uzgodnienia zakresu przedsięwzięcia ze Słowińskim Parkiem Narodowym Możliwy długi proces uzyskania uzgodnień i pozwoleń od PGW Wody Polskie, RDOŚ Konieczność wykonania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na Obszar Natura 2000 / na środowisko.</p>
K_050	Budowa przystani kajakowej w miejscowości Bydlino	<p>Własność działek 55/3 Gmina Słupsk 49/3 Skarb Państwa w zarządzie PGW Wody Polskie</p> <p>Bariery realizacyjne Wg MPZP teren przeznaczony na drogę wewnętrzną – konieczność zmiany MPZP. Kolidujące z inwestycją drzewa na brzegu rzeki, które stoją na granicy: - obszaru Natura 2000 – pozwolenie na wycinkę drzew z RDOŚ; - działki Skarbu Państwa w zarządzie trwałym RZGW w Gdańsku – pozwolenie na wycinkę drzew z RZGW. Budowa pomostów o długości całkowitej do 25 m i wysokości, liczonej od korony pomostu do dna akwenu, do 2,50 m wymaga zgłoszenia robót budowlanych; Wykonanie pomostu o szerokości do 3 m i długości całkowitej do 25 m, stanowiące sumę długości jego poszczególnych elementów wymaga zgłoszenia wodnoprawnego [art.394.1. pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, Dz. U. 2017 poz. 1566]. Budowa slipu wymaga pozwolenia wodnoprawnego; Wiaty o powierzchni zabudowy do 35 m 2 wymagają zgłoszenia robót budowlanych; Zgłoszenie działań do RDOŚ na podstawie art. 118 ustawy o ochronie środowiska.</p>
K_051	Rozbudowa istniejącej przystani kajakowej w Zimowiskach	<p>Własność działek 455, 456, 458, 467 – Gmina Ustka</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
		<p>299 – Skarb Państwa w zarządzie Polskie Gospodarstwo Wodne Wody Polskie</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Budowa pomostu do 25 m długości i do 3 m szerokości wymaga zgłoszenia wodnoprawnego i zgłoszenia robót budowlanych.</p> <p>Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) - muszą być realizowane pod nadzorem przyrodnika.</p> <p>Budowa wiaty powyżej 35 m² i kontenera sanitarnego wymaga uzyskania pozwolenia na budowę;</p>
K_052	Budowa przystani kajakowej w Dolinie Charlotty	<p>Własność działek</p> <p>3, 4 – osoba fizyczna, 2 – Gmina i związki międzygminne, 1 – Skarb Państwa w zarządzie PGW Wody Polskie</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Brak MPZP na wskazanej lokalizacji zamiennej (działki 1, 2, 3, 4), potrzebne uzyskanie decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego.</p> <p>Brak dostępu do drogi.</p> <p>Teren zlokalizowany na obszarze szczególnego zagrożenia powodziowego. Z tego powodu wymagane jest pozwolenie wodnoprawne na realizację inwestycji.</p> <p>Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) - muszą być realizowane pod nadzorem przyrodnika.</p>
K_053-A	Przystań kajakowa Wyspa Młyńska w Słupsku	<p>Własność działek</p> <p>426 - Gmina i związki międzygminne, 418 - Skarb Państwa</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Budowa pomostu do 25 m długości i do 3 m szerokości wymaga zgłoszenia wodnoprawnego i zgłoszenia robót budowlanych.</p> <p>Budowa schodów skarpowych wymaga zgłoszenia wodnoprawnego.</p> <p>Remont slipu wymaga pozwolenia wodnoprawnego.</p> <p>Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) - muszą być realizowane pod nadzorem przyrodnika.</p>
K_053-B	Przystań kajakowa "Most Dziewic" w Słupsku	<p>Własność działek</p> <p>87/4 - Gmina i związki międzygminne, 86 - Skarb Państwa</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Budowa pomostu do 25 m długości i do 3 m szerokości wymaga zgłoszenia wodnoprawnego i zgłoszenia robót budowlanych.</p> <p>Budowa schodów skarpowych wymaga zgłoszenia wodnoprawnego.</p> <p>Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) - muszą być realizowane pod nadzorem przyrodnika.</p> <p>Konieczność zmiany MPZP.</p>
K_054	Rozbudowa istniejącej przystani nad jeziorem Obłęskim	<p>Własność działek</p> <p>203/12, 208/1, 203/14, 203/11, 203/18, 203/17, 203/16 – Gmina Kępice 424 – Skarb Państwa w zarządzie PGW Wody Polskie</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Ograniczenia w zabudowie pasa nadwodnego - dozwoloną powierzchnię zabudowy wykorzystano w ramach PSK I.</p> <p>Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) - muszą być realizowane pod nadzorem przyrodnika.</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
		<p>Inwestycja wymaga zgłoszenia prowadzenia działań do RDOŚ na podstawie art. 118 ustawy o ochronie przyrody.</p> <p>Budowa pomostu do 25 m długości łącznej i do 3 m szerokości wymaga:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wystąpienia o warunki robót wodnych do właściwego terytorialnie Nadzoru Wodnego, - zgłoszenia wodnoprawnego. <p>Nie bezpośrednią, lecz istotną barierą wpływającą na zasadność realizacji inwestycji, jest konieczność podjęcia działań zapewniających drożność Strugi Obłęskiej do Wieprzy.</p>
K_055	Budowa przystani kajakowej w Niestępowie	<p>Własność działek 247/1, 247/2 – osoba prywatna, 246/1 - Skarb Państwa – w zarządzie trwałym Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, 282/2 – Skarb Państwa Zarząd Dróg Powiatowych w Kartuzach</p> <p>Bariery realizacyjne Działki stanowią własność osób prywatnych (247/1, 247/2) Planowana inwestycja jest zlokalizowana:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w korytarzu ekologicznym, - w obrębie historycznego układu przestrzennego, - w strefie ochrony pośredniej ujęcia wody „Straszyn” z rzeki Raduni, - w obszarze szczególnego zagrożenia powodziowego. <p>Zgodnie z SUIKZP, po drugiej stronie rzeki planowana jest oczyszczalnia ścieków.</p> <p>Konieczna wycinka części drzew rosnących wzdłuż brzegu rzeki – potrzebne zezwolenie na wycinkę burmistrza po uprzednim uzgodnieniu wycinki z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.</p> <p>Wiaty o powierzchni zabudowy do 35 m² wymagają zgłoszenia, wiaty o większych gabarytach wymagają pozwolenia na budowę.</p> <p>Budowę ślipu zgodnie z art. 17.1. pkt 4 Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne – traktuje się jako wykonanie urządzenia wodnego, w związku z powyższym wymagane jest pozwolenie wodnoprawne [art. 389. Pkt 6) Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne].</p> <p>Ze względu na lokalizację przystani w obszarze szczególnego zagrożenia powodziowego wymagane jest pozwolenie wodnoprawne.</p> <p>Ingerencja w linię brzegową na odcinku dłuższym niż 20 m wymaga decyzji środowiskowej.</p> <p>Brak MPZP, konieczność uzyskania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.</p>
K_056	Budowa przystani kajakowej w Łąpinie	<p>Własność działek 81 – Gmina Miasto Gdańsk 82 – Skarb Państwa</p> <p>Bariery realizacyjne Zakaz budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne [art.24.1 pkt.8 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody].</p> <p>Budowa pomostu o szerokości do 3 m i długości całkowitej do 25 m, stanowiące sumę długości jego poszczególnych elementów wymaga zgłoszenia wodnoprawnego [art.394.1. pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, Dz. U. 2017 poz. 1566].</p> <p>Budowa pomostów o długości całkowitej do 25 m i wysokości, liczonej od korony pomostu do dna akwenu, do 2,50 m wymaga zgłoszenia</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
		<p>budowlanego, pomost o większych gabarytach wymaga pozwolenia na budowę.</p> <p>Ograniczona możliwość inwestycji na zbiorniku ze względu na Elektrownię Wodną Łapino i plany inwestycyjne Energy Wytwarzanie – przesłano pismo z zakresem proponowanych prac na zbiorniku do Energii Wytwarzanie.</p> <p>Wiaty o powierzchni zabudowy do 35 m 2 wymagają zgłoszenia robót budowlanych.</p>
K_057	Budowa przystani kajakowej w Trątkownicy	<p>Własność działek</p> <p>31/1 – Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie</p> <p>3116/3 – Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Kolbudy</p> <p>116/8 – Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Kolbudy</p> <p>3116/8 – Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Kolbudy</p> <p>24/5 – Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Kolbudy</p> <p>24/4 – Gmina i związki międzygminne</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Konieczna zgoda Nadleśnictwa Kolbudy.</p> <p>Obszar wzdłuż rzeki znajduje się na terenie szczególnego zagrożenia powodzią. Zgodnie z SUiKZP teren leży w strefie ochronnej od naturalnych zbiorników wodnych, na terenie szczególnego zagrożenia powodzią.</p> <p>Brak MPZP konieczność uzyskania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.</p>
K_059	Przenoska kajakowa przy jazie w Ostrzycach	<p>Własność działek</p> <p>113/4 – Skarb Państwa – w zarządzie trwałym PGW Wody Polskie RZGW w Gdańsku,</p> <p>113/2 – Skarb Państwa – w zarządzie trwałym PGW Wody Polskie RZGW w Gdańsku,</p> <p>335 – Skarb Państwa – w zarządzie trwałym PGW Wody Polskie RZGW w Gdańsku,</p> <p>130/1 – Gmina Somonino</p> <p>130/2 – Gmina Somonino</p> <p>343 – Skarb Państwa – w zarządzie trwałym PGW Wody Polskie RZGW w Gdańsku</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Potrzebna zgoda zarządcy drogi na budowę kładki pod mostem i RZGW jako zarządcy terenu.</p> <p>Miejsce wodowania kajaków nie znajduje się na działkach należących do gminy, są to działki Skarbu państwa w zarządzie RZGW.</p> <p>Remont slipu (w tym rozbiórka, przebudowa) zgodnie z art. 17.1. pkt 4 Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne – traktuje się jako wykonanie urządzenia wodnego, w związku z powyższym wymagane jest pozwolenie wodnoprawne [art. 389. Pkt 6) Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne].</p> <p>Wykonanie pomostu o szerokości do 3 m i długości całkowitej do 25 m, stanowiące sumę długości jego poszczególnych elementów wymaga zgłoszenia wodnoprawnego [art.394.1. pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, Dz. U. 2017 poz. 1566].</p> <p>Budowa pomostów o długości całkowitej do 25 m i wysokości, liczonej od korony pomostu do dna akwenu, do 2,50 m wymaga zgłoszenia robót budowlanych.</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
		<p>Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) - muszą być realizowane pod nadzorem ornitologa i przyrodnika.</p> <p>Inwestycja wymaga zgłoszenia prowadzenia działań do RDOŚ na podstawie art. 118 ustawy o ochronie przyrody.</p>
K_060	Budowa przenoski kajakowej w Ostrzycach – próg przy starym młynie	<p>Własność działek 113/4 – Skarb Państwa – w zarządzie trwałym RZGW w Gdańsku, 3 – Prywatna</p> <p>Bariery realizacyjne brak, nie planuje się inwestycji we wskazanej lokalizacji</p>
K_061	Budowa przenoski kajakowej przez próg za elektrownią w Kolinczu	<p>Własność działek 106/2 – Skarb Państwa – w zarządzie trwałym PGW Wody Polskie RZGW w Gdańsku, 143 – Skarb Państwa – w zarządzie trwałym PGW Wody Polskie RZGW w Gdańsku, 48/9 – Inne podmioty ewidencyjne – Nadleśnictwo Starogard Lasy Państwowe</p> <p>Bariery realizacyjne Obszary: szczególnego zagrożenia powodzią, potencjalnie narażony na osuwanie się mas ziemnych, teren o wysokim poziomie wód gruntowych i grunty organiczne. Ze względu na duży spadek terenu brak miejsca dla zlokalizowania przenoski od strony terenu leśnego. Teren znajduje się w strefie ochrony konserwatorskiej zespołu młynów i elektrowni wodnych w Kolinczu i Owidzu. Na przedmiotowym terenie zlokalizowana jest strefa ochrony archeologicznej. Budowa pomostu o długości całkowitej do 25 m i wysokości, liczonej od korony pomostu do dna akwenu, do 2,50 m wymaga zgłoszenia robót budowlanych i zgłoszenia wodnoprawnego. Budowa przenoski na wyspie elektrowni będzie wymagała zmiany MPZP. Teren, na którym istnieje techniczna możliwość wykonania przenoski/rynny leży na obszarze Elektrowni Wodnej Kolincz należącej do Energa Wytwarzanie – konieczna zgoda właściciela terenu, również decyzji Zarządu Spółki (na wykonanie inwestycji, tym jej realizacji przez podmiot zewnętrzny na gruntach Energii Wytwarzanie SA). Szczegółowe rozwiązania dotyczące umocowania, sposobu montażu i demontażu, składowania rynny, konstrukcyjnej ingerencji w próg, dostępności ewentualnych urządzeń, środków transportu i osób do montażu i demontażu rynny należy określić w oczekiwaniach inwestora - warunki zamówienia, w oparciu o które oferent powinien zaproponować odpowiednie rozwiązania (na etapie zlecenia opracowania dokumentacji technicznej).</p>
K_062	Rozbudowa przystani kajakowej w Sominach	<p>Własność działek 76/1 – Gmina Studzienice, 121/1 – Gmina Studzinice, 121/2 – Skarb Państwa – w zarządzie trwałym RZGW w Gdańsku 195/1 – Jednoosobowe spółki jednostek samorządu terytorialnego i inne osoby prawne, których organami założycielskimi są organy samorządu terytorialnego</p> <p>Bariery realizacyjne Zgodnie z SUIKZP teren leży w obszarze objętym ochroną ze względu na historyczny układ komunikacyjny i osadniczy. Budowa pomostu o szerokości powyżej 3 m i długości całkowitej powyżej 25 m, stanowiące sumę długości jego poszczególnych elementów wymaga pozwolenia wodnoprawnego.</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
		<p>Budowa pomostów o długości całkowitej powyżej 25 m i wysokości, liczonej od korony pomostu do dna akwenu, powyżej 2,50 m wymaga pozwolenia na budowę.</p> <p>Wiaty o powierzchni zabudowy do 35 m² wymagają zgłoszenia, wiaty o większych gabarytach wymagają pozwolenia na budowę.</p>
K_063	Rozbudowa przystani kajakowej w Skwierawach	<p>Własność działek 135, 137, 158/1 – Gmina Studzienice 158/3 – Skarb Państwa w zarządzie trwałym PGW Wody Polskie</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>W okolicach i na terenie inwestycji znajdują się częściowa i ograniczona strefa ochrony archeologicznej. Na podstawie projektu, zawierającego zakres prac ingerujących w grunt, właściwy miejscowo konserwator zabytków powinien określić zakres działań archeologa.</p> <p>Budowa pomostu o szerokości powyżej 3 m i długości całkowitej powyżej 25 m, stanowiące sumę długości jego poszczególnych elementów wymaga pozwolenia wodnoprawnego.</p> <p>Budowa pomostów o długości całkowitej powyżej 25 m i wysokości, liczonej od korony pomostu do dna akwenu, powyżej 2,50 m wymaga pozwolenia na budowę.</p> <p>Wiaty o powierzchni zabudowy do 35 m² wymagają zgłoszenia, wiaty o większych gabarytach wymagają pozwolenia na budowę.</p> <p>Brak dokumentacji projektowej na planowane zagospodarowanie.</p> <p>Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) - muszą być realizowane pod nadzorem ornitologa.</p> <p>Zarządzenie RZGW z dn. 31 marca 2015 r. (z późniejszymi zmianami) wskazuje jezioro Fiszewskie jako obszar ochrony gatunków: Łabędź niemy (populacja zimująca) i Nurogęś (populacja lęgowa), wskazane w zarządzeniu działania ochronne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utrzymanie siedlisk tj. zbiorników powyżej 10 ha, przynajmniej częściowo wypłyconych, posiadających pasy roślinności wynurzanej, fragmenty rzeki Wdy (m.in. j. Fiszewo). - Zapobiegnięcie utraty miejsc bezpiecznych do wodzenia piskląt poprzez zachowanie roślinności szuwarowej w korytach cieków naturalnych i przy brzegach jezior i wysp w rejonach występowania gatunku.
K_064	Budowa przystani kajakowej Centrum w Lipuszu	<p>Własność działek 319/1 – Gmina Lipusz, 349 – Skarb Państwa – PGW Wody Polskie</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Remont pomostu (w tym rozbiórka, rozbudowa, przebudowa) zgodnie z art. 17.1. pkt 4 Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne – traktuje się jako wykonanie urzędzenia wodnego, w związku z powyższym wymagane jest pozwolenie wodnoprawne [art. 389. Pkt 6) Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne].</p> <p>Wykonanie pomostu o szerokości do 3 m i długości całkowitej do 25 m, stanowiące sumę długości jego poszczególnych elementów wymaga zgłoszenia wodnoprawnego [art.394.1. pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, Dz. U. 2017 poz. 1566].</p> <p>Dodatkowo art. 394.1. ust. 4. Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne wskazuje: „Jeżeli przedsięwzięcie obejmuje działania wymagające uzyskania pozwolenia wodnoprawnego i zgłoszenia wodnoprawnego, wniosek o wydanie pozwolenia wodnoprawnego i zgłoszenie wodnoprawne rozpatruje się w ramach jednego postępowania zakończonych wydaniem pozwolenia wodnoprawnego”.</p> <p>Budowa pomostów o długości całkowitej do 25 m i wysokości, liczonej od korony pomostu do dna akwenu, do 2,50 m wymaga zgłoszenia budowlanego, pomost o większych gabarytach wymaga pozwolenia na budowę.</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
K_065	Modernizacja i rozbudowa przystani kajakowej za szkołą w Lipuszu	<p>Własność działek</p> <p>349 – Skarb Państwa – w zarządzie trwałym PGW Wody Polskie RZGW w Gdańsku 310/9 – Gmina Lipusz, 310/13 – Gmina Lipusz,</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Budowa slipu i remont pomostu (w tym rozbiórka, rozbudowa, przebudowa) zgodnie z art. 17.1. pkt 4 Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne – traktuje się jako wykonanie urządzenia wodnego, w związku z powyższym wymagane jest pozwolenie wodnoprawne [art. 389. Pkt 6) Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne].</p> <p>Budowa pomostów o długości całkowitej do 25 m i wysokości, liczonej od korony pomostu do dna akwenu, do 2,50 m wymaga zgłoszenia budowlanego, pomost o większych gabarytach wymaga pozwolenia na budowę.</p> <p>Wiaty o powierzchni zabudowy do 35 m² wymagają zgłoszenia, wiaty o większych gabarytach wymagają pozwolenia na budowę.</p> <p>Wymagana zgoda RDOŚ na oczyszczenie brzegu z szuwar.</p>
K_066	Przystań kajakowa w Kruglińcu	<p>Własność działek</p> <p>807 – działka prywatna 818 – Skarb Państwa w zarządzie trwałym RZGW w Gdańsku</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Zgodnie z SuIKZP gminy Lipusz teren jest zlokalizowany na obszarze projektowanego rezerwatu przyrody.</p> <p>Proponowana lokalizacja znajduje się na terenie prywatnym wykorzystywanym rolniczo.</p> <p>Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) - muszą być realizowane pod nadzorem ornitologa i przyrodnika.</p> <p>Inwestycja wymaga zgłoszenia prowadzenia działań do RDOŚ na podstawie art. 118 ustawy o ochronie przyrody.</p> <p>Budowa naturalnego slipu kwalifikuje się jako przebudowa linii brzegowej i wymaga:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wystąpienia o warunki robót wodnych do właściwego terytorialnie Nadzoru Wodnego, - pozwolenia wodnoprawnego. <p>Planowany jest rezerwat „Dolina Kruglińca” – obejmować ma przełomowy odcinek Wdy od Kruglińca do leśniczówki Płocice wraz z przyległymi stokami z drzewostanami sosnowymi w wieku ponad 140 lat, istotny dla zachowania tarlisk troci jeziorowej. Ponadto obszar ten obejmuje siedliska rozrodzce trzepli zielonej, kozy pospolitej, różanki, zimorodka i pliszki górskiej. Kompleks starych drzewostanów to siedliska ważne dla sów (sóweczki, włochatki, puszczyka) oraz gatunków dziuplaków (w tym: dzięcioła czarnego i siniaka).</p>
K_067	Rozbudowa przystani kajakowej Lipowa w Lipuszu	<p>Własność działek</p> <p>339/1 – Gmina Lipusz 348 – Skarb Państwa – w zarządzie trwałym RZGW w Gdańsku</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Budowa slipu i rozbiórka pomostu zgodnie z art. 17.1. pkt 4 Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne – traktuje się jako wykonanie urządzenia wodnego, w związku z powyższym wymagane jest pozwolenie wodnoprawne [art. 389. Pkt 6) Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne].</p> <p>Budowa pomostu o szerokości do 3 m i długości całkowitej do 25 m, stanowiące sumę długości jego poszczególnych elementów wymaga zgłoszenia wodnoprawnego [art.394.1. pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, Dz. U. 2017 poz. 1566].</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
		<p>Dodatkowo art. 394.1. ust. 4. Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne wskazuje: „Jeżeli przedsięwzięcie obejmuje działania wymagające uzyskania pozwolenia wodnoprawnego i zgłoszenia wodnoprawnego, wnioski o wydanie pozwolenia wodnoprawnego i zgłoszenie wodnoprawne rozpatruje się w ramach jednego postępowania zakończonym wydaniem pozwolenia wodnoprawnego”.</p> <p>Budowa pomostów o długości całkowitej do 25 m i wysokości, liczonej od korony pomostu do dna akwenu, do 2,50 m wymaga zgłoszenia robót budowlanych.</p>
K_068	Rozbudowa przystani kajakowej przy starym młynie w Kornem	<p>Własność działek: 8, 9/2, 9/4, 90, 11/1, 11/2 – osoba fizyczna (inwestor)</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Wg MPZP teren leży w granicach strefy ochrony konserwatorskiej układu zespołu ruralistycznego wsi Kornem. W związku z powyższym projektując zagospodarowanie terenu należy uwzględnić zapisy MPZP § 12 pkt 3.</p> <p>Planowane budynki wymagają pozwolenia na budowę.</p> <p>Wiaty o powierzchni zabudowy do 35 m² wymagają zgłoszenia robót budowlanych, wiaty o większych gabarytach wymagają pozwolenia na budowę.</p> <p>Konieczność wyłączenia gruntów rolnych z produkcji rolnej – część działki nr 90 przewidziana w MPZP pod usługi turystyki wodnej.</p> <p>Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) - muszą być realizowane pod nadzorem przyrodnika.</p>
K_069	Przenoska kajakowa przy elektrowni wodnej Drzeżewo	<p>Własność działek: 23, 177, 176 – własność Lasy Państwowe, Skarb Państwa 192 – Gmina Główczyce 167 – Skarb Państwa, RZGW</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Konieczne uzyskanie uzgodnień od Lasów Państwowych, PGW Wód Polskich, RDOŚ, Energi Wytwarzanie SA - Gmina deklaruje, że będzie prowadziła uzgodnienia po otrzymaniu propozycji zakresu inwestycji; Brak własności działek – konieczna umowa użyczenia/formy dzierżawy z PGL Lasami Państwowymi.</p>
K_070	Przenoska przy jazie na kanale w Zgojewie	<p>Własność działek Dz. nr 237/5, 237/4 – własność Wody Polskie, Skarb Państwa Dz. nr 237/7, 237/2, 237/3 – Lasy Państwowe, Skarb Państwa</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Brak możliwości uzgodnienia inwestycji przez Energa Wytwarzanie SA, skutkujący rekomendacją o braku propozycji zagospodarowania dla lokalizacji.</p> <p>Uzyskanie odpowiednich uzgodnień z PGW Wody Polskie, RDOŚ</p>
K_071	Przenoska przez elektrownię Żelkowo	<p>Własność działek 240/2 – własność Skarb Państwa, Energa OZE S.A. 10/1 – własność Lasy Państwowe, Skarb Państwa</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Brak możliwości uzgodnienia inwestycji przez Energa Wytwarzanie SA, skutkujący rekomendacją o braku propozycji zagospodarowania dla lokalizacji.</p> <p>Bariery prawne dot. możliwości legalnego pływania kanałem (obiekt hydrologiczny)</p> <p>Konieczne uzyskanie odpowiednich uzgodnień z, RDOŚ, Lasami Państwowymi, PGW Wody Polskie</p>
K_072	Przenoska i przystań kajakowa w Żelkowie	<p>Własność działek 31 – własność Skarb Państwa, woda 167 – własność Lasy Państwowe</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
		<p>125 – teren gminny – przenoska przy jazie 166 – droga wojewódzka nr 213</p> <p>Bariery realizacyjne Ustalenie i uzgodnienie z zarządcą drogi możliwości oznaczenia przejścia dla pieszych oraz postawienia znaku ostrzegawczego dla poruszających się samochodami Konieczne uzyskanie odpowiednich uzgodnień z PGW Wodami Polskimi, RDOŚ, Lasami Państwowymi</p>
K_073-A	Przenoska przez II jaz poniżej Żelkowa	<p>Własność działek 20/2, 31 – własność Wody Polskie, Skarb Państwa 20/3 – własność prywatna</p> <p>Bariery realizacyjne Konieczne uzyskanie odpowiednich uzgodnień z PGW Wodami Polskimi, RDOŚ Porozumienie się z właścicielem działki nr 20/3 o możliwości przebiegu trasy przenoski - Gmina deklaruje, że będzie prowadziła ustalenia po otrzymaniu propozycji zakresu inwestycji Brak własności działek.</p>
K_073-B	Przenoska kajakowa przez III jaz poniżej Żelkowa	<p>Własność działek 32 – własność Skarb Państwa, woda</p> <p>Bariery realizacyjne Konieczne uzyskanie odpowiednich uzgodnień z Wodami Polskimi, RDOŚ - Gmina deklaruje, że będzie prowadziła uzgodnienia po otrzymaniu propozycji zakresu inwestycji; Brak własności działek.</p>
K_074	Przystań kajakowa w miejscowości Zawada	<p>Własność działek 52, 1 – własność Skarb Państwa 99 – Lasy Państwowe, Skarb Państwa 51/28 - Gmina Głównyzyce 51/42 – właściciel prywatny</p> <p>Bariery realizacyjne Konieczne uzyskanie potrzebnych uzgodnień z PGW Wodami Polskimi i Lasami Państwowymi</p>
K_077	Przystań kajakowa na rzece Świętej w Nowym Stawie	<p>Własność działek 7/1, 7/2 – własność Gmina Miasta Nowy Staw 1 – Skarb Państwa</p> <p>Bariery realizacyjne Zarastanie wód i czyszczenie (usuwanie) roślinności możliwe jedynie podczas sezonu turystycznego (po 15 lipca). Konieczne uzyskanie uzgodnień dotyczących planowanego zakresu prac z PGW Wody Polskie. Konieczne uzyskanie pozwolenia na budowę budynku magazynowego. Zgłoszenie wodnoprawne na pomost i slip.</p>
K_078	Przystań kajakowa w Miedznie	<p>Własność działek Dz. nr 37, 36, 35 – własność prywatna Dz. nr 42 – Skarb Państwa</p> <p>Bariery realizacyjne Nie zgodność ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – zapis o wyłączeniu obszaru z zabudowy; ryzyko braku możliwości budowy budynku; doprecyzowanie w Urzędzie Gminy zakresu możliwego wyposażenia przystani – Inwestor występuje o WZiZT na cały zakres ujęty w karcie zadania (konieczne uzyskanie Decyzji o warunkach zabudowy)</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
		<p>Istniejące na terenie formy ochrony przyrody – konieczne uzgodnienia planowanego zakresu prac z RDOŚ</p> <p>Możliwa konieczność uzyskania uzgodnień planowanego zakresu prac z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie</p> <p>Istnieje ryzyko, że organ właściwy do wydania decyzji środowiskowej uzna, że konieczne jest sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko.</p>
K_079	Przenoska kajakowa przez jaz Cegielnia	<p>Własność działek</p> <p>21/8 – własność Skarb Państwa – Agencja Nieruchomości Rolnych Warszawa / Krajowy Ośrodek Doradztwa Rolniczego</p> <p>21/10 – własność Agencja Nieruchomości Rolnych, służebność gmina Kaliska</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Uzgodnienie z RZGW możliwości likwidacji jazu lub jego podniesienia zasuw – wniosek inwestora o usunięcie konstrukcji kładki roboczej i maksymalne podniesienia zasuw na stałe</p>
K_080	Przystań kajakowa wraz z przenoską przy Akwedukcie Kanał Wdy – Studzienne Struga	<p>Własność działek</p> <p>21/8 – własność Skarb Państwa – Agencja Nieruchomości Rolnych Warszawa / Krajowy Ośrodek Doradztwa Rolniczego</p> <p>21/3 – własność Skarb Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, Nadleśnictwo Kaliska</p> <p>21/10 – własność Agencja Nieruchomości Rolnych, służebność gmina Kaliska</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Zarastanie roślinnością wodną ogranicza możliwość korzystania.</p> <p>Okresowe niski poziom wody w Kanale. Spowodowane jest to m.in. suszą, ograniczeniem odpływu z j. Wdzydze jazem w Jeziornej, rozrzędem w Górkach, rozbiorem wody Kanału Wdy 5 funkcjonujących ujęć Nadleśnictwa Kaliska. Ponadto Nadleśnictwo złożyło kolejny wniosek na pobór wody w Uroży (sprawa w ZZŚ). Problem może się jeszcze bardziej pogłębić, co może też wiązać się z podjęciem w przyszłości działań przez PGW Wody Polskie związanych z zwiększeniem retencji w zlewni Kanału.</p> <p>Konieczne uzyskanie uzgodnienia lokalizacji przystani na terenie Lasów Państwowych, możliwości umieszczenia wiaty ogniskowej – Gmina taką możliwość ustaliła z Nadleśnictwem Kaliska.</p> <p>Konieczne uzyskanie uzgodnienia planowanego zamierzenia z RDOŚ – formy ochrony przyrody na obszarze.</p> <p>Konieczne uzyskanie uzgodnienia możliwości budowy schodów na brzegach kanału, na wale, możliwości remontu kładki z Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa.</p> <p>Możliwa konieczność sporządzenia operatu wodnoprawnego i uzyskania pozwolenia wodnoprawnego.</p>
K_081	Przenoska przy cementowni w Wejherowie na rzece Redzie	<p>Własność działek</p> <p>16/2 – własność Skarb Państwa, Wody Polskie</p> <p>17/3, 17/11, 17/5, 15/68 – własność Cementownia Wejherowo Sp. z o.o.</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Teren prywatny, należący do Spółki Cementowni – możliwe ograniczenia w udostępnieniu terenu do przenoski i jej budowy – konieczne uzgodnienia</p> <p>Konieczne uzgodnienia z Wodami Polskimi dotyczące możliwości budowy schodów na brzegach kanału</p> <p>Zgłoszenie wodno-prawne dotyczące budowy pomostów</p> <p>Konieczne ustalenie konieczności zgłaszania wycinki drzew/uzyskania pozwolenia na wycinkę – inwentaryzacja zieleni</p> <p>Konieczne wykonanie projektu technicznego i zagospodarowania terenu</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
		Konieczne uzgodnienia dotyczące lokalizacji przenoski na terenie objętym ochroną konserwatorską
K_082	Budowa przystani kajakowej Słowińska w Łebie	<p>Własność działek 354, 349/2, 349/5 – własność Gminy Miejskiej Łeba 357/7 – własność Skarb Państwa</p> <p>Bariery realizacyjne Istniejące na terenie formy ochrony przyrody – konieczne uzgodnienia planowanego zakresu prac z RDOŚ Możliwa konieczność uzyskania uzgodnień planowanego zakresu prac z PGW Wody Polskie Wykonanie zgłoszenia wodnoprawnego lub uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego na pomost (w zależności od jego wielkości) Uzgodnienie z PGW Wody Polskie możliwość budowy ślipu, niwelacji brzegu – pozwolenie na ingerencję w brzeg wód śródlądowych Możliwe konieczne wykonanie oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia – screening środowiskowy Konieczne uzyskanie pozwolenia na budowę w przypadku budowy węzła sanitarnego kontenerowego</p>
K_083	Startowa przystań kajakowa Stilo	<p>Własność działek 509 – Gmina Choczewo dzierżawi część działki od osoby prywatnej dla potrzeb turystyczno - rekreacyjnych 63 – Skarb Państwa (Wp - wody płynące)</p> <p>Bariery realizacyjne W lokalizacji PKP planuje przebieg linii kolejowej i budowę stacji. Należy konsultować możliwość budowy przystani i przebieg linii z PKP. Konieczność uzyskania uzgodnienia możliwości budowy schodów z pomostem na brzegu Chełstu z PGW Wody Polskie. Konieczność uzgodnienia planowanego zakresu inwestycji z Nadzorem Budowlanym (Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Wejherowie) w związku z zakazem stałej zabudowy na terenie. Konieczność uzgodnienia planowanego zakresu inwestycji z RDOŚ. Konieczność zmiany MPZP. Z uwagi na okresy ochronne ustanowione przez RDOŚ koryto rzeki może być czyszczone przez RZGW w Gdańsku dopiero po okresie ochronnym i wegetacji roślinności (po 15 lipca).</p>
K_084	Przystań i pole biwakowe nad jeziorem Schodno	<p>Własność działek 47 – podmiot prywatny</p> <p>Bariery realizacyjne Własność prywatna. Potrzeba wskazania lokalizacji zamiennej Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) - muszą być realizowane pod nadzorem przyrodnika i ornitologa. Wymagane zgłoszenia prowadzenia działań do RDOŚ na podstawie art. 118 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Uzgodnienie zagospodarowania z Dyrekcją Wdzydzkiego Parku Krajobrazowego. W przypadku budowy wiaty wymagane jest zgłoszenie robót.</p>
K_085	Przebudowa jazu przed przystanią „Kajlandia”	<p>Własność działek 87/12, 74/1, 73/7 – Skarb Państwa w trwałym zarządzie RZGW w Gdańsku</p> <p>Bariery realizacyjne W związku z istniejącym obiektem budowlanym (urządzeniem wodnym) toczy się, od 5 lat, postępowanie administracyjne w sprawie nakazu rozbiórki - decyzja oczekiwana była w czerwcu 2023 r., ale nie dotarła do Gminy do połowy sierpnia 2023 r.</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
		<p>Zagrożenie: decyzja prawdopodobnie nieprawomocna i właściciel (osoba fizyczna) może się odwoływać od decyzji Wojewódzkiego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Gdańsku lub zaniechać jej wykonania ze względu na brak finansów.</p> <p>Gmina nie jest zainteresowana inwestowaniem w przedmiotowej lokalizacji ze względu na trwające postępowanie i brak funduszy na cele turystyki kajakowej – inne priorytety w gminie.</p> <p>Budowa schodów terenowych na brzegu i oczyszczanie miejsca wodowania z kamieni wymagają pozwolenia wodnoprawnego oraz uzgodnienia z RDOŚ.</p>
K_086	Rozbudowa przystani kajakowej - Kajlandia cz. północna w Sulęcynie	<p>Własność działek</p> <p>100/3 – Prywatna</p> <p>100/5 – Skarb Państwa w trwałym zarządzie RZGW w Gdańsku</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Konieczność uzyskania zaświadczenia organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000 – RDOŚ, która może być poprzedzona wykonaniem oceny oddziaływania na środowisko - inwestor ma tego świadomość i podejmie stosowne kroki, aby uzyskać zaświadczenie.</p>
K_087	Budowa przystani kajakowej w Parchowie	<p>Własność działek</p> <p>117/2 – Skarb Państwa, Lasy Państwowe</p> <p>276 – Skarb Państwa w trwałym zarządzie RZGW w Gdańsku</p> <p>581/9 – Skarb Państwa Zarząd Dróg Powiatowych w Bytowie</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Teren Lasów Państwowych.</p> <p>Wiaty o powierzchni zabudowy ok 11 m² wymagają zgłoszenia robót budowlanych.</p> <p>Poszerzenie istniejącego slipu wymaga pozwolenia wodnoprawnego i zgłoszenia prowadzenia działań do RDOŚ na podstawie art. 118 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody.</p> <p>Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) - muszą być realizowane pod nadzorem przyrodnika i ornitologa.</p>
K_088	Budowa przystani kajakowej w Młynkach - Bylinie	<p>Własność działek</p> <p>32/5 – Energa Wytwarzanie SA</p> <p>313 – Skarb Państwa w zarządzie PGW Wody Polskie</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Brak terenów gminnych w danej lokalizacji.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teren należący Energa Wytwarzanie SA był oferowany do dzierżawy za roczną opłatą w wysokości 3500 zł. Warto zaznaczyć, że ta kwota została uznana przez gminę za zbyt wysoką, co skutkowało brakiem porozumienia między gminą a Energa Wytwarzanie SA w przeszłości. • Istnieje ryzyko impasu w negocjacjach między gminą a Energa Wytwarzanie SA w kwestii ustalenia wysokości opłaty za dzierżawę działki. Brak porozumienia w tej kwestii może być główną przeszkodą w rozpoczęciu planowanych inwestycji na tym terenie. • Budowa wiaty do 35 m² wymaga zgłoszenia robót budowlanych. • Budowa pomostu wymaga: <ul style="list-style-type: none"> - wystąpienia o warunki robót wodnych do właściwego terytorialnie Nadzoru Wodnego, - Zgłoszenia wodnoprawnego, - Zgłoszenia robót budowlanych. • Zgłoszenie prowadzenia działań na obszarach ochrony przyrody na podstawie art. 118 ust, o ochronie przyrody. • W przypadku konieczności wycinki drzew w linii brzegowej wymagane jest uzgodnienie projektu gospodarki drzewostanem z właścicielem terenu, Energa Wytwarzanie SA i PGW Wody Polskie.

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
K_089	Przystań w Śluzie	<p>Własność działek 3127 – Lasy Państwowe, Nadleśnictwo Przymuszewo 28/1 – Skarb Państwa (Wp - wody płynące) RZGW Gdańsk</p> <p>Bariery realizacyjne Konieczność uzyskania uzgodnienia dotyczącego możliwości postawienia oznakowania na terenie i oznakowania wodnego na konstrukcji mostu od Nadleśnictwa (jest wstępna zgoda)</p>
K_090	Przystań kajakowa w Czernicy	<p>Własność działek 20/83 – własność prywatna, działka w użyczeniu gminy 5 – Skarb Państwa w zarządzie PGW Wody Polskie</p> <p>Bariery realizacyjne Konieczność uzyskania pozwolenia wodno-prawnego od Wód Polskich na ingerencję w brzeg Konieczność uzyskania uzgodnienia przebudowy z RZGW, które jest właścicielem działki wodnej, na której należy przebudować pomost Uzgodnienie zakresu prac z właścicielem działki Konieczność wykonania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko lub screeningu środowiskowego (w celu określenia konieczności wykonywania oceny)</p>
K_091	Przystań kajakowa w pobliżu miejscowości Konarzyny	<p>Własność działek Dz. nr 439 – osoba prywatna Dz. nr 521 – Skarb Państwa (Wp - wody płynące) PGW Wody Polskie</p> <p>Bariery realizacyjne Konieczność uzyskania pozwolenia wodno-prawnego od PGW Wody Polskie na ingerencję w brzeg (w przypadku wykonania naturalnego slipu) Konieczność uzyskania zgody na odrobnienie części działki (zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na nierolne) nr 439 i Warunków Zabudowy i Zagospodarowania Terenu Konieczność uzyskania uzgodnienia możliwości budowy pomostu pływającego, stojaków na kajaki od RZGW Gdańsk (działka nr 521 w własności Wód Polskich) Konieczność uzyskania uzgodnienia planowanego zakresu prac z RDOŚ Konieczność wykonania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko lub screeningu środowiskowego (w celu określenia konieczności wykonywania oceny)</p>
K_092	Przystań kajakowa w pobliżu miejscowości Ciecholewy	<p>Własność działek 404, 403 – Gmina Konarzyny 418 – Skarb Państwa w zarządzie PGW Wody Polskie 405 – osoba fizyczna</p> <p>Bariery realizacyjne Brak. Gmina Konarzyny, w ramach realizacji projektu z PSK I wystąpiła do IZ RPO WP 2014 - 2020 o rozszerzenie zakresu do zrealizowania do końca 2023r. i uzyskała zgodę na zrealizowanie zakresu proponowanego do PSK II w ramach swojego projektu z PSK I. W związku z powyższym odstąpiono od projektowania.</p>
K_093	Przystań kajakowa startowa we wsi Binduga	<p>Własność działek 78/2 – działka drogowa, powiat chojnicki 197 – Skarb Państwa (Wp - wody płynące)</p> <p>Bariery realizacyjne Konieczność lokalizowania elementów małej architektury (szczególnie wiaty, ławostółu, elementów łatwopalnych) w odległości 1,5m od linii niskiego napięcia napowietrznej Konieczność uzyskania pozwolenia wodno-prawnego od Wód Polskich na ingerencję w brzeg</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
		<p>Konieczność uzyskania pozwolenia od zarządcy działki na lokalizację infrastruktury</p> <p>Konieczność uzgodnienia zakresu prac z RDOŚ</p>
K_094	Budowa rynny spławnej w Chocińskim Młynie	<p>Własność działek</p> <p>8 – Skarb Państwa (Wp - wody płynące)</p> <p>612 – Skarb Państwa (Wp - wody płynące)</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Konieczność skompletowania dokumentów do pozwolenia wodno-prawnego i uzyskania tego pozwolenia</p> <p>Konieczność uzyskania pozwolenia na budowę</p> <p>Wnoszone sprzeciwy strony postępowania. Decyzja środowiskowa RDOŚ została uchylona przez GDOŚ. Przekazano sprawę do ponownego rozpoznania organowi I instancji, o ile będzie konieczna odbudowa progu piętrzącego. W przypadku rozwiązania technicznego nieuwzględniającego odbudowę progu piętrzącego, decyzja środowiskowa nie jest wymagana.</p>
K_095	Przystań kajakowa w Krzesznej	<p>Własność działek</p> <p>Dz. nr 76/3 – współwłasność między: Gmina Stężycza (¼), Skarb Państwa, własność prywatna (¾) (kwestie własnościowe działki jeziora są w trakcie rozstrzygnięcia, nierozwiązana kwestia spadkowa)</p> <p>156 – Skarb Państwa</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Konieczność uzyskania uzgodnienia dotyczącego możliwości zagospodarowania terenu z ustalonym właścicielem działki.</p> <p>Konieczność uzyskania uzgodnienia z RDOŚ.</p>
K_096	Przenoska kajakowa i pole biwakowe we Wdeckim Młynie	<p>Własność działek</p> <p>206/15 – Lasy Państwowe, Nadleśnictwo Lubichowo. Nadleśnictwo dzierżawi działkę osobie prywatnej</p> <p>nr 532/3, 484/2 – Skarb Państwa (Wp - wody płynące), Wody Polskie</p> <p>206/9 – osoba prywatna</p> <p>Dz. nr 207/11 – osoba prywatna</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Konieczność uzyskania uzgodnienia dotyczącego możliwości doposażenia pola na terenie Nadleśnictwa</p> <p>Konieczność uzyskania uzgodnienia planowanego zakresu z RDOŚ</p>
K_097	Przystań i pole biwakowe w Młynkach	<p>Własność działek</p> <p>44/6 – Lasy Państwowe, Nadleśnictwo Lubichowo. Nadleśnictwo dzierżawi działkę osobie prywatnej; osoba prywatna ma w opiece teren</p> <p>44/5 – Lasy Państwowe, Nadleśnictwo Lubichowo. Nadleśnictwo dzierżawi działkę osobie prywatnej; osoba prywatna ma w opiece teren</p> <p>60 – Skarb Państwa (Wp - wody płynące), PGW Wody Polskie</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Konieczność uzyskania uzgodnienia dotyczącego możliwości realizacji zakresu na terenie Nadleśnictwa (jest wstępna zgoda)</p> <p>Konieczność uzyskania uzgodnienia planowanego zakresu z RDOŚ</p>
K_098	Przystań kajakowa i pole biwakowe w Błędnie	<p>Własność działek</p> <p>401/1 – Lasy Państwowe, Nadleśnictwo Lubichowo</p> <p>385 – Skarb Państwa (Wp - wody płynące) PGW Wody Polskie</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Konieczność uzyskania uzgodnienia dotyczącego możliwości realizacji zamierzeń z RDOŚ, PGW Wodami Polskimi</p>
K_099	Przystań kajakowa i pole biwakowe w Żurawkach	<p>Własność działek</p> <p>Dz. nr 284/1 – Lasy Państwowe, Nadleśnictwo Lubichowo</p> <p>Dz. nr 1/5 – Skarb Państwa (Wp - wody płynące) PGW Wody Polskie</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
		<p>Bariery realizacyjne</p> <p>Konieczność uzyskania uzgodnienia dotyczącego możliwości realizacji zakresu z PGW Wody Polskie, RDOŚ</p> <p>Konieczność uzyskania pozwolenia wodnoprawnego i pozwolenia na budowę (budowa pomostu i schodów)</p>
K_100	Punkt startowy w Czarnym Młynie	<p>Własność działek</p> <p>472 – własność PGW WP, Skarb Państwa</p> <p>475 – własność prywatna</p> <p>476 – własność Gmina Puck</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Duże zarastanie przez grąźel żółty, który jest objęty ochroną częściową na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin</p> <p>Możliwy brak zgody RDOŚ na oczyszczenie nurtu z roślinności – istniejące formy ochrony przyrody (przed 15 lipca okres ochrony dla roślinności wodnej, m.in. grąźela żółtego). Koryto rzeki może być czyszczone przez RZGW w Gdańsku dopiero po okresie ochronnym i wegetacji roślinności (po 15 lipca). RZGW stara się corocznie czyścić koryto na odcinku ok. 15 km, tj. odcinek od mostu na drodze wojewódzkiej Jastrzębia Góra – Karwia aż za most Kłanino – Sulicice poprzez okoszenie dna rzeki sprzętem mechanicznym wyposażonym w tyżkę koszącą i hakowanie dna rzeki z roślinności.</p> <p>Wg ustaleń ze spotkania konsultacyjnego z 05.10.2023 r. z RZGW: RZGW nie planuje likwidacji jazu przy moście - urzędzenia mają być doprowadzane do stanu użyteczności w razie potrzeby, a nie do likwidacji.</p>
K_101	Przenoska kajakowa – progi piętrzące przed jeziorem Orle na rzece Redzie	<p>Własność działek</p> <p>133, 126 – własność Skarb Państwa</p> <p>122 – własność prywatna</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Ustalenie właściciela działki nr 122 oraz kwestii użyczenia części działki/ nabycia jej na budowę drogi dojazdowej i przystani</p> <p>Konieczne uzyskanie uzgodnienia z PGW Wody Polskie możliwości budowy zatoki manewrowej do wodowania kajaków - pozwolenie wodnoprawne (przebudowa skarpy/zmiana linii brzegowej)</p> <p>Inwestycja wymaga zgłoszenia prowadzenia działań do RDOŚ na podstawie art. 118 ustawy o ochronie przyrody</p>
K_102	Przystań kajakowa Kniewo	<p>Własność działek</p> <p>133, 126 (działki wodne) – własność Skarb Państwa</p> <p>122 – własność prywatna</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Ustalenie właściciela działki nr 122 oraz kwestii użyczenia części działki/ nabycia jej na budowę drogi dojazdowej i przystani.</p> <p>Konieczne uzyskanie uzgodnienia z PGW Wody Polskie możliwości budowy zatoki manewrowej do wodowania kajaków - pozwolenie wodnoprawne (przebudowa skarpy/zmiana linii brzegowej).</p> <p>Inwestycja wymaga zgłoszenia prowadzenia działań do RDOŚ na podstawie art. 118 ustawy o ochronie przyrody.</p>
K_103	Przystań kajakowa w Gołębiej Górze II	<p>Własność działek</p> <p>367 – Skarb Państwa Lasy Państwowe Nadleśnictwo Bytów,</p> <p>1/1 – Skarb Państwa w zarządzie PGW Wody Polskie</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Budowa wiaty ogniskowej o pow. 70m² wymaga uzyskania pozwolenia na budowę.</p> <p>Niwelacja terenu na brzegu rzeki wymaga pozwolenia wodnoprawnego oraz zgłoszenia do RDOŚ na podstawie art. 118 ustawy o ochronie środowiska.</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
		<p>Potrzebna zgoda Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych na proponowany zakres inwestycji.</p> <p>Na podstawie § 3 pkt 7 UCHWAŁA Nr 146/VII/11 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”, obiekty służące turystyce wodnej stanowią wyjątek od zakazu budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegu rzeki na terenie parku krajobrazowego.</p> <p>Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) - muszą być realizowane pod nadzorem przyrodnika i ornitologa.</p>
K_104	Przystań kajakowa w Gołębiej Górze I	<p>Własność działek</p> <p>366 – Skarb Państwa Lasy Państwowe Nadleśnictwo Bytów, 1/1 – Skarb Państwa Wody Polskie RZGW</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Wiaty o powierzchni zabudowy do 35 m² wymagają zgłoszenia, wiaty o większych gabarytach wymagają pozwolenia na budowę.</p> <p>Niwelacja terenu i wykonanie zabezpieczenia skarpy na brzegu rzeki wymaga pozwolenia wodnoprawnego oraz zgłoszenia do RDOŚ na podstawie art. 118 ustawy o ochronie środowiska.</p> <p>Potrzebna zgoda Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych na proponowany zakres inwestycji.</p> <p>Na podstawie § 3 pkt 7 UCHWAŁA Nr 146/VII/11 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”, obiekty służące turystyce wodnej stanowią wyjątek od zakazu budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegu rzeki.</p> <p>Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) - muszą być realizowane pod nadzorem przyrodnika i ornitologa.</p>
K_105	Przystań kajakowa w Osieczkach	<p>Własność działek</p> <p>1009 – Skarb Państwa PGL Lasy Państwowe Nadleśnictwo Bytów, 288/2 – Skarb Państwa w zarządzie PGW Wody Polskie</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Konieczność wykonania inwentaryzacji architektoniczno-budowlanej budynku.</p> <p>Rozbiórka budynku wymaga projektu rozbiórki i pozwolenia na rozbiórkę.</p> <p>Odtworzenie – budowa budynku wraz z mediami wymaga projektu budowlanego i pozwolenia na budowę.</p> <p>Wiaty o powierzchni zabudowy do 35 m² wymagają zgłoszenia, wiaty o większych gabarytach wymagają pozwolenia na budowę.</p> <p>Niwelacja terenu i wykonanie zabezpieczenia skarpy na brzegu rzeki wymaga:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wystąpienia o warunki robót wodnych do właściwego terytorialnie Nadzoru Wodnego, - pozwolenia wodnoprawnego, - ustalenia istniejącej linii brzegowej i ustalenia linii brzegowej po wykonaniu inwestycji. <p>Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) - muszą być realizowane pod nadzorem ornitologa.</p> <p>Inwestycja wymaga zgłoszenia prowadzenia działań do RDOŚ na podstawie art. 118 ustawy o ochronie przyrody.</p> <p>Brak zasadności odtworzenia budynku z perspektywy celów PSK II</p>
K_106	Przystań kajakowa nad Jeziorem Głębokim	<p>Własność działek</p> <p>1 – Skarb Państwa w trwałym zarządzie RZGW w Gdańsku 22 – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Bytów</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
		<p>Bariery realizacyjne</p> <p>Wymagana opinia Nadleśnictwa Bytów o braku przeciwskażeń.</p> <p>Wiaty o powierzchni zabudowy do 35 m² wymagają zgłoszenia robót budowlanych.</p> <p>Na podstawie § 3 pkt 7 UCHWAŁA Nr 146/VII/11 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”, obiekty służące turystyce wodnej stanowią wyjątek od zakazu budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych na terenie parku krajobrazowego.</p> <p>Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) - muszą być realizowane pod nadzorem przyrodnika i ornitologa.</p>
K_107	Budowa przystani kajakowej w Bytowie	<p>Własność działek</p> <p>117 – własność Skarbu Państwa w zarządzie Polskie Gospodarstwo Wodne Wody Polskie</p> <p>116 – Gmina Bytów</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Na wskazanym terenie znajdują się ogrody działkowe.</p> <p>Wiaty o powierzchni zabudowy do 35 m² wymagają zgłoszenia, wiaty o większych gabarytach wymagają pozwolenia na budowę.</p> <p>Pozwolenie wodnoprawne – budowa schodów na umocnionej skarpie, inwestycja na terenie oznaczonym jako teren zieleni i wód powierzchniowych śródlądowych.</p> <p>Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) - muszą być realizowane pod nadzorem ornitologa.</p>
K_108	Przystań kajakowa przy drodze Gostkowo - Niedarzyno na rzece Bytowa	<p>Własność działek</p> <p>196/2 – Skarb Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Bytów,</p> <p>196/3 – Skarb Państwa PGW Wody Polskie RZGW</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Wskazany teren jest własnością Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych – konieczność zawarcia porozumienia pomiędzy Gminą a Nadleśnictwem Bytów na korzystanie z gruntu.</p> <p>Wiaty o powierzchni zabudowy do 35 m² wymagają zgłoszenia robót budowlanych.</p> <p>Uzyskanie decyzji lokalizacyjnej ze względu na brak MPZP.</p> <p>Zgłoszenie działań do RDOŚ.</p> <p>Pozwolenie wodnoprawne – budowa schodów na brzegu rzeki z półką do cumowania i wodowania.</p> <p>Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) - muszą być realizowane pod nadzorem ornitologa i przyrodnika.</p> <p>Ochrona istniejącego lasu łęgowego przy wyznaczonej lokalizacji przystani.</p>
K_109	Przenoska w Borsku przy jazie	<p>Własność działek</p> <p>54/5 – własność Skarb Państwa</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Brak ustalonego właściciela istniejącej infrastruktury, mimo dotychczasowych prób.</p> <p>Długi proces określenia kwestii własnościowych i formalnych – uzyskanie wymaganych pozwoleń i uzgodnień.</p>
K_110	Przenoska kajakowa na połączeniu rzeki i Kanału Wdy poniżej Borska	<p>Własność działek</p> <p>111 – własność Skarb Państwa</p> <p>140/1 – własność prywatna</p> <p>Bariery realizacyjne</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
		<p>Długi proces przygotowania odpowiednich dokumentów i uzyskania uzgodnień, m. in. operat wodno-prawny, pozwolenie wodnoprawne na pomost, odstępstwo od zakazu lokalizowania urządzeń w pobliżu wałów przeciwpowodziowych</p> <p>Konieczne uzgodnienia z RDOŚ</p> <p>Brak prawa do nieruchomości na cele budowlane</p>
K_111	Przystań kajakowa w Borsku	<p>Własność działek 53/2, 42/2 – własność Gmina Karsin Dz. nr 1/7 – własność Skarb Państwa, jezioro Wdzydze</p> <p>Bariery realizacyjne Wymagane pozwolenie na budowę na zagospodarowanie terenu - doposażenie</p>
K_112	Przystań kajakowa w Wieprznicy	<p>Własności działek: Dz. nr 225 – Skarb Państwa Dz. nr 402 – Nadleśnictwo Kościerzyna</p> <p>Bariery realizacyjne Droga dojazdowa leśna – konieczne włączenie jej do ruchu publicznego / obsługi przystani. Konieczne uzyskanie uzgodnień i pozwoleń od PGW Wód Polskich. Uzgodnienie z Nadleśnictwem wyłączenia gruntu pod przystań z produkcji leśnej.</p>
K_113	Przystań kajakowa w Sycowej Hucie	<p>Własność działek 56, 52 – własność Gmina Kościerzyna</p> <p>Bariery realizacyjne Inwestycja wymaga zgłoszenia prowadzenia działań do RDOŚ na podstawie art. 118 ustawy o ochronie przyrody. Konieczność zmiany MPZP.</p>
K_114	Przenoska kajakowa na rzece Trzebiocha w miejscowości Grzybowski Młyn	<p>Własność działek 514, 249 – Skarb Państwa 254/4, 233/2, 513/2, 513/1 – Gmina Kościerzyna</p> <p>Bariery realizacyjne Po przeprowadzeniu wizji lokalnej powzięto informacje, że Gmina Kościerzyna przystąpiła do realizacji zadania w ramach PSK I, wybrała wykonawcę robót oraz podpisała z nim umowę z terminem wykonania 2023-12-20, a następnie przekazano plac budowy i wykonawca rozpoczął prace. W związku z powyższym, rekomenduje się brak uwzględnienia zadania w ramach PSK II i odstąpienie od dalszych prac koncepcyjnych.</p>
K_115	Budowa przystani kajakowej na lewym brzegu rz. Nogat w Malborku	<p>Własność działek 74/3, 74/5, 75/3 – GDDKiA 75/4 – Miasto Malbork 1 – Skarb Państwa w zarządzie RZGW</p> <p>Bariery realizacyjne Konieczność wykonania projektu zagospodarowania terenu Konieczność uzgodnienia zakresu prac z PGW Wody Polskie i GDDKiA</p>
K_116	Budowa przystani kajakowej w Obrowie	<p>Własność działek 364/4 – Skarb Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Bytów 65 – Skarb Państwa w trwałym zarządzie RZGW w Gdańsku</p> <p>Bariery realizacyjne W celu budowy przystani z zapleczem należy zmienić MPZP, obecnie nie dopuszcza się na tych terenach funkcji turystycznej. Właścicielem gruntu (działka 346/4) są Lasy Państwowe. Wymagana jest zmiana funkcji terenu z leśnej na turystyczną oraz dzierżawa na rzecz Stowarzyszenia jako operatora infrastruktury.</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
		RDOŚ – konieczność uzyskania decyzji środowiskowej. Wymagane pozwolenie wodnoprawne. Magazyn sprzętu kajakowego, budynek socjalno-sanitarny i wiata ogniskowa – wymagane uzyskanie pozwolenia na budowę.
K_117	Rozbudowa przystani kajakowej w Łupawsku	Własność działek 55 – Gmina Czarna Dąbrówka, Skarb Państwa 295/3 – Nadleśnictwo Bytów Bariery realizacyjne Podjęto decyzję o odstąpieniu od projektowania. Jest to lokalizacja alternatywna dla przystani w Obrowie. Na terenie miałyby powstać baza będąca zapleczem przystani: magazyn sprzętu, węzeł socjalno-sanitarny, pole namiotowe.
K_118	Budowa przystani kajakowej Różki	Własność działek 33 – Skarb Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Bytów 1/1 - Skarb Państwa w trwałym zarządzie RZGW Bariery realizacyjne Zgłoszenie działań do RDOŚ. Zgłoszenie wodnoprawne
K_119	Budowa przystani kajakowej w Klonówce	Własność działek 81 – Skarb Państwa (Wp - wody płynące) 85/37 – Skarb Państwa w zarządzie Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa (działka łądowa) Bariery realizacyjne Brak własności terenu Brak zapisów pozwalających na lokalizację usług turystycznych na tym terenie w MPZP. Konieczność uzyskania pozwolenia wodnoprawnego od PGW Wody Polskie na ingerencję w brzeg rzeki. Konieczność uzyskania uzgodnienia budowy przystani z RZGW, które jest właścicielem działki wodnej, na której należy wykonać większość planowanych prac. Konieczność uzgodnienia inwestycji z Konserwatorem Zabytków. Konieczność uzyskania pozwolenia na budowę.
K_120	Przystań kajakowa w Młyńsku etap I	Własność działek 469 – Gmina Kaliska (działka łądowa) Bariery realizacyjne Należy wystąpić o warunki zabudowy dla lokalizacji inwestycji celu publicznego Konieczność uzyskania pozwolenia wodnoprawnego od PGW Wody Polskie na ingerencję w brzeg rzeki Konieczność uzyskania uzgodnienia budowy przystani z RDOŚ ze względu na istniejące formy ochrony przyrody Konieczność uzyskania pozwolenia na budowę
K_121	Przystań kajakowa w Zimnych Zdrojach	Własność działek 107 – własność prywatna 60 – Skarb Państwa Bariery realizacyjne Konieczność uzgodnienia zakresu prac z właścicielem działki nr 107. Konieczność nadzoru ornitologa i przyrodnika nad inwestycją z uwagi na położenie w obszarze Natura 2000.

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
K_122	Przystań kajakowa w Żukowie (k. Lutomia)	<p>Własność działek</p> <p>3317 – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Ryteł</p> <p>3316 – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Ryteł</p> <p>62 – Skarb Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie</p> <p>220 – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Ryteł (w SIP oznaczona jako własność – osoba fizyczna)</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Konieczne uzgodnienie zagospodarowania z Tucholskim Parkiem Krajobrazowym.</p> <p>Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np. Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) muszą być realizowane pod nadzorem przyrodnika.</p> <p>Budowa pomostu do 25 m długości i do 3 m szerokości wymaga zgłoszenia wodnoprawnego i zgłoszenia robót budowlanych.</p> <p>Budowa kładki nad rzeką wymaga pozwolenia wodnoprawnego i decyzji środowiskowej.</p> <p>Budowa wiaty do 35 m² wymaga zgłoszenia na budowę, budowa większej wiaty wymaga pozwolenia na budowę.</p> <p>Brak MPZ - konieczność uzyskania decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego.</p>
K_123	Przystań kajakowa Funka	<p>Własność działek</p> <p>Dz. nr 1080 – własność Skarb Państwa, działka w trwałym zarządzie inwestora na podstawie decyzji ministra właściwego ds. ochrony środowiska i leśnictwa</p> <p>64 – Skarb Państwa</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Konieczność uzgodnienia zakresu prac z właścicielem działki nr 1080 – Lasy Państwowe.</p> <p>Konieczność nadzoru ornitologa i przyrodnika nad inwestycją z uwagi na położenie w obszarze Natura 2000.</p> <p>Konieczność uzgodnienia planowanego zakresu z RDOŚ, Parkiem Narodowym Bory Tucholskie, Zaborskim Parkiem Krajobrazowym.</p> <p>W wyznaczonej przestrzeni na pole namiotowe konieczna jest wycinka drzew i krzewów oraz wyrównanie terenu – konieczne uzyskanie zgody na wycinkę.</p>
K_124	Budowa przystani kajakowo – żeglarskiej przy Optywie Motławy w Gdańsku	<p>Własność działek</p> <p>36/1 – teren Skarbu Państwa</p> <p>36/2 – użytkowanie wieczyste od miasta</p> <p>217/2 – woda, teren Skarbu Państwa / RZGW</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Plan modernizacji i lokalizacji przystani jest niezgodny z zapisami Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania - działka nr 36/2 znajduje się na terenach oznaczonych w MPZP jako 036_KD82 (teren ulic zbiorczych, projektowana ulica Nowa Wałowa) oraz 012-U33 (teren zabudowy usługowej, baza zaplecza technicznego jednostek pływających). Inwestor przewiduje wystąpienie z wnioskiem o zmianę zapisów planu miejscowego (ryzyko braku możliwości zmiany zapisów) oraz w miarę możliwości budowę planowanego zakresu w części działki, która leży na terenie oznaczonym 012-U33.</p> <p>Brak dokumentacji archiwalnej, istniejącej infrastruktury – konieczne wykonanie badań gruntu, sposobu zbudowania nabrzeża.</p> <p>Konieczna zgoda odpowiednich organów (Urząd Morski w Gdyni, Kapitanat Portu, PGW Wody Polskie, Urząd Wojewódzki) na wejście na</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
		<p>wodę ciężkiego sprzętu i przebudowę nabrzeża. Jeżeli w projekcie budowlanym nie będą zwiększone żadne parametry istniejących urządzeń wodnych, nie będzie wówczas konieczności uzgadniania zakresu z Ministrem właściwym ds. gospodarki wodnej.</p> <p>Konieczne uzyskanie wymaganych uzgodnień i opinii planowanego zakresu prac z Urzędem Morskim w Gdyni, PGW Wody Polskie (obszar Portu Morskiego Gdańsk - wody morskie wewnętrzne).</p> <p>W bliskim sąsiedztwie działki granica terenów zamkniętych (obszar kolejowy).</p> <p>Na fragmencie – strefa nabrzeża – obszar bezpośredniego zagrożenia powodzią.</p> <p>Konieczne wykonanie kompletu dokumentacji: operat wodno-prawny, projekt budowlany, decyzja środowiskowa, pozwolenie na budowę, pozwolenie wodnoprawne.</p>
K_125	Przenoska i przystań kajakowa w miejscowości Ruda	<p>Własność działek</p> <p>działki 33/3, 62/1 – własność Gminy Stara Kiszewa</p> <p>- działki 66/1, 66/4, 65/5 – działki wód płynących – własność Skarbu Państwa</p> <p>- działka 65/6 – własność Skarbu Państwa (Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa)</p> <p>- działka 67/1 – własność prywatna</p> <p>Gmina ma zgodę na korzystanie z terenu działki 67/1 oraz 65/6 na potrzeby kajakarzy.</p> <p>Bariery realizacyjne:</p> <p>Brak MPZP – konieczność uzyskania decyzji o lokalizacji celu publicznego</p> <p>Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) - muszą być realizowane pod nadzorem ornitologa</p> <p>Inwestycja wymaga zgłoszenia prowadzenia działań do RDOŚ na podstawie art. 118 ustawy o ochronie przyrody, wykonania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko lub screeningu środowiskowego (w celu określenia konieczności wykonywania oceny)</p> <p>Część terenu inwestycji (działka 67/1) znajduje się na obszarze zalewowym rzeki Wierzyca – zagospodarowanie wymaga uzgodnienia / pozwolenia wodnoprawnego z PGW Wody Polskie. Konieczność uzyskania uzgodnienia z PGW Wody Polskie dotyczącego możliwości realizacji planowanej</p> <p>inwestycji w obszarze rzeki i jej brzegów (uzyskanie pozwolenia na ingerencję w brzeg wód śródlądowych - budowa slipu), pozwolenie wodnoprawne</p> <p>Budowa pomostów o długości całkowitej do 25 m i wysokości, liczonej od korony pomostu do dna akwenu, do 2,50 m wymaga zgłoszenia robót budowlanych.</p>
K_126	Przenoska kajakowa w Zamku Kiszewskim	<p>Własność działek</p> <p>3110/3, 286/1, 287 – własność prywatna</p> <p>110/4, 168 – działki drogowe - własność Gminy Stara Kiszewa</p> <p>286/2 - własność Gminy Stara Kiszewa</p> <p>165, 171, 288 – działki wód płynących – własność Skarb Państwa</p> <p>Bariery realizacyjne</p> <p>Brak MPZP – konieczność uzyskania decyzji o lokalizacji celu publicznego</p> <p>Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) - muszą być realizowane pod nadzorem ornitologa</p>

Nr zadania	Nazwa zadania	Zidentyfikowane bariery prawne lub planistyczne
		<p>Inwestycja wymaga zgłoszenia prowadzenia działań do RDOŚ na podstawie art. 118 ustawy o ochronie przyrody, wykonania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko lub screeningu środowiskowego (w celu określenia konieczności wykonywania oceny)</p> <p>Konieczność uzyskania uzgodnienia z PGW Wody Polskie dotyczącego możliwości realizacji planowanej inwestycji w obszarze rzeki i jej brzegów (uzyskanie pozwolenia na ingerencję w brzeg wód śródlądowych - budowa ślipu i pomostu pływającego), pozwolenie wodnoprawne</p> <p>Budowa pomostów o długości całkowitej do 25 m i wysokości, liczonej od korony pomostu do dna akwenu, do 2,50 m wymaga zgłoszenia robót budowlanych.</p>

Źródło: opracowanie własne

Należy zaznaczyć, iż szczegółowy opis barier planistycznych i prawnych zawarty jest w tzw. „kartach zadań” dla poszczególnych inwestycji.

Do najważniejszych barier prawnych i planistycznych zidentyfikowanych w analizowanych zadaniach należą:

- brak prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, w szczególności w zakresie działek gruntu pokrytych wodami,
- brak MPZP lub decyzji lokalizacyjnej (lub zmiana zapisów MPZP),
- konieczność uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach częstokroć poprzedzonej przeprowadzeniem pełnej oceny oddziaływania na środowisko,
- wymagane pozwolenie wodnoprawne lub zgłoszenie wodnoprawne,
- konieczność uzgodnień i zgłoszeń z organami administracji publicznej lub gestorami sieci (szczegółowo wskazanymi w poszczególnych kartach zadań lub powyższej tabeli),
- konieczność zmiany przeznaczenia gruntu (np. odrolnienie lub „wylesienie”),
- konieczne pozwolenie na budowę lub zgłoszenie robót.

Powyższe zestawienie jest typowym katalogiem działań niezbędnych do realizacji inwestycji przez inwestorów. Poszczególne lokalizacje charakteryzują się zróżnicowanym poziomem przygotowania inwestycji, od sytuacji braku rozpoczęcia etapu przedrealizacyjnego (łącznie z przypadkami braku identyfikacji właściciela nieruchomości), aż do sytuacji dysponowania pozwoleniem na budowę, po wszelkich uzgodnieniach.

Brak zaawansowania w przygotowaniu inwestycji nie jest czynnikiem, który wpływałby na możliwość zakwestionowania wykonalności danego zadania.

Równocześnie Wykonawca niniejszej Analizy przy wypracowywaniu planowanego zakresu inwestycji zidentyfikował barierę w postaci potencjalnych trudności w procesie uzgodnień w procedurze inwestycyjnej zgodnie z wymogami prawa budowlanego dla wybranych inwestycji.

Z tego powodu dla wybranych inwestycji dokonano (niezależnie od konsultacji na wizjach lokalnych) roboczych konsultacji z instytucjami odpowiedzialnymi docelowo za proces uzgodnień, w tym: z Pomorskim Zespołem Parków Krajobrazowych, Kierownictwem wybranych Parków Krajobrazowych, Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie, Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe, Dyrekcją Słowińskiego Parku Narodowego czy Energią Wytwarzanie SA. W wyniku konsultacji, dla wybranych zadań:

- dokonano zmian w planowanych zakresach inwestycyjnych,
- dodano w kartach zadań zapisy o konieczności uwzględnienia zidentyfikowanych uwarunkowań realizacyjnych, np. w fazie opracowywania docelowej dokumentacji projektowej,
- zidentyfikowano zadania, których realizacja jest niemożliwa ze względu na brak zgody na realizację, przy braku równoważnych alternatyw realizacyjnych.

Należy podkreślić, że działania zrealizowane przez Wykonawcę w postaci:

- diagnozy sytuacji prawno - instytucjonalnej,
- oceny stanu przygotowania zadania do realizacji,
- wypracowania zakresu zadania (z uwzględnieniem konsultacji z instytucjami odpowiedzialnymi za proces uzgodnień) uprawdopodobniające skuteczne przeprowadzenie etapu przedrealizacyjnego,

mają na celu zmotywowanie inwestorów do jak najszybszej realizacji działań przygotowawczych i wymierną pomoc analityczną w celu uproszczenia realizacji wnioskowanych zadań.

2.4 Pomoc publiczna – identyfikacja, legalizacja

Stosownie do brzmienia art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/2 z późn. zm., dalej TFUE) z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w Traktatach, wszelka pomoc przyznawana przez Państwo Członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi.

Wywodząc z zapisów powyższych - wsparcie udzielone określonej podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą podlega regułom pomocy publicznej, jeżeli łącznie spełnione są poniższe warunki:

- pomoc udzielana jest przez państwo lub ma swe źródło w środkach publicznych;
- przedsiębiorca uzyskuje przysporzenie na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku;

- pomoc ma charakter selektywny tj. uprzywilejowanie dotyczy określonego przedsiębiorcy lub przedsiębiorców lub określonych towarów lub usług;
- grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi UE.

Badanie spełnienia przesłanek wyżej wskazanych stanowi tzw. test występowania pomocy publicznej. Należy zaznaczyć, iż w przypadku wszystkich projektów objętych tą analizą na pewno spełnione będą przesłanki:

- pochodzenia pomocy ze środków publicznych;
- selektywnego charakteru pomocy;

natomiast przesłanki dotyczące tego czy:

- przedsiębiorca uzyskuje przysporzenie na warunkach korzystniejszych niż rynkowe – ze względu na to, czy dany podmiot w ogóle będzie miał przymiot „przedsiębiorcy” (nie będzie nim np. gmina udostępniająca infrastrukturę nieodpłatnie);
- pomoc grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi UE;

będą podlegały ocenie *ad casum*.

Należy wskazać, iż ze względu na treść orzeczenia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w sprawach połączonych T-443/08 i T-455/08 Freistaat Sachsen, Flughafen Leipzig/Halle i in. przeciwko Komisji z 2011 roku niezmiernie trudnym będzie wykazanie, iż w projektach infrastrukturalnych (a z takim wszakże mamy tutaj do czynienia) nie występuje pomoc publiczna. Zasadniczą tezą przytoczonego orzeczenia jest to, iż budowa infrastruktury, która wykorzystywana będzie do celów gospodarczych sama w sobie stanowi też działalność gospodarczą, tym samym zaś stosują się do niej zasady pomocy państwa.

Z przyjęciem założenia, że w projekcie nie występuje pomoc publiczna łączy się ryzyko późniejszego zidentyfikowania takiej pomocy, co powodować będzie konieczność zwrotu otrzymanego dofinansowania.

W sytuacji, w której beneficjent przyjmie założenie, że udostępnia infrastrukturę nieodpłatnie bez jakiegokolwiek różnicowania sytuacji użytkowników przedmiotowej infrastruktury, należy przyjąć że pomoc publiczna nie wystąpi ponieważ brak jest przesłanki w postaci prowadzenia działalności gospodarczej z wykorzystaniem składowych wytworzonych w ramach projektu.

Na stan wiedzy aktualnej na moment opracowywania niniejszej Analizy wynika, iż w FEP 2021-2027 oraz w Szczegółowym Opisie Priorytetów programu regionalnego Fundusze dla Pomorza 2021-2027 (dalej jako SZOP) nie wskazano działania dedykowanego wyłącznie współfinansowaniu projektów z zakresu infrastruktury turystycznej, jednakże należy podkreślić, iż w przypadku uzupełnienia przywołanych dokumentów o tego typu działanie, preferowanymi metodami legalizacji pomocy publicznej powinny być następujące akty prawne

- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis oraz Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2062);
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis oraz Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2062);
- Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2686).

W kontekście problematyki pomocy publicznej należy zakładać, że w przypadkach, gdy infrastruktura będzie udostępniana użytkownikom:

- nieodpłatnie – ryzyko wystąpienia pomocy publicznej jest marginalne;
- odpłatnie – należy przeprowadzić test pomocy publicznej (o którym mowa powyżej) zgodnie z wymogami art. 107 ust. 1 TFUE i w razie spełnienia przesłanek występowania pomocy publicznej skorzystać z jednego ze schematów legalizacyjnych wyżej wskazanych (pomoc publiczna dozwolona).

2.5 Kwalifikowalność VAT

Stosownie do treści Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, Rozdział 3. Szczególne warunki kwalifikowalności, podrozdział 3.5. Podatek od towarów i usług (VAT)⁵:

- podatek VAT w projekcie, którego łączny koszt jest mniejszy niż 5 mln EUR (włączając VAT), może być kwalifikowalny, z zastrzeżeniem, że kwalifikowalność VAT może zostać wyłączona w Szczegółowym Opisie Priorytetów (dalej jako SZOP), regulaminie wyboru projektów lub umowie o dofinansowanie;
- podatek VAT w projekcie, którego łączny koszt wynosi co najmniej 5 mln EUR (włączając VAT), jest niekwalifikowalny, z zastrzeżeniem że może być

⁵ Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, Minister Funduszy i Polityki Regionalnej, Warszawa 2022 r.

kwalikowalny, gdy brak jest prawnej możliwości odzyskania podatku VAT zgodnie z przepisami prawa krajowego. Warunek kwalifikowalności wskazany w zdaniu poprzednim oznacza, iż zapłacony podatek VAT może być uznany za wydatek kwalifikowalny wyłącznie wówczas, gdy beneficjentowi ani żadnemu innemu podmiotowi zaangażowanemu w realizację projektu lub wykorzystującemu do działalności opodatkowanej produkty będące efektem realizacji projektu, zarówno w fazie realizacyjnej, jak i operacyjnej, ani uczestnikowi projektu, czy innemu podmiotowi otrzymującemu wsparcie z EFS+, zgodnie z obowiązującym prawodawstwem krajowym, nie przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego lub ubiegania się o zwrot podatku VAT. Posiadanie wyżej wymienionego prawa (potencjalnej prawnej możliwości) wyklucza uznanie wydatku za kwalifikowalny, nawet jeśli faktycznie zwrot nie nastąpił, np. ze względu na niepodjęcie przez podmiot czynności zmierzających do realizacji tego prawa. Kwalifikowalność VAT może zostać wyłączona w SZOP, regulaminie wyboru projektów lub umowie o dofinansowanie.

Stosownie do informacji uzyskanych od Zamawiającego w przypadku, gdy dla finansowania infrastruktury turystycznej zostanie przewidziane odrębne działanie w ramach FEP 2021-2027 należy zakładać, iż podatek od towarów i usług będzie niekwalifikowalny, co potwierdza treść Uchwały Nr 1215/410/22 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 8 grudnia 2022 r. w sprawie przyjęcia zasad kwalifikowalności wybranych wydatków w regionalnym programie Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027; § 1 ust. 1 pkt 1 przywołanej uchwały stanowi, iż podatek od towarów i usług (VAT) będzie stanowił wydatek niekwalifikowalny. Założenie o braku kwalifikowalności VAT jest uwzględnione w podsumowaniu finansowym w niniejszej Analizie.

Z perspektywy potencjalnych inwestorów oznacza to konieczność zapewnienia wkładu własnego w realizację inwestycji na pokrycie odpowiedniej proporcji kosztów kwalifikowalnych (wynikającej z przyjętej stopy dofinansowania) oraz (w przypadku braku możliwości zwrotu VAT) – sfinansowania pełnej wartości wyliczonego podatku.

Należy nadmienić, iż w przypadku finansowania infrastruktury turystycznej w ramach innych programów, z innych źródeł itd. koniecznym będzie uwzględnienie treści wytycznych dla tych właśnie programów lub źródeł finansowania. Należy jednakże nadmienić, iż treść takich wytycznych nie może być sprzeczna z powszechnie obowiązującym prawem w zakresie podatku od towarów i usług, który jest podatkiem zharmonizowanym w całej Unii Europejskiej.

3 Wykonalność techniczno-technologiczna

3.1 Standardy zagospodarowania obiektów infrastruktury kajakowej

Województwo Pomorskie prowadzi aktywną, długofalową politykę wzmocnienia wykorzystania potencjału województwa dla rozwoju turystyki wodnej, co ma przyczynić się m.in. do rozwoju regionalnej gospodarki, polepszenia jakości życia mieszkańców i udostępnienia jego walorów turystom. W momencie opracowywania niniejszej analizy, kończy się etap realizacyjny projektu „Pomorskie Szlaki Kajakowe”. Aby ułatwić inwestorom projektowanie poszczególnych lokalizacji kajakowych, na zlecenie Województwa Pomorskiego opracowano w październiku 2021 roku dokument „Wytyczne dla zagospodarowania szlaków kajakowych w województwie pomorskim – planowanie i ogólne zasady projektowania”.

Dokument zawiera praktyczny katalog rozwiązań typowo stosowanych w ramach zagospodarowania infrastruktury kajakowej (np. pomosty, slipy, elementy małej architektury), wraz z opisem warunków oraz sposobów ich projektowania, posadowienia, jak również utrzymania powstałej infrastruktury czy zarządzania szlakami kajakowymi itp.

Autorzy opracowania odnieśli się także do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami (np. dostosowując proponowane parametry pomostów tak, aby zapewnić łatwość wsiadania/wysiadania), uwarunkowań lokalnych (np. dobór materiałów w otoczeniu leśnym) oraz bezpieczeństwa (propozycje przenosek).

Fotografia 6: Przykładowy element uwzględniony w dokumencie „Wytyczne dla zagospodarowania szlaków kajakowych w województwie pomorskim”

Fot. Przykład mocowania do żelbetowego fundamentu oraz trapu zejściowego, autor zdj. UMWP

Źródło: „Wytyczne dla zagospodarowania szlaków kajakowych w województwie pomorskim”

Rozwiązania prezentowane w dokumencie „Wytyczne dla zagospodarowania szlaków kajakowych w województwie pomorskim”, stanowiły bazę dla projektów zagospodarowania lokalizacji analizowanych w ramach niniejszej Analizy wykonalności.

3.2 Wariantowanie zakresu Przedsięwzięcia

Punktem wyjścia analizy wariantowej był dokument „Diagnoza stanu i koncepcja rozwoju turystyki wodnej w województwie pomorskim 2030”, który wskazywał zidentyfikowane potrzeby rozwoju infrastruktury turystyki wodnej (kajakowej, żeglarskiej, przewozów pasażerskich, kąpielisk) na Pomorzu. Na jego podstawie dokonano wstępnej analizy potencjalnych zamierzeń dotyczących infrastruktury kajakowej, w szczególności służących zapewnieniu ciągłości Pomorskich Szlaków Kajakowych, m.in. poprzez uzupełnienie brakujących przenosek, przystani, stanic, punktów etapowych i pól biwakowych.

Z puli zadań zgłoszonych w ramach ww. Diagnozy wyeliminowano zamierzenia, które nie dotyczyły bezpośrednio infrastruktury kajakowej (np. przystanie żeglarskie na jeziorach, budowę połączeń wodnych pomiędzy jeziorami, przebudowę mostów, budowę infrastruktury pasażerskiej i budowę lub doposażenie kąpielisk), jako zadania wpisujące się w odrębne przedsięwzięcia strategiczne.

Wstępnej selekcji, której celem był wybór lokalizacji do przeprowadzenia wizji lokalnych, poddano 178 kajakowych zamierzeń inwestycyjnych posiadających opracowane karty zadań w ww. Diagnozie. W ramach tej selekcji dokonano m.in. wstępnej weryfikacji zainteresowania potencjalnego inwestora przygotowaniem zadania oraz jego realizacją. Nie stanowiło ono jednak kryterium decydującego o wyłączeniu danego zadania z prac nad Analizą wykonalności, tzn. brak akceptacji inwestora nie był wystarczającą podstawą do rezygnacji z wizji lokalnej w takiej lokalizacji.

Wyniki weryfikacji zainteresowania (stanowiące jedynie wstępną fazę selekcji):

- uzyskano deklarację zainteresowania realizacją 88 zadań (49%),
- uzyskano rezygnacje dotyczące 47 zadań inwestycyjnych (27%),
- w przypadku 43 zadań (24%) Wykonawca nie uzyskał pisemnej odpowiedzi ze strony potencjalnych inwestorów.

Dodatkowo, zbadano w sposób ekspercki potencjalny wpływ zadania na możliwość wdrożenia kluczowych założeń Przedsięwzięcia Strategicznego, takich jak bezpieczeństwo uczestników turystyki wodnej, sieciowość infrastruktury turystycznej szlaku, likwidacja utrudnień oraz poprawa dostępności szlaku. Wszystkie wyselekcjonowane zadania spełniają to kryterium. Oceny dokonano w oparciu o merytoryczną wiedzę zespołu Wykonawcy. Podejście takie (brak zastosowania w selekcji wyłącznie kryterium akceptacji inwestora), uwzględniające ocenę wpływu poszczególnych lokalizacji wykazanych w Diagnozie na warunki uprawiania turystyki kajakowej, przyczyniło się do uznania 22 lokalizacji za istotne dla jakości turystyki kajakowej na poszczególnych szlakach i mimo braku woli inwestora do kontynuacji prac, zostały one wybrane do wizji lokalnych.

Rzeczywista liczba wizji lokalnych wynikała z procesu selekcji pierwotnych kart zadań (zgłoszonych na etapie Diagnozy).

Na etapie selekcji, dla kilku kart zgłoszonych na etapie Diagnozy inwestorzy lub eksperci, zaproponowali pobliskie, alternatywne lokalizacje o zbieżnej (w stosunku do pierwotnej karty) funkcjonalności i wysokiej istotności dla użytkowników szlaków. Jest to jeden z elementów praktycznej realizacji wariantowego określenia preferowanych miejsc lokalizacji infrastruktury turystyki wodnej oraz innych zadań, przyczyniających się do poprawy warunków obsługi turystyki wodnej dla utworzenia sieci infrastruktury turystycznej wzdłuż Pomorskich Szlaków Kajakowych. Takie zadania są zaznaczone w poniższej tabeli jako wariant lokalizacyjny zamienny. Dodatkowo, w trakcie wizji lokalnych oraz w oparciu o istniejące programy koncepcyjne i plany zagospodarowania terenu zweryfikowano możliwości lokalizacyjne proponowanych inwestycji i w niektórych przypadkach przeanalizowano kilka wariantów lokalizacyjnych, zazwyczaj nieznacznie oddalonych od siebie. Jeśli do realizacji wskazano lokalizację inną niż pierwotnie wskazana w karcie zadania w diagnozie, taką lokalizację również wskazano w poniższej tabeli jako zamienną.

Dodatkowo, w ramach selekcji lub na późniejszym etapie prac nad analizą, wskazano inne zamierzenia inwestycyjne, które nie zostały ujęte w dokumencie Diagnozy, a które uznano za potencjalnie istotne dla realizacji Przedsięwzięcia Strategicznego. Są one zaznaczone w poniższej tabeli jako wariant lokalizacyjny nowy. Takich zadań było 19, przy czym jedno, ze względu na zakres, zostało przeniesione do Analizy Wykonalności dot. turystyki żeglarskiej. Z kolei jedno z zadań przewidzianych pierwotnie w przedsięwzięciu strategicznym dot. żeglarstwa przeniesiono do kajaków i adekwatnie oznaczono w poniższej tabeli.

Określając preferowane miejsca lokalizacji infrastruktury kajakowej, przyczyniające się do poprawy warunków obsługi turystów i uzupełnienia sieci infrastruktury turystycznej Pomorskich Szlaków Kajakowych, stosowano podejście wariantowe. Analizy najkorzystniejszego wariantu dokonywano w oparciu o uwarunkowania własnościowe, ekonomiczne, planistyczne, spławność szlaku, środowiskowe oraz hydrologiczne, jak również pod względem funkcjonalnym. W przypadku wariantowania funkcjonalnego zakresu zagospodarowania skupiono się na identyfikacji potrzeb dotyczących istniejącej przystani lub przenoski, tj. analizowano, co należy poprawić, uzupełnić, przebudować, czy np. zejście zaprojektować w formie schodów czy rynny, pomost stały czy pływający lub slip naturalny. W przypadku nowych przystani i przenosek, wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania obejmowało m.in. najbardziej optymalny sposób ominięcia przeszkody, z jakich materiałów wykonać wskazane elementy zagospodarowania przystani i przenosek, optymalny zakres wyposażenia obu rodzajów obiektów, sposób rozmieszczenia elementów zagospodarowania, itp.

Co do zasady, nie wariantowano pod względem lokalizacyjnym przenosek, których położenie z założenia jest zdeterminowane istniejącą przeszkodą. Analizie był poddawany przebieg przenosek przede wszystkim pod kątem bezpieczeństwa kajakarzy oraz innych osób, na których istniejąca przenoska będzie miała wpływ (np. uczestników ruchu drogowego). Analizowano także kwestie praktyczne, biorąc pod uwagę długość trasy przenoski i warunki

terenowe, które musi pokonać kajakarz przenoszący sprzęt. Również w przypadku doposażenia, modernizacji lub rozbudowy istniejących przystani kajakowych wariantowanie lokalizacyjne było bardzo ograniczone lub niezasadne.

Tam, gdzie rozważano różne możliwe miejsca budowy przystani (czasami były to działki leżące w niedalekiej odległości od siebie, czasami różne strony rzeki bądź obiektu hydrotechnicznego – np. przystań za lub przed mostem), wskazywano w poniższej tabeli „wariantowanie lokalizacyjne”.

Były też przypadki, w których pojawiały się wątpliwości odnośnie zasadności budowy danego obiektu pod kątem możliwości i celowości jego realizacji, np. ze względu na ograniczenia prawne pływania po akwie (Karta Zadania K_007 Gdańsk Niterów), brak możliwości dojazdu do potencjalnej przystani końcowej (Karta Zadania K_016 Przystań końcowa Dębki) lub intensywne zarastanie koryta rzeki i brak możliwości stworzenia ciągłości szlaku kajakowego (Karta Zadania K_017 Przystań kajakowa (startowa) szlaku nad rzeką Czarna Woda). Takie przypadki opisano w poniższej tabeli jako wariantowanie zasadności lokalizacji.

Przy niektórych zadaniach przeprowadzono zarówno wariantowanie lokalizacyjne, jak i zasadności budowy danego obiektu (Karta Zadania K_016 i Karta Zadania K_017), gdyż w trakcie wizji lokalnej przeanalizowano kilka potencjalnych lokalizacji przystani, a dodatkowo przeanalizowano uwarunkowania, które podważają zasadność realizacji infrastruktury w danym obszarze. Takie przypadki opisano w poniższej tabeli jako wariantowanie lokalizacyjne oraz pod kątem możliwości i celowości realizacji.

Uwarunkowania własnościowe były brane pod uwagę przede wszystkim w przypadku przystani kajakowych, jako istotne dla osiągnięcia celów przedsięwzięcia. Prawo dysponowania nieruchomością na cele budowlane jest istotnym czynnikiem warunkującym skuteczną realizację inwestycji, dlatego starano się proponować lokalizowanie zadań na terenach należących do podmiotu zgłaszającego lub na takich, co do których podmiot zgłaszający miał przynajmniej wstępną zgodę właściciela na realizację zamierzenia inwestycyjnego. Jeśli nie udało się znaleźć takiego terenu, a wysoce zasadna była realizacja zadania w danej okolicy, m.in. ze względu na ciągłość szlaku, opracowano kartę zadania bez wniosku o akceptację zakresu przez inwestora i taka karta ma służyć wypracowaniu właściwej struktury właścicielskiej na etapie realizacji lub zainteresowaniu właściciela terenu realizacją zadania.

Rozważając możliwe warianty zadań brano również pod uwagę uwarunkowania środowiskowe, dążąc m.in. do ukierunkowania ruchu turystycznego w taki sposób, aby w jak najmniejszym stopniu ingerować w środowisko naturalne. W tym celu w zasadnych przypadkach:

- projektowano ogrodzenie oddzielające przystań lub pole biwakowe od terenów leśnych i cennych przyrodniczo,
- proponowano sanitariaty, aby przeciwdziałać zanieczyszczeniu terenów zielonych,

- zgodnie z sugestiami zarządców Parków Narodowych, Parków Krajobrazowych i Lasów Państwowych ograniczano zakres inwestycji w taki sposób, aby nie zachęcał do pozostawiania w lasach śmieci czy też do spędzania na przystaniach czasu w sposób uciążliwy dla otoczenia naturalnego,
- wyznaczano drogi dojazdowe ograniczając ryzyko rozjeżdżania terenów zielonych przez pojazdy kołowe.

Tabela 7. Wariantowanie zadań kajakowych

Nr karty	Nazwa zadania	Typ zagospodarowania	Wariant lokalizacyjny	Komentarz	Stan	Miejscowość
K_001	Przenoska przy byłej cukrowni w Pruszczu Gdańskim – park falowy	Przenoska kajakowa (Tor falowy)	pierwotny	istniejąca przenoska, jako opcja jest budowa toru falowego	Budowa	Pruszcz Gdański
K_002	Przystań kajakowa w Centrum Rekreacji w Juszkowie	Przystań kajakowa	pierwotny	istniejąca przystań, doposażenie - wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Rozbudowa	Juszkowo
K_003	Przenoska kajakowa przy elektrowni wodnej Juszkowo	Przenoska kajakowa	pierwotny	istniejąca przenoska, remont i doposażenie - wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Rozbudowa	Juszkowo
K_004	Przenoska kajakowa przy elektrowni wodnej Kuźnice	Przenoska kajakowa	pierwotny	istniejąca przenoska, remont i doposażenie - wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Rozbudowa	Straszyn
K_005	Przenoska kajakowa przy elektrowni wodnej Przędziszyn	Przenoska kajakowa	pierwotny	istniejąca przenoska, remont i doposażenie - wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Rozbudowa	Straszyn
K_006	Przystań kajakowa startowa przy elektrowni wodnej Straszyn	Przenoska kajakowa	pierwotny	istniejąca przenoska, remont i doposażenie - wariantowanie lokalizacji, zakresu zagospodarowania	Budowa	Bąkowo
K_007	Przystań kajakowa Gdańsk Niterów	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie zasadności lokalizacji	Budowa	Gdańsk
K_008	Przystań kajakowa Gdańsk Dwór Olszyński	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie zasadności lokalizacji	Budowa	Gdańsk
K_009	Przystań kajakowa Gdańsk Zawodników	Przystanek/ miejsce postoju dla kajakarzy	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Gdańsk
K_010	Przenoska kajakowa Gdańsk Elbląska	Przenoska kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Gdańsk
K_011	Przystań kajakowa Gdańsk Koryłka	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Gdańsk
K_012-A	Przystań kajakowa Gdańsk Olszynka Kacza	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Gdańsk
K_012-B	Przystań kajakowa Gdańsk Orunia Przybrzeżna	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Gdańsk
K_013	Przystań kajakowa (końcowa) szlaku nad rzeką Piaśnica w Dębkach	Przystań kajakowa	pierwotny	istniejąca przystań, doposażenie i rozbudowa	Rozbudowa	Dębki
K_014	Przystań kajakowa (startowa) szlaku nad rzeką Piaśnica	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Żarnowiec - Dmuchowo

<i>Nr karty</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Typ zagospodarowania</i>	<i>Wariant lokalizacyjny</i>	<i>Komentarz</i>	<i>Stan</i>	<i>Miejscowość</i>
K_015	Przystań kajakowa (startowa) nad rzeką Piaśnica	Przystań kajakowa	zamienny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Żarnowiec - Dmuchowo
K_016	Przystań kajakowa (końcowa) szlaku nad rzeką Piaśnica	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie lokalizacyjne oraz pod kątem możliwości i celowości realizacji	Budowa	Dębki
K_017	Przystań kajakowa (startowa) szlaku nad rzeką Czarna Woda (Wda)	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie lokalizacyjne oraz pod kątem celowości realizacji	Budowa	Parszkowo - Kłanino
K_018	Przenoska, punkt wodowania kajaków w miejscowości Reda	Przenoska kajakowa	pierwotny	istniejąca przenoska, remont i doposażenie	Rozbudowa	Reda
K_019	Przystań kajakowa Rybakówka w Jasieniu	Przystań kajakowa	pierwotny	istniejąca przystań, doposażenie i rozbudowa	Rozbudowa	Jasień
K_020	Przystań kajakowa nad jeziorem Jasień w miejscowości Jasień	Przystań kajakowa	pierwotny	istniejąca przystań, doposażenie i rozbudowa	Rozbudowa	Jasień
K_021	Przystań kajakowa z polem biwakowym w pobliżu miejscowości Flisów; Pętla Kajakowa Łupawy	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Flisów
K_022	Przystań kajakowa i pole namiotowe Stary Młyn w Łupawie	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Łupawa
K_023	Przystań kajakowa „Pod mostem” w Łebieniu	Przystań kajakowa	pierwotny	istniejąca przystań, doposażenie i rozbudowa	Rozbudowa	Łebień
K_024	Przenoska kajakowa w Łebieniu	Przenoska kajakowa	pierwotny	istniejąca przystań, doposażenie i rozbudowa	Budowa	Łebień
K_025	Przystań kajakowa w Strzyżynie	Przystań kajakowa	pierwotny	istniejąca przystań, doposażenie i rozbudowa	Rozbudowa	Strzyżyno
K_026	Rozbudowa przystani kajakowej w miejscowości Złe Mięso	Przystań kajakowa	pierwotny	istniejąca przystań, doposażenie i rozbudowa	Rozbudowa	Złe Mięso
K_027	Przystań kajakowa w miejscowości Wieck	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Wieck (Klonowice)
K_028	Przystań kajakowa w Wojtalu	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Wojtal
K_029	Przystań kajakowa w Odrach	Przystań kajakowa	zamienny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Odry
K_030	Budowa przystani kajakowej na Kanale Wdy w Wojtalu	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Wojtal
K_031	Budowa punktu etapowego Uroża (Konarzyny)	Przystań, stacja kajakowa	zamienny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Uroża / Grzybno

<i>Nr karty</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Typ zagospodarowania</i>	<i>Wariant lokalizacyjny</i>	<i>Komentarz</i>	<i>Stan</i>	<i>Miejscowość</i>
K_032	Budowa przystani kajakowej w Rytlu	Przystań kajakowa	zamienny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Rytl
K_033	Budowa przystani kajakowej przy kładce w Karolewie	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Karolewo
K_034	Budowa przystani kajakowej w okolicy mostu w Ubogiej	Przystań kajakowa	zamienny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Uboga
K_035	Budowa przystani kajakowej przy miejscu wypoczynku nad Wielkim Kanałem Brdy w Zapędowie	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Zapędowo
K_036	Doposażenie przystani kajakowo – żeglarskiej Mylof	Przystań kajakowa	pierwotny	istniejąca przystań, doposażenie i rozbudowa	Rozbudowa	Mylof (zapora)
K_037	Budowa przystanku kajakowego w Konigorcie	Przystanek kajakowy	zamienny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Konigort
K_038	Rozbudowa przystani przy rzece Łupawa – OSP Łupawa	Przystań kajakowa	zamienny	istniejąca przystań, doposażenie i rozbudowa	Rozbudowa	Łupawa
K_039	Przystań kajakowa w Krzynie	Przystań kajakowa	pierwotny	istniejąca przystań, doposażenie i rozbudowa	Rozbudowa	Krzynia
K_040	Przenoska kajakowa w Krzynie	Przenoska kajakowa	pierwotny	istniejąca przenoska, doposażenie i przebudowa	Przebudowa	Krzynia
K_041	Przystań kajakowa w Leśnym Dworze	Przystań kajakowa	pierwotny	istniejąca przystań, doposażenie i rozbudowa	Rozbudowa	Łysomiczki
K_042	Rozbudowa przystani kajakowej w miejscowości Łosino	Przystań kajakowa	pierwotny	istniejąca przystań, doposażenie i rozbudowa	Rozbudowa	Łosino
K_043	Rozbudowa przystani kajakowej w miejscowości Lubuń	Przystań kajakowa	pierwotny	istniejąca przystań, doposażenie i rozbudowa	Rozbudowa	Lubuń
K_044	Przystań kajakowa w Gardnie Wielkiej	Przystań kajakowa	pierwotny	istniejąca przystań, doposażenie i remont	Rozbudowa	Gardna Wielka
K_045	Przenoska przy elektrowni wodnej Smołdzino	Przenoska kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Smołdzino
K_046	Przystań kajakowa - Smołdzino	Przystań kajakowa	pierwotny	istniejąca przystań, doposażenie i rozbudowa	Rozbudowa	Smołdzino
K_047	Przystań kajakowa Gardnieńskie Łęgi	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Gardna Wielka
K_048	Przenoska kajakowa na jazie w Człuchach	Przenoska kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Człuchy
K_049	Przystań kajakowa w Stojcinie	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Stojcino

<i>Nr karty</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Typ zagospodarowania</i>	<i>Wariant lokalizacyjny</i>	<i>Komentarz</i>	<i>Stan</i>	<i>Miejscowość</i>
K_050	Budowa przystani kajakowej w miejscowości Bydlino	Przystań kajakowa	zamienny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Bydlino
K_051	Rozbudowa istniejącej przystani kajakowej w Zimowiskach	Przystań kajakowa	nowy	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Rozbudowa	Zimowiska
K_052	Budowa przystani kajakowej w Dolinie Charlotty	Przystań kajakowa	zamienny	wariantowanie lokalizacyjne i funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Strzelinko
K_053-A	Przystań kajakowa Wyspa Młyńska w Słupsku	Przystań kajakowa	zamienny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Słupsk
K_053-B	Przystań kajakowa "Most Dziewic" w Słupsku	Przystań kajakowa	zamienny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Słupsk
K_054	Rozbudowa istniejącej przystani nad jeziorem Obłęskim	Przystań kajakowa	pierwotny	istniejąca przystań, doposażenie i rozbudowa	Rozbudowa	Obłęże
K_055	Budowa przystani kajakowej w Niestępowie	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Nięstępowo
K_056	Budowa przystani kajakowej w Łapinie	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Łapino
K_057	Budowa przystani kajakowej w Trątkownicy	Przystań kajakowa	zamienny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Trątkownica
K_059	Przenoska kajakowa przy jazie w Ostrzycach	Przenoska kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Ostrzyce
K_060	Budowa przenoski kajakowej w Ostrzycach – próg przy starym młynie	Przenoska kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Ostrzyce
K_061	Budowa przenoski kajakowej przez próg za elektrownią w Kolinczu	Przenoska kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Kolincz
K_062	Rozbudowa przystani kajakowej w Sominach	Przystań kajakowa	nowy	istniejąca przystań, doposażenie	Rozbudowa	Sominy
K_063	Rozbudowa przystani kajakowej w Skwierawach	Przystań kajakowa	nowy	istniejąca przystań, doposażenie i rozbudowa	Rozbudowa	Skwierawy
K_064	Budowa przystani kajakowej Centrum w Lipuszu	Przystań kajakowa	nowy	istniejąca przystań, doposażenie i modernizacja	Rozbudowa	Lipusz
K_065	Modernizacja i rozbudowa przystani kajakowej za szkołą w Lipuszu	Przystań kajakowa	nowy	istniejąca przystań, doposażenie i modernizacja	Rozbudowa	Lipusz

<i>Nr karty</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Typ zagospodarowania</i>	<i>Wariant lokalizacyjny</i>	<i>Komentarz</i>	<i>Stan</i>	<i>Miejscowość</i>
K_066	Przystań kajakowa w Kruglińcu	Przystań kajakowa	zamienny	wariantowanie lokalizacyjne i funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Krugliniec
K_067	Rozbudowa przystani kajakowej Lipowa w Lipuszu	Przystań kajakowa	nowy	istniejąca przystań, doposażenie i przebudowa	Przebudowa	Lipusz
K_068	Rozbudowa przystani kajakowej przy starym młynie w Kornem	Przystań kajakowa	pierwotny	istniejąca przystań, doposażenie i rozbudowa	Rozbudowa	Korne
K_069	Przenoska kajakowa przy elektrowni wodnej Drzeżewo	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie przebiegu i możliwości realizacji	Budowa	Drzeżewo - Lipno
K_070	Przenoska przy jazie na kanale w Zgojewie	Przenoska kajakowa	pierwotny	wariantowanie przebiegu i możliwości realizacji	Budowa	Zgojewo
K_071	Przenoska przez elektrownię Żelkowo	Przenoska kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Żelkowo
K_072	Przenoska i przystań kajakowa w Żelkowie	Przystań kajakowa, przenoska kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Żelkowo
K_073-A	Przenoska przez II jaz poniżej Żelkowa	Przenoska kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Żelkowo (lokalizacja w połowie pomiędzy Żelkowem a Czarnym Młynem)
K_073-B	Przenoska kajakowa przez III jaz poniżej Żelkowa	Przenoska kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Żelkowo
K_074	Przystań kajakowa w miejscowości Zawada	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Zawada
K_077	Przystań kajakowa na rzece Świętej w Nowym Stawie	Przystań kajakowa	pierwotny	istniejąca przystań, doposażenie i rozbudowa	Rozbudowa	Nowy Staw
K_078	Przystań kajakowa w Miedznie	Przystań kajakowa	zamienny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Miedzno
K_079	Przenoska kajakowa przez jaz Cegielnia	Przenoska kajakowa	pierwotny	wariantowanie przebiegu i możliwości realizacji	Budowa	Cegielnia
K_080	Przystań kajakowa wraz z przenoską przy Akwedukcie Kanał Wdy – Studzieniczna Struga	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Cegielnia
K_081	Przenoska przy cementowni w Wejherowie na rzece Redzie	Przenoska kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Wejherowo

<i>Nr karty</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Typ zagospodarowania</i>	<i>Wariant lokalizacyjny</i>	<i>Komentarz</i>	<i>Stan</i>	<i>Miejscowość</i>
K_082	Budowa przystani kajakowej Słowińska w Łebie	Przystań kajakowa	nowy	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Łeba
K_083	Startowa przystań kajakowa Stilo	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Osetnik / Stilo
K_084	Przystań i pole biwakowe nad jeziorem Schodno	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Schodno
K_085	Przebudowa jazu przed przystanią „Kajlandia”	Przenoska kajakowa	pierwotny	wariantowanie zasadności inwestycji	Przebudowa	Sulęcyno
K_086	Rozbudowa przystani kajakowej - Kajlandia cz. północna w Sulęcynie	Przystań kajakowa	pierwotny	istniejąca przystań, doposażenie i rozbudowa	Rozbudowa	Sulęcyno
K_087	Budowa przystani kajakowej w Parchowie	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Parchowo
K_088	Budowa przystani kajakowej w Młynkach - Bylinie	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Młynki Bylina
K_089	Przystań w Śluzie	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Śluza
K_090	Przystań kajakowa w Czernicy	Przystań kajakowa	pierwotny	istniejąca przystań, doposażenie i rozbudowa	Rozbudowa	Czernica
K_091	Przystań kajakowa w pobliżu miejscowości Konarzyny	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Konarzyny
K_092	Przystań kajakowa w pobliżu miejscowości Ciecholewy	Przystań kajakowa	pierwotny	istniejąca przystań, doposażenie i rozbudowa	Rozbudowa	Ciecholewy
K_093	Przystań kajakowa startowa we wsi Binduga	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Binduga
K_094	Budowa rynny spławnej w Chocińskim Młynie	Przenoska - rynna spławna	nowy	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Chociński Młyn
K_095	Przystań kajakowa w Krzesznej	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Krzeszna
K_096	Przenoska kajakowa i pole biwakowe we Wdeckim Młynie	Przenoska kajakowa, pole biwakowe	pierwotny	istniejąca przystań, doposażenie i rozbudowa	Rozbudowa	Wdecki Młyn
K_097	Przystań i pole biwakowe w Młynkach	Przystań kajakowa	pierwotny	istniejąca przystań, doposażenie i rozbudowa	Rozbudowa	Młynki

<i>Nr karty</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Typ zagospodarowania</i>	<i>Wariant lokalizacyjny</i>	<i>Komentarz</i>	<i>Stan</i>	<i>Miejscowość</i>
K_098	Przystań kajakowa i pole biwakowe w Błędnie	Przystań kajakowa	pierwotny	istniejąca przystań, doposażenie i rozbudowa	Rozbudowa	Błędno
K_099	Przystań kajakowa i pole biwakowe w Żurawkach	Przystań kajakowa	pierwotny	istniejąca przystań, doposażenie i rozbudowa	Rozbudowa	Żurawki
K_100	Punkt startowy w Czarnym Młynie	Punkt startowy	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Czarny Młyn
K_101	Przenoska kajakowa – progi piętrzące przed jeziorem Orle na rzece Redzie	Przenoska kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Zamostne
K_102	Przystań kajakowa Kniewo	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Kniewo
K_103	Przystań kajakowa w Gołębiej Górze II	Przystań kajakowa	pierwotny	istniejąca przystań, doposażenie	Rozbudowa, modernizacja	Gołębia Góra
K_104	Przystań kajakowa w Gołębiej Górze I	Przystań kajakowa	pierwotny	istniejąca przystań, doposażenie	Rozbudowa, modernizacja	Gołębia Góra
K_105	Przystań kajakowa w Osieczkach	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Borzytuchom (Osieczki)
K_106	Przystań kajakowa nad Jeziorem Głębokim	Przystań kajakowa	pierwotny	istniejąca przystań, doposażenie i rozbudowa	Rozbudowa	Gałęzów
K_107	Budowa przystani kajakowej w Bytowie	Przystań kajakowa	zamienny	wariantowanie lokalizacyjne i funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Bytów
K_108	Przystań kajakowa przy drodze Gostkowo - Niedarzyno na rzece Bytowa	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Gostkowo
K_109	Przenoska w Borsku przy jazie	Przenoska kajakowa	pierwotny	istniejąca - wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Przebudowa, rozbudowa	Borsk
K_110	Przenoska kajakowa na połączeniu rzeki i Kanału Wdy poniżej Borska	Przenoska kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Borsk
K_111	Przystań kajakowa w Borsku	Przystań kajakowa	pierwotny	istniejąca przystań, doposażenie i rozbudowa	Rozbudowa	Borsk
K_112	Przystań kajakowa w Wieprznicy	Przystań kajakowa	zamienny	wariantowanie lokalizacyjne i funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Wieprznica
K_113	Przystań kajakowa w Sycowej Hucie	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Sycowa Huta
K_114	Przenoska kajakowa na rzece Trzebiocha w miejscowości Grzybowski Młyn	Przenoska kajakowa	zamienny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Grzybowski Młyn

Nr karty	Nazwa zadania	Typ zagospodarowania	Wariant lokalizacyjny	Komentarz	Stan	Miejscowość
K_115	Budowa przystani kajakowej na lewym brzegu rz. Nogat w Malborku	Przystań kajakowa	nowy	zakres pierwotnie zgłoszony do analizy żeglarskiej wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Malbork
K_116	Budowa przystani kajakowej w Obrowie	Przystań kajakowa	nowy	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Obrowo
K_117	Rozbudowa przystani kajakowej w Łupawsku	Przystań kajakowa	nowy	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Łupawsko
K_118	Budowa przystani kajakowej Różki	Przystań kajakowa	nowy	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Gałąźnia Mała
K_119	Budowa przystani kajakowej w Klonówce	Przystań kajakowa	nowy	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Klonówka
K_120	Przystań kajakowa w Młyńsku etap I	Przystań kajakowa	nowy	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Młyńsk
K_121	Przystań kajakowa w Zimnych Zdrojach	Przystań kajakowa	pierwotny	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Zimne Zdroje
K_122	Przystań kajakowa w Żukowie (k. Lutomia)	Przystań kajakowa	nowy	wariantowanie funkcjonalne zakresu zagospodarowania	Budowa	Żukowo
K_123	Przystań kajakowa Funka	Przystań kajakowa	nowy	istniejąca przystań, doposażenie, remont i rozbudowa	Remont istniejącej infrastruktury, rozbudowa	Funka
K_124	Budowa przystani kajakowo – żeglarskiej przy Opływie Motławy w Gdańsku	Przystań kajakowo-żeglarska / miejsca, pomosty cumownicze	pierwotny	zakres pierwotnie zgłoszony do analizy żeglarskiej istniejąca przystań, doposażenie, remont i rozbudowa	Rozbudowa	Gdańsk
K_125	Przenoska i przystań kajakowa w miejscowości Ruda	Przenoska i przystań kajakowa	nowy	Doposażenie przystani wybudowanej w PSKI i budowa przenoski – wariantowanie przebiegu przenoski	Rozbudowa	Ruda
K_126	Przenoska kajakowa w Zamku Kiszewskim	Przenoska	nowy	Wariantowanie przebiegu przenoski	Budowa	Zamek Kiszewski

Źródło: Opracowanie własne

3.3 Założenia analizy wielokryterialnej

3.3.1 Zgodność z kryteriami horyzontalnymi

Zarówno poszczególne zadania, jak i Przedsięwzięcie strategiczne w całości, powinny spełniać kryteria horyzontalne stosowane w programach oferujących dofinansowanie UE. Instytucja Zarządzająca FEP planuje organizację naboru wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć wzmacniających potencjał turystyczny województwa w perspektywie 2021-2027, w ramach Działania FEPM 06.11 Infrastruktura turystyki, dla którego nie opracowano jeszcze szczegółowych wytycznych. Mimo to, bazując na obecnych dokumentach programu Fundusze dla Pomorza 2021-2027 oraz przede wszystkim na doświadczeniach poprzedniego okresu programowania (w którym zgodność wnioskowanych zadań z kryteriami horyzontalnymi była warunkiem koniecznym dla uzyskania dofinansowania), dokonano przeglądu, czy i w jakim zakresie zadania i Przedsięwzięcie strategiczne w całości jest zgodne z kryteriami horyzontalnymi.

Analizy dokonano z uwzględnieniem zasady „nie czyń poważnych szkód” (DNSH), zrównoważonego oddziaływania na środowisko, potrzebę rozwoju cyfrowego, dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami, stabilności i efektywności finansowej oraz odporności na kryzys, równości mężczyzn i kobiet w tym uwzględniania aspektu płci oraz zapobiegania wszelkiej dyskryminacji.

Przestrzeganie zasady DNSH

Cele funduszy unijnych są realizowane zgodnie z potrzebą wspierania zrównoważonego rozwoju, określonym w art. 11 TFUE, oraz z uwzględnieniem celów ONZ dotyczących zrównoważonego rozwoju, a także porozumienia paryskiego i zasady „nie czyń znaczącej szkody” (art. 9 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów na lata 2021-2027).

Zgodność z zasadą „nie czyń znaczącej szkody” (zasadą DNSH) oceniana jest w odniesieniu do następujących sześciu celów środowiskowych, wynikających z art. 9 ww. rozporządzenia:

- łagodzenie zmian klimatu;
- adaptacja do zmian klimatu;
- odpowiednie użytkowanie i ochrona zasobów wodnych i morskich;
- gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling;
- zapobieganie i kontrola zanieczyszczeń powietrza, wody lub ziemi;
- ochrona i odtwarzanie bioróżnorodności i ekosystemów.

W ogólnym podejściu, jeśli dany rodzaj działania (wiązka projektów/obszar interwencji/typ projektów), na etapie oceny DNSH programu został uznany za zgodny z zasadą DNSH, oznacza to, że przedsięwzięcie realizowane w jego ramach również można uznać za zgodne z zasadą DNSH.

Przy czym rolą Instytucji Zarządzającej jest opracowanie odpowiednich kryteriów wyboru projektów tak, aby zapewnić ich zgodność z zasadą DNSH⁶.

W art. 17 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz. U. UE. L. z 2020 r. Nr 198, str. 13 z późn. zm.) (tzw. rozporządzenia w sprawie taksonomii) dla każdego ze zdefiniowanych w art. 9 tego rozporządzenia celów środowiskowych wskazano sytuacje, w których dana działalność gospodarcza uznawana jest za działalność powodującą znaczne szkody; zatem:

Tabela 8. Cele środowiskowe przedsięwzięcia

Cel środowiskowy	Działalność wyrządzająca znaczne szkody
łagodzenie zmian klimatu	prowadzi do znaczących emisji gazów cieplarnianych
adaptacja do zmian klimatu	prowadzi do nasilenia niekorzystnych skutków obecnych i oczekiwanych, przyszłych warunków klimatycznych, wywieranych na tę działalność lub na ludzi, przyrodę lub aktywa
odpowiednie użytkowanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	szkodzi dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód podziemnych; lub dobremu stanowi środowiska wód morskich
gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	prowadzi do znaczącego braku efektywności w wykorzystywaniu materiałów lub w bezpośrednim lub pośrednim wykorzystywaniu zasobów naturalnych, lub do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, lub jeżeli długotrwałe składowanie odpadów może wyrządzać znaczne i długoterminowe szkody dla środowiska
zapobieganie i kontrola zanieczyszczeń powietrza, wody lub ziemi	prowadzi do znaczącego wzrostu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub ziemi
ochrona i odtwarzanie bioróżnorodności i ekosystemów	w znacznym stopniu szkodzi dobremu stanowi i odporności ekosystemów lub jest szkodliwa dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii

Źródło: Opracowanie własne

⁶ Zgodność przedsięwzięć finansowanych ze środków Unii Europejskiej, w tym realizowanych w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, z zasadą „nie czyni znaczącej szkody” - zasadą DNSH. Podręcznik beneficjenta.

Ocena zgodności z celami środowiskowymi polega zatem na wykazaniu, że realizacja przedsięwzięcia (projektu) nie łączy się z wykonywaniem działalności powodującej znaczącą szkodę.

W dokumencie „Analiza spełniania zasady DNSH dla projektu programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021–2027” stanowiącym załącznik do uchwały nr 1039/398/22 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 25 października 2022 r., wskazano, iż w przypadku Priorytetu 6., Celu szczegółowego (vi) – typu działania: Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych:

- działanie nie będzie powodować poważnych szkód dla żadnego z celów środowiskowych;
- celem działania jest przede wszystkim wzmacnianie roli zrównoważonej turystyki poprzez wsparcie infrastrukturalne, które będzie sprzyjać aktywizacji i integracji lokalnych społeczności. W zakresie rozwoju infrastruktury szlaków turystyki aktywnej realizowane będzie m. in. zagospodarowanie wokół cieków i akwenów w zakresie budowy i przebudowy pomostów, portów i przystani żeglarskich i kajakowych. Kluczowym wyzwaniem będą kwestie dotyczące poprawy dostępności obiektów infrastruktury turystyki wodnej, bezpieczeństwa i oznakowania szlaków wodnych.
- ewentualne negatywne oddziaływania, polegające na zwiększonej emisji gazów cieplarnianych, mogą powstawać na etapie rozwoju i użytkowania infrastruktury turystyki. Emisje mogą pochodzić z pracy maszyn, urządzeń i transportu, jednak większość z nich powinna ustąpić wraz z zakończeniem prac budowlanych, a skala ich oddziaływań ograniczyć do zasięgu lokalnego. Na etapie funkcjonowania wspartej infrastruktury umiarkowane emisje gazów cieplarnianych będą związane przede wszystkim z grzaniem lub chłodzeniem obiektów;
- zaplanowano między innymi rozwój infrastruktury szlaków turystycznych, które skanalizują ruch turystyczny, ograniczą antropopresję oraz przyczynią się do osiągnięcia dobrego stanu jednolitych części wód, w tym powierzchniowych i podziemnych oraz wód morskich. Budowa przedmiotowej infrastruktury może wiązać się z miejscowym i niezbędnym przekształceniem linii brzegowej oraz dna cieków i zbiorników wodnych pod urządzenia wodne. Wszystkie prace będą realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, co wiąże się z uzyskaniem pozwoleń wodnoprawnych lub dokonywaniem zgłoszeń wodnoprawnych i tym samym analizą wpływu na JCW;
- zagospodarowanie wszelkiego rodzaju odpadów pochodzących z realizacji i użytkowania infrastruktury turystyki będzie odbywać się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i posiadanymi pozwoleniami. Powstające odpady będą zagospodarowywane z poszanowaniem hierarchii sposobów postępowania z

odpadami, w szczególności z potrzebą, na tyle na ile jest to możliwe, zapobiegania powstawaniu odpadów. Należy też dążyć do tego, by możliwie jak największa ilość odpadów poddawana była późniejszemu recyklingowi i innym procesom odzysku, a także ponownemu wykorzystaniu;

- w przypadku rozwoju oferty turystycznej należy dążyć do maksymalizacji ochrony istniejącej roślinności (zwłaszcza wysokiej) oraz w miarę możliwości do wprowadzania nowych nasadzeń. W razie wycinki drzew lub krzewów czynności te, jeżeli będzie to wymagane prawem, będą przeprowadzane po uzyskaniu stosownych zgód, przy czym ewentualna wycinka musi być uzasadniona i racjonalna, to jest prowadzona tylko w zakresie niezbędnym do realizacji przedsięwzięcia. Niezależnie od przepisów prawa, prace projektowe powinny w miarę możliwości zostać poprzedzone rozeznaniem zasobów przyrodniczych lub ich inwentaryzacją.

Jako działania zgodne z zasadą DNSH zaplanowano m.in.:

- Budowę sanitariatów, toalet typu TOI TOI i kontenerów z pomieszczeniami socjalnymi, ogrodzenie terenu, ustawienie koszy na śmieci.
- Remonty i modernizację infrastruktury, budowę pomostów pływających lub naturalnych slipów i pochylni.
- Zapewnienie przez wykonawcę prac budowlanych stosowanie nowoczesnego i sprawnego technicznie sprzętu, będzie dbał o jego właściwą i ekonomiczną eksploatację oraz posiadanie środków i procedur neutralizujących ewentualne wycieki substancji niebezpiecznych z maszyn budowlanych.
- Przechowywanie paliw i smarów będzie się odbywać w szczelnych zbiornikach w wydzielonych, uszczelnionych miejscach.
- Wyposażenie terenu budowy będzie w urządzenia sanitarne dla pracowników, ze szczelnymi pojemnikami do gromadzenia nieczystości płynnych o charakterze bytowym.
- Zabezpieczenie miejsc wyznaczonych do składowania substancji podatnych na migrację wodną, terenowych stacji obsługi samochodów i maszyn budowlanych w obrębie placu budowy, poprzez wyłożenie terenu materiałami izolacyjnymi do czasu zakończenia budowy.
- W trakcie budowy gromadzenie odpadów w szczelnych pojemnikach umożliwiających ich segregację, a ewentualne elementy możliwe do ponownego wykorzystania będą składowane przez inwestora lub sprzedane. Zgromadzone odpady będą odbierane przez podmioty posiadające decyzje o pozwoleniu na transport odpadów i zostaną poddane procesom unieszkodliwiania zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami.
- Na etapie eksploatacji przedsięwzięcia będą stosowane podobne rozwiązania jak na etapie realizacji ze zwróceniem szczególnej uwagi na ich selektywną zbiórkę.

- Nie przewiduje się wystąpienia zanieczyszczeń powietrza na etapie eksploatacji inwestycji. Przed zanieczyszczeniami gleby i wody zabezpieczą będą szczelne sieci kanalizacji sanitarnej, zbiorniki na ścieki bytowe i szczelne toalety typu TOI TOI oraz zapewnienie odbioru zanieczyszczeń, ścieków, substancji zaolejonych, wód szarych, zęzowych oraz ich unieszkodliwiania zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami.
- Planuje się nasadzenia zastępcze, ograniczenie terenów utwardzonych. Planowana infrastruktura ograniczy „dziką” turystykę i ukierunkuje ruch kajakowy tak, aby nie ingerował w najcenniejsze przyrodniczo obszary.

Zasada zrównoważonego oddziaływania na środowisko

Przedsięwzięcie przewiduje również pozytywny wpływ na środowisko, poprzez organizację ruchu na szlakach kajakowych i zmniejszenie antropopresji na środowisko naturalne. Realizacja tego przedsięwzięcia przyczyni się do ochrony dziedzictwa kulturowego i naturalnego, a także umożliwi dostęp do atrakcji turystycznych w regionie.

Przedsięwzięcie zakłada rozwój turystyki kajakowej poprzez następujące działania:

- Budowa, rozbudowa, przebudowa lub remont pomostów, portów i przystani żeglarskich i kajakowych, przenosek, miejsc wodowania i wyjmowania kajaków.
- Budowa, rozbudowa, przebudowa lub remont obiektów małej architektury i zaplecza technicznego, w tym magazynów dla sprzętu pływającego.
- Poprawa dostępności do obiektów infrastruktury turystyki wodnej (przebudowa niskich mostów, kładek, linii energetycznych, udrożnienie, pogłębienie, oczyszczanie szlaków itp.) i połączeń pomiędzy akwenami.
- Oznakowanie szlaków wodnych.
- Poprawa bezpieczeństwa i czystości śródlądowych szlaków wodnych.
- Instalacja punktów odbioru nieczystości z jednostek pływających (stacjonarne, mobilne).
- Działania informacyjno-promocyjne.
- Opracowanie pełnej dokumentacji projektowo-techniczno-środowiskowej.
- Zakup wyposażenia i sprzętu dla edukacji żeglarskiej.
- Utworzenie systemu zarządzania marinami, poboru opłat i monitorowania.
- Współpraca z kluczowymi interesariuszami na rzecz poprawy warunków nawigacyjnych i żeglugowych na szlakach wodnych.
- Współpraca z organizacjami i podmiotami gospodarczymi zainteresowanymi rozwojem.

Realizacja niniejszego przedsięwzięcia związana jest z koniecznością rozwijania istniejących oraz budowania nowych urządzeń infrastruktury turystyki kajakowej i wynika również z

konieczności sprostania rosnącym oczekiwaniom kajakarzy, jak i innych osób zainteresowanych tematyką turystyki wodnej.

Ze względu na występujące formy ochrony przyrody, w ramach inwestycji należy przedsięwziąć środki minimalizujące ingerencję na środowisko tj.:

- ograniczenie do minimum prac ziemnych, ruchu ciężkiego sprzętu, wycinki drzew i krzewów oraz wielkości terenów budowy;
- składowanie materiałów budowlanych poza terenami podmokłymi, zadrzewionymi i zakrzewionymi oraz strefą bezpośredniego spływu do wód;
- zabezpieczenie placu budowy przed ewentualnym przedostaniem się substancji ropopochodnych do wód i gruntu;
- prowadzenie prac stosowanie do harmonogramu opracowanego ze specjalistami z zakresu ornitologii, ichtiologii i fitosocjologii celem maksymalnego ograniczenia oddziaływania na ryby oraz ptaki i ich siedliska;
- usytuowanie planowanych budowli na podstawie szczegółowego rozpoznania istniejących siedlisk nie naruszając, w sposób znaczący, siedlisk o dobrze wykształconej strukturze;
- stosowanie sprawdzonych materiałów, np. impregnowanych środkami atestowanymi dla środowiska, farb, lakierów, innych powłok konserwujących, malarskich, ochronnych,
- uniemożliwienie, w przypadku awarii maszyn lub urządzeń, przedostawania się zanieczyszczeń do wód oraz umożliwienie trwałego i szybkiego usunięcia zanieczyszczeń gleby.

Przyjmuje się, że w fazie prowadzenia inwestycji wpływ robót budowlanych na otoczenie będzie krótkotrwały, ograniczony do miejsca ich prowadzenia i nie powinien skutkować zakłóceniem równowagi całego ekosystemu. Pomimo mogących wystąpić zagrożeń dla środowiska naturalnego, realizacja przedsięwzięcia wywrze planowany skutek w postaci minimalizacji zjawiska tzw. dzikiej, niekontrolowanej turystyki (ukierunkowanie turystyki kajakowej) i spowoduje ograniczenie antropopresji na obszarach szczególnie cennych przyrodniczo.

Na potrzeby Przedsięwzięcia przewidziano posadowienie infrastruktury towarzyszącej (sanitariaty, kosze na śmieci, wiaty, paleniska ogrodzenie terenu, zabezpieczanie brzegów), która żywotnie wpłynie na ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko. Zarówno udostępnienie infrastruktury, jak i planowane oddziaływanie komponentu promocyjnego w ramach przedsięwzięcia, wzmocni proekologiczne postawy korzystających ze szlaków kajakowych. Bezpośrednim celem ma być np. ograniczenie zaśmiecania (zarówno wody, jak i miejsc odpoczynku), tworzenia i korzystania z „dzikich” obozowisk, w tym na terenach cennych przyrodniczo.

W trakcie realizacji całego przedsięwzięcia przewiduje się zużycie określonej ilości surowców mineralnych, materiałów, paliw oraz energii. Wielkość zużycia zależy będzie od wielu czynników, m.in.: od ilości oraz stanu technicznego sprzętu budowlanego, sposobu wykonywania prac, wykształcenia oraz dyscypliny pracowników (np. wyłączenie urządzeń podczas przerw w pracy).

Większość lokalizacji nie będzie wymagała użycia ciężkiego sprzętu, w związku z czym oddziaływanie będzie mało istotne i pomijalne w ocenie oddziaływania na środowisko. We wszystkich lokalizacjach przewiduje się oddziaływanie na obszary chronione na etapie inwestycyjnym. Będzie ono jednak krótkotrwałe w porównaniu z etapem operacyjnym i ustąpi w momencie zakończenia robót.

Zakładane rozwiązania przestrzenne, funkcjonalne i techniczne oraz rodzaj charakterystyki zagospodarowania terenów w okolicach planowanego Przedsięwzięcia w maksymalnym stopniu ograniczają jej wpływ na środowisko. Kierując się jednak zasadą przezorności, w trakcie trwania prac budowlanych, jak i późniejszej eksploatacji inwestycji, przewiduje się następujące środki ochronne i minimalizujące potencjalne wpływy.

We wszystkich lokalizacjach przewiduje się oddziaływanie na obszary chronione na etapie inwestycyjnym. Będzie ono jednak krótkotrwałe w porównaniu z etapem operacyjnym i ustąpi w momencie zakończenia robót. Oddziaływanie na środowisko na tym etapie będzie ściśle związane z planowanymi w danej lokalizacji pracami. Planowane do wykonania prace mogą wiązać się z koniecznością wykonania prac w obrębie akwenów, wycinki zieleni, naruszenia istniejących nabrzeży i zmiany ukształtowania terenów.

Etap operacyjny przedsięwzięcia niesie ze sobą trudne do przewidzenia oddziaływanie, ponieważ będzie ono związane głównie z natężeniem ruchu turystycznego, poprawnego utrzymania wykonanej infrastruktury oraz kultury odwiedzających przystanie użytkowników.

Wszelkie planowane w ramach Przedsięwzięcia prace zostaną wykonane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym związanymi z ochroną środowiska – m.in. z dochowaniem zasad i procedur określonych w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.).

Zastosowane rozwiązania przestrzenne, funkcjonalne i techniczne oraz rodzaj charakterystyki zagospodarowania terenów w okolicach planowanej inwestycji w maksymalnym stopniu ograniczają jej wpływ na środowisko. Kierując się jednak zasadą przezorności, w trakcie trwania prac budowlanych, jak i późniejszej eksploatacji inwestycji, przewiduje się różne środki ochronne i minimalizujące potencjalne wpływy na środowisko, co zostało szczegółowo opisane w rozdziale 5 niniejszej Analizy. Obejmuje to w szczególności działania w zakresie zachowania dbałości o:

- środowisko przyrodnicze;

- środowisko gruntowo-wodne;
- gospodarkę odpadami.

Jeśli chodzi o etap inwestycyjny i aspekty techniczne związane z jego prowadzeniem, to w trakcie realizacji całego przedsięwzięcia przewiduje się zużycie określonej ilości surowców mineralnych, materiałów, paliw oraz energii. Wielkość zużycia zależy będzie od wielu czynników, m.in.: od ilości oraz stanu technicznego sprzętu budowlanego, sposobu wykonywania prac, wykształcenia oraz dyscypliny pracowników (np. wyłączanie urządzeń podczas przerw w pracy). Oddziaływanie na środowisko na tym etapie będzie ściśle związane z planowanymi w danej lokalizacji pracami i będzie bardzo zróżnicowane w zależności od planowanych do budowy obiektów – uwzględniony w tym zakresie musi zostać aspekt przestrzenny danej lokalizacji. Wszelkie prace należy więc powierzyć zaufanemu wykonawcy oraz kontrolować jego działania w trakcie prowadzenia robót.

Na etapie operacyjnym głównym źródłem oddziaływania na środowisko będą korzystający z infrastruktury turyści. Jej dobre przygotowanie i dobranie odpowiednich wytrzymałych materiałów (pod kątem technicznym i funkcjonalnym) powinno zminimalizować wpływ osób korzystających z przystani na pobliskie tereny zieleni, nie można jednak wykluczyć negatywnego wpływu i konieczności monitorowania, dokonywania niezbędnych napraw i regularnych prac utrzymaniowych (np. wywożenia śmieci, sprzątania sanitariatów, opróżniania toalet typu TOI TOI, odbiór ścieków, substancji zaolejonych, wód zęzowych itp.).

Stworzenie lepszej infrastruktury i większej liczby miejsc postojowych ograniczy powstawanie „dzikich” przystani i wchodzenie turystów na tereny chronione i cenne przyrodniczo. Oddziaływanie będzie koncentrowało się w jednym łatwym do kontrolowania miejscu, co w efekcie przynieść może pozytywny wpływ na środowisko.

Potrzeba rozwoju cyfrowego

Założenia Przedsięwzięcia odpowiadają także na potrzebę rozwoju cyfrowego. W kontekście turystyki kajakowej, aspekty cyfrowe mogą stanowić istotny element przyciągający uwagę instytucji finansujących. Projekty, które uwzględniają nowoczesne udogodnienia, są bardziej konkurencyjne i przyciągają uwagę inwestorów, a także są zgodne z ideą cyfrowego rozwoju.

W ramach Przedsięwzięcia zakłada się cyfrową dostępność informacji związanych z turystyką kajakową poprzez udostępnienie lokalizacji infrastruktury kajakowej na mapach w Internecie, np. w ogólnodostępnej bazie Pomorskiego Biura Planowania Regionalnego (<https://mapy.pbpr.pomorskie.pl/>). Zwiększy to transparentność i ułatwi osobom zainteresowanym zapoznaniem się z zakresem przedsięwzięcia PSK II jak i innymi zamierzeniami związanymi z turystyką wodną.

Ponadto za pośrednictwem dedykowanych stron internetowych, np. <https://kajaki.pomorskie.eu/>, są podejmowane działania mające na celu wzmocnienie marki

Pomorskie Szlaki Kajakowe i wykreowanie produktu turystycznego z ofertą kajakową na Pomorzu. W tym celu są wykorzystywane internetowe bazy infrastruktury kajakowej i jej oferty, mapy, przewodniki itp. Umożliwiają one również skuteczną promocję atrakcji turystycznych, co może przyciągnąć większą liczbę turystów.

Możliwym rozwiązaniem jest również stworzenie przez inwestorów narzędzi, które dałyby możliwość udostępniania informacji przez uprawnionych administratorów lub przez Województwo Pomorskie na podstawie danych przestanych przez operatorów przystani. Celowe może być także skoordynowanie działań inwestorów w tym zakresie tak, aby osoby zainteresowane miały dostęp do danych dotyczących szlaków i infrastruktury w jednym miejscu, np. na jednej stronie internetowej czy w aplikacji.

Zakłada się także montaż ładowarek do telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych, umożliwiających poprawę łączności i dostęp do informacji elektronicznej o szlaku oraz o ofercie wspierającej spływy kajakowe, co jest istotne dla kajakarzy. Sprzyja to zarówno komunikacji, jak i poprawie bezpieczeństwa oraz umożliwia szybkie reagowanie na potencjalne sytuacje problemowe.

Zastosowanie powyższych cyfrowych działań przyczyni się to zwiększenia atrakcyjności turystycznej województwa pomorskiego, jako regionu przyjaznego dla kajakarzy i amatorów innych sportów wodnych, oferującego zarówno atrakcyjne akweny, jak i wysokiej jakości infrastrukturę turystyczną, połączoną z wysokim poziomem usług w sektorze turystyki wodnej.

Dostępność dla osób ze specjalnymi potrzebami

Przedsięwzięcie odpowiadać będzie także na problemy związane z utrzymaniem i bezpieczeństwem szlaków kajakowych. Zadania kajakowe zaplanowano w sposób sprzyjający ich wykorzystaniu dla osób ze specjalnymi potrzebami, co przyczyni się nie tylko do wzrostu popularności turystyki kajakowej wśród osób ze specjalnymi potrzebami, np. w postaci dostosowania parametrów pomostów w celu łatwiejszego wyjścia z kajaka i wchodzenia do kajaka, jak również zastosowania optymalnych rozwiązań w miejscach niebezpiecznych (łapacze).

Inwestycja wpływa m.in. na poprawę bezpieczeństwa poprzez tworzenie przenosek, co szczególnie mocno wpłynie na poprawę bezpieczeństwa osób ze specjalnymi potrzebami.

Możliwym do zastosowania rozwiązaniem jest projektowanie infrastruktury zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania. W tym zakresie proponuje się niwelację wszelkich barier architektonicznych poprzez budowę ramp dla wózków inwalidzkich czy też dziecięcych, zastosowanie powierzchni antypoślizgowych, wyznaczenie miejsc postojowych o odpowiedniej wielkości – dla osób niepełnosprawnych, starszych czy dla rodzin z dziećmi. Proponuje się także wyznaczenie stref relaksu z ławkami w miejscach zacienionych bądź pod wiatami, które mogą stanowić miejsce wypoczynku wszystkich zainteresowanych, ale będą szczególnie cenne dla osób starszych czy kobiet w ciąży.

Szczególnie istotne może być dostosowanie nie tylko infrastruktury, ale także elementów jej wyposażenia do potrzeb grup defaworyzowanych (odpowiednio nisko umiejscowione klamki, uchwyty, umywalki, krany działające na fotokomórkę), jak również zastosowanie ikonografik przeznaczonych dla osób słabowidzących. Przedsięwzięcie ma na celu poprawę stanu infrastruktury kajakowej, zwiększenie dostępności przystani kajakowych. Zatem w zakresie infrastrukturalnym będzie realizowany w taki sposób, by umożliwić swobodny dostęp i korzystanie z atrakcji turystycznych przez osoby ze specjalnymi potrzebami.

Ponadto dostępność informacji o szlakach i przystaniach na platformach online stanowić może istotne ułatwienie dla osób ze specjalnymi potrzebami. Narzędzia te będą bowiem pomocne w efektywnym planowaniu bezpiecznego wypoczynku przez osoby ze specjalnymi potrzebami.

Zrealizowane w ramach przedsięwzięcia polepszenie widoczności i ułatwienie rozpoznania infrastruktury kajakowej poprzez jej oznakowanie (oznakowanie za pomocą alfabetu Braille`a, montaż planów dotykowych, montaż pętli indukcyjnych), w efekcie przyniesie pozytywny wpływ na zapewnienie dostępności dla osób słabo widzących, niedowidzących oraz słabosłyszących i ułatwi takim osobom korzystanie z efektów przedsięwzięcia.

Szczególnym aspektem realizacji inwestycji jest wyrównywanie szans osób ze szczególnymi potrzebami w dostępie do wytworzonej infrastruktury. W związku z tym w ramach przedsięwzięcia przewidziano tam, gdzie jest to możliwe zakresy zadań, które będą miały pozytywny wpływ na zwiększenie możliwości aktywnego wypoczynku dla osób ze specjalnymi potrzebami, a także będą pozytywnie oddziaływać na wyrównanie szans w dostępie do pracy przy eksploatacji wytworzonej infrastruktury oraz usługach okołoturystycznych, które powstaną jako efekt wzmożonego ruchu turystycznego na tych terenach.

Zapewnienie dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami nie tylko przyczyni się do efektywnej realizacji równościowych zasad, ale także otwiera region na szerszą grupę odbiorców, zwiększając atrakcyjność turystyczną i społeczno-gospodarczą wartość Przedsięwzięcia.

Stabilność i efektywność finansowa oraz odporność na kryzys

Przedsięwzięcie zakłada budowę i rozbudowę zamierzeń inwestycyjnych w infrastrukturę turystyczną, co sprzyjać będzie długofalowemu, zrównoważonemu i stabilnemu rozwojowi regionu. Stabilność finansowa wspierana będzie przez projektowanie i wdrażanie działań, które będą korzystne dla społeczności lokalnych na przestrzeni lat.

Przedsięwzięcie pomoże wybudować infrastrukturę, zapewni jej spójność i bezpieczeństwo oraz promocję, natomiast zapewnienie jej dalszego funkcjonowania pozostawać będzie po stronie Beneficjentów (inwestorów). W ramach przygotowań do przedsięwzięcia przeprowadzono jednak analizę wielokryterialną w celu priorytetyzacji zadań oraz analizę środowiskową. Tego rodzaju badania sprzyjają więc takiemu ukształtowaniu przedsięwzięcia, które zapewnią jego spójność, a w efekcie stabilność i efektywność finansową, a także

odporność na kryzysy np. związane z rynkiem usług turystycznych (jak np. pandemia COVID, kryzys gospodarczy, migracyjny, konflikty wojenne) czy zmianami klimatu.

Dla każdego analizowanego zadania zespół projektowy we współpracy z ekspertami i w porozumieniu z Inwestorami opracował zakres planowanych do realizacji prac, który wpisuje się w potrzeby i oczekiwania przyszłych użytkowników. Należy również podkreślić, iż w większości przypadków zidentyfikowanymi potencjalnymi inwestorami będą JST, a polskie ustawodawstwo nie przewiduje ogłoszenia upadłości przez jednostki samorządu terytorialnego. Opracowany zakres prac w poszczególnych zadaniach przygotowano również z myślą o optymalizacji kosztów funkcjonowania infrastruktury, co może mieć kluczowe znaczenie w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych.

SWP będzie pełnił funkcję koordynującą i inspirującą działania inwestorów (realizatorów) zadań ujętych w przedsięwzięciu, tj. m. in.: JST i ich jednostek organizacyjnych, administracji państwowej i jej jednostek organizacyjnych, przedsiębiorstw, organizacji pozarządowych i społecznych.

W dniu 17 stycznia 2023 r. Zarząd Województwa Pomorskiego podjął Uchwałę Nr 755/271/21 w sprawie zmiany Regionalnego Programu Strategicznego (dalej jako RPS) w zakresie gospodarki, rynku pracy, oferty turystycznej i czasu wolnego, Uzasadnienia oraz Podsumowania do Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie gospodarki, rynku pracy, oferty turystycznej i czasu wolnego. Zamierzenie należy do przedsięwzięć strategicznych w ramach RPS, o czym szczegółowo mowa w rozdziale 2.1. niniejszej Analizy.

Realizacja celów RPS w zakresie gospodarki, rynku pracy, oferty turystycznej i czasu wolnego finansowana będzie z następujących źródeł:

- środki europejskie;
- środki centralne;
- środki samorządowe;
- środki prywatne.

Przedsięwzięcie zakłada więc korzystanie ze zróżnicowanych środków, w tym m.in. z funduszy unijnych, co jest istotne z punktu widzenia dywersyfikacji źródeł finansowania. Działa to stabilizująco i pomaga zminimalizować ryzyko związane z jednym źródłem finansowania.

W planowanym przedsięwzięciu może wystąpić także zaangażowanie sektora prywatnego, co zwiększyć może efektywność działań. Współpraca z przedsiębiorstwami wspiera stabilność projektu poprzez różnorodność zaangażowanych interesariuszy.

Przedsięwzięcie skupia się na rozwinięciu zróżnicowanej oferty turystycznej. Zakresy poszczególnych inwestycji zostały opracowane m.in. na podstawie przeprowadzonych wizji lokalnych oraz opinii ekspertów, biorąc pod uwagę wszystkie zidentyfikowane uwarunkowania, co zwiększa odporność na kryzysy poprzez dostosowywanie się do różnych warunków rynkowych i preferencji turystów.

W znakomitej większości, szczególnie gdy inwestorami będą instytucje publiczne, w tym samorządy, proponowane zadania kajakowe charakteryzować się będą brakiem odpłatności od beneficjentów końcowych, a koszty operacyjne funkcjonowania będą ponoszone przez inwestorów. Wybrane zadania (w tym zadania proponowane przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą) zakładają strumień przychodów z odpłatności za usługi. Tym niemniej, bez względu na podejście inwestora do finansowej trwałości zadań, istotny z perspektywy przedsięwzięcia strategicznego jest pozytywny wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny regionu, nowe miejsca pracy, zwiększony przepływ turystów oraz możliwości rozwoju lokalnego biznesu. Więcej klientów, możliwości rozwoju nowych ofert turystycznych i usługowych (np. organizacja spływów kajakowych, transport kajaków do miejsca początku spływu) spowoduje wzrost dochodów związanych z turystyką kajakową i z sektorami wspierającymi rozwój turystyki wodnej (gastronomia, hotelarstwo, produkcja sprzętu kajakowego, akcesoriów, ubrań, organizacja spływów, transport osób i sprzętu, wypożyczenie sprzętu, magazynowanie).

Ponadto nastąpi poprawa wizerunku regionu, zwiększenie atrakcyjności turystycznej, wzrost wpływów z turystyki i lepsze zarządzanie środowiskiem. Zwiększone zapotrzebowanie na usługi wpłynie zaś na możliwość realizacji nowych projektów, rozszerzenie dotychczasowej działalności i tworzenie nowych miejsc pracy.

Podsumowując, Przedsięwzięcie jest dobrze przemyślanym, strategicznym programem, który nie tylko stawia na rozwój turystyki kajakowej, ale także uwzględnia stabilność finansową, efektywność działań oraz odporność na ewentualne kryzysy, co może przyczynić się do jego trwałego sukcesu.

Równość mężczyzn i kobiet w tym uwzględnianie aspektu płci oraz zapobieganie wszelkiej dyskryminacji

Cele Przedsięwzięcia a aspekty antydyskryminacyjne

Analizowane Przedsięwzięcie ma na celu zbudowanie zintegrowanej infrastruktury szlaków kajakowych i przystani, tworząc spójny i wszechstronny pakiet turystyczny, który będzie uzupełnieniem inwestycji zrealizowanych w ramach wcześniejszych przedsięwzięć.

Założenia Przedsięwzięcia, wymienione we wcześniejszych rozdziałach, są zgodne z przepisami antydyskryminacyjnymi, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania

Granicami i Polityki Wizowej (Dz. U. UE. L. z 2021 r. Nr 231, str. 159 z późn. zm; dalej: Rozporządzenie 2021/1060).

Realizacja przedsięwzięcia jest także zgodna z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (KPP) i nie powoduje naruszenia praw wskazanych w KPP. W Przedsięwzięciu wyeliminowane zostaną jakiekolwiek ryzyka tzw. niedozwolonej dyskryminacji (dyskryminacji negatywnej), tj. różnicowania dostępu do efektów projektu ze względu na płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, wiek lub orientację seksualną.

Przedsięwzięcie jest więc zgodne z zasadą niedyskryminacji (art. 21 KPP), a także zapewnienia równości kobiet i mężczyzn (art. 23 KPP) na każdym jego etapie – zarówno w fazie inwestycyjnej, jak i podczas eksploatacji. W fazie inwestycyjnej nie przewiduje się jakichkolwiek dyskryminacyjnych barier w dostępie do zatrudnienia, a także w dostępie do procedur przetargowych w celu wyłonienia wykonawców poszczególnych prac. W fazie eksploatacji także zapewniona zostanie równość na wszelkich płaszczyznach, w tym równość kobiet i mężczyzn (np. poprzez odpowiednie przystosowanie sanitariatów do potrzeb obu płci czy zatrudnienia zarówno kobiet jak i mężczyzn m.in. do obsługi i zarządzania marinami, przystaniami), narodowościowym (np. poprzez umieszczanie informacji w popularnych językach obcych), czy ze względu na wiek bądź niepełnosprawność (przystosowanie architektoniczne obiektów dla osób starszych, rodzin z dziećmi, osób poruszających się na wózkach inwalidzkich).

W ramach przedsięwzięcia nie przewiduje się jakichkolwiek barier dostępności ze względu na wyznawaną religię i posiadaną narodowość. Proponuje się umieszczanie wszelkich informacji w popularnych w regionie czy w Polsce językach, tak aby mogli z nich korzystać bez przeszkód także obcokrajowcy i migranci.

Zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 wydanymi przez Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej (dalej: Wytyczne), zasada równości szans i niedyskryminacji oznacza wdrożenie działań umożliwiających wszystkim osobom sprawiedliwe i pełne uczestnictwo we wszystkich dziedzinach życia, bez względu na ich płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, wiek lub orientację seksualną.

W toku realizacji inwestycji nie zostaną podjęte jakiekolwiek działania dyskryminujące (zarówno w sposób pośredni, jak i bezpośredni), sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia 2021/1060. Zgodnie z brzmieniem tego przepisu państwa członkowskie i Komisja podejmują odpowiednie kroki w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, wiek lub orientację seksualną podczas przygotowywania, wdrażania, monitorowania,

sprawozdawczości i ewaluacji programów. Podmioty realizujące działania inwestycyjne nie będą wprowadzały w dokumentach zamówieniowych kryteriów wyłączających możliwość ubiegania się o udzielenie zamówienia ze względu np. na płeć, światopogląd, pochodzenie itp. Wykonawcy zadań inwestycyjnych dokonując wyboru pracowników lub podwykonawców również nie wprowadzą kryteriów dyskryminujących, a będą opierać się na przesłankach obiektywnych jak wiedza, doświadczenie, umiejętności itp.

Wytworzone produkty Przedsięwzięcia będą dostępne dla każdej kategorii odbiorców bez jakiegokolwiek zróżnicowania, zwłaszcza ze względu na jakiekolwiek kryterium dyskryminujące. Pozwolą na to zaplanowane działania związane z ułatwianiem dostępu do obiektów turystyki wodnej. Działania te będą wykorzystywać rolę turystyki kajakowej w budowaniu spójności społecznej, w tym również w wymiarze międzypokoleniowym. Rezultaty Przedsięwzięcia będą projektowane zgodnie z zadaniami uniwersalnego projektowania, a zatem zredukowane do minimum zostaną bariery przestrzenne i architektoniczne ograniczające dostęp do infrastruktury i urządzeń (np. co do sanitariatów w zakresie sposobu umiejscowienia tzw. elementów białego montażu, uchwytów itp.). Projektując miejsca postojowe dla pojazdów samochodowych należy przewidzieć odpowiednią liczbę miejsc dla osób niepełnosprawnych lub z innymi szczególnymi potrzebami, a także uwzględnić np. rampy najazdowe dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, wózków dziecięcych. Należy ograniczyć komunikaty językowe na rzecz powszechnie rozpoznawalnych symboli, logotypów itp., których znaczenie jest łatwe do zrozumienia bez konieczności znajomości języka. W zakresie natomiast komunikatów językowych celem jest uwzględnienie tłumaczeń na języki międzynarodowe powszechnie znane.

Aspekt równości kobiet i mężczyzn

Planowane zamierzenie jest także zgodne z zasadą równości szans i niedyskryminacji oraz równości kobiet i mężczyzn, a także wpłynie pozytywnie na praktyczną ich realizację. Równość kobiet i mężczyzn należy rozumieć jako stan, w którym kobietom i mężczyznom przypisuje się taką samą wartość społeczną, równe prawa i obowiązki oraz gdy mają oni równy dostęp do zasobów (środki finansowe, szanse rozwoju).

Na poszczególnych etapach realizacji Przedsięwzięcia (na etapie przygotowania projektów, w trakcie realizacji oraz na etapie eksploatacji) zapewnione zostanie realizowanie zasady równości oraz zapobieganie wszelkiej dyskryminacji, w tym ze względu na płeć. Nie nastąpi różnicowanie ze względu na płeć w zakresie możliwości ubiegania się o udzielenie zamówień na realizację inwestycji, promocję itp. oraz w zakresie zatrudnienia przy obsłudze efektów Przedsięwzięcia. Również dostęp (korzystanie) z efektów Przedsięwzięcia nie będzie w żadnej mierze warunkowany kryterium płci. Polityka informacyjna i promocyjna projektu nie będzie zawierała elementów wyłączających ze względu na płeć i będzie miała charakter inkluzywny (włączający).

Efekty realizacji przedmiotowego Przedsięwzięcia, takie jak aktywizacja gospodarcza, czy rozwój turystyki będą w równym stopniu dotyczyć wszystkich grup.

To wszystko pozwala stwierdzić, że wobec zakładanych równych szans zatrudnienia dla obu płci, mniejszości oraz osób ze specjalnymi potrzebami przy wdrażaniu Przedsięwzięcia, jak i późniejszej obsłudze czy też korzystaniu z infrastruktury wytworzonej w wyniku realizacji przedsięwzięcia, Inwestycja będzie miała pozytywny wpływ na realizację polityki równości i niedyskryminacji. Z jej efektów finalnych, jako nowoczesnych obiektów infrastruktury turystyki kajakowej - pomostów, przystani kajakowych, utworzonych przenosek, miejsc wodowania i wyjmowania kajaków, stanic, pól biwakowych, miejsc etapowych itp., wzbogaconej małej architektury czy zaplecza technicznego - będą mogły korzystać w takim samym stopniu wszystkie grupy społeczne.

Przedsięwzięcie zapewni równy dostęp do wytworzonych produktów, a wszystkie udostępniane materiały informacyjne nie będą zawierały elementów mogących wpłynąć na dyskryminację z jakiegokolwiek powodu.

Powyższa analiza Przedsięwzięcia strategicznego pod kątem wytycznych horyzontalnych pozwala na wysnucie wniosku o braku występowania przesłanek pozwalających wykazać brak zbieżności Przedsięwzięcia i poszczególnych zadań z kryteriami horyzontalnymi. Dlatego też spełnienie kryteriów horyzontalnych nie powinno być ujmowane wprost w kryteriach umożliwiających priorytetyzację zadań poprzez podział na listę zadań rekomendowanych i listę zadań rezerwowych. Zadania umieszczone na liście rezerwowej to grupa zadań z niższym priorytetem niż zadania rekomendowane, ale które również są ujęte w Przedsięwzięciu. Ich realizacja będzie potencjalnie możliwa w ramach Przedsięwzięcia, w sytuacji gdy inwestor wykaże, że ustały okoliczności utrudniające, które spowodowały zakwalifikowanie danego zadania na listę zadań rezerwowych.

3.3.2 Kryteria wyboru zadań

Jednym z efektów prac w ramach niniejszej analizy wykonalności jest propozycja priorytetyzacji analizowanych zadań, poprzez umieszczenie ich w ramach dwóch zestawień: na liście zadań rekomendowanych i na liście zadań rezerwowych. Zgodnie z metodyką prac, podział ten został dokonany na podstawie przeprowadzonej analizy wielokryterialnej i na podstawie wskazanych przez Wykonawcę i zaakceptowanych przez Zamawiającego kryteriów wyboru. Kryteria, jako podstawa rekomendowania inwestycji do realizacji w ramach Przedsięwzięcia strategicznego zostały przygotowane po fazie opracowywania kart zadań, a więc na podstawie najbardziej aktualnej wiedzy co do statusu poszczególnych zadań. Równocześnie dysponowano już szerokim poglądem na całość potencjalnego zakresu przedsięwzięcia (zarówno w ujęciu rzeczowym, jak i finansowym). Należy też podkreślić, że omawiana w niniejszym rozdziale ostateczna rekomendacja zadań do ujęcia w przedsięwzięciu strategicznym jest de facto kolejnym etapem selekcji zadań, po etapie ujęcia ich w dokumencie „Diagnoza stanu i koncepcja rozwoju turystyki wodnej w województwie pomorskim 2030” oraz w ramach etapu selekcji zadań przewidzianych do przeprowadzenia

wizji lokalnych. Proces tworzenia kryteriów przebiegał więc przy uwzględnieniu następujących uwarunkowań:

- Kryteria muszą być jasne i transparentne.
- Dotychczasowe fazy selekcji potwierdziły generalnie wysoką adekwatność planowanych inwestycji jako wpisujących się w cele przedsięwzięcia strategicznego (mają pozytywny wpływ na bezpieczeństwo kajakarzy, sieciowość szlaku, likwidują utrudnienia, poprawiają dostępność szlaku, cechują się funkcjonalnością i potrzebami dla różnych grup użytkowników). Dlatego kryteria powinny umożliwić priorytetyzację skutkującą powstaniem szerokiego katalogu zadań rekomendowanych i relatywnie niewielkiej listy zadań rezerwowych.
- Szeroki katalog zadań rekomendowanych ma pełnić funkcję motywującą inwestorów do dalszych działań zmierzających do ich realizacji.
- Podtrzymanie (tak jak na etapie selekcji zadań) założenia, że brak pozyskania akceptacji inwestora nie może być przesłanką umieszczenia takiego zadania na liście rezerwowej. Zadania takie powinny stanowić przedmiot szczególnego zainteresowania Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego i wdrożenia działań zmierzających do zaangażowania partnerów do realizacji takich (istotnych dla przedsięwzięcia) zadań.

Na podstawie powyższych przesłanek, przyjęto, że o przyjęciu na listę zadań przeznaczonych do realizacji decydować będą dwa kryteria.

- Weryfikacja zgodności z założeniami przedsięwzięcia strategicznego
- Spławność szlaku

Etap I - Weryfikacja zgodności z założeniami przedsięwzięcia strategicznego (Kryterium 1)

Rekomendacji nie podlegają zadania, które nie wpisują się w zakres przedsięwzięcia strategicznego. Brak akceptacji dla części zadań wynikał również z wniosków z szerokich konsultacji zakresów przez instytucje odpowiedzialne docelowo za proces uzgodnień inwestycyjnych według prawa budowlanego. Wyraźny sprzeciw instytucji i równoczesny brak racjonalnych alternatywnych wariantów realizacyjnych lub zapewnienia sieciowości szlaku przez inne planowane lub istniejące obiekty, skłoniły do odrzucenia takich zadań z dalszych analiz, jako niewykonalnych. Brak pozytywnego zaopiniowania po przeprowadzonych wizjach lokalnych wyklucza daną lokalizację z dalszej oceny - zadanie takie nie trafia ani na listę zadań rekomendowanych, ani na listę zadań rezerwowych. Spełnienie kryterium oznacza przyznanie lokalizacji 1 punktu. Brak spełnienia kryterium oznacza przyznanie 0 punktów. Zaopiniowanie karty zadania (w tym proponowanego zakresu inwestycyjnego) przez Zamawiającego oznacza pozytywną jego weryfikację w ramach Etapu I analizy wielokryterialnej i przystąpienie do

oceny w Etapie II. Wyjątek stanowi zadanie - Przenoska kajakowa na rzece Trzebiocha w miejscowości Grzybowski Młyn (karta K_114). W grudniu 2023 roku inwestor przekazał informację o zrealizowaniu zadania. Dlatego w Kryterium 1 zadanie to otrzymało 0 punktów, co reprezentuje brak potrzeby realizacji zadania.

Etap II - Spławność szlaku (Kryterium 2)

Za mniej perspektywiczne uznano zamierzenia proponowane na szlakach z problemem spławności (przede wszystkim w czasie wysokiego sezonu), co pod znakiem zapytania stawia możliwość ich wykorzystania w powszechnej turystyce kajakowej. Brak spławności szlaku oznacza szlak charakteryzujący się niskim stanem wody lub zarastaniem. Może wpłynąć na znaczną uciążliwość lub całkowicie uniemożliwić pokonanie danego odcinka rzeki. Takie niekorzystne warunki występują na analizowanych szlakach: Święta, Czarna Wda, Chełst, Kanał Wdy czy Struga Obłęże. Spełnienie kryterium oznacza przyznanie ocenianej lokalizacji 1 punktu. Brak spełnienia kryterium oznacza przyznanie 0 punktów. Lokalizacje, które uzyskały 1 punkt są umieszczane na "Liście zadań rekomendowanych" w Analizie wykonalności. Lokalizacje, które uzyskały 0 pkt. trafiają na "Listę zadań rezerwowych" w Analizie wykonalności.

Podsumowując oba etapy analizy wielokryterialnej, na listę zadań rekomendowanych wpisano zadania z opracowanymi kartami zadań, na których równocześnie nie występuje bariera w postaci problemu spławności. Pozostałe zamierzenia uwzględniono na liście zadań rezerwowych. Wpisują się one w Przedsięwzięcie strategiczne, jednak ich status jest uwarunkowany spełnieniem dodatkowych wymagań, bez których nie mogą być wpisane na listę zadań rekomendowanych.

Fotografia 7: Weryfikacja kryterium spławności na wizji lokalnej – niski stan wody i zarastanie szlaku Chełst

Źródło: Materiały własne (DS Consulting)

3.4 Wyniki analizy wielokryterialnej - priorytetyzacja zadań

Na podstawie przyjętych kryteriów omówionych w rozdziale 3.3.2, dokonano oceny zadań inwestycyjnych i przyporządkowano je do dwóch grup: listy zadań rekomendowanych i listy zadań rezerwowych.

Poniższa tabela zawiera wyniki oceny wielokryterialnej. W kolumnie „Spełnienie Kryterium 2” wartość pola „1” oznacza spławność szlaku, wartość pola „0” oznacza brak spełnienia tego kryterium a oznaczenie „n/d” oznacza brak oceny – dla zadań które nie spełniły Kryterium 1. Przyporządkowanie do listy zadań rekomendowanych wynika ze spełnienia równocześnie obu kryteriów. Oznaczenie „n/d” oznacza zgodnie z kryteriami oceny takie zadania, które nie trafiły ani na listę zadań rekomendowanych, ani na listę zadań rezerwowych.

Tabela 9: Wyniki oceny wielokryterialnej

Lp.	Nazwa zadania	Nr karty	Spełnienie Kryterium 1 Zgodność z założeniami przedsięwzięcia strategicznego	Spełnienie Kryterium 2 Spławność szlaku	Lista zadań rekomendowanych	Lista zadań rezerwowych
1	Przenoska przy byłej cukrowni w Pruszczu Gdańskim – park falowy	K_001	1	1	1	0
2	Przystań kajakowa w Centrum Rekreacji w Juszkwie	K_002	1	1	1	0
3	Przenoska kajakowa przy elektrowni wodnej Juszkowo	K_003	1	1	1	0
4	Przenoska kajakowa przy elektrowni wodnej Kuźnice	K_004	1	1	1	0
5	Przenoska kajakowa przy elektrowni wodnej Prędzieszyn	K_005	1	1	1	0
6	Przystań kajakowa startowa przy elektrowni wodnej Straszyn	K_006	1	1	1	0
7	Przystań kajakowa Gdańsk Niterów	K_007	n/d	n/d	n/d	n/d
8	Przystań kajakowa Gdańsk Dwór Olszyński	K_008	n/d	n/d	n/d	n/d
9	Przystań kajakowa Gdańsk Zawodników	K_009	1	1	1	0
10	Przenoska kajakowa Gdańsk Elbląska	K_010	1	1	1	0
11	Przystań kajakowa Gdańsk Koryłka	K_011	1	1	1	0
12	Przystań kajakowa Gdańsk Olszynka Kacza	K_012-A	1	1	1	0
13	Przystań kajakowa Gdańsk Orunia Przybrzeżna	K_012-B	1	1	1	0
14	Przystań kajakowa (końcowa) szlaku nad rzeką Piaśnica w Dębkach	K_013	1	1	1	0
15	Przystań kajakowa (startowa) nad rzeką Piaśnica	K_014	1	1	1	0
16	Przystań kajakowa (startowa) nad rzeką Piaśnica	K_015	1	1	1	0
17	Przystań kajakowa (końcowa) szlaku nad rzeką Piaśnica	K_016	n/d	n/d	n/d	n/d
18	Przystań kajakowa (startowa) szlaku nad rzeką Czarna Woda (Wda)	K_017	n/d	n/d	n/d	n/d
19	Przenoska, punkt wodowania kajaków w miejscowości Reda	K_018	1	1	1	0
20	Przystań kajakowa Rybakówka w Jasieniu	K_019	1	1	1	0
21	Przystań kajakowa nad jeziorem Jasień w miejscowości Jasień	K_020	1	1	1	0

Lp.	Nazwa zadania	Nr karty	Spełnienie Kryterium 1 Zgodność z założeniami przedsięwzięcia strategicznego	Spełnienie Kryterium 2 Spławność szlaku	Lista zadań rekomendowanych	Lista zadań rezerwowych
22	Przystań kajakowa z polem biwakowym w pobliżu miejscowości Flisów; Pętla Kajakowa Łupawy	K_021	1	1	1	0
23	Przystań kajakowa i pole namiotowe Stary Młyn w Łupawie	K_022	1	1	1	0
24	Przystań kajakowa „Pod mostem” w Łebieniu	K_023	1	1	1	0
25	Przenoska kajakowa w Łebieniu	K_024	1	1	1	0
26	Przystań kajakowa w Strzyżynie	K_025	1	1	1	0
27	Rozbudowa przystani kajakowej w miejscowości Złe Mięso	K_026	1	1	1	0
28	Przystań kajakowa w miejscowości Wieck	K_027	1	1	1	0
29	Przystań kajakowa w Wojtalu	K_028	1	1	1	0
30	Przystań kajakowa w Odrach	K_029	n/d	n/d	n/d	n/d
31	Budowa przystani kajakowej na Kanale Wdy w Wojtalu	K_030	1	0	0	1
32	Budowa punktu etapowego Uroża (Konarzyny)	K_031	1	1	1	0
33	Budowa przystani kajakowej w Rytlu	K_032	1	1	1	0
34	Budowa przystani kajakowej przy kładce w Karolewie	K_033	n/d	n/d	n/d	n/d
35	Budowa przystani kajakowej w okolicy mostu w Ubogiej	K_034	1	1	1	0
36	Budowa przystani kajakowej przy miejscu wypoczynku nad Wielkim Kanałem Brdy w Zapędowie	K_035	1	1	1	0
37	Doposażenie przystani kajakowo – żeglarskiej Myłof	K_036	1	1	1	0
38	Budowa przystanku kajakowego w Konigorcie	K_037	1	1	1	0
39	Rozbudowa przystani przy rzece Łupawa – OSP Łupawa	K_038	1	1	1	0
40	Przystań kajakowa w Krzynie	K_039	1	1	1	0
41	Przenoska kajakowa w Krzynie	K_040	1	1	1	0
42	Przystań kajakowa w Leśnym Dworze	K_041	1	1	1	0
43	Rozbudowa przystani kajakowej w miejscowości Łosino	K_042	1	1	1	0

Lp.	Nazwa zadania	Nr karty	Spełnienie Kryterium 1 Zgodność z założeniami przedsięwzięcia strategicznego	Spełnienie Kryterium 2 Spławność szlaku	Lista zadań rekomendowanych	Lista zadań rezerwowych
44	Rozbudowa przystani kajakowej w miejscowości Lubuń	K_043	1	1	1	0
45	Przystań kajakowa w Gardnie Wielkiej	K_044	1	1	1	0
46	Przenoska przy elektrowni wodnej Smołdzino	K_045	1	1	1	0
47	Przystań kajakowa - Smołdzino	K_046	1	1	1	0
48	Przystań kajakowa Gardnieńskie Łęgi	K_047	1	1	1	0
49	Przenoska kajakowa na jazie w Człuchach	K_048	1	1	1	0
50	Przystań kajakowa w Stojcinie	K_049	1	1	1	0
51	Budowa przystani kajakowej w miejscowości Bydlino	K_050	1	1	1	0
52	Rozbudowa istniejącej przystani kajakowej w Zimowiskach	K_051	1	1	1	0
53	Budowa przystani kajakowej w Dolinie Charlotty	K_052	1	1	1	0
54	Przystań kajakowa Wyspa Młyńska w Słupsku	K_053-A	1	1	1	0
55	Przystań kajakowa "Most Dziewic" w Słupsku	K_053-B	1	1	1	0
56	Rozbudowa istniejącej przystani kajakowej nad jeziorem Obłęskim	K_054	1	0	0	1
57	Budowa przystani kajakowej w Niestępowie	K_055	1	1	1	0
58	Budowa przystani kajakowej w Łąpinie	K_056	1	1	1	0
59	Budowa przystani kajakowej w Trątkownicy	K_057	1	1	1	0
60	Przenoska kajakowa przy jazie w Ostrzycach	K_059	1	1	1	0
61	Budowa przenoski kajakowej w Ostrzycach – próg przy starym młynie	K_060	n/d	n/d	n/d	n/d
62	Budowa przenoski kajakowej przez próg za elektrownią w Kolinczu	K_061	1	1	1	0
63	Rozbudowa przystani kajakowej w Sominach	K_062	1	1	1	0
64	Rozbudowa przystani kajakowej w Skwierawach	K_063	1	1	1	0
65	Budowa przystani kajakowej Centrum w Lipuszu	K_064	1	1	1	0

Lp.	Nazwa zadania	Nr karty	Spełnienie Kryterium 1 Zgodność z założeniami przedsięwzięcia strategicznego	Spełnienie Kryterium 2 Spławność szlaku	Lista zadań rekomendowanych	Lista zadań rezerwowych
66	Modernizacja i rozbudowa przystani kajakowej za szkołą w Lipuszu	K_065	1	1	1	0
67	Przystań kajakowa w Kruglińcu	K_066	1	1	1	0
68	Rozbudowa przystani kajakowej Lipowa w Lipuszu	K_067	1	1	1	0
69	Rozbudowa przystani kajakowej przy starym młynie w Kornem	K_068	1	1	1	0
70	Przenoska kajakowa przy elektrowni wodnej Drzeżewo	K_069	1	1	1	0
71	Przenoska przy jazie na kanale w Zgojewie	K_070	n/d	n/d	n/d	n/d
72	Przenoska przez elektrownię Żelkowo	K_071	n/d	n/d	n/d	n/d
73	Przenoska i przystań kajakowa w Żelkowie	K_072	1	1	1	0
74	Przenoska przez II jaz poniżej Żelkowa	K_073-A	1	1	1	0
75	Przenoska kajakowa przez III jaz poniżej Żelkowa	K_073-B	1	1	1	0
76	Przystań kajakowa w miejscowości Zawada	K_074	1	1	1	0
77	Przystań kajakowa na rzece Świętej w Nowym Stawie	K_077	1	0	0	1
78	Przystań kajakowa w Miedznie	K_078	1	1	1	0
79	Przenoska kajakowa przez jaz Cegielnia	K_079	n/d	n/d	n/d	n/d
80	Przystań kajakowa wraz z przenoską przy Akwedukcie Kanał Wdy – Studzieniczna Struga	K_080	1	0	0	1
81	Przenoska przy cementowni w Wejherowie na rzece Redzie	K_081	1	1	1	0
82	Budowa przystani kajakowej Słowińska w Łebie	K_082	1	1	1	0
83	Startowa przystań kajakowa Stilo	K_083	1	0	0	1
84	Przystań i pole biwakowe nad jez. Schodno	K_084	1	1	1	0
85	Przebudowa jazu przed przystanią „Kajlandia”	K_085	n/d	n/d	n/d	n/d
86	Rozbudowa przystani kajakowej - Kajlandia cz. północna w Sulęczynie	K_086	1	1	1	0
87	Budowa przystani kajakowej w Parchowie	K_087	1	1	1	0

Lp.	Nazwa zadania	Nr karty	Spełnienie Kryterium 1 Zgodność z założeniami przedsięwzięcia strategicznego	Spełnienie Kryterium 2 Spławność szlaku	Lista zadań rekomendowanych	Lista zadań rezerwowych
88	Budowa przystani kajakowej w Młynkach - Bylinie	K_088	1	1	1	0
89	Przystań w Śluzie	K_089	1	1	1	0
90	Przystań kajakowa w Czernicy	K_090	1	1	1	0
91	Przystań kajakowa w pobliżu miejscowości Konarzyny	K_091	1	1	1	0
92	Przystań kajakowa w pobliżu miejscowości Ciecholewy	K_092	n/d	n/d	n/d	n/d
93	Przystań kajakowa startowa we wsi Binduga	K_093	1	1	1	0
94	Budowa rynny spławnej w Chocińskim Młynie	K_094	1	1	1	0
95	Przystań kajakowa w Krzesznej	K_095	1	1	1	0
96	Przenoska kajakowa i pole biwakowe we Wdeckim Młynie	K_096	1	1	1	0
97	Przystań i pole biwakowe w Młynkach	K_097	1	1	1	0
98	Przystań kajakowa i pole biwakowe w Błędnie	K_098	1	1	1	0
99	Przystań i pole biwakowe w Żurawkach	K_099	1	1	1	0
100	Punkt startowy w Czarnym Młynie	K_100	1	1	1	0
101	Przenoska kajakowa - progi piętrzące przed jeziorem Orle na rzece Redzie	K_101	1	1	1	0
102	Przystań kajakowa Kniewo	K_102	1	1	1	0
103	Przystań kajakowa w Gołębiej Górze II	K_103	1	1	1	0
104	Przystań kajakowa w Gołębiej Górze I	K_104	1	1	1	0
105	Przystań kajakowa w Osieczkach	K_105	n/d	n/d	n/d	n/d
106	Przystań kajakowa nad Jeziorem Głębokim	K_106	1	1	1	0
107	Budowa przystani kajakowej w Bytowie	K_107	1	1	1	0
108	Przystań kajakowa przy drodze Gostkowo - Niedarzyno na rzece Bytowa	K_108	1	1	1	0
109	Przenoska w Borsku przy jazie	K_109	1	1	1	0

Lp.	Nazwa zadania	Nr karty	Spełnienie Kryterium 1 Zgodność z założeniami przedsięwzięcia strategicznego	Spełnienie Kryterium 2 Spławność szlaku	Lista zadań rekomendowanych	Lista zadań rezerwowych
110	Przenoska kajakowa na połączeniu rzeki i Kanału Wdy poniżej Borska	K_110	1	1	1	0
111	Przystań kajakowa w Borsku	K_111	1	1	1	0
112	Przystań kajakowa w Wieprznicy	K_112	1	1	1	0
113	Przystań kajakowa w Sycowej Hucie	K_113	1	1	1	0
114	Przenoska kajakowa na rzece Trzebiocha w miejscowości Grzybowski Młyn	K_114	n/d	n/d	n/d	n/d
115	Budowa przystani kajakowej na lewym brzegu rz. Nogat w Malborku	K_115	1	1	1	0
116	Budowa przystani kajakowej w Obrowie	K_116	1	1	1	0
117	Rozbudowa przystani kajakowej w Łupawsku	K_117	n/d	n/d	n/d	n/d
118	Budowa przystani kajakowej Różki	K_118	1	1	1	0
119	Budowa przystani kajakowej w Klonówce	K_119	1	1	1	0
120	Przystań kajakowa w Młyńsku etap I	K_120	1	1	1	0
121	Przystań kajakowa w Zimnych Zdrojach	K_121	1	1	1	0
122	Przystań kajakowa w Żukowie (k. Lutomia)	K_122	1	1	1	0
123	Przystań kajakowa Funka	K_123	1	1	1	0
124	Budowa przystani kajakowo – żeglarskiej przy Optywie Mottawy w Gdańsku	K_124	1	1	1	0
125	Przenoska i przystań kajakowa w miejscowości Ruda	K_125	1	1	1	0
126	Przenoska kajakowa w Zamku Kiszewskim	K_126	1	1	1	0
Razem			111	106	106	5

Źródło: Opracowanie własne DS Consulting na podstawie kart zadań

Ocenie poddano łącznie 126 zadań. 15 zadań nie zostało zakwalifikowanych ani na listę zadań rekomendowanych ani na listę zadań rezerwowych. Przyczyny to głównie: brak predyspozycji do uprawiania turystyki kajakowej, zrealizowanie danej inwestycji, likwidacja bariery na szlaku w sposób pozainwestycyjny czy przyjęcie rozwiązania alternatywnego.

Na podstawie przyjętej metodyki oceny lista zadań rekomendowanych obejmuje 106 zadań kajakowych, a lista zadań rezerwowych uwzględnia 5 zadań.

Tabela 10: Podsumowanie wyników oceny wielokryterialnej

Zadania	Liczba zadań
Zadania podlegające ocenie wielokryterialnej	126
Zadania spełniające Kryterium 1	111
Zadania spełniające Kryterium 2 – Lista zadań rekomendowanych	106
Zadania niespełniające Kryterium 2 - Lista zadań rezerwowych	5

Źródło: Opracowanie własne DS Consulting na podstawie kart zadań

3.4.1 Zadania rekomendowane

Podsumowaniem oceny jest poniższa tabela zawierająca zestawienie zadań rekomendowanych do realizacji w ramach Analizy wykonalności przedsięwzięcia „Pomorskie Szlaki Kajakowe - etap II”.

Ujęcie na liście nie wiąże się z jakimkolwiek zobowiązaniem Zamawiającego IZ FEP do przyznania wsparcia finansowego w realizacji inwestycji. IZ FEP planuje (jako jedno z omówionych w rozdziale 4.3 potencjalnych źródeł finansowania) nabór/nabory na współfinansowanie zadań inwestycyjnych wzmacniających potencjał turystyki wodnej w regionie. Warunki udziału w nim (w tym ewentualne preferencje w ocenie zadań uwzględnionych w niniejszej Analizie wykonalności w naborze, np. stopień gotowości zadań do realizacji) nie są jeszcze znane.

Tabela 11: Lista zadań rekomendowanych

Lp.	Nazwa zadania	Nr karty
1	Przenoska przy byłej cukrowni w Pruszczu Gdańskim – park falowy	K_001
2	Przystań kajakowa w Centrum Rekreacji w Juszkowie	K_002
3	Przenoska kajakowa przy elektrowni wodnej Juszkowo	K_003
4	Przenoska kajakowa przy elektrowni wodnej Kuźnice	K_004
5	Przenoska kajakowa przy elektrowni wodnej Przędziszyn	K_005
6	Przystań kajakowa startowa przy elektrowni wodnej Straszyn	K_006
7	Przystań kajakowa Gdańsk Zawodników	K_009
8	Przenoska kajakowa Gdańsk Elbląska	K_010
9	Przystań kajakowa Gdańsk Koryłka	K_011
10	Przystań kajakowa Gdańsk Olszynka Kacza	K_012-A

Lp.	Nazwa zadania	Nr karty
11	Przystań kajakowa Gdańsk Orunia Przybrzeżna	K_012-B
12	Przystań kajakowa (końcowa) szlaku nad rzeką Piaśnica w Dębkach	K_013
13	Przystań kajakowa (startowa) szlaku nad rzeką Piaśnica	K_014
14	Przystań kajakowa (startowa) nad rzeką Piaśnica	K_015
15	Przenoska, punkt wodowania kajaków w miejscowości Reda	K_018
16	Przystań kajakowa Rybakówka w Jasieniu	K_019
17	Przystań kajakowa nad jeziorem Jasień w miejscowości Jasień	K_020
18	Przystań kajakowa z polem biwakowym w pobliżu miejscowości Flisów; Pętla Kajakowa Łupawy	K_021
19	Przystań kajakowa i pole namiotowe Stary Młyn w Łupawie	K_022
20	Przystań kajakowa „Pod mostem” w Łebieniu	K_023
21	Przenoska kajakowa w Łebieniu	K_024
22	Przystań kajakowa w Strzyżynie	K_025
23	Rozbudowa przystani kajakowej w miejscowości Złe Mięso	K_026
24	Przystań kajakowa w miejscowości Wieck	K_027
25	Przystań kajakowa w Wojtalu	K_028
26	Budowa punktu etapowego Uroża (Konarzyny)	K_031
27	Budowa przystani kajakowej w Rytlu	K_032
28	Budowa przystani kajakowej w okolicy mostu w Ubogiej	K_034
29	Budowa przystani kajakowej przy miejscu wypoczynku nad Wielkim Kanałem Brdy w Zapędowie	K_035
30	Doposażenie przystani kajakowo – żeglarskiej Mylof	K_036
31	Budowa przystanku kajakowego w Konigorcie	K_037
32	Rozbudowa przystani przy rzece Łupawa – OSP Łupawa	K_038
33	Przystań kajakowa w Krzyni	K_039
34	Przenoska kajakowa w Krzyni	K_040
35	Przystań kajakowa w Leśnym Dworze	K_041
36	Rozbudowa przystani kajakowej w miejscowości Łosino	K_042
37	Rozbudowa przystani kajakowej w miejscowości Lubuń	K_043
38	Przystań kajakowa w Gardnie Wielkiej	K_044
39	Przenoska przy elektrowni wodnej Smoździno	K_045
40	Przystań kajakowa - Smoździno	K_046
41	Przystań kajakowa Gardnieńskie Łęgi	K_047
42	Przenoska kajakowa na jazie w Człuchach	K_048
43	Przystań kajakowa w Stojcinie	K_049
44	Budowa przystani kajakowej w miejscowości Bydlino	K_050
45	Rozbudowa istniejącej przystani kajakowej w Zimowiskach	K_051
46	Budowa przystani kajakowej w Dolinie Charlotty	K_052
47	Przystań kajakowa Wyspa Młyńska w Słupsku	K_053-A
48	Przystań kajakowa "Most Dziewic" w Słupsku	K_053-B
49	Budowa przystani kajakowej w Niestępowie	K_055

Lp.	Nazwa zadania	Nr karty
50	Budowa przystani kajakowej w Łąpinie	K_056
51	Budowa przystani kajakowej w Trątkownicy	K_057
52	Przenoska kajakowa przy jazie w Ostrzycach	K_059
53	Budowa przenoski kajakowej przez próg za elektrownią w Kolinie	K_061
54	Rozbudowa przystani kajakowej w Sominach	K_062
55	Rozbudowa przystani kajakowej w Skwierawach	K_063
56	Budowa przystani kajakowej Centrum w Lipuszu	K_064
57	Modernizacja i rozbudowa przystani kajakowej za szkołą w Lipuszu	K_065
58	Przystań kajakowa w Kruglińcu	K_066
59	Rozbudowa przystani kajakowej Lipowa w Lipuszu	K_067
60	Rozbudowa przystani kajakowej przy starym młynie w Kornem	K_068
61	Przenoska kajakowa przy elektrowni wodnej Drzeżewo	K_069
62	Przenoska i przystań kajakowa w Żelkowie	K_072
63	Przenoska przez II jaz poniżej Żelkowa	K_073-A
64	Przenoska kajakowa przez III jaz poniżej Żelkowa	K_073-B
65	Przystań kajakowa w miejscowości Zawada	K_074
66	Przystań kajakowa w Miedźnie	K_078
67	Przenoska przy cementowni w Wejherowie na rzece Redzie	K_081
68	Budowa przystani kajakowej Słowińska w Łebie	K_082
69	Przystań i pole biwakowe nad jez. Schodno	K_084
70	Rozbudowa przystani kajakowej - Kajlandia cz. północna w Sulęczynie	K_086
71	Budowa przystani kajakowej w Parchowie	K_087
72	Budowa przystani kajakowej w Młynkach - Bylinie	K_088
73	Przystań w Śluzie	K_089
74	Przystań kajakowa w Czernicy	K_090
75	Przystań kajakowa w pobliżu miejscowości Konarzyny	K_091
76	Przystań kajakowa startowa we wsi Binduga	K_093
77	Budowa rynny spławnej w Chocińskim Młynie	K_094
78	Przystań kajakowa w Krzesznej	K_095
79	Przenoska kajakowa i pole biwakowe we Wdeckim Młynie	K_096
80	Przystań i pole biwakowe w Młynkach	K_097
81	Przystań kajakowa i pole biwakowe w Błędnie	K_098
82	Przystań i pole biwakowe w Żurawkach	K_099
83	Punkt startowy w Czarnym Młynie	K_100
84	Przenoska kajakowa - progi piętrzące przed jeziorem Orle na rzece Redzie	K_101
85	Przystań kajakowa Kniewo	K_102
86	Przystań kajakowa w Gołębziej Górze II	K_103
87	Przystań kajakowa w Gołębziej Górze I	K_104
88	Przystań kajakowa nad Jeziorem Głębokim	K_106
89	Budowa przystani kajakowej w Bytowie	K_107

Lp.	Nazwa zadania	Nr karty
90	Przystań kajakowa przy drodze Gostkowo - Niedarzyno na rzece Bytowa	K_108
91	Przenoska w Borsku przy jazie	K_109
92	Przenoska kajakowa na połączeniu rzeki i Kanału Wdy poniżej Borska	K_110
93	Przystań kajakowa w Borsku	K_111
94	Przystań kajakowa w Wieprznicy	K_112
95	Przystań kajakowa w Sycowej Hucie	K_113
96	Budowa przystani kajakowej na lewym brzegu rz. Nogat w Malborku	K_115
97	Budowa przystani kajakowej w Obrowie	K_116
98	Budowa przystani kajakowej Różki	K_118
99	Budowa przystani kajakowej w Klonówce	K_119
100	Przystań kajakowa w Młyńsku etap I	K_120
101	Przystań kajakowa w Zimnych Zdrojach	K_121
102	Przystań kajakowa w Żukowie (k. Lutomia)	K_122
103	Przystań kajakowa Funka	K_123
104	Budowa przystani kajakowo – żeglarskiej przy Opływie Motławy w Gdańsku	K_124
105	Przenoska i przystań kajakowa w miejscowości Ruda	K_125
106	Przenoska kajakowa w Zamku Kiszewskim	K_126

Źródło: Opracowanie własne DS Consulting na podstawie kart zadań

3.4.2 Zadania rezerwowe

Poniższa tabela zawiera zestawienie zadań rezerwowych w ramach Analizy wykonalności przedsięwzięcia „Pomorskie Szlaki Kajakowe etap II”.

Umieszczenie zadania na poniższej liście nie kwestionuje zasadności lub wykonalności jego realizacji, jednak zidentyfikowane cechy wskazują na jego niższy priorytet w stosunku do zadań umieszczonych na liście zadań rekomendowanych.

Tabela 12: Lista zadań rezerwowych

Lp.	Nazwa zadania	Nr karty
1	Budowa przystani kajakowej na Kanale Wdy w Wojtalu	K_030
2	Rozbudowa istniejącej przystani kajakowej nad jeziorem Obłęskim	K_054
3	Przystań kajakowa na rzece Świętej w Nowym Stawie	K_077
4	Przystań kajakowa wraz z przenoską przy Akwedukcie Kanał Wdy – Studzieniczna Struga	K_080
5	Startowa przystań kajakowa Stilo	K_083

Źródło: Opracowanie własne DS Consulting na podstawie kart zadań

4 Wykonalność finansowo-ekonomiczna

4.1 Planowane nakłady inwestycyjne

Z uwagi na fakt, iż na dzień 9.12.2023 roku brak jest w zapisach SZOP dedykowanego działania dla projektów z zakresu rozwoju regionalnych projektów turystycznych, to rekomenduje się uzupełnienie niniejszych dokumentów o działanie współfinansowania projektów dotyczących infrastruktury turystycznej na terenie województwa pomorskiego. W celu określenia założeń do wykonalności finansowo-ekonomicznej oparto się więc na zapisach dotyczących działania 8.4 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego 2014-2020, które to dotyczyło wsparcia projektów składających się m.in. na przedsięwzięcie strategiczne pt. „Pomorskie Szlaki Kajakowe”. W ramach niniejszego działania możliwe było uzyskanie dofinansowania w wysokości do 85% kosztów kwalifikowalnych na typy projektów wymienione w pkt. 5 opisu Działania 8.4 zamieszczonego w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych (SZOOP) RPO WP, tj.:

- budowę, przebudowę i rozbudowę obiektów publicznej infrastruktury turystycznej o znaczeniu regionalnym lub ponadregionalnym (m.in. porty, przystanie i pomosty służące turystyce wodnej, przenoski),
- budowę, przebudowę i rozbudowę liniowej publicznej infrastruktury turystycznej o znaczeniu regionalnym lub ponadregionalnym służącej rozwojowi całorocznych, specyficznych form turystyki w oparciu o jednolite standardy identyfikujące dziedzictwo regionu (m.in.: trasy rowerowe, szlaki wodne, konne, piesze wraz z oznakowaniem).

W dokumencie pt. „Regionalny Program Strategiczny w zakresie gospodarki, rynku pracy, oferty turystycznej i czasu wolnego Załącznik nr 1 do uchwały nr 61/421/23 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 17 stycznia 2023 r.” wskazano, iż przedsięwzięcie pt. „Pomorskie Szlaki Kajakowe etap II” opierać się będzie na takich działaniach jak:

- Budowa, rozbudowa, przebudowa lub remont pomostów, portów i przystani żeglarskich i kajakowych, przenosek, miejsc wodowania i wyjmowania kajaków.
- Budowa, rozbudowa, przebudowa lub remont obiektów małej architektury i zaplecza technicznego, w tym magazynów dla sprzętu pływającego.
- Poprawa dostępności do obiektów infrastruktury turystyki wodnej (przebudowa niskich mostów, kładek, linii energetycznych, udroźnienie, pogłębienie, oczyszczanie szlaków itp.) i połączeń pomiędzy akwenami.
- Oznakowanie szlaków wodnych.
- Poprawa bezpieczeństwa i czystości śródlądowych szlaków wodnych.
- Instalacja punktów odbioru nieczystości z jednostek pływających (stacjonarne, mobilne).

- Działania informacyjno-promocyjne.
- Opracowanie pełnej dokumentacji projektowo-techniczno-środowiskowej.
- Zakup wyposażenia i sprzętu dla edukacji żeglarskiej.
- Utworzenie systemu zarządzania marinami, poboru opłat i monitorowania.
- Współpraca z kluczowymi interesariuszami na rzecz poprawy warunków nawigacyjnych i żeglugowych na szlakach wodnych.
- Współpraca z organizacjami i podmiotami gospodarczymi zainteresowanymi rozwojem.

W związku z powyższym rekomendowane jest ujęcie w kosztach kwalifikowalnych wskazanych dla działania, dotyczącego współfinansowania projektów dotyczących infrastruktury turystycznej na terenie województwa pomorskiego, pozycji dotyczących nakładów na infrastrukturę techniczną, postojową i dojazdową do projektowanych przenosek i przystani kajakowych lub likwidujące bariery na szlakach wskazanych w Kartach Zadań, tj. m.in.:

- budowa, modernizacja, rozbudowa i remont lub rozbiórka pomostów pływających lub stałych (drewnianych, stalowych),
- budowa naturalnego slipu żwirowego lub piaskowego lub przebudowa istniejącego,
- budowa, modernizacja, remont lub rozbiórka slipu (betonowego, drewnianego kompozytowego),
- umocnienie brzegu faszyną, palisadą drewnianą, ściankami betonowymi lub gabionami,
- budowa lub modernizacja schodów terenowych wraz z pochylnią do wodowania kajaków,
- budowa, modernizacja lub rozbiórka schodów (terenowych, drewnianych betonowych, kompozytowych),
- montaż, modernizacja lub demontaż rynny do wodowania kajaków (drewnianej lub kompozytowej),
- miejscowe pogłębienie i podczyszczenie akwenu (z wodorostów i szuwarów, kamieni, gruzu, itp.),
- przebudowa lub remont wraz z uszczelnieniem i umocnieniem fragmentu wałów przeciwpowodziowych,
- budowa i montaż rynny spławnej na rzece (np. nad progiem wodnym),
- miejscowa niwelacja terenu (np. pod slip, pole namiotowe lub inne elementy zagospodarowania),
- budowa, modernizacja lub rozbiórka urządzeń melioracyjnych i wodnych (np.: przepustów, progów wodnych jazów itp.),
- wymiana opierzenia lub nawierzchni na pomostach,
- budowa budynku magazynowego, budynku socjalnego z węzłem sanitarnym, lub budynku z sanitariatami wraz z instalacjami wewnętrznymi, w tym do ogrzewania obiektów i wody oraz wyposażeniem,

- montaż kontenerów stanowiących zaplecze socjalne i sanitarne, kontenerów sanitarnych samoobsługowych wraz z płytą fundamentową i podłączeniem do mediów,
- remont i budowa dróg wewnętrznych i dojazdowych,
- budowa ciągów komunikacyjnych na trasie przenosek oraz na przystaniach i polach biwakowych
- wykonanie nawierzchni utwardzonych, chodników, parkingów i placów do wyładunku i załadunku kajaków (np.: o nawierzchni żwirowej, z kostki betonowej, płyt yomb lub z utwardzeniem na geokracie),
- wycinki i nasadzenia zieleni oraz zakładanie trawników,
- budowa, modernizacja, rozbudowa lub demontaż elementów małej architektury (takich jak: wiaty, ławostoty i ławki, miejsca na ognisko, przebieralnie, osłony na toalety przenośne, kosze na śmieci, stojaki na rowery z modułami rowerowymi) i ogrodzeń itp.,
- budowa, modernizacja, rozbudowa lub demontaż elementów infrastruktury kajakowej (takiej jak: suszarki i stojaki na kajaki, itp.),
- montaż przegród do spiętrzania wody,
- rozbiórki elementów zagospodarowania terenu kolidujących z projektowaną infrastrukturą,
- rozbiórki elementów sieci podziemnych kolidujących z projektowaną infrastrukturą,
- budowa lub rozbudowa sieci elektroenergetycznej i przyłączy zasilających, sieci wodociągowej i przyłączy zasilających, sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami,
- budowa lub rozbudowa sieci oświetleniowej wraz z oprawami oświetleniowymi,
- budowa ujęć wody wraz z przyłączami i bezodpływowych zbiorników na ścieki wraz z przyłączami,
- montaż opraw oświetlenia solarne z czujnikiem ruchu,
- budowa instalacji monitoringu wraz z kanalizacją kablową,
- montaż stanowisk do ładowania urządzeń mobilnych, zasilanych solarnie lub elektrycznie,
- montaż, wymiana lub demontaż tablic z regulaminem przystani, informacyjnych, drogowych, oznakowania wodnego (informacja o przystani, kilometraż),
- montaż lub wymiana grafiki tablicy informacyjno – promocyjnej.

Dodatkowo rekomendowane jest ujęcie w kosztach kwalifikowalnych pozycji dotyczących opracowania dokumentacji projektowej wraz z uzgodnieniami oraz nadzoru inwestorskiego, działań informacyjno – promocyjnych, oznakowania szlaków kajakowych, zakup łódek do celów szkoleniowych wraz z osprzętem.

Szacunkowe nakłady na planowany zakres prac inwestycyjnych

Największą grupę nakładów inwestycyjnych stanowią koszty zagospodarowania lokalizacji określone w Kartach Zadań. Są to nakłady inwestycyjne określone przez zespół projektowy na podstawie ich doświadczeń oraz aktualnych uwarunkowań rynkowych, jak również na podstawie szacunków przedstawionych przez inwestorów. Poniższe tabele „Szacunkowe nakłady na planowany zakres prac inwestycyjnych w zadaniach rekomendowanych” i „Szacunkowe nakłady na planowany zakres prac inwestycyjnych w zadaniach rezerwowych” przedstawiają wysokość nakładów inwestycyjnych netto i brutto w poszczególnych lokalizacjach.

Nakłady na dokumentację projektową i uzgodnienia

W ramach prac przygotowawczych inwestorzy będą musieli ponieść również nakłady na dokumentację projektową i uzgodnienia. Na podstawie doświadczeń zespołu projektowego szacuje się, iż niniejsze koszty będą stanowić 5% wartości brutto nakładów planowanych do poniesienia na zagospodarowanie poszczególnych lokalizacji przedstawionych w Kartach Zadań.

Nadzór inwestorski

W ramach realizacji robót budowlanych inwestorzy będą musieli ponieść również nakłady na nadzór inwestorski. Na podstawie doświadczeń zespołu projektowego oraz informacji zawartych w opracowaniu Secocenbud - Wartość kosztorysowa inwestycji (pozycja WKI 7.710.11. Nadzór inwestorski – bez kontroli rozliczeń budowy, wartość minimalna 1,5%, wartość maksymalna 2,5%) szacuje się, iż niniejsze koszty będą stanowić 2% wartości brutto nakładów planowanych do poniesienia na zagospodarowanie poszczególnych lokalizacji przedstawionych w Kartach Zadań.

Podatek VAT

Z uwagi na zapisy zawarte w rozdziale 2.5 Kwalifikowalność podatku VAT w niniejszej Analizie wykonalności finansowo-ekonomicznej założono, iż w przypadku przedsięwzięcia pt. „Pomorskie Szlaki Kajakowe etap II” podatek VAT będzie stanowił koszt niekwalifikowalny.

Koszty niekwalifikowalne

W wytycznych dla poszczególnych działań, dla których ogłoszono konkursy w ramach Programu Fundusze dla Pomorza 2021-2027, można znaleźć zapisy, iż „inwestycje nie mogą przyczyniać się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego. Budowa nowych dróg lub parkingów (jako nieodłącznych elementów większego projektu) będzie możliwa tylko, jeśli nie będą one dominującymi częściami tego projektu, a ich koszt nie przekroczy 15% kosztów kwalifikowalnych”. Dla niniejszego przedsięwzięcia rekomendujemy jednak zastosowanie wyjątku od powyższych zapisów z uwagi na fakt, iż planowane rozwiązania komunikacyjne w ramach realizowanych zadań nie będą pełniły funkcji stricte transportowej, a ich celem będzie dopełnienie funkcjonalności poszczególnych obiektów. Dodatkowo, w ramach części

planowanych zadań, przewidziano realizację miejsc postojowych dla osób korzystających z przystani i dla operatorów firm kajakowych.

Stosownie do treści Wytycznych dotyczących kwalifikowalności, kwalifikowalne co do zasady są koszty poniesione po dniu 1 stycznia 2021 r. Należy jednak uwzględnić, iż w przypadku zadań w których zidentyfikowana zostanie pomoc publiczna wymagane jest spełnienie tzw. efektu zachęty. Stosownie do zasad dotyczących efektu zachęty, za kwalifikowalne uznaje się wydatki poniesione jedynie po dniu złożenia wniosku o udzielenie pomocy publicznej, co w analizowanych przypadkach będzie dniem złożenia wniosku o dofinansowanie przedsięwzięcia.

Na podstawie powyższych założeń określono budżet przedsięwzięcia z uwzględnieniem poziomu dofinansowania oraz ze środkami niezbędnymi do poniesienia w ramach wkładu własnego.

Tabela 13: Szacunkowe nakłady na planowany zakres prac inwestycyjnych w zadaniach rekomendowanych

Numer karty	Nazwa zadania	Szacunkowe nakłady na zakres inwestycyjny	Szacunkowe nakłady na dokumentację	Szacunkowe nakłady na nadzór inwestorski	Szacunkowe koszty całkowite brutto	VAT	Szacunkowe koszty całkowite netto	Dofinansowanie 85% kosztów kwalifik.	Wkład własny
K_001	Przenoska przy byłej cukrowni w Pruszczu Gdańskim – park falowy	3 494 000,00	174 700,00	69 880,00	3 738 580,00	699 084,00	3 039 496,00	2 583 571,60	1 155 008,40
K_002	Przystań kajakowa w Centrum Rekreacji w Juszkowie	408 000,00	20 400,00	8 160,00	436 560,00	81 633,00	354 927,00	301 687,95	134 872,05
K_003	Przenoska kajakowa przy elektrowni wodnej Juszkowo	250 000,00	12 500,00	5 000,00	267 500,00	50 020,00	217 480,00	184 858,00	82 642,00
K_004	Przenoska kajakowa przy elektrowni wodnej Kuźnice	243 000,00	12 150,00	4 860,00	260 010,00	48 620,00	211 390,00	179 681,50	80 328,50
K_005	Przenoska kajakowa przy elektrowni wodnej Prędziszyn	172 000,00	8 600,00	3 440,00	184 040,00	34 414,00	149 626,00	127 182,10	56 857,90
K_006	Przenoska kajakowa startowa przy elektrowni wodnej Straszyn	165 000,00	8 250,00	3 300,00	176 550,00	33 013,00	143 537,00	122 006,45	54 543,55
K_009	Przystań kajakowa Gdańsk Zawodników	133 000,00	6 650,00	2 660,00	142 310,00	26 611,00	115 699,00	98 344,15	43 965,85
K_010	Przenoska kajakowa Gdańsk Elbląska	141 000,00	7 050,00	2 820,00	150 870,00	28 211,00	122 659,00	104 260,15	46 609,85
K_011	Przystań kajakowa Gdańsk Koryłka	521 000,00	26 050,00	10 420,00	557 470,00	104 242,00	453 228,00	385 243,80	172 226,20
K_012-A	Przystań kajakowa Gdańsk Olszynka Kacza	666 000,00	33 300,00	13 320,00	712 620,00	133 254,00	579 366,00	492 461,10	220 158,90
K_012-B	Przystań kajakowa Gdańsk Orunia Przybrzeżna	108 000,00	5 400,00	2 160,00	115 560,00	21 609,00	93 951,00	79 858,35	35 701,65
K_013	Przystań kajakowa (końcowa) szlaku nad rzeką Piaśnica w Dębkach	644 000,00	32 200,00	12 880,00	689 080,00	128 852,00	560 228,00	476 193,80	212 886,20
K_014	Przystań kajakowa (startowa) szlaku nad rzeką Piaśnica	2 757 000,00	137 850,00	55 140,00	2 949 990,00	551 624,00	2 398 366,00	2 038 611,10	911 378,90
K_015	Przystań kajakowa (startowa) nad rzeką Piaśnica	179 000,00	8 950,00	3 580,00	191 530,00	35 815,00	155 715,00	132 357,75	59 172,25
K_018	Przenoska, punkt wodowania kajaków w miejscowości Reda	331 000,00	16 550,00	6 620,00	354 170,00	66 227,00	287 943,00	244 751,55	109 418,45
K_019	Przystań kajakowa Rybakówka w Jasieniu	472 000,00	23 600,00	9 440,00	505 040,00	94 438,00	410 602,00	349 011,70	156 028,30
K_020	Przystań kajakowa nad jeziorem Jasień w miejscowości Jasień	1 740 000,00	87 000,00	34 800,00	1 861 800,00	348 141,00	1 513 659,00	1 286 610,15	575 189,85

Numer karty	Nazwa zadania	Szacunkowe nakłady na zakres inwestycyjny	Szacunkowe nakłady na dokumentację	Szacunkowe nakłady na nadzór inwestorski	Szacunkowe koszty całkowite brutto	VAT	Szacunkowe koszty całkowite netto	Dofinansowanie 85% kosztów kwalifik.	Wkład własny
K_021	Przystań kajakowa z polem biwakowym w pobliżu miejscowości Flisów; Pętla Kajakowa Łupawy	3 952 000,00	197 600,00	79 040,00	4 228 640,00	790 721,00	3 437 919,00	2 922 231,15	1 306 408,85
K_022	Przystań kajakowa i pole namiotowe Stary Młyn w Łupawie	2 108 000,00	105 400,00	42 160,00	2 255 560,00	421 771,00	1 833 789,00	1 558 720,65	696 839,35
K_023	Przystań kajakowa "Pod mostem" w Łebieniu	121 000,00	6 050,00	2 420,00	129 470,00	24 210,00	105 260,00	89 471,00	39 999,00
K_024	Przenoska kajakowa w Łebieniu	147 000,00	7 350,00	2 940,00	157 290,00	29 412,00	127 878,00	108 696,30	48 593,70
K_025	Przystań kajakowa w Strzyżynie	715 000,00	35 750,00	14 300,00	765 050,00	143 058,00	621 992,00	528 693,20	236 356,80
K_026	Rozbudowa przystani kajakowej w miejscowości Złe Mięso	777 000,00	38 850,00	15 540,00	831 390,00	155 463,00	675 927,00	574 537,95	256 852,05
K_027	Przystań kajakowa w miejscowości Wieck	346 000,00	17 300,00	6 920,00	370 220,00	69 228,00	300 992,00	255 843,20	114 376,80
K_028	Przystań kajakowa w Wojtalu	540 000,00	27 000,00	10 800,00	577 800,00	108 044,00	469 756,00	399 292,60	178 507,40
K_031	Budowa punktu etapowego Uroża (Konarzyny)	146 000,00	7 300,00	2 920,00	156 220,00	29 212,00	127 008,00	107 956,80	48 263,20
K_032	Budowa przystani kajakowej w Rytlu	937 000,00	46 850,00	18 740,00	1 002 590,00	187 476,00	815 114,00	692 846,90	309 743,10
K_034	Budowa przystani kajakowej w okolicy mostu w Ubogiej	149 000,00	7 450,00	2 980,00	159 430,00	29 812,00	129 618,00	110 175,30	49 254,70
K_035	Budowa przystani kajakowej przy miejscu wypoczynku nad Wielkim Kanałem Brdy w Zapędowie	177 000,00	8 850,00	3 540,00	189 390,00	35 414,00	153 976,00	130 879,60	58 510,40
K_036	Doposażenie przystani kajakowo - żeglarskiej Mylof	484 000,00	24 200,00	9 680,00	517 880,00	96 839,00	421 041,00	357 884,85	159 995,15
K_037	Budowa przystanku kajakowego w Konigorcie	82 000,00	4 100,00	1 640,00	87 740,00	16 407,00	71 333,00	60 633,05	27 106,95
K_038	Rozbudowa przystani przy rzece Łupawa - OSP Łupawa	222 000,00	11 100,00	4 440,00	237 540,00	44 418,00	193 122,00	164 153,70	73 386,30
K_039	Przystań kajakowa w Krzynie	253 000,00	12 650,00	5 060,00	270 710,00	50 621,00	220 089,00	187 075,65	83 634,35
K_040	Przenoska kajakowa w Krzynie	63 000,00	3 150,00	1 260,00	67 410,00	12 605,00	54 805,00	46 584,25	20 825,75
K_041	Przystań kajakowa w Leśnym Dworze	160 000,00	8 000,00	3 200,00	171 200,00	32 013,00	139 187,00	118 308,95	52 891,05
K_042	Rozbudowa przystani kajakowej w miejscowości Łosino	214 000,00	10 700,00	4 280,00	228 980,00	42 817,00	186 163,00	158 238,55	70 741,45

Numer karty	Nazwa zadania	Szacunkowe nakłady na zakres inwestycyjny	Szacunkowe nakłady na dokumentację	Szacunkowe nakłady na nadzór inwestorski	Szacunkowe koszty całkowite brutto	VAT	Szacunkowe koszty całkowite netto	Dofinansowanie 85% kosztów kwalifik.	Wkład własny
K_043	Rozbudowa przystani kajakowej w miejscowości Lubuń	243 000,00	12 150,00	4 860,00	260 010,00	48 620,00	211 390,00	179 681,50	80 328,50
K_044	Przystań kajakowa w Gardnie Wielkiej	1 318 000,00	65 900,00	26 360,00	1 410 260,00	263 707,00	1 146 553,00	974 570,05	435 689,95
K_045	Przenoska przy elektrowni wodnej Smółdzino	179 000,00	8 950,00	3 580,00	191 530,00	35 815,00	155 715,00	132 357,75	59 172,25
K_046	Przystań kajakowa - Smółdzino	1 538 000,00	76 900,00	30 760,00	1 645 660,00	307 725,00	1 337 935,00	1 137 244,75	508 415,25
K_047	Przystań kajakowa Gardnieńskie Łęgi	105 000,00	5 250,00	2 100,00	112 350,00	21 009,00	91 341,00	77 639,85	34 710,15
K_048	Przenoska kajakowa na jazie w Człuchach	131 000,00	6 550,00	2 620,00	140 170,00	26 211,00	113 959,00	96 865,15	43 304,85
K_049	Przystań kajakowa w Stojcinie	61 000,00	3 050,00	1 220,00	65 270,00	12 205,00	53 065,00	45 105,25	20 164,75
K_050	Budowa przystani kajakowej w miejscowości Bydłino	269 000,00	13 450,00	5 380,00	287 830,00	53 822,00	234 008,00	198 906,80	88 923,20
K_051	Rozbudowa istniejącej przystani kajakowej w Zimowiskach	836 000,00	41 800,00	16 720,00	894 520,00	167 268,00	727 252,00	618 164,20	276 355,80
K_052	Budowa przystani kajakowej w Dolinie Charlotty	2 521 000,00	126 050,00	50 420,00	2 697 470,00	504 405,00	2 193 065,00	1 864 105,25	833 364,75
K_053-A	Przystań kajakowa Wyspa Młyńska w Słupsku	2 592 000,00	129 600,00	51 840,00	2 773 440,00	518 611,00	2 254 829,00	1 916 604,65	856 835,35
K_053-B	Przystań kajakowa "Most Dziewic" w Słupsku	534 000,00	26 700,00	10 680,00	571 380,00	106 843,00	464 537,00	394 856,45	176 523,55
K_055	Budowa przystani kajakowej w Niestępowie	600 000,00	30 000,00	12 000,00	642 000,00	120 049,00	521 951,00	443 658,35	198 341,65
K_056	Budowa przystani kajakowej w Łapinie	234 000,00	11 700,00	4 680,00	250 380,00	46 819,00	203 561,00	173 026,85	77 353,15
K_057	Budowa przystani kajakowej w Trątkownicy	270 000,00	13 500,00	5 400,00	288 900,00	54 022,00	234 878,00	199 646,30	89 253,70
K_059	Przenoska kajakowa przy jazie w Ostrzycach	193 000,00	9 650,00	3 860,00	206 510,00	38 616,00	167 894,00	142 709,90	63 800,10
K_061	Budowa przenoski kajakowej przez próg za elektrownią w Kolinczu	517 000,00	25 850,00	10 340,00	553 190,00	103 442,00	449 748,00	382 285,80	170 904,20
K_062	Rozbudowa przystani kajakowej w Sominach	1 676 000,00	83 800,00	33 520,00	1 793 320,00	335 336,00	1 457 984,00	1 239 286,40	554 033,60
K_063	Rozbudowa przystani kajakowej w Skwierawach	2 727 000,00	136 350,00	54 540,00	2 917 890,00	545 622,00	2 372 268,00	2 016 427,80	901 462,20

Numer karty	Nazwa zadania	Szacunkowe nakłady na zakres inwestycyjny	Szacunkowe nakłady na dokumentację	Szacunkowe nakłady na nadzór inwestorski	Szacunkowe koszty całkowite brutto	VAT	Szacunkowe koszty całkowite netto	Dofinansowanie 85% kosztów kwalifik.	Wkład własny
K_064	Budowa przystani kajakowej Centrum w Lipuszu	428 000,00	21 400,00	8 560,00	457 960,00	85 635,00	372 325,00	316 476,25	141 483,75
K_065	Modernizacja i rozbudowa przystani kajakowej za szkołą w Lipuszu	564 000,00	28 200,00	11 280,00	603 480,00	112 846,00	490 634,00	417 038,90	186 441,10
K_066	Przystań kajakowa w Kruglińcu	162 000,00	8 100,00	3 240,00	173 340,00	32 413,00	140 927,00	119 787,95	53 552,05
K_067	Rozbudowa przystani kajakowej Lipowa w Lipuszu	87 000,00	4 350,00	1 740,00	93 090,00	17 407,00	75 683,00	64 330,55	28 759,45
K_068	Rozbudowa przystani kajakowej przy starym młynie w Kornem	2 477 000,00	123 850,00	49 540,00	2 650 390,00	495 601,00	2 154 789,00	1 831 570,65	818 819,35
K_069	Przenoska kajakowa przy elektrowni wodnej Drzezewo	187 000,00	9 350,00	3 740,00	200 090,00	37 415,00	162 675,00	138 273,75	61 816,25
K_072	Przenoska i przystań kajakowa w Żelkowie	704 000,00	35 200,00	14 080,00	753 280,00	140 857,00	612 423,00	520 559,55	232 720,45
K_073-A	Przenoska przez II jaz poniżej Żelkowa	54 000,00	2 700,00	1 080,00	57 780,00	10 804,00	46 976,00	39 929,60	17 850,40
K_073-B	Przenoska kajakowa przez III jaz poniżej Żelkowa	57 000,00	2 850,00	1 140,00	60 990,00	11 405,00	49 585,00	42 147,25	18 842,75
K_074	Przystań kajakowa w miejscowości Zawada	215 000,00	10 750,00	4 300,00	230 050,00	43 017,00	187 033,00	158 978,05	71 071,95
K_078	Przystań kajakowa w Miedznie	2 482 000,00	124 100,00	49 640,00	2 655 740,00	496 602,00	2 159 138,00	1 835 267,30	820 472,70
K_081	Przenoska przy cementowni w Wejherowie na rzece Redzie	119 000,00	5 950,00	2 380,00	127 330,00	23 810,00	103 520,00	87 992,00	39 338,00
K_082	Budowa przystani kajakowej Słowińska w Łebie	1 354 000,00	67 700,00	27 080,00	1 448 780,00	270 910,00	1 177 870,00	1 001 189,50	447 590,50
K_084	Przystań i pole biwakowe nad jez. Schodno	352 000,00	17 600,00	7 040,00	376 640,00	70 429,00	306 211,00	260 279,35	116 360,65
K_086	Rozbudowa przystani kajakowej - Kajlandia cz. północna w Sulęcynie	2 263 000,00	113 150,00	45 260,00	2 421 410,00	452 784,00	1 968 626,00	1 673 332,10	748 077,90
K_087	Budowa przystani kajakowej w Parchowie	417 000,00	20 850,00	8 340,00	446 190,00	83 434,00	362 756,00	308 342,60	137 847,40
K_088	Budowa przystani kajakowej w Młynkach - Bylinie	332 000,00	16 600,00	6 640,00	355 240,00	66 427,00	288 813,00	245 491,05	109 748,95
K_089	Przystań w Śluzie	5 600,00	280,00	112,00	5 992,00	1 120,00	4 872,00	4 141,20	1 850,80
K_090	Przystań kajakowa w Czernicy	1 569 000,00	78 450,00	31 380,00	1 678 830,00	313 928,00	1 364 902,00	1 160 166,70	518 663,30

Numer karty	Nazwa zadania	Szacunkowe nakłady na zakres inwestycyjny	Szacunkowe nakłady na dokumentację	Szacunkowe nakłady na nadzór inwestorski	Szacunkowe koszty całkowite brutto	VAT	Szacunkowe koszty całkowite netto	Dofinansowanie 85% kosztów kwalifik.	Wkład własny
K_091	Przystań kajakowa w pobliżu miejscowości Konarzyny	422 000,00	21 100,00	8 440,00	451 540,00	84 434,00	367 106,00	312 040,10	139 499,90
K_093	Przystań kajakowa startowa we wsi Binduga	211 000,00	10 550,00	4 220,00	225 770,00	42 217,00	183 553,00	156 020,05	69 749,95
K_094	Budowa rynny spławnej w Chocińskim Młynie	565 000,00	28 250,00	11 300,00	604 550,00	113 046,00	491 504,00	417 778,40	186 771,60
K_095	Przystań kajakowa w Krzesznej	82 000,00	4 100,00	1 640,00	87 740,00	16 407,00	71 333,00	60 633,05	27 106,95
K_096	Przenoska kajakowa i pole biwakowe we Wdeckim Młynie	415 000,00	20 750,00	8 300,00	444 050,00	83 034,00	361 016,00	306 863,60	137 186,40
K_097	Przystań i pole biwakowe w Młynkach	477 000,00	23 850,00	9 540,00	510 390,00	95 439,00	414 951,00	352 708,35	157 681,65
K_098	Przystań kajakowa i pole biwakowe w Błędnie	360 000,00	18 000,00	7 200,00	385 200,00	72 029,00	313 171,00	266 195,35	119 004,65
K_099	Przystań kajakowa i pole biwakowe w Żurawkach	264 000,00	13 200,00	5 280,00	282 480,00	52 821,00	229 659,00	195 210,15	87 269,85
K_100	Punkt startowy w Czarnym Młynie	54 000,00	2 700,00	1 080,00	57 780,00	10 804,00	46 976,00	39 929,60	17 850,40
K_101	Przenoska kajakowa – progi piętrzące przed jeziorem Orle na rzece Redzie	656 000,00	32 800,00	13 120,00	701 920,00	131 253,00	570 667,00	485 066,95	216 853,05
K_102	Przystań kajakowa Kniewo	541 000,00	27 050,00	10 820,00	578 870,00	108 244,00	470 626,00	400 032,10	178 837,90
K_103	Przystań kajakowa w Gołębiej Górze II	405 000,00	20 250,00	8 100,00	433 350,00	81 033,00	352 317,00	299 469,45	133 880,55
K_104	Przystań kajakowa w Gołębiej Górze I	325 000,00	16 250,00	6 500,00	347 750,00	65 026,00	282 724,00	240 315,40	107 434,60
K_106	Przystań kajakowa nad jeziorem Głębokim	166 000,00	8 300,00	3 320,00	177 620,00	33 213,00	144 407,00	122 745,95	54 874,05
K_107	Budowa przystani kajakowej w Bytowie	1 368 000,00	68 400,00	27 360,00	1 463 760,00	273 711,00	1 190 049,00	1 011 541,65	452 218,35
K_108	Przystań kajakowa przy drodze Gostkowo - Niedarzyno na rzece Bytowa	268 000,00	13 400,00	5 360,00	286 760,00	53 622,00	233 138,00	198 167,30	88 592,70
K_109	Przenoska w Borsku przy jazie	44 000,00	2 200,00	880,00	47 080,00	8 804,00	38 276,00	32 534,60	14 545,40
K_110	Przenoska kajakowa na połączeniu rzeki i Kanału Wdy poniżej Borska	331 000,00	16 550,00	6 620,00	354 170,00	66 227,00	287 943,00	244 751,55	109 418,45
K_111	Przystań kajakowa w Borsku	438 000,00	21 900,00	8 760,00	468 660,00	87 636,00	381 024,00	323 870,40	144 789,60
K_112	Przystań kajakowa w Wieprznicy	53 000,00	2 650,00	1 060,00	56 710,00	10 604,00	46 106,00	39 190,10	17 519,90
K_113	Przystań kajakowa w Sycowej Hucie	30 000,00	1 500,00	600,00	32 100,00	6 002,00	26 098,00	22 183,30	9 916,70

Numer karty	Nazwa zadania	Szacunkowe nakłady na zakres inwestycyjny	Szacunkowe nakłady na dokumentację	Szacunkowe nakłady na nadzór inwestorski	Szacunkowe koszty całkowite brutto	VAT	Szacunkowe koszty całkowite netto	Dofinansowanie 85% kosztów kwalifik.	Wkład własny
K_115	Budowa przystani kajakowej na lewym brzegu rz. Nogat w Malborku	491 000,00	24 550,00	9 820,00	525 370,00	98 240,00	427 130,00	363 060,50	162 309,50
K_116	Budowa przystani kajakowej w Obrowie	3 267 000,00	163 350,00	65 340,00	3 495 690,00	653 666,00	2 842 024,00	2 415 720,40	1 079 969,60
K_118	Budowa przystani kajakowej Różki	221 000,00	11 050,00	4 420,00	236 470,00	44 218,00	192 252,00	163 414,20	73 055,80
K_119	Budowa przystani kajakowej w Klonówce	3 610 000,00	180 500,00	72 200,00	3 862 700,00	722 293,00	3 140 407,00	2 669 345,95	1 193 354,05
K_120	Przystań kajakowa w Młyńsku etap I	2 881 000,00	144 050,00	57 620,00	3 082 670,00	576 434,00	2 506 236,00	2 130 300,60	952 369,40
K_121	Przystań kajakowa w Zimnych Zdrojach	70 000,00	3 500,00	1 400,00	74 900,00	14 006,00	60 894,00	51 759,90	23 140,10
K_122	Przystań kajakowa w Żukowie (k. Lutomia)	3 187 000,00	159 350,00	63 740,00	3 410 090,00	637 659,00	2 772 431,00	2 356 566,35	1 053 523,65
K_123	Przystań kajakowa Funka	2 320 000,00	116 000,00	46 400,00	2 482 400,00	464 189,00	2 018 211,00	1 715 479,35	766 920,65
K_124	Budowa przystani kajakowo - żeglarskiej przy Optywie Motławy w Gdańsku	7 907 000,00	395 350,00	158 140,00	8 460 490,00	1 582 043,00	6 878 447,00	5 846 679,95	2 613 810,05
K_125	Przenoska i przystań kajakowa w miejscowości Ruda	296 000,00	14 800,00	5 920,00	316 720,00	59 224,00	257 496,00	218 871,60	97 848,40
K_126	Przenoska kajakowa w Zamku Kiszewskim	2 930 000,00	146 500,00	58 600,00	3 135 100,00	586 238,00	2 548 862,00	2 166 532,70	968 567,30
	Razem	89 044 600,00	4 452 230,00	1 780 892,00	95 277 722,00	17 816 156,00	77 461 566,00	65 842 331,10	29 435 390,90

Źródło: opracowanie własne

Tabela 14: Szacunkowe nakłady na planowany zakres prac inwestycyjnych w zadaniach rezerwowych

Numer karty	Nazwa zadania	Szacunkowe nakłady na zakres inwestycyjny	Szacunkowe nakłady na dokumentację	Szacunkowe nakłady na nadzór inwestorski	Szacunkowe koszty całkowite brutto	VAT	Szacunkowe koszty całkowite netto	Dofinansowanie 85% kosztów kwalifik.	Wkład własny
K_030	Budowa przystani kajakowej na Kanale Wdy w Wojtalu	135 000,00	6 750,00	2 700,00	144 450,00	27 011,00	117 439,00	99 823,15	44 626,85
K_054	Rozbudowa istniejącej przystani nad jeziorem Obłęskim	1 763 000,00	88 150,00	35 260,00	1 886 410,00	352 743,00	1 533 667,00	1 303 616,95	582 793,05
K_077	Przystań kajakowa na rzece Świętej w Nowym Stawie	497 000,00	24 850,00	9 940,00	531 790,00	99 440,00	432 350,00	367 497,50	164 292,50
K_080	Przystań kajakowa wraz z przenoską przy Akwedukcie Kanał Wdy – Studzieniczna Struga	414 000,00	20 700,00	8 280,00	442 980,00	82 834,00	360 146,00	306 124,10	136 855,90
K_083	Startowa przystań kajakowa Stilo	502 000,00	25 100,00	10 040,00	537 140,00	100 441,00	436 699,00	371 194,15	165 945,85
	Razem	3 311 000,00	165 550,00	66 220,00	3 542 770,00	662 469,00	2 880 301,00	2 448 255,85	1 094 514,15

Źródło: opracowanie własne

Tabela 15: Podsumowanie szacunkowych nakładów na planowany zakres prac inwestycyjnych dla wszystkich zadań

Lp.	Zadania	Szacunkowe nakłady na zakres inwestycyjny	Szacunkowe nakłady na dokumentację	Szacunkowe nakłady na nadzór inwestorski	Szacunkowe koszty całkowite brutto	VAT	Szacunkowe koszty całkowite netto	Dofinansowanie 85% kosztów kwalifik.	Wkład własny
1	Zadania rekomendowane	89 044 600	4 452 230	1 780 892	95 277 722	17 816 156	77 461 566	65 842 331	29 435 391
2	Zadania rezerwowe	3 311 000	165 550	66 220	3 542 770	662 469	2 880 301	2 448 256	1 094 514
	Razem	92 355 600	4 617 780	1 847 112	98 820 492	18 478 625	80 341 867	68 290 587	30 529 905

Źródło: opracowanie własne

4.2 Planowane koszty operacyjne

W ramach PSK etap II powstaną głównie przenoski i przystanie kajakowe. Koszty utrzymania przenošek kajakowych w większości przypadków ograniczają się do okresowych napraw i remontów elementów zagospodarowania oraz wywozu śmieci z miejsc, w których są ustawione kosze.

Koszty operacyjne poszczególnych przystani zależą od szeregu zmiennych czynników, do których można zaliczyć:

- lokalizacja i skala obiektu – koszty mogą różnić się w zależności od lokalizacji przystani. Przystanie w atrakcyjnych turystycznie miejscach lub w dużych miastach mogą mieć wyższe koszty działalności ze względu na bardziej atrakcyjne, a tym samym znacznie droższe grunty i konieczność dostosowania się do bardziej rygorystycznych przepisów. Rozmiar obiektu (skala, zakres, stopień zabudowy intensywność powstałej infrastruktury, urządzeń, wyposażenia, mediów, itp.) także wpływa na koszty – większe przystanie mogą wymagać zwiększonej liczby personelu do obsługi i administracji;
- utrzymanie i konserwacja – regularna konserwacja pomostów, urządzeń bezpieczeństwa, oświetlenia, oznakowania szlaków i ich dojazdów oraz montaż, demontaż, składowanie pomostów, uzyskiwanie certyfikatów, atestów, świadectwa przeglądów są niezbędne. Koszty te mogą wzrastać w przypadku starszych przystani wymagających częstszych remontów;
- personel – wynagrodzenia dla pracowników przystani, w tym zarządzających, personelu administracyjnego i obsługi klienta, stanowią znaczną część kosztów operacyjnych;
- ubezpieczenie – OC i inne polisy ubezpieczeniowe są niezbędne do ochrony przystani przed różnymi ryzykami;
- bezpieczeństwo i nadzór – inwestycje w systemy bezpieczeństwa, takie jak kamery i oświetlenie, a także koszty związane z nadzorem i ochroną przystani;
- usługi dla klientów – koszty związane z oferowaniem dodatkowych usług, takich jak dostęp do pryszniców, toalet, Wi-Fi;
- opłaty administracyjne i licencje – opłaty administracyjne i koszty związane z uzyskaniem niezbędnych licencji i pozwoleń na działalność;
- marketing i reklama – koszty związane z promocją przystani oraz szlaku i przyciąganiem nowych klientów;
- demontaż sezonowy częściowej infrastruktury (np. pomostów, wyposażenia);
- przechowywanie lądowe sprzętu pływającego w czasie sezonu.

W związku z powyższym w ramach niniejszego opracowania katalog kosztów operacyjnych przygotowano na podstawie informacji dotyczących faktycznie ponoszonych kosztów eksploatacyjnych przystani i przenoszek, uzyskanych od interesariuszy Przedsięwzięcia.

Tabela 16: Katalog kosztów operacyjnych dotyczących funkcjonowania infrastruktury kajakowej

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość/Stawka	Uzasadnienie
1.	media	1 000 - 10 000 zł	Roczny koszt mediów (energia, woda, usługi teleinformatyczne) jest mocno zróżnicowany w zależności od wielkości przystani. W przystaniach bezobsługowych może być ograniczony do opłat usług teleinformatycznych związanych z monitoringiem.
2.	wywóz odpadów i ścieków (opróżnianie toalet)	1 000 – 10 000 zł	Koszty zależne od częstotliwości i zakresu wykonywania usług.
3.	podatki od nieruchomości, użytkowanie wieczyste, czynsz dzierżawny itp.	ok. 500 -5 000 zł	Roczne wydatki na podatki i opłaty w zależności od powierzchni przystani.
4.	bieżące naprawy i konserwacja infrastruktury	5 000 - 20 000 zł	Przeciętny roczny koszt bieżącej konserwacji (wymiana drobnych elementów, malowanie) infrastruktury przystani.
5.	nakłady odtworzeniowe	2,5%-20% początkowych nakładów	Formalnie nakłady odtworzeniowe są wydatkami inwestycyjnymi i wynikają z konieczności odbudowania do stanu wyjściowego infrastruktury wybudowanej w ramach inwestycji. Przyjęte stawki oznaczają założenie o 5-40 letnim okresie trwałości i eksploatacji wybudowanej infrastruktury, gdzie stawka 2,5% budynków i budowli a 20% - najmniej trwałej infrastruktury.
6.	wydatki osobowe	W zależności od wielkości przystani i lokalnych stawek Wydatki w większości ponoszone są tylko w sezonie letnim, oprócz kosztów księgowości i ew. obsługi prawnej, jeśli takie występują	Do podstawowych obowiązków obsługi należą m.in.: wydawanie, odbieranie i ew. transport kajaków, czyszczenie i suszenie sprzętu, pobieranie opłat jeśli występują, obsługa wyposażenia przystani, dozór monitoringu, obsługa prawna i finansowa.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość/Stawka	Uzasadnienie
7.	ochrona fizyczna i obsługa systemów monitoringu	30 – 38 zł/h	Stawka godzinowa przy założeniu zlecenia zewnętrznego.
8.	materiały eksploatacyjne, paliwo	3 000 - 20 000 zł	Wysokie nakłady są często związane z paliwem do środków transportu i urządzeń.
9.	usługa sprzątania budynku przystani z szaletami	3 500 zł	Przeciętna stawka miesięczna dla średniej/dużej wielkości obiektu – 1 osoba na umowę – zlecenie.
10.	montaż/demontaż infrastruktury sezonowej	1 000 zł – 10 000 za jednorazową operację	Koszty orientacyjne, zmienne w zależności od zakresu prac. Konieczność wykonania 2 razy w sezonie. Mogą obejmować zarówno demontaż pomostów pływających jak i sezonowych obiektów lądowych – sanitariatów, co wiąże się z odłączeniem i zabezpieczeniem sieci/ mediów. W ostatnim przypadku koszty niwelowane są przez częściowe uniknięcie opłat za media i innych kosztów utrzymania w miesiącach poza sezonem. Koszty mogą obejmować również transport i koszt składowania/ zabezpieczenia elementów, jeśli miejsce składowania jest zlokalizowane poza przystanią.
11.	opłaty bankowe	200 – 1000 zł	Przeciętny roczny koszt obsługi rachunku bankowego.
12.	ubezpieczenia i inne opłaty	500 zł – 2,5% wartości majątku w przypadku zakupu ubezpieczenia majątkowego wybudowanej infrastruktury	Ubezpieczenie OC i majątkowe, opłaty za przeglądy techniczne, certyfikaty, badania. Koszty zależą od rodzaju i zakresu ubezpieczeń.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od operatorów przystani kajakowych

4.3 Potencjalne źródła finansowania

Analizując zakresy zadań przedstawione w niniejszym dokumencie zaproponowano możliwości finansowania zakresu tych działań z funduszy zewnętrznych, zarówno krajowych, jak i unijnych.

4.3.1 Środki własne jednostki samorządu terytorialnego (gminy)

Stosownie do brzmienia art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) – zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody, gospodarki wodnej oraz kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych (tak odpowiednio pkt 1 oraz 10 przywołanego ustępu).

Realizacja zadań własnych gminy w pierwszej kolejności podlega finansowaniu w ramach środków własnych gminy pochodzących w wiodącej części z dochodów własnych lub subwencji ogólnej.

4.3.2 Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027

W treści dokumentu „Program Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027” przewidziano możliwość finansowania przedsięwzięć w obszarze infrastruktury turystyki, jednakże na dzień sporządzenia tej analizy wykonalności nie znajduje to odzwierciedlenia w treści SzOP (brak jest dedykowanego działania dla projektów z zakresu rozwoju regionalnych projektów turystycznych). Należy jednakże zaznaczyć, iż zmiana SzOP rozszerzająca katalog działań o dedykowane dla infrastruktury turystycznej działanie 6.11 powinna opierać się o założenia jak poniżej wskazane, a będące transpozycją zapisów programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027.

Cel szczegółowy:

EFRR.CP4.VI - Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych.

Opis działania:

Wszystkie działania realizowane w ramach celu szczegółowego przyczyniać się będą do wzmacniania roli zrównoważonej turystyki w procesie zwiększania spójności społecznej województwa i będą powiązane z działaniami realizowanymi w ramach EFS+, w szczególności w ramach celu 4 (g), dotyczącego podnoszenia kompetencji kadr turystyki w zakresie prowadzenia działalności turystycznej, nawiązywania współpracy i partnerstw ponadinstytucjonalnych oraz rozwoju społecznych funkcji turystyki wpływających na wzrost wiedzy oraz zmianę zachowań i postaw w obszarze tożsamości regionalnej.

Realizowane będą projekty, które:

- poprzedzone zostały analizą popytu i oceną potrzeb w celu ograniczenia ryzyka nieefektywności,

- są skoordynowane z projektami realizowanymi na sąsiadujących obszarach, unikając nakładania się i konkurencji,
- mają wpływ na szerokie stymulowanie aktywności turystycznej, jak również są trwałe i będą utrzymywane po ich zakończeniu.

Ponadto realizowane projekty powinny zawierać mechanizmy zapewniające samofinansowanie się wspartych obiektów, np. poprzez zaangażowanie środków prywatnych.

W obszarze infrastruktury turystyki realizowane będą przedsięwzięcia dotyczące:

- tworzenia i rozwoju turystycznych szlaków tematycznych, służących w szczególności aktywizacji i integracji społecznej,
- tworzenia i rozwoju produktów turystycznych w ramach zintegrowanej oferty turystyczno-kulturalno-zdrowotnej (w tym uzdrowiskowej, medycznej, kulinarnej stanowiącej część dziedzictwa kulturowego regionu),
- rozwoju infrastruktury szlaków turystyki aktywnej,
- wsparcia rozwoju turystyki biznesowej.

Realizowane będą projekty:

- dostępne dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- zapewniające ofertę dedykowaną osobom dotkniętym/zagrożonym ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz ich rodzinom,
- ograniczające negatywny wpływ turystyki na środowisko naturalne,
- dotyczące zintegrowanych produktów i usług turystycznych, wykorzystujących efekt współpracy i synergii w ramach współpracy międzysektorowej (m.in. w obszarze kultury, nauki, edukacji, integracji społecznej, rozrywki).

Preferowane będą projekty:

- przyczyniające się do powstawania miejsc pracy dla osób biernych zawodowo lub bezrobotnych w ramach produktu turystycznego,
- wykorzystujące potencjał lokalnych podmiotów ekonomii społecznej bądź przedsiębiorstw społecznych.

W obszarze infrastruktury turystyki działania realizowane będą w sposób kompleksowy i skoordynowany przez Samorząd Województwa Pomorskiego, a obejmą m.in. turystykę kajakową Pomorza, w tym: budowę i przebudowę pomostów, przenosek, przystani kajakowych, poprawę dostępności przystani kajakowych, oznakowanie, poprawę bezpieczeństwa. W ramach projektów możliwe będzie realizowanie działań służących

likwidacji barier architektonicznych oraz poprawie dostępności cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej, w szczególności w oparciu o projektowanie uniwersalne lub zastosowanie racjonalnego usprawnienia. W całym celu inwestycje nie mogą przyczyniać się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego, a elementy infrastruktury dotyczące budowy nowych dróg lub parkingów nie będą wspierane, chyba że stanowią nieodłączny element większego projektu, nie są one dominującym elementem tego projektu, a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych. W miastach projekty te nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów wykorzystywanych przez pojazdy samochodowe ani zwiększenia ich pojemności lub przepustowości, z wyłączeniem niezbędnych miejsc postojowych użytkowanych tylko przez osoby z niepełnosprawnościami. Powyższe interwencje będą mieć bezpośrednie przełożenie na wzrost poziomu aktywizacji społecznej, przyczynią się także do rozwoju gospodarczego (np. w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy). Wszystkie inwestycje będą respektować zasadę zrównoważonego oddziaływania na środowisko, potrzebę rozwoju cyfrowego, zasadę dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami, zasadę stabilności i efektywności finansowej oraz odporności na kryzys.

Główne grupy docelowe

Mieszkańcy województwa pomorskiego, turyści, w tym osoby ze specjalnymi potrzebami.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

Działania w ramach Celu prowadzone będą zgodnie z zasadami horyzontalnymi wynikającymi ze Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030, w szczególności zasadą spójności społecznej (poprzez dopasowanie interwencji do potrzeb odbiorców) oraz zasadą wspierania postaw obywatelskich (poprzez zapewnienie infrastruktury dla aktywności społecznej mieszkańców oraz kształtowania postaw kulturalnych), a także zgodnie z innymi zasadami horyzontalnymi (w szczególności w zakresie zgodności z Kartą Praw Podstawowych UE) właściwymi dla okresu programowania 2021-2027 (*vide* rozdział 3.3.1 Analizy).

W obszarze równości kobiet i mężczyzn, uwzględniania aspektu płci oraz zapobiegania wszelkiej dyskryminacji podczas przygotowywania, wdrażania, monitorowania, sprawozdawczości i ewaluacji programu - obowiązywać będą zasady wskazane w Rozdziale I programu regionalnego FEP 2021-2027.

Poprzez zastosowanie architektonicznego, cyfrowego oraz informacyjno-promocyjnego standardu dostępności, infrastruktura turystyki będzie dostępna dla ogółu społeczeństwa, odpowiadając jednocześnie na szczególne potrzeby kobiet, osób z niepełnosprawnościami: ruchową, wzrokową, słuchową, intelektualną, seniorów oraz opiekunów osób zależnych.

Szczególne terytoria docelowe, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

W zakresie infrastruktury turystyki, preferowane będą projekty realizowane na obszarach:

- o wysokim potencjale turystyczno-rekreacyjnym środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- strefy obszarów jezior, rzek, pasa nadbrzeżnego i obszaru Delt Wisły.

W ramach realizacji Celu przewiduje się zastosowanie instrumentu rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych:

W ramach realizacji celu nie przewiduje się wykorzystania instrumentów finansowych. W obszarze turystyki wsparcie ukierunkowane jest na rozwój strategicznej infrastruktury turystycznej o charakterze publicznym i otwartym, która stworzy podstawy do zaangażowania sfery prywatnej w przyszłości. Dlatego również w tym zakresie planuje się wsparcie bezzwrotne.

Potencjalni beneficjenci

Administracja publiczna, przedsiębiorstwa, przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, służby publiczne, organizacje społeczne, związki wyznaniowe.

Inne zagadnienia

Warto zaznaczyć, że projekty planowane do realizacji w ramach FEP 2021-2027 muszą wpisywać się w Regionalny Program Strategiczny w zakresie gospodarki, rynku pracy, oferty turystycznej i czasu wolnego. Sugerowane jest zatem uwzględnienie w zapisach działania 6.11. wymogu zgodności lub preferencji zgodności inwestycji z przedsięwzięciem strategicznym „Pomorskie Szlaki Kajakowe etap II”.

Projekty będą wybierane w drodze otwartego naboru konkursowego organizowanego przez Instytucję Zarządzającą, a wsparcie przyjmie postać dotacji.

W ocenie sporządzających niniejszą analizę jest zasadnym, aby preferowane były projekty, w których zarówno na etapie przygotowania, jak również inwestycji i operacyjności uwzględniono zapisy dokumentu „Wytyczne dla zagospodarowania szlaków kajakowych w województwie pomorskim – planowanie i ogólne zasady projektowania”.

4.3.3 Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych

Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych ma na celu dofinansowanie projektów inwestycyjnych realizowanych przez województwa, gminy, powiaty, miasta lub ich związki w całej Polsce. Jednostki samorządu terytorialnego oraz związki jednostek samorządu terytorialnego mogły ubiegać się o bezzwrotne dofinansowanie realizowanych inwestycji.

Ze względu na brak aktualnych na koniec 2023 roku naborów mechanizm i zasady Programu przedstawione zostały na podstawie regulaminu naboru dla ostatniej dotychczasowej edycji - ósmej.

Podmiotem uprawnionym do składania wniosków były jednostki samorządu terytorialnego oraz związki jednostek samorządu terytorialnego. Dofinansowanie z Programu przeznaczano na pokrycie wydatków związanych z realizacją zadań inwestycyjnych w ramach następujących obszarów inwestycyjnych:

- 1) budowa lub modernizacja infrastruktury drogowej;
- 2) budowa lub modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, w tym oczyszczalni;
- 3) budowa lub modernizacja źródeł ciepła sieciowego zeroemisyjnego;
- 4) budowa lub modernizacja indywidualnych źródeł ciepła zeroemisyjnego;
- 5) budowa lub modernizacja infrastruktury gospodarki odpadami, w tym spalarnie, przetwarzanie biologiczne, segregacja;
- 6) odnawialne źródła energii;
- 7) tabor z napędem zeroemisyjnym;
- 8) budowa lub modernizacja źródeł ciepła sieciowego niskoemisyjnego;
- 9) budowa lub modernizacja sieci ciepłowniczej;
- 10) budowa lub modernizacja infrastruktury elektroenergetycznej, z wyłączeniem infrastruktury oświetleniowej;
- 11) cyfryzacja usług publicznych i komunalnych;
- 12) poprawa efektywności energetycznej budynków i instalacji publicznych;
- 13) innowacyjne rozwiązania w elektroenergetyce;
- 14) rewitalizacja obszarów miejskich;
- 15) budowa lub modernizacja infrastruktury kulturalnej;
- 16) budowa lub modernizacja infrastruktury turystycznej;
- 17) budowa lub modernizacja infrastruktury sportowej;
- 18) budowa lub modernizacja infrastruktury technicznej drogowej;
- 19) budowa lub modernizacja infrastruktury tramwajowej, w tym zajezdni;
- 20) budowa lub modernizacja infrastruktury kolejowej, w tym stacji utrzymaniowo-naprawczej;
- 21) budowa lub modernizacja infrastruktury transportu wodnego;
- 22) tabor transportu kolejowego;

- 23) tabor transportu tramwajowego;
- 24) tabor z napędem niskoemisyjnym;
- 25) budowa lub modernizacja kanalizacji deszczowej;
- 26) gospodarka wodna, w tym melioracja, retencja, osuszanie;
- 27) budowa lub modernizacja indywidualnych źródeł ciepła niskoemisyjnego;
- 28) budowa i modernizacja infrastruktury społecznej;
- 29) budowa lub modernizacja infrastruktury edukacyjnej;
- 30) rewitalizacja obszarów i/lub budynków zdegradowanych i/lub przemysłowych;
- 31) tabor zbiorowego transportu drogowego;
- 32) tabor zbiorowego transportu wodnego;
- 33) budowa lub modernizacja infrastruktury telekomunikacyjnej;
- 34) budowa i organizacja inkubatorów przedsiębiorczości;
- 35) budowa i organizacja parków naukowo-technologicznych;
- 36) rozbiórka obiektów i urządzeń budowlanych.

Dofinansowanie mogło być przyznane jedynie w przypadku posiadania przez wnioskodawcę udziału własnego na realizację inwestycji pochodzącego ze środków innych niż środki z Programu, w wysokości nie niższej niż:

- 5% wartości inwestycji dla wniosków z obszarów 1 – 6;
- 10% wartości inwestycji dla wniosków z obszarów 7 – 17;
- 15% wartości inwestycji dla wniosków z obszarów 18 – 30;
- 20% wartości inwestycji dla wniosków z obszarów 31 – 36.

Obszary wsparcia stanowiła więc budowa lub modernizacja infrastruktury turystycznej lub sportowej, gdzie 90% wartości inwestycji było dofinansowywane, natomiast pozostałe 10% musiało pochodzić z wkładu własnego.

Wnioski należało składać do Prezesa Rady Ministrów za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego w Aplikacji Polski Ład. Po decyzji Prezesa Rady Ministrów o objęciu danej inwestycji dofinansowaniem ze środków programu, BGK wystawiał promesę wstępną, dzięki której JST/związek JST mógł uruchomić postępowanie zakupowe niezbędne do realizacji inwestycji. Po rozstrzygnięciu postępowań zakupowych JST/związek JST wnioskuje do BGK, za pośrednictwem Aplikacji Polski Ład, o udzielenie promesy inwestycyjnej dofinansowania inwestycji ze środków programu.

Po podpisaniu umów z wykonawcą/wykonawcami i realizacji inwestycji (lub jej etapów) JST/związek JST wnioskowało do BGK o wypłatę z promesy (lub jej transzy), zgodnie z harmonogramem realizacji inwestycji. Następnie wypłaty były realizowane w tzw. oknach płatniczych ogłaszanych na stronie internetowej banku.

Co ważne, JST/związek JST może złożyć maksymalnie 3 wnioski o dofinansowanie:

- wniosek o najniższym limicie wartości dofinansowania, nieprzekraczającym 2 miliony złotych jest obligatoryjny,
- kwota drugiego wniosku nie może przekroczyć 8 milionów złotych wartości dofinansowania,
- kwota trzeciego wniosku nie może przekroczyć 30 milionów złotych wartości dofinansowania.

W momencie powstawania opracowania nie ma informacji dotyczących kolejnych naborów w ramach niniejszego Funduszu.

4.3.4 Interreg Południowy Bałtyk

Turystyka to jeden z wiodących sektorów gospodarki. Pomimo obecności różnorodnych atrakcji turystycznych, nieskażonych i fascynujących krajobrazów przyrodniczych oraz przyzwoitej bazy noclegowej, odnotowano relatywnie duże rozbieżności między regionami w obszarze Południowego Bałtyku. Zrównoważone wykorzystanie dóbr środowiskowych do budowania oferty przełamującej sezonowość w dziedzinie turystyki może przyczynić się do rozwoju całego obszaru Programu.

Jednym z działań Programu Interreg Południowy Bałtyk jest **Działanie 2.2: Promowanie zrównoważonego wykorzystania wody**, które ma na celu szeroko zakrojone wsparcie skutecznej i zrównoważonej gospodarki wodnej. W ramach tego działania przewidziano możliwość realizacji transgranicznych działań pilotażowych jako części projektów. Mogą one obejmować elementy infrastruktury i wyposażenia o charakterze pilotażowym i demonstracyjnym.

Działanie to będzie wspierać Cel Szczegółowy 2.5 Promowanie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej. Jego cele ukierunkowane są na szeroko zakrojone wsparcie skutecznego i zrównoważonego użytkowania gruntów i gospodarki wodnej, zwłaszcza:

- w dziedzinie ograniczania odprowadzania substancji odżywczych i niebezpiecznych do dorzeczy rzek, a następnie do Morza Bałtyckiego,
- w celu zwalczania eutrofizacji i różnych substancji niebezpiecznych (takich jak tworzywa sztuczne lub zatopiona broń chemiczna) w środowisku wodnym, w tym w środowisku morskim, a tym samym poprawy jakości wody.

W ramach tego Celu Szczegółowego mogą być realizowane zarówno projekty regularne, jak i na małą skalę, do których można zaliczyć:

- opracowywanie, prezentowanie i wdrażanie transgranicznych rozwiązań w zakresie zielonych technologii w gospodarce wodnej (w tym zrównoważonego użytkowania gruntów oraz zbiórki i oczyszczania ścieków) oraz w opartej o naturę gospodarce wodami powodziowym na OPB,
- wspólne opracowywanie rozwiązań, które pomagają w zabezpieczeniu różnych sprzecznych sposobów użytkowania wody służących interesom publicznym (np. rekreacja i czas wolny w porównaniu z wykorzystaniem wody, jak również ochrona zasobów wodnych), jak również przyszłych dostaw wody (zarówno wody pitnej, jak i wody przemysłowej).

W 2023 roku zostały ogłoszone trzy nabory na projekty regularne, natomiast kolejne nabory wniosków w programie Południowy Bałtyk zostaną ogłoszone już w I połowie 2024 r.

Drugim z działań Programu stanowiącym potencjalne źródło dofinansowań dla analizowanych zadań jest **działanie 3.1 Rozwój zrównoważonej, odpornej i innowacyjnej turystyki** wchodzące w Priorytet 3: Atrakcyjny Południowy Bałtyk – aktywacja potencjału turystycznego Obszaru Południowego Bałtyku.

Główne interwencje, które mogą być wspierane to: rozwój sieciowych produktów i usług turystycznych, budowanie współpracy pomiędzy regionami i krajami w celu wzmocnienia oferty dla turystów; zachowanie dziedzictwa kulturowego i środowiska naturalnego regionu jako głównych atrakcji turystycznych; poprawa oferty turystycznej i kulturalnej oraz tworzenie nowych ofert w Obszarze Południowego Bałtyku, w szczególności dedykowanych krajowej turystyce przyrodniczej i turystyce lokalnej; wykorzystanie potencjału sektorów kulturalnych i kreatywnych oraz zasobów naturalnych jako sposobu na wzmocnienie atrakcyjności turystycznej OPB; przeprowadzanie wspólnych wydarzeń dla turystów i mieszkańców.

W tym działaniu nacisk na zrównoważony rozwój turystyki będzie uwzględniał zasady i cele określone przez UNEP (United Nations Environment Programme) i WTO (World Trade Organization) w: "MAKING TOURISM MORE SUSTAINABLE - A Guide for Policy Makers", a więc przede wszystkim:

- zmniejszenie negatywnego wpływu podróży i turystyki na środowisko naturalne poprzez prowadzenie przedsięwzięć mających na celu zachowanie różnorodności biologicznej,
- ochronę bogatej i zróżnicowanej oferty przyrodniczej (a także kulturowej) obszaru oraz zrównoważone wykorzystanie zasobów takich jak energia i woda,
- zaspokojenie potrzeb potencjalnych turystów bez uszczerbku dla potrzeb mieszkańców.

W tym działaniu przewidziano możliwość realizacji transgranicznych działań pilotażowych w ramach projektów. Mogą one obejmować elementy infrastruktury i wyposażenia o charakterze pilotażowym i demonstracyjnym. Realizacja infrastruktury na dużą skalę nie jest możliwa.

Wśród przykładowych działań można wymienić:

- budowanie lub wzmocnianie transgranicznych sieci współpracy podmiotów turystycznych i kulturalnych Obszaru Południowego Bałtyku oraz wymiana wiedzy w zakresie rozwoju turystyki lub kultury,
- zwiększenie wspólnego potencjału turystycznego i wzmocnienie wspólnej oferty turystycznej i kulturalnej, w tym:
- wspólne strategie i wspólne rozwiązania dla sektorów turystyki i kultury, w tym przemysłów kreatywnych, rozwój innowacyjnych rozwiązań związanych z turystyką i kulturą (w tym rozwiązania cyfrowe, a także wsparcie na rzecz podnoszenia umiejętności cyfrowych jako uzupełniająca część projektów);
- poprawa transgranicznej oferty i produktów zrównoważonej turystyki, mała infrastruktura turystyczna, w tym także małe inwestycje w transgraniczne szlaki turystyczne i zachowanie wspólnego dziedzictwa kulturowego, dostosowanie tych obiektów do potrzeb osób o specjalnych wymaganiach lub z niepełnosprawnościami;
- działania wzmocniające wymiar zrównoważonego rozwoju turystyki: rozwiązania proekologiczne, ograniczanie negatywnego wpływu na środowisko, promocja slow tourism i turystyki zdrowotnej, działania włączające społeczności lokalne w funkcjonowanie sektorów turystyki i kultury, wykorzystanie innowacji społecznych w turystyce i kulturze;
- działania promujące wspólną markę Południowego Bałtyku i wspólne dziedzictwo kulturowe lub przyrodnicze turystyki np. kampanie promocyjne lub wydarzenia.

Działania powinny koncentrować się na poprawie oferty turystycznej i kulturalnej, tworzeniu nowych i innowacyjnych usług i produktów, zmniejszając negatywny wpływ turystyki na środowisko naturalne, czy też łagodzić sezonowość turystyki przechodząc na zrównoważoną turystykę całoroczną.

Projekty mogą obejmować działania pilotażowe dotyczące elementów infrastruktury i wyposażenia. Wspierana jest jednak mała infrastruktura lub urządzenia o niewielkim, uzupełniającym charakterze, jeżeli wykaże się ich wkład w realizację celów Działania. Warto podkreślić, że program nie wspiera dużych projektów infrastrukturalnych, tj. projektów, których głównym lub jedynym celem jest sfinansowanie jednego lub większej liczby obiektów infrastrukturalnych. Planowana infrastruktura powinna wnieść bezpośredni wkład w produkt i rezultat projektu i może być finansowana z Programu Południowy Bałtyk, jeżeli ma wyraźny charakter transgraniczny, co oznacza, że:

- ma charakter pilotażowy tzn., że stworzy możliwe do przeniesienia praktyczne rozwiązanie (plan) poprzez studium przypadku w jednym obszarze, które jest w dalszym projekcie wspólnie oceniane przez Partnerów i przygotowane do wykorzystania i wdrożenia w co najmniej jednym z pozostałych uczestniczących krajów. Oczekuje się, że projekty zawierające takie komponenty wykażą silne działania w zakresie transferu/upowszechniania, które zapewnią zastosowanie opracowanego rozwiązania w innych krajach i kontekstach; lub
- ma charakter uzupełniania brakujących ogniw na poziomie obszaru Południowego Bałtyku, tj. posiada transgraniczne powiązanie fizyczne lub funkcjonalne (np. wspólna oferta turystyczna, wspólne aplikacje cyfrowe z elementami infrastrukturalnymi), jego umiejscowienie zostało przeanalizowane z perspektywy transgranicznej i wykazuje wpływ społeczno-gospodarczy lub środowiskowy ponad granicami państwowymi.

Wsparcie oferowane jest w formie bezzwrotnej dotacji do 80% wydatków kwalifikowalnych, a co najmniej 20% wydatków musi stanowić wkład własny, przy założeniu że wartość projektu jest do 5 mln euro. Program Południowego Bałtyku nie określa żadnych ograniczeń co do wielkości nakładów na infrastrukturę (w procentach lub wartościach nominalnych) w projekcie. Każda propozycja inwestycyjna będzie oceniana indywidualnie pod kątem kryterium stosunku jakości do ceny, tj. kosztów w stosunku do poziomu innowacyjności, transgranicznego charakteru oraz integracji i komplementarności z innymi działaniami projektowymi.

Ponadto, w programie obowiązuje zasada partnerstwa, tzn. projekty muszą być realizowane w międzynarodowym partnerstwie podmiotów pochodzących z co najmniej 2 państw członkowskich objętych programem i muszą przynosić korzyści dla pogranicza oraz jego mieszkańców.

Główne grupy docelowe:

- Instytucje publiczne i równoważne podmioty publiczne w OPB;
- MŚP;
- Instytucje kultury;
- Turyści obszarów/obiektów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego w Obszarze Południowego Bałtyku;
- Obywatele regionu, zwłaszcza w bardziej atrakcyjnych obszarach (np. na wybrzeżu).

W 2023 roku zostały ogłoszone trzy nabory na projekty regularne, natomiast kolejne nabory wniosków w programie Południowy Bałtyk zostaną ogłoszone już w I połowie 2024 r.

4.3.5 Fundusze norweskie

W programie obecnie nie ma aktualnych naborów, które umożliwiłyby staranie się o dofinansowanie zakresów zadań rozpatrywanych w ramach przedmiotowego opracowania. Należy jednak zaznaczyć, iż w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 tzw. Fundusze norweskie mogą być kontynuowane i w takim wypadku należy zweryfikować czy poszczególne zadania i zakładane zakresy prac inwestycyjnych umożliwią aplikowanie o środki z niniejszego Programu.

W ramach minionej perspektywy finansowej prowadzony był otwarty nabór (w okresie 10.01.2022 – 7.04.2022) w ramach dofinansowania „Innowacje w obszarze wód śródlądowych lub morskich”.

Celem działania było zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorców prowadzących działalność w obszarze wód śródlądowych, morskich lub ich bezpośredniego otoczenia poprzez działania prowadzące do wdrożenia w przedsiębiorstwie innowacyjnych procesów, produktów, usług lub rozwiązań, które rozwiną działalność gospodarczą przedsiębiorcy, w tym wzrost przychodów, zysku lub zatrudnienia. Projekty w ramach tego naboru mogły jednocześnie przyczynić się do ograniczenia zanieczyszczenia wód i ich otoczenia.

Wsparcie mogły otrzymać mikro-, małe lub średnie firmy, które zamknęły jeden rok obrotowy trwający przynajmniej 12 miesięcy oraz przynajmniej w jednym zamkniętym roku obrotowym w okresie 3 lat poprzedzających rok, w którym złożyły wniosek o udzielenie wsparcia osiągnęły przychody ze sprzedaży nie niższe niż równowartość 20 tysięcy euro.

Wsparcie mogło zostać przeznaczone na następujące wydatki:

- inwestycyjne (m.in. w portach morskich lub śródlądowych):
 - maszyny i urządzenia,
 - roboty budowlane,
 - wartości niematerialne i prawne,
 - dodatkowe koszty w zakresie ochrony środowiska,
- eksperymentalne prace rozwojowe,
- usługi doradcze.

W niniejszym naborze maksymalnie można było otrzymać dofinansowanie w postaci bezzwrotnej dotacji w wysokości 2 000 000 EURO, które mogło stanowić 80% całkowitych kosztów projektu, a pozostałe 20% musiał stanowić wkład własny.

4.3.6 Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027

Program Fundusze Europejskie dla Rybactwa (FER) jest instrumentem wsparcia sektorów rybactwa i gospodarki morskiej w Polsce współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury (EFMRA).

Celem programu jest realizacja wspólnej polityki rybołówstwa, unijnej polityki morskiej oraz Europejskiego Zielonego Ładu, wzmocnienie odporności sektora rybackiego oraz rozwój zrównoważonej niebieskiej gospodarki, promowanie zrównoważonego rybołówstwa i ochrony żywych zasobów morza oraz zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego.

Program będzie skierowany do:

- podmiotów prowadzących działalność w zakresie rybołówstwa morskiego, rybactwa śródlądowego, chowu i hodowli ryb, przetwarzania i obrotu produktami rybołówstwa i akwakultury;
- Rybackich Lokalnych Grup Działania;
- organizacji rybackich, organizacji zrzeszających producentów akwakultury, organizacji producentów ryb, związków, stowarzyszeń fundacji i organizacji pożytku publicznego realizujących statutowe działania w zakresie rybactwa;
- instytutów naukowo-badawczych;
- administracji.

Jednym z priorytetów jest Priorytet: 3. Sprzyjanie zrównoważonej niebieskiej gospodarce na obszarach przybrzeżnych, wyspiarskich i śródlądowych oraz wspieranie rozwoju społeczności rybackich i sektora akwakultury, w ramach którego realizowane ma być działanie 3.1. Realizacja lokalnych strategii rozwoju i współpraca, obejmując operacje ukierunkowane na ochronę i odbudowę bioróżnorodności środowiskowej przyczyniające się do przeciwdziałania zmianom klimatu i wspomagające dostosowanie się do tych zmian.

W ramach tego działania mają być również realizowane operacje wspomagające rozwój przedsiębiorczości, w tym w ramach działalności uzupełniającej dochody z rybactwa, takie jak tworzenie i rozwój turystyki (w tym budowa i modernizacja obiektów małej bazy noclegowej) w oparciu o dziedzictwo kulturowe obszarów zależnych od rybactwa (poza obszarami chronionymi np. Natura 2000 i zagrożonymi nadmierną turystyką) czy działalności związanej z niebieską gospodarką.

Wsparcie oferowane jest w formie zwrotu poniesionych kosztów kwalifikowalnych w wysokości nawet do 100% tych kosztów bądź w formie finansowania na podstawie stawek jednostkowych. W zależności od warunków naboru wartość dotacji oraz sposób finansowania mogą ulegać zmianie.

W Programie na koniec 2023 roku nie było jednak aktualnych naborów, które umożliwiłyby staranie się o dofinansowanie w formie bezzwrotnej dotacji zakresów zadań rozpatrywanych w ramach przedmiotowego opracowania.

4.4 Harmonogram wdrożenia

Weryfikując bariery prawne i planistyczne poszczególnych zadań zweryfikowano także, iż analizowane zadania w znaczący sposób różnią się w zakresie gotowości do realizacji i charakteryzują się odmiennymi czynnikami, wpływającymi na długość planowanego procesu przygotowawczego. Do etapów realizacji projektów kajakowych można zaliczyć:

- pozyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – stosownie do treści Kart Zadań ustalono, że dla części zadań będzie konieczne uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Czas uzyskiwania decyzji uzależniony jest od tego czy w ramach postępowania konieczne jest sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko, co znacząco wpływa na wydłużenie czasu niezbędnego do uzyskania decyzji;
- pozyskanie/dostosowanie do zamierzeń dokumentu planistycznego – dotyczy takich zamierzeń budowlanych, które muszą być zgodne z dokumentem planistycznym obowiązującym na terenie danej gminy (miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego), a przy jego wymagają uzyskania decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego;
- uzyskanie prawa do nieruchomości na cele budowlane i późniejsze zapewnienie trwałości projektu - ze względu na wymogi ustawy prawo budowlane inwestor musi dysponować podstawą do korzystania z nieruchomości na cele budowlane, jest to warunek konieczny przeprowadzenia jakiegokolwiek inwestycji. Ponadto tytuł prawny do nieruchomości nie może być krótszy niż okres trwałości projektu;
- opracowanie dokumentacji projektowej wraz z uzgodnieniami i pozwoleniem na budowę – czas niezbędny na wybór wykonawcy dokumentacji technicznej, jej opracowanie oraz uzyskanie wszystkich niezbędnych uzgodnień wraz z pozwoleniem na budowę (o ile jest wymagane);
- uzyskanie zewnętrznego dofinansowania – czas niezbędny na przygotowanie dokumentacji aplikacyjnej oraz na etap wyboru projektów w sposób konkurencyjnych zakwalifikowanych do dofinansowania i podpisanie umowy o dofinansowanie;
- wybór wykonawcy robót budowlanych – wprawdzie szacowana wartość poszczególnych zadań kajakowych kwalifikuje je do zamówień publicznych udzielanych zgodnie z tzw. "procedurą krajową", to czas potrzebny na przeprowadzenie postępowania wyboru wykonawcy przy poszczególnych zadaniach może być różny, gdyż zależy od zakresu zadania i zainteresowania

potencjalnych wykonawców. Dodatkowo należy przewidzieć czas niezbędny na prawidłową ocenę ofert oraz ewentualne odwołania do Krajowej Izby Odwoławczej oraz okres „standstill” od wyboru oferty do zawarcia umowy z wykonawcą;

- realizacja prac inwestycyjnych – czas niezbędny na realizację rozwiązań projektowych przyjętych w Kartach Zadań, z uwzględnieniem ryzyka wynikającego m.in. z okresów ochronnych, dostaw materiałów i warunków ich produkcji, uwarunkowań hydro-meteorologicznych, wezbrań rzek, zarastania.

Należy zaznaczyć, iż nie wszystkie rozpatrywane zadania będą wymagały realizacji każdego ze wskazanych wyżej etapów. Dodatkowo niektóre z nich mogą być realizowane równolegle.

W poniższej tabeli przedstawiono szacunkowy czas wymagany na wdrożenie poszczególnych etapów realizacji projektu.

Tabela 17: Szacunkowy czas na realizację poszczególnych etapów zadań

LP.	Etap	Szacunkowy czas
1.	Pozyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach - poprzedzone tzw. postępowaniem kwalifikacyjnym (screeningowym)	a) Zadanie nie wymaga pozyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – 0 miesięcy b) Zadanie wymaga pozyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach bez konieczności sporządzenia raportu – od 3 do 6 miesięcy c) Zadanie wymaga pozyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wraz z koniecznością sporządzenia raportu – od 9 do 18 miesięcy
2.	Pozyskanie/dostosowanie do zamierzeń dokumentu planistycznego	a) Projekt jest zgodny z MPZP – 0 miesięcy b) Wystąpienie o decyzję o lokalizacji inwestycji celu publicznego dla zadań, gdzie nie ma MPZP – 2-6 miesięcy c) Zmiana MPZP jeżeli zakres zadania jest niezgodny z zapisami uchwalonego planu miejscowego – od 1 do 3 lat
3.	Uzyskanie prawa do nieruchomości na cele budowlane i późniejsze zapewnienie trwałości projektu	a) Inwestor dysponuje prawem do gruntów – 0 miesięcy b) Inwestor nie dysponuje prawem do gruntu lądowego – od 3 miesięcy do 1,5 roku c) Inwestor nie dysponuje prawem do gruntu wodnego – od 3 miesięcy do roku
4.	Opracowanie dokumentacji projektowej	a) Przygotowanie postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na usługę projektowania i uzyskania pozwolenia na budowę – od 3 do 6 miesięcy b) Opracowanie dokumentacji technicznej – od 6 miesięcy do 36 miesięcy, w tym c) Uzgodnienia na etapie prac projektowych (o ile to konieczne) z następującymi podmiotami: — Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska – od 3 do 12 miesięcy

		<ul style="list-style-type: none"> — Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (właściwy regionalny zarząd gospodarki wodnej) – od 6 do 18 miesięcy — Lasy Państwowe – od 3 do 6 miesięcy — Podmioty właściwe w zakresie form ochrony przyrody (np. dyrektorzy parków narodowych, krajobrazowych itp.) – od 3 do 6 miesięcy — Właściwy konserwator zabytków – od 3 do 12 miesięcy — Gestorzy sieci – od 1 do 6 miesięcy — Administratorzy obiektów hydrotechnicznych (np. Energa Wytwarzanie, PGW Wody Polskie) – od 3 do 9 miesięcy — Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa – od 3 do 9 miesięcy <p>d) Uzyskanie pozwolenia na budowę lub zgłoszenie robót budowlanych – od 1 (zgłoszenie) do 6 miesięcy</p>
5.	Uzyskanie zewnętrznego dofinansowania	<p>a) Sporządzenie i złożenie wniosku o dofinansowanie – ok. 3 miesięcy</p> <p>b) Etap oceny wniosku o dofinansowanie – od 3 do 6 miesięcy</p> <p>c) Podpisanie umowy o dofinansowanie – ok. 3 miesiące</p>
6.	Wybór wykonawcy robót budowlanych	Zamówienie publiczne na wybór wykonawcy zgodne z tzw. „procedurą krajową” (dla zadań o koszcie realizacji mniejszym niż 5,382 mln euro) – do 3 miesięcy
7.	Realizacja prac inwestycyjnych	W zdecydowanej większości zadań planowany zakres nie zakłada realizacji skomplikowanych prac i ich realizacja powinna być możliwa w czasie do 2 lat.

Źródło: opracowanie własne

Biorąc pod uwagę przedstawiony szacunkowy czas realizacji poszczególnych etapów projektu oraz bariery prawne i planistyczne zidentyfikowane dla poszczególnych zadań zakwalifikowanych do przedmiotowej Analizy Wykonalności, zespół projektowy we współpracy z ekspertem do spraw środowiska kajakowego oszacował wykonalność czasową poszczególnych zadań. Zakłada się, że ich końcowy okres realizacji będzie zbieżny z okresem kwalifikowania wydatków w programach współfinansowanych z funduszy unijnych w perspektywie 2021-2027, tj. z zasadą n+3, która umożliwi rozliczanie wspartych projektów do 2030 roku.

W celu określenia horyzontu czasowego analizowanych zadań założono, iż inwestorzy rozpoczną niezbędne prace przygotowawcze określone m.in. w Kartach Zadań na początku II kwartału 2024 roku. Analizując przedstawiony w poniższej tabeli harmonogram należy jednak brać pod uwagę, iż jego adekwatność w dużej mierze będzie zależać od jakości dokumentów opracowywanych na etapie prac przygotowawczych oraz obciążenia pracą poszczególnych urzędów i instytucji zaangażowanych w proces wszelkich uzgodnień. Należy też mieć na uwadze odwołania do wyższej instancji np. od decyzji środowiskowej, obowiązku ponownej oceny środowiskowej, lokalizacyjnej czy od decyzji o pozwoleniu na budowę/rozbiórkę itp.

Przy skomplikowanych uzgodnieniach i pozyskiwaniu stosowanych pozwoleń proces, z uwagi na rozpatrywanie odwoływań i wynikających z nich skutków, może się wydłużyć o ok. 1 – 1,5 roku.

Dodatkowo prognozowana realizacja prac inwestycyjnych może się przedłużyć z uwagi na konieczność dostosowania terminów prac do uwarunkowań hydro-meteorologicznych czy okresów ochronnych. Niniejszy harmonogram nie zakłada również przerw po zakończeniu prac przygotowawczych, które mogą wystąpić w przypadku konieczności pozyskania zewnętrznego finansowania. Należy wziąć pod uwagę ryzyko wydłużenia przedstawionego poniżej szacunkowego harmonogramu w przypadku wystąpienia na etapie prac przygotowawczych lub w fazie robót budowlanych nieoczekiwanych czynników, których identyfikacja na etapie opracowywania Kart Zadań była niemożliwa.

W przypadku 2 zadań (K_001 i K_061) zakres inwestycji zaproponowano wariantowo i adekwatnie do poszczególnych zakresów zadania rozbito na dwa:

- K_001 Przenoska kajakowa przy byłej cukrowni w Pruszczu Gdańskim - jako sam remont istniejącej przenoski lub dodatkowo budowa przy niej parku falowego; wybór realizowanego zakresu zależy od możliwości finansowych inwestora;
- K_061 Budowa przenoski kajakowej przez próg za elektrownią w Kolinczu – jako wariant z rynną spławną lub budową przenoski; wybór realizowanego zakresu warunkowany będzie uzgodnieniami z zarządcą elektrowni, Energa Wytwarzanie S.A.

W zależności od wyboru inwestora konkretnego wariantu czas potrzebny na realizację danego zadania będzie różny. Stąd w tabeli 18: Szacunkowy harmonogram realizacji poszczególnych zadań rekomendowanych oraz rezerwowych i w tabeli 19: Szacunkowy okres gotowości analizowanych zadań rekomendowanych oraz rezerwowych, liczba analizowanych zadań powiększona jest o 2 (oba warianty posiadają ten sam nr karty, ale pozycje w tabeli są 2, jak w przypadku różnych zadań).

Lp.	Nr karty	Zadanie	Prace projektowe (liczba miesięcy)	Roboty budowlane (liczba miesięcy)	Czas całkowity (liczba miesięcy)	Rok 2024				Rok 2025				Rok 2026				Rok 2027				Rok 2028			
						II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	
110	K_123	Przystań kajakowa Funka	24	15	39																				
111	K_124	Budowa przystani kajakowo - żeglarskiej przy Optywie Motławy w Gdańsku	36	21	57																				
112	K_125	Przenoska i przystań kajakowa w miejscowości Ruda	24	12	36																				
113	K_126	Przenoska kajakowa w Zamku Kiszewskim	24	12	36																				

Źródło: opracowanie własne

Analizując powyższy szacunkowy harmonogram realizacji poszczególnych zadań należy wziąć również pod uwagę fakt, iż w przypadku JST planowane prace muszą być poprzedzone zabezpieczeniem planowanej kwoty w budżecie. W przypadku zadań, które nie zostały uwzględnione w Wieloletniej Prognozie Finansowej, może to przedłużyć wdrażanie planowanych prac projektowych bądź realizację robót budowlanych do czasu przyjęcia stosownej zmiany w budżecie.

Na podstawie powyższej tabeli określono szacunkowy okres gotowości analizowanych zadań do aplikowania o zewnętrzne środki lub/i gotowości do rozpoczynania procesu inwestycyjnego.

Tabela 19: Szacunkowy okres gotowości analizowanych zadań rekomendowanych oraz rezerwowych

Lp.	Nr karty	Zadanie	Szacunkowy okres gotowości do realizacji	Szacunkowy okres zakończenia realizacji
1	K_089	Przystań w Śluzie	II kw. 2024	III kw. 2024
2	K_013	Przystań kajakowa (końcowa) szlaku nad rzeką Piaśnica w Dębках	II kw. 2024	IV kw. 2024
3	K_109	Przenoska w Borsku przy jazie	I kw. 2025	III kw. 2025
4	K_028	Przystań kajakowa w Wojtalu	II kw. 2025	IV kw. 2025
5	K_039	Przystań kajakowa w Krzynie	II kw. 2025	IV kw. 2025
6	K_040	Przenoska kajakowa w Krzynie	II kw. 2025	IV kw. 2025
7	K_051	Rozbudowa istniejącej przystani kajakowej w Zimowiskach	II kw. 2025	IV kw. 2025
8	K_067	Rozbudowa przystani kajakowej Lipowa w Lipuszu	II kw. 2025	IV kw. 2025
9	K_084	Przystań i pole biwakowe nad jez. Schodno	II kw. 2025	IV kw. 2025
10	K_095	Przystań kajakowa w Krzesznej	II kw. 2025	IV kw. 2025
11	K_121	Przystań kajakowa w Zimnych Zdrojach	II kw. 2025	IV kw. 2025
12	K_001	Przenoska kajakowa przy byłej cukrowni w Pruszczu Gd. – tylko remont przenoski	II kw. 2025	I kw. 2026
13	K_041	Przystań kajakowa w Leśnym Dworze	II kw. 2025	I kw. 2026
14	K_054	Rozbudowa istniejącej przystani kajakowej nad jeziorem Obłęskim	II kw. 2025	I kw. 2026
15	K_097	Przystań i pole biwakowe w Młynkach	II kw. 2025	I kw. 2026
16	K_106	Przystań kajakowa nad jeziorem Głębokim	II kw. 2025	I kw. 2026
17	K_053-B	Przystań kajakowa "Most Dziewic" w Słupsku	II kw. 2025	II kw. 2026
18	K_037	Budowa przystanku kajakowego w Konigorcie	III kw. 2025	IV kw. 2025
19	K_012-B	Przystań kajakowa Gdańsk Orunia Przybrzeżna	III kw. 2025	I kw. 2026
20	K_018	Przenoska, punkt wodowania kajaków w miejscowości Reda	III kw. 2025	I kw. 2026
21	K_024	Przenoska kajakowa w Łebieniu	III kw. 2025	I kw. 2026
22	K_034	Budowa przystani kajakowej w okolicy mostu w Ubogiej	III kw. 2025	I kw. 2026
23	K_035	Budowa przystani kajakowej przy miejscu wypoczynku nad Wielkim Kanałem Brdy w Zapędowie	III kw. 2025	I kw. 2026
24	K_064	Budowa przystani kajakowej Centrum w Lipuszu	III kw. 2025	I kw. 2026
25	K_115	Budowa przystani kajakowej na lewym brzegu rz. Nogat w Malborku	III kw. 2025	I kw. 2026

Lp.	Nr karty	Zadanie	Szacunkowy okres gotowości do realizacji	Szacunkowy okres zakończenia realizacji
26	K_002	Przystań kajakowa w Centrum Rekreacji w Juszkowie	III kw. 2025	II kw. 2026
27	K_003	Przenoska kajakowa przy elektrowni wodnej Juszkowo	III kw. 2025	II kw. 2026
28	K_004	Przenoska kajakowa przy elektrowni wodnej Kuźnice	III kw. 2025	II kw. 2026
29	K_009	Przystań kajakowa Gdańsk Zawodników	III kw. 2025	II kw. 2026
30	K_014	Przystań kajakowa (startowa) szlaku nad rzeką Piaśnica	III kw. 2025	II kw. 2026
31	K_019	Przystań kajakowa Rybakówka w Jasieniu	III kw. 2025	II kw. 2026
32	K_026	Rozbudowa przystani kajakowej w miejscowości Złe Mięso	III kw. 2025	II kw. 2026
33	K_036	Doposażenie przystani kajakowo - żeglarskiej Myłof	III kw. 2025	II kw. 2026
34	K_038	Rozbudowa przystani przy rzece Łupawa - OSP Łupawa	III kw. 2025	II kw. 2026
35	K_042	Rozbudowa przystani kajakowej w miejscowości Łosino	III kw. 2025	II kw. 2026
36	K_043	Rozbudowa przystani kajakowej w miejscowości Lubuń	III kw. 2025	II kw. 2026
37	K_057	Budowa przystani kajakowej w Trątkownicy	III kw. 2025	II kw. 2026
38	K_065	Modernizacja i rozbudowa przystani kajakowej za szkołą w Lipuszu	III kw. 2025	II kw. 2026
39	K_068	Rozbudowa przystani kajakowej przy starym młynie w Kornem	III kw. 2025	II kw. 2026
40	K_081	Przenoska przy cementowni w Wejherowie na rzece Redzie	III kw. 2025	II kw. 2026
41	K_090	Przystań kajakowa w Czernicy	III kw. 2025	II kw. 2026
42	K_093	Przystań kajakowa startowa we wsi Binduga	III kw. 2025	II kw. 2026
43	K_098	Przystań kajakowa i pole biwakowe w Błędnie	III kw. 2025	II kw. 2026
44	K_101	Przenoska kajakowa – progi piętrzące przed jeziorem Orle na rzece Redzie	III kw. 2025	II kw. 2026
45	K_102	Przystań kajakowa Kniewo	III kw. 2025	II kw. 2026
46	K_103	Przystań kajakowa w Gołębiej Górze II	III kw. 2025	II kw. 2026
47	K_104	Przystań kajakowa w Gołębiej Górze I	III kw. 2025	II kw. 2026
48	K_107	Budowa przystani kajakowej w Bytowie	III kw. 2025	II kw. 2026
49	K_111	Przystań kajakowa w Borsku	III kw. 2025	II kw. 2026
50	K_118	Budowa przystani kajakowej Różki	III kw. 2025	II kw. 2026
51	K_020	Przystań kajakowa nad jeziorem Jasień w miejscowości Jasień	III kw. 2025	III kw. 2026
52	K_072	Przenoska i przystań kajakowa w Żelkowie	III kw. 2025	III kw. 2026
53	K_087	Budowa przystani kajakowej w Parchowie	III kw. 2025	III kw. 2026
54	K_086	Rozbudowa przystani kajakowej - Kajlandia cz. północna w Sulęczynie	III kw. 2025	IV kw. 2026
55	K_073-A	Przenoska przez II jaz poniżej Żelkowa	IV kw. 2025	II kw. 2026
56	K_073-B	Przenoska kajakowa przez III jaz poniżej Żelkowa	IV kw. 2025	II kw. 2026
57	K_055	Budowa przystani kajakowej w Niestępowie	IV kw. 2025	III kw. 2026
58	K_080	Przystań kajakowa wraz z przenoską przy Akwedukcie Kanał Wdy - Studzieniczna Struga	IV kw. 2025	III kw. 2026
59	K_077	Przystań kajakowa na rzece Świętej w Nowym Stawie	IV kw. 2025	IV kw. 2026
60	K_078	Przystań kajakowa w Miedznie	IV kw. 2025	I kw. 2027
61	K_082	Budowa przystani kajakowej Słowińska w Łebie	IV kw. 2025	I kw. 2027
62	K_011	Przystań kajakowa Gdańsk Koryłka	I kw. 2026	III kw. 2026

Lp.	Nr karty	Zadanie	Szacunkowy okres gotowości do realizacji	Szacunkowy okres zakończenia realizacji
63	K_023	Przystań kajakowa "Pod mostem" w Łebieniu	I kw. 2026	III kw. 2026
64	K_045	Przenoska przy elektrowni wodnej Smołdzino	I kw. 2026	III kw. 2026
65	K_047	Przystań kajakowa Gardnieńskie Łęgi	I kw. 2026	III kw. 2026
66	K_049	Przystań kajakowa w Stojcinie	I kw. 2026	III kw. 2026
67	K_061	Budowa przenoski kajakowej przez próg za elektrownią w Kolinczu (wariant z rynną)	I kw. 2026	III kw. 2026
68	K_069	Przenoska kajakowa przy elektrowni wodnej Drzeżewo	I kw. 2026	III kw. 2026
69	K_112	Przystań kajakowa w Wieprznicy	I kw. 2026	III kw. 2026
70	K_113	Przystań kajakowa w Sycowej Hucie	I kw. 2026	III kw. 2026
71	K_005	Przenoska kajakowa przy elektrowni wodnej Przędziszyn	I kw. 2026	IV kw. 2026
72	K_006	Przystań kajakowa startowa przy elektrowni wodnej Straszyn	I kw. 2026	IV kw. 2026
73	K_010	Przenoska kajakowa Gdańsk Elbląska	I kw. 2026	IV kw. 2026
74	K_056	Budowa przystani kajakowej w Łapinie	I kw. 2026	IV kw. 2026
75	K_059	Przenoska kajakowa przy jazie w Ostrzycach	I kw. 2026	IV kw. 2026
76	K_074	Przystań kajakowa w miejscowości Zawada	I kw. 2026	IV kw. 2026
77	K_094	Budowa rynny spławnej w Chocińskim Młynie	I kw. 2026	IV kw. 2026
78	K_096	Przenoska kajakowa i pole biwakowe we Wdeckim Młynie	I kw. 2026	IV kw. 2026
79	K_099	Przystań kajakowa i pole biwakowe w Żurawkach	I kw. 2026	IV kw. 2026
80	K_100	Punkt startowy w Czarnym Młynie	I kw. 2026	IV kw. 2026
81	K_108	Przystań kajakowa przy drodze Gostkowo - Niedarzyno na rzece Bytowa	I kw. 2026	IV kw. 2026
82	K_125	Przenoska i przystań kajakowa w miejscowości Ruda	I kw. 2026	I kw. 2027
83	K_126	Przenoska kajakowa w Zamku Kiszewskim	I kw. 2026	I kw. 2027
84	K_022	Przystań kajakowa i pole namiotowe Stary Młyn w Łupawie	I kw. 2026	II kw. 2027
85	K_025	Przystań kajakowa w Strzyżynie	I kw. 2026	II kw. 2027
86	K_123	Przystań kajakowa Funka	I kw. 2026	II kw. 2027
87	K_053-A	Przystań kajakowa Wyspa Młyńska w Słupsku	I kw. 2026	II kw. 2027
88	K_048	Przenoska kajakowa na jazie w Człuchach	II kw. 2026	IV kw. 2026
89	K_110	Przenoska kajakowa na połączeniu rzeki i Kanału Wdy poniżej Borska	II kw. 2026	IV kw. 2026
90	K_032	Budowa przystani kajakowej w Rytlu	II kw. 2026	I kw. 2027
91	K_061	Budowa przenoski kajakowej przez próg za elektrownią w Kolinczu (wariant z przenoską)	II kw. 2026	I kw. 2027
92	K_083	Startowa przystań kajakowa Stilo	II kw. 2026	I kw. 2027
93	K_091	Przystań kajakowa w pobliżu miejscowości Konarzyny	II kw. 2026	I kw. 2027
94	K_062	Rozbudowa przystani kajakowej w Sominach	II kw. 2026	II kw. 2027
95	K_063	Rozbudowa przystani kajakowej w Skwierawach	II kw. 2026	II kw. 2027
96	K_088	Budowa przystani kajakowej w Młynkach - Bylinie	II kw. 2026	II kw. 2027
97	K_046	Przystań kajakowa - Smołdzino	II kw. 2026	IV kw. 2027
98	K_052	Budowa przystani kajakowej w Dolinie Charlotty	II kw. 2026	IV kw. 2027

Lp.	Nr karty	Zadanie	Szacunkowy okres gotowości do realizacji	Szacunkowy okres zakończenia realizacji
99	K_120	Przystań kajakowa w Młyńsku etap I	II kw. 2026	IV kw. 2027
100	K_122	Przystań kajakowa w Żukowie (k. Lutomia)	III kw. 2026	IV kw. 2027
101	K_012-A	Przystań kajakowa Gdańsk Olszynka Kacza	III kw. 2026	II kw. 2027
102	K_027	Przystań kajakowa w miejscowości Wieck	III kw. 2026	II kw. 2027
103	K_050	Budowa przystani kajakowej w miejscowości Bydlino	III kw. 2026	II kw. 2027
104	K_066	Przystań kajakowa w Kruglińcu	III kw. 2026	II kw. 2027
105	K_044	Przystań kajakowa w Gardnie Wielkiej	III kw. 2026	III kw. 2027
106	K_015	Przystań kajakowa (startowa) nad rzeką Piaśnica	I kw. 2027	III kw. 2027
107	K_030	Budowa przystani kajakowej na Kanale Wdy w Wojtalu	I kw. 2027	III kw. 2027
108	K_001	Przenoska kajakowa przy byłej cukrowni w Pruszczu Gd. – park falowy	I kw. 2027	IV kw. 2027
109	K_021	Przystań kajakowa z polem biwakowym w pobliżu miejscowości Flisów; Pętla Kajakowa Łupawy	I kw. 2027	II kw. 2028
110	K_031	Budowa punktu etapowego Uroża (Konarzyny)	I kw. 2027	II kw. 2028
111	K_116	Budowa przystani kajakowej w Obrowie	I kw. 2027	II kw. 2028
112	K_119	Budowa przystani kajakowej w Klonówce	I kw. 2027	III kw. 2028
113	K_124	Budowa przystani kajakowo - żeglarskiej przy Opląwie Motławy w Gdańsku	I kw. 2027	IV kw. 2028

Źródło: opracowanie własne

5 Wpływ przedsięwzięcia na środowisko

Analiza środowiskowa sporządzona została na podstawie:

- materiałów studialnych, badawczych i literatury przedmiotu,
- wniosków z ocen i analiz archiwalnych sporządzonych na potrzeby planowanych przedsięwzięć w rejonie obszaru opracowania.

Analizowanych jest 111 zamierzeń, w tym zadania rekomendowane i rezerwowe, w których planuje się różnego rodzaju infrastrukturę związaną z turystyką wodną, a w szczególności kajakową.

Znaczna część inwestycji planowanych w ramach przedsięwzięcia, zlokalizowana jest na obszarach objętych różnymi formami ochrony przyrody, o których stanowi art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz.1336 z późn. zm.).

Przedsięwzięcie należy zatem realizować z uwzględnieniem uwarunkowań opisanych w poniższym rozdziale oraz mając na uwadze dobro objętych ochroną obszarów, ze znaczącym uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju.

Koniecznym jest zaznaczenie, że oddziaływanie na środowisko wynikające z realizacji przedsięwzięcia będzie miało charakter dwuetapowy obejmujący etap inwestycyjny oraz etap operacyjny.

Należy przyjąć, iż na etapie inwestycyjnym w większości lokalizacji nastąpi krótkotrwałe oddziaływanie na walory przyrodnicze. Rzeczne oddziaływania będą, jednakże ograniczone do obszaru poszczególnych zadań. Ingerencja w walory przyrodnicze będzie wynikać z konieczności przeprowadzenia niezbędnych robót budowlanych lub hydrotechnicznych, jednakże będą to działania ograniczone do niezbędnego minimum. Prace będą polegały w większości przypadków na posadowieniu wcześniej przygotowanych elementów.

Ze względu na występujące formy ochrony przyrody należy przedsięwziąć środki minimalizujące ingerencję na środowisko tj.:

- projektowanie infrastruktury w myśl zasady DNSH nieczynienia znaczącej szkody środowisku (do no significant harm);
- rozplanowanie infrastruktury tak, aby rozproszyć ruch kajakowy oraz zmniejszyć możliwość powstawania „dzikich” miejsc postojowych;
- ograniczenie do minimum prac ziemnych, ruchu ciężkiego sprzętu, wycinki drzew i krzewów oraz wielkości terenów budowy;
- składowanie materiałów budowlanych poza terenami podmokłymi, zadrzewionymi i zakrzewionymi oraz strefą bezpośredniego spływu do wód;

- zabezpieczenie placu budowy przed ewentualnym przedostaniem się substancji ropopochodnych do wód i gruntu;
- prowadzenie prac stosowanie do harmonogramu opracowanego ze specjalistami z zakresu ornitologii, ichtiologii i fitosocjologii celem maksymalnego ograniczenia oddziaływania na ryby oraz ptaki i ich siedliska;
- prowadzenie prac poza okresami ochronnymi i lęgowymi zwierząt występujących na danym obszarze;
- usytuowanie planowanych budowli na podstawie szczegółowego rozpoznania istniejących siedlisk nie naruszając, w sposób znaczący, siedlisk o dobrze wykształconej strukturze;
- uniemożliwienie, w przypadku awarii maszyn lub urządzeń, przedostawania się zanieczyszczeń do wód oraz umożliwienie trwałego i szybkiego usunięcia zanieczyszczeń gleby;
- wykonanie nasadzeń kompensacyjnych po zakończeniu prac;
- obserwacja chłonności szlaków kajakowych.

Należy przyjąć założenie, iż w fazie prowadzenia inwestycji wpływ robót budowlanych na otoczenie będzie krótkotrwały, ograniczony do miejsca ich prowadzenia i nie powinien skutkować zakłóceniem równowagi całego ekosystemu.

Na etapie operacyjnym wpływ na środowisko naturalne najprawdopodobniej przyjmie następujące postaci:

- nasilenie ruchu turystycznego w najbardziej atrakcyjnych punktach początkowych i końcowych poszczególnych szlaków kajakowych,
- zwiększona częstotliwość przepływu kajaków po danych ciekach,
- możliwy większy poziom hałasu na całej długości szlaku.

Przedsięwzięcie poprzez swoją specyficzną formę preferuje ekologiczny sposób uprawiania turystyki, ponieważ turystyka wodna, w tym kajakowa, stanowi najmniej ingerujący w środowisko sposób zwiedzania terenów przyrodniczo cennych. Szlaki wodne są bowiem ciekami naturalnymi, nie zaś drogami sztucznie wytyczonymi, które mogą trwale zmieniać środowisko naturalne.

Szlaki kajakowe, wyznaczone na obszarach cennych przyrodniczo, promują i udostępniają turystom walory naturalne województwa pomorskiego.

Cele środowiskowe planowanego przedsięwzięcia

Głównym celem środowiskowym planowanej inwestycji jest walka z niekontrolowaną turystyką kajakową i ukierunkowanie jej tak, aby ograniczyć antropopresję na obszarach szczególnie cennych przyrodniczo. Działania podejmowane w ramach inwestycji mają ograniczyć zaśmiecanie obszarów chronionych, niszczenie brzegów rzek, roślinności, płoszenie zwierząt i uszkodzenie innym cennym elementom środowiska.

Wyznaczenie kontrolowanych i regularnie sprzątanых przystani kajakowych przyczyni się również do ograniczania migracji odpadów i zanieczyszczeń do wód.

Pomimo mogących wystąpić zagrożeń dla środowiska naturalnego, realizacja przedsięwzięcia wywrze planowany skutek w postaci minimalizacji zjawiska tzw. dzikiej, niekontrolowanej turystyki (ukierunkowanie turystyki kajakowej) i spowoduje ograniczenie antropopresji na obszarach szczególnie cennych przyrodniczo.

Drugim celem przedsięwzięcia jest promocja obszarów chronionych o wysokich walorach przyrodniczych oraz edukacji społeczności na ich temat. Zwiększenie dostępności do miejsc takich jak parki narodowe i krajobrazowe, ma uwrażliwić odwiedzających na istotność zachowania i dbania o tego typu tereny.

Na potrzeby Przedsięwzięcia przewidziano posadowienie infrastruktury towarzyszącej (sanitariaty, kosze na śmieci, wiaty, paleniska, ogrodzenia), która żywotnie wpłynie na ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko. Zarówno udostępnienie infrastruktury, jak i planowane oddziaływanie komponentu promocyjnego w ramach przedsięwzięcia wzmocni proekologiczne postawy korzystających ze szlaków kajakowych. Bezpośrednim celem ma być np. ograniczenie zaśmiecania (zarówno wody, jak i miejsc odpoczynku), tworzenia i korzystania z „dzikich” obozowisk, w tym na terenach cennych przyrodniczo.

W ramach inwestycji uwzględnia się również cele środowiskowe jednolitych części wód określone w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023 poz. 300) oraz Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE).

Dodatkowo celami inwestycji z punktu widzenia turystyki, a zarazem metodami, dzięki którym osiągnięte zostaną cele środowiskowe są:

- ograniczenie chłonności cieków i akwenów;
- rozproszenie ruchu na inne mniej uczęszczane szlaki;
- walka z „dzikimi” miejscami postojowymi;
- ochronę środowiska poprzez tworzenie bezpiecznej i ekologicznej infrastruktury.

Analiza istotnych problemów ochrony środowiska w szczególności dotyczących obszarów chronionych i wymagających ochrony

Województwo pomorskie wyróżnia się na tle kraju ponadprzeciętnymi walorami przyrodniczymi. Wynikają one ze znacznego zróżnicowania środowiska i krajobrazu naturalnego oraz z dużego stopnia zachowania naturalności niektórych ekosystemów. Ochrona tych wartości prowadzona jest w ramach ustawowego systemu obszarów chronionych i obejmuje wszystkie przewidziane prawem formy ochrony. Na system ochrony przyrody składają się również (oprócz parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków

krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu i pomników przyrody) obszary Natura 2000, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów. Obecnie obszary chronione (bez obszarów Natura 2000) zajmują w województwie pomorskim powierzchnię 597 392 ha, co stanowi 32,66% powierzchni województwa.

Ze względu na duży obszar objęty rzeczową inwestycją, prace są planowane na terenie wielu przestrzennych form ochrony przyrody. Poniżej przedstawiono zestawienie poszczególnych form, na terenie których planowane są prace w ramach niniejszej inwestycji. Uwzględniono również formy graniczące bezpośrednio z planowaną infrastrukturą oraz takie, które są zlokalizowane na szlakach pomiędzy planowanymi obiektami.

Tabela 20: Formy ochrony przyrody

Nazwa formy ochrony przyrody	Opis
PARKI NARODOWE	
<p>Słowiński Park Narodowy wraz z otuliną</p>	<p>Słowiński Park Narodowy został utworzony na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 września 1966 r. w sprawie utworzenia Słowińskiego Parku Narodowego (Dz. U. z 1966 r. Nr 42, poz. 254), uchylonego Ustawą z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody oraz jej późniejszymi zmianami. Został utworzony 1 stycznia 1967 r.</p> <p>SPN to trzon "Ostoi Słowińskiej" i "Pobrzeża Słowińskiego", co więcej, północna część Parku obejmująca wody Morza Bałtyckiego (111,71 km²) stanowi fragment dużo większego obszaru "Przybrzeżnych Wód Bałtyku". Te trzy Obszary zostały wyznaczone, według tych samych założeń mających zastosowanie we wszystkich krajach Unii Europejskiej, z mocy Dyrektywy Ptasiej oraz Dyrektywy Siedliskowej i są elementami sieci Natura 2000.</p> <p>Ekosystemy leśne zajmują powierzchnię ok. 6 000 ha, co stanowi 18,9% powierzchni Parku. Głównymi gatunkami lasotwórczymi są: sosna zwyczajna z 72,8% udziałem w drzewostanach jako gatunek panujący, brzoza brodawkowata - 12,5%, olsza czarna - 5,8 %, brzoza omszona - 2,5%, świerk pospolity - 1,3%, sosna czarna – 1,0%. Pozostałe gatunki takie jak: buk zwyczajny, dąb szypułkowy, jesion wyniosły nie przekraczają 1% udziału we wszystkich drzewostanach Parku. Spośród drzewostanów złożonych z innych gatunków istotniejszą rolę odgrywają lasy z udziałem olszy czarnej oraz brzozy – brodawkowatej i omszonej. Obecnie drzewostany olszowe i brzozowe stanowią dominujący element zalesionych brzegów dwóch wielkich jezior Parku.</p> <p>Najliczniejszą grupą zwierząt Parku są owady; przybliżona suma znanych gatunków wynosi 490. Wśród nich wykazano obecność 30 gatunków znajdujących się pod ochroną ścisłą oraz 4 gatunki chronione częściowo. Najwięcej chronionych należy do chrząszczy; poza 15 gatunkami biegaczy <i>Carabus</i> spp. są to jeszcze – pływak lapoński <i>Dytiscus lapponicus</i>, kozioróg bukowiec <i>Cerambyx scopolii</i>, tęcznik mniejszy <i>Calosoma inquisitor</i> i pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>. Ochronie ścisłej podlega także 5 gatunków ważek, 3 gatunki trzmieli i 3 gatunki motyli. Ochroną częściową są objęte 2 gatunki trzmieli oraz 2 gatunki mrówek. Grupa mięczaków (malakofauna) Słowińskiego Parku Narodowego reprezentowana jest przez 70 gatunków należących do dwóch gromad: ślimaków <i>Gastropoda</i> i małży <i>Bivalvia</i>. Najliczniejszym mięczakiem Parku jest omulek jadalny <i>Mytilus edulis</i>, który tworzy liczne podwodne skupiska na dnie Bałtyku. Z kolei najrzadszym małżem jest słodkowodna szczeżuja wielka <i>Anodonta cygnaea</i>, która podlega ścisłej ochronie.</p> <p>Spośród 452 gatunków ptaków zaobserwowanych w Polsce, na obszarze Parku od początku XX wieku stwierdzono łącznie 274 gatunki, a wśród nich odnotowano 165, które przystępowały bądź przez cały czas przystępują, do lęgów. Przez obszar Słowińskiego Parku Narodowego przebiega jedna z głównych tras wiosennych i jesiennych wędrówek ptaków. Do regularnie pojawiających się w Parku migrantów zaliczono ponad 160 gatunków.</p> <p>Teriofauna Słowińskiego Parku Narodowego jest bogata - występuje tu około 60% spośród stwierdzonych w Polsce gatunków ssaków. Wśród najbardziej cennych (umieszczonych, z różnym statusem, w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt) wymienić można: rzęsortka mniejszego <i>Neomys anomalus</i>, mroczka posrebrzanego <i>Vespertilio murinus</i>, morświna <i>Phocoena phocoena</i>, fokę szarą <i>Halichoerus grypus</i>. Poza tym optymalne warunki bytowania w Parku znajdują także liczne populacje następujących zwierząt -</p>

Nazwa formy ochrony przyrody	Opis
	<p>cennych na skalę europejską: bóbr <i>Castor fiber</i>, wydra <i>Lutra lutra</i>, 15 gatunków nietoperzy, z których trzy - mopek <i>Barbastella barbastellus</i>, borowiec wielki <i>Nyctalus noctula</i> i wymieniony już wyżej, mroczek posrebrzany, są wpisane na Czerwoną Listę Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce.</p>
Park Narodowy Bory Tucholskie - otulina	<p>Park Narodowy Bory Tucholskie utworzony został na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 maja 1996 r. w sprawie utworzenia Parku Narodowego „Bory Tucholskie” (Dz. U. Nr 64, poz. 305) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 1999 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie utworzenia Parku Narodowego „Bory Tucholskie” (Dz. U. Nr 53, poz. 555). powierzchnia PNBT obejmuje obszar 4613,04 ha. Wg rejestru gruntów stan na 31.12.2005 r. Park Narodowy "Bory Tucholskie" zajmuje powierzchnię 4613,04 ha.</p> <p>Ekosystemy leśne zajmują znaczną większość obszaru Parku Narodowego – ponad 3800 ha, co stanowi 83% powierzchni Parku. Dominującymi typami siedlisk leśnych są siedliska borowe, zajmujące prawie 98% powierzchni leśnej Parku. Siedliska lasowe zajmują nieco ponad 2% powierzchni leśnej Parku i występują większymi płatami w nieckach jezior Ostrowitego i Charzykowskiego oraz nad jeziorami: Dybrzk, Jeleń, Krzywce Wielkie, Krzywce Małe, także wąskimi pasami wzdłuż Strugi Siedmiu Jezior. Ekosystemy nieleśne w PNBT zajmują powierzchnię 158,27 ha. Bogactwo gatunkowe flory i fauny tych ekosystemów w znacznym stopniu zwiększa różnorodność biologiczną całego obszaru. Najliczniej występującymi zbiorowiskami są: łąki i pastwiska, wrzosowiska, murawy piaszkowe, torfowiska wysokie, torfowiska niskie i przejściowe, szuwały trzcinowe i turzycowe, nitrofilne zbiorowiska bylin terenów ruderalnych oraz naturalnych i półnaturalnych okrajków oraz zbiorowiska segetalne. Ekosystemy wodne w Parku Narodowym „Bory Tucholskie” zajmują powierzchnię 530,36 ha, co stanowi 11% jego ogólnej powierzchni.</p> <p>W Parku doliczono się 238 gatunków porostów, w tym 38 chronionych. W Polskiej Czerwonej Liście Porostów Zagrożonych znalazło się 61 gatunków występujących na tym terenie, z czego 18 posiada status gatunków wymierających „E”, 41 narażonych na wymarcie „V” i 2 gatunki o nieokreślonym stopniu zagrożenia „I”. W PNBT występuje 528 gatunków grzybów makroskopowych. W tym 8 gatunków chronionych, 3 gatunki wymierające (E), 13 gatunków narażonych na wymarcie (V), 25 gatunki rzadkie (R) i 19 gatunków o nieokreślonym stopniu zagrożenia (I). Natomiast wątrobowce w Parku reprezentowane są przez 35 gatunków (około 11% krajowej hepaticoflory). Spośród nich 8 to gatunki chronione, 2 gatunki wymierające (E), 2 gatunki narażone na wymarcie (V), 6 gatunków rzadkich (R) i 1 gatunek o nieokreślonym stopniu zagrożenia (I). W Parku występują 194 gatunki (około 23 % krajowej muskoflory). Wśród mchów 55 gatunków objętych jest ochroną, 2 gatunki należą do wymierających (E), 7 gatunków narażonych jest na wymarcie (V), 29 gatunków jest rzadkich (R) i 16 gatunków posiada status o nieokreślonym stopniu zagrożenia (I).</p> <p>Na terenie Parku znajduje się 16 gatunków trzmieli z których 10 objętych jest ochroną prawną (m.in. trzmiel wrzosowiskowy <i>Bombus jonellus</i>, wąskopasy <i>Bombus cryptarum</i>, wielki <i>Bombus magnus</i>). Występuje tu również 29 gatunków ryb, z których dwa</p>

Nazwa formy ochrony przyrody	Opis
	<p>gatunki (koza- <i>Cobitis taenia</i> i różanka <i>Rhodeus sericeus amarus</i>) objęte są ochroną częściową. W Parku występuje 5 gatunków gadów, z czego wszystkie są objęte ochroną gatunkową. Wykazano ponadto 163 gatunki ptaków (w tym 118 gatunków lęgowych). Ochronie prawnej podlega 152 gatunków, dodatkowo 28 znajdują się w załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Na obszarze Parku zanotowano występowanie 43 gatunków ssaków z czego ochroną ścisłą objętych jest 10 gatunków, a częściową 12.</p>
PARKI KRAJOBRAZOWE	
<p>Nadmorski Park Krajobrazowy - otulina</p>	<p>Utworzony w roku 1978 uchwałą Nr IX/49/78 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Gdańsku z dnia 5 stycznia 1978 r. Powierzchnia Parku wynosi 18 804 ha (w tym 7 452 ha części lądowej i 11 352 ha wód morskich Zatoki Puckiej), otulina - 17 540 ha. Ponad połowa powierzchni Parku to wody Zatoki Puckiej Wewnętrznej, która jest oddzielona od reszty akwenu Zatoki piaszczystym, podłużnym wypłyceniem zwanym Ryfem Mew. Część lądowa Parku obejmuje całość Półwyspu Helskiego oraz wąski pas wybrzeża morskiego, ciągnący się od Białogóry do Władysławowa wraz z obszarem Karwieńskich Błot. Na południe od Władysławowa granica NPK obejmuje przymorskie fragmenty Kępy Swarzewskiej i Puckiej, pradolinnych obniżeń Płutnicy i Redy do miejscowości Mechelinki.</p> <p>Występują w nim rzadkie w skali kraju zespoły roślin halofilnych (słonolubnych), psammofilnych (charakterystycznych dla piasków wydmy), torfowiskowych związanych z wysokim torfowiskiem atlantyckim i zagłębieniami wydmy. Ponad 40% powierzchni Parku pokrywają lasy, w większości są to zbiorowiska borowe, m.in. charakterystyczny dla wybrzeża bór bażynowy z wyróżniającą to zbiorowisko krzewinką - bażyną czarną. Na terenie Parku występują malina moroszka będąca reliktem borealnym oraz woskownica europejska, która osiąga tu wschodnią granicę swojego zasięgu. Zróżnicowanie ekosystemów na obszarze NPK stwarza dogodne warunki życia wielu gatunkom zwierząt. Na terenie NPK znajdują się również miejsca lęgowe bardzo rzadkich ptaków Polski – łączaka, ostrygojada, ohara i pliszki cytrynowej.</p>
<p>Park Krajobrazowy Dolina Słupi z otuliną</p>	<p>Został utworzony w 1981 roku na obszarze 7 gmin (Słupsk, Kobylnica, Dębica Kaszubska, Kończygłowy, Borzytuchom, Bytów, Czarna Dąbrówka) i 2 powiatów (słupskiego i bytowskiego). Jego powierzchnia wynosi 37 040ha i wraz ze swoją otuliną - 83 170 ha, obejmuje obszar środkowego i dolnego biegu rzeki Słupi i jej zlewni od miejscowości Soszyca do drogi Krępa-Łosino.</p> <p>Jest to Park typu dolinnego. 72% powierzchni Parku zajmują lasy. Najczęściej spotykanymi tu zbiorowiskami leśnymi są bór sosnowy świeży i mieszany, znacznie rzadziej bór bagienny, którego niewielkie płyty wykształciły się na torfowiskach wysokich w końcowej fazie ich zarastania. Lasy liściaste Parku reprezentowane są przez kilka typów zbiorowisk, z których największe powierzchnie zajmują buczyny niżowe: kwaśna i żyzna, dolinom rzecznych towarzyszą grądy oraz łągi i zarośla wierzbowe. Do bardzo interesujących formacji roślinnych należą torfowiska, a wśród nich szczególnie cenne fragmenty nawiązujące do torfowisk wysokich. Powszechnie w Parku występują torfowiska niskie. Znajdują się tu również cenne przyrodniczo jeziora lobeliowe,</p>

Nazwa formy ochrony przyrody	Opis
	grupujące reliktowe gatunki roślin, takie jak: lobelia jeziorna brzeżyca jednokwiatowa i poryblin jeziorny oraz jeziora ramienicowe oraz niewielkie, bezodpływowe jeziora dystroficzne. Flora roślin naczyniowych Parku liczy 748 gatunków, wiele z nich to gatunki chronione, zagrożone i ginące. Na obszarze Parku stwierdzono występowanie 41 gatunków ssaków, w tym- bobra i wydry.
Tucholski Park Krajobrazowy z otuliną	Został powołany na podstawie uchwały Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bydgoszczy w 1985 roku. Wraz z otuliną obejmuje tereny siedmiu gmin województwa kujawsko-pomorskiego (gminy: Tuchola, Śliwice, Cekcyn, Lubiewo, Gostycyn) i województwa pomorskiego (gminy: Chojnice, Czersk), o łącznej powierzchni prawie 53 tys. ha. Lasy stanowią aż blisko 90%, z czego największy udział mają bory sosnowe. W TPK, pomimo znacznych przekształceń zbiorowisk roślinnych, zachowały się rzadkie lub wręcz ginące gatunki roślin. W runie leśnym występuje storczyk – buławnik czerwony- podlegający ścisłej ochronie. Na obszarze parku stwierdzono występowanie 44 gatunków ssaków. Spośród drobnych ssaków owadożernych spotykamy jeża wschodniego, kreta, ryjówkę aksamitną i malutką oraz rzęsorka rzeczka; wszystkie te gatunki podlegają ścisłej ochronie.
Kaszubski Park Krajobrazowy	Został utworzony Uchwałą nr XIX/82/83 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Gdańsku z dnia 15 czerwca 1983 r. To obszar chroniony w centralnej części Pojezierza Kaszubskiego, który obejmuje zespół Jezior Raduńskich, Wzgórz Szymbarskich oraz kompleks Lasów Mirachowskich. Powierzchnia KPK wynosi 33 202 ha, z czego większość zajmują użytki rolne (50,3%), następnie lasy (33,8%) oraz wody (10,3%). Na liście roślin prawnie chronionych, zagrożonych wyginięciem i rzadkich figuruje 190 gatunków (wśród nich 43 gatunki objęte są ochroną ścisłą). Znaczna część występujących tu zbiorowisk leśnych, a także przeważająca część roślinności torfowiskowej i szuwarowo - bagiennej oraz wodnej jest naturalna lub nieznacznie zmieniona. Zbiorowiska półnaturalne tworzą łąki i pastwiska, oraz rzadkie wrzosowiska i murawy. Na obszarze KPK odnotowano 135 gatunków ptaków, w tym 77 gniazdujących. Jednym z najcenniejszych gatunków są trzecie - szlachar i nurogęś oraz sowa włochatka. Na torfowiskach i jeziorach dystroficznych gniazdują: cyraneczka, żuraw i samotnik, a na strugach - pliszka górska i zimorodek, występuje tu także przelotny pluszcz.
Wdzydzki Park Krajobrazowy z otuliną	Wdzydzki Park Krajobrazowy utworzony został w 1983 r. na powierzchni 17,8 tys. ha (otulina 15,2 tys. ha) - obszar należy do Borów Tucholskich. Znajduje się na nim rynnowe jezioro Wdzydzkie. W obrębie jeziora występuje dziesięć wysp stanowiących bogactwo przyrodnicze, krajobrazowe i turystyczne parku. Oprócz kompleksu jez. Wdzydzkich znajduje się ponad 160 jezior i oczek wodnych. Powierzchnia wód stanowi 11% powierzchni Parku. Na faunę Parku składają się m.in. bobry i wydry, których populacja zwiększa się z roku na rok, natomiast awifauna – żuraw, trzcina, długodzioba (50% populacji polskiej znajduje się we WPK), bielik, dudek, puchacz, sowa uszata, myszołów, łąbądź (czarnodzioba, krzykliwy i niemy), rybołów, brodziec krwawodzioba oraz liczne gatunki drobnych ptaków leśnych, wodnych i łąkowych. We florze

Nazwa formy ochrony przyrody	Opis
	Parku stwierdzono ponad 600 gatunków roślin naczyniowych, w tym liczne objęte ochroną prawną tj. storczyki, rosiczki, lobelia wodna, poryblin jeziorny.
Zaborski Park Krajobrazowy	Zaborski Park Krajobrazowy powstał na podstawie uchwały nr XI/68/90 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bydgoszczy z dnia 28 lutego 1990 r. Zajmuje on duży obszar w północno-zachodniej części Borów Tucholskich. W krajobrazie przeważają piaszczyste równiny sandrowe, nazywane Wielkim Sandrem Brdy. Sieć wód stanowi rzeka Brda wraz z jej licznymi dopływami: Chociną, Zbrzycą, Młosińską i Klonecznicą. Na terenie Parku dominują lasy, głównie bory sosnowe. Obszar Parku stanowi ostoję dla sowy zwanej puchacz.
OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU	
Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Raduni	Zajmuje powierzchnię 3 340 ha. Obszar ten obejmuje dno i zbocza doliny rzeki Raduni oraz bezpośrednio z nią sąsiadujące tereny leśne i rolne, które razem tworzą unikatowy krajobraz na skalę kraju.
Obszar Chronionego Krajobrazu Żuław Gdańskich	Jego powierzchnia wynosi 30 092 ha. Obszar ten obejmuje cały teren Żuław Gdańskich z wyjątkiem jego północno - zachodniego skraju. Podstawowym walorem krajobrazu jest silnie rozbudowana sieć hydrologiczna oraz unikatowa w Polsce powierzchnia budowana przez namuły Wisły.
Nadmorski Obszar Chronionego Krajobrazu	Powstał na podstawie Rozporządzenie nr 5/94 Wojewody Gdańskiego z dn. 8 listopada 1994 r. Obszar o powierzchni 14 940 ha obejmuje zachodnią część NPK i otuliny, jego zachodnia granica pokrywa się z granicą województwa. W granicach NOChK znajduje się brzeg morski, zalesiony i bezleśny pas wydm ciągnący się wzdłuż wybrzeża, część kompleksu Bielawskich Błot, a we wschodniej części równina Błot Przymorskich i północne fragmenty sąsiadującej z nią Wysoczyzny Żarnowieckiej. Ma na celu ochronę zachowanego naturalnego układu stref krajobrazowych.
Obszar Chronionego Krajobrazu - Północny - Część Wschodnia	Obejmuje część północno-wschodnią nadleśnictwa o powierzchni ok. 1 260 ha. Północny Obszar Chronionego Krajobrazu - Część Wschodnia, znajduje się na terenie mezoregionu Bory Tucholskie, który wraz z Równiną Charzykowską, pod względem morfogenetycznym, stanowi jednorodną krainę - równinę sandrową, porożcinaną obniżeniami wytopiskowymi i dolinami rzek. Typowym elementem krajobrazu są wąskie i długie o stromych zboczach jeziora rynnowe. Zwarte kompleksy leśne porastające piaski sandrowe, składają się głównie z monokultury sosnowej typu czernicowego z domieszką brzozy brodawkowatej, dębu szypułkowego i osiki.
Obszar Chronionego Krajobrazu Chojnicko-Tucholski	Obejmuje część południową i południowo-zachodnią nadleśnictwa o powierzchni ok. 8 830 ha. Chojnicko-Tucholski Obszar Chronionego Krajobrazu położony jest na terenie Równiny Charzykowskiej. Charakteryzuje się rzeźbą młodoglacjalną, wysokimi walorami turystycznymi (rzeka Brda, Zbiornik Myłof, jez. Trzemeszno), wysokim stopniem lesistości. Od strony północno-

Nazwa formy ochrony przyrody	Opis
	zachodniej graniczy z Tucholskim Parkiem Narodowym i Zaborskim Parkiem Krajobrazowym, od strony południowo wschodniej z Tucholskim Parkiem Krajobrazowym i stanowi naturalny pomost ekologiczny łączący ich ekosystemy.
Obszar Chronionego Krajobrazu: Jezioro Łętowskie i Okolice Kępic	Powstały na mocy uchwały Nr X/42/81 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Słupsku z dnia 8 grudnia 1981 r. (Dz. Urz. Woj. Słupskiego Nr 9 poz. 23). Obszar położony jest na terenie województw pomorskiego (5 600 ha) i zachodniopomorskiego (1 366 ha). Łączna powierzchnia obszaru wynosi 6 966 ha. „Jezioro Łętowskie oraz okolice Kępic” obejmuje tereny wyróżniające się krajobrazem o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokojenia potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.
Lipuski Obszar Chronionego Krajobrazu	Obszar ochronny o powierzchni 8 366,70 ha obejmuje zalesione równiny sandrowe z licznymi jeziorami rynnowymi (wytopiskowymi), porośnięte borami mieszanymi z enklawami buczyny i lasów dębowo-bukowych oraz znaczne powierzchnie borów świeżych.
Obszar Chronionego Krajobrazu Borów Tucholskich	Położony na terenach sandrowych we wschodniej części Borów Tucholskich. Charakteryzuje się znacznym udziałem wód powierzchniowych o dużych walorach przyrodniczych, krajobrazowych i rekreacyjnych. Powierzchnia w stanie posiadania nadleśnictwa wynosi około 11,200 ha i jest zlokalizowana w obrębie Dąbrowa i Laskowice.
Obszary Chronionego Krajobrazu: Gowidliński	Obejmuje grunty Nadleśnictwa Lipusz o powierzchni 3 276,41 ha. Podstawowym walorem tego obszaru jest silnie rozbudowana sieć hydrograficzna z licznymi jeziorami w tym lobeliowymi. Charakterystycznym elementem obszaru jest również bardzo duży udział powierzchniowy lasów prywatnych rozrzuconych w licznych kompleksach śródpolnych.
Obszar Chronionego Krajobrazu Okolice Jezior Krępsko i Szczytno	Zajmuje 2 483,40 ha terenu nadleśnictwa. Utworzony w celu zachowania unikalnych krajobrazów Pomorza Środkowego w celu zabezpieczenia ich dla turystyki i wypoczynku. Występują tam liczne jeziora rynnowe i śródleśne oczka wodne oraz zwarte kompleksy leśne z dominacją siedlisk borowych. Jest to obszar wyjątkowo cenny pod względem florystycznym. Osobliwością omawianego obszaru są także liczne stanowiska łąkowe ptactwa wodnego oraz obecność bobrów i wydr.
Bielawski Obszar Chronionego Krajobrazu	Zlokalizowany w granicach administracyjnych gmin: Władysławowo, Puck oraz Krokowa. Celem ochrony tego obszaru jest między innymi zachowanie w stanie niezmienionym naturalnych ekosystemów hydrogenicznych oraz krajobrazów tworzących tzw. Bielawskie Błota.
Obszar Chronionego Krajobrazu Pradoliny Redy - Łęby	Powołany Rozporządzeniem Wojewody Gdańskiego Nr 27, z dnia 8 listopada 1994 r. Zajmuje powierzchnię 19 516 ha. W obrębie jego granic znajduje się zachodnia część Pradoliny Łęby-Redy od miejscowości Orle do jeziora Lubowickiego w okolicach Łęborka. Oprócz pradoliny obszar ten obejmuje strefy krawędziowe Pojezierza Kaszubskiego i Wysoczyzny Żarnowieckiej. Środowisko przyrodnicze na dnie doliny tworzą głównie użytki zielone (łąki i pastwiska). Lasy porastające strefę krawędziową budowane są

Nazwa formy ochrony przyrody	Opis
	przez drzewostany buczyny niżowej, która na stożkach napływowych przechodzi w bory mieszane. Obszar ten jest doskonałym korytarzem ekologicznym łączącym się bezpośrednio z Puszcą Darżlubską oraz pośrednio, przez lokalne korytarze ekologiczne, z Trójmiejskim Parkiem Krajobrazowym. Znajdują się tu obszary źródliskowe rzeki Redy (w okolicach Strzebielina), która płynie wzdłuż Pradoliny Redy. Drugą rzeką odwadniającą ten obszar jest Łeba wyływająca z terenu Kaszubskiego Parku Krajobrazowego. Łeba jest także jednym z najdłuższych szlaków kajakowych w województwie pomorskim.
Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Wierzyca	Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Wierzyca został objęty ochroną ze względu na bardzo duże walory krajobrazowe i estetyczne związane z bogatą rzeźbą terenu oraz zgrupowanie interesujących gatunków flory i fauny. Dolina rzeki Wierzyca charakteryzuje się bogactwem elementów morfologicznych takich jak dno z meandrującym silnie korytem i starorzeczami, zbocza z systemem terasów. Wierzyca łączy się z wieloma jeziorami. Jednym z ciekawszych ze względu na bogatą awiofaunę jest jez. Krąg. Dużą wartością przyrodniczą odznaczają się dobrze zachowane lasy bukowo-dębowe w pobliżu miejscowości Pogódki.
NATURA 2000 OBSZARY PTASIE	
Obszar Natura 2000 - obszary ptasie: Dolina Słupi	<p>Obszar obejmuje dorzecze środkowego odcinka rzeki Słupi oraz jej dopływów: Bytowej, Jutrzenki i Skotawy. Charakteryzuje się on urozmaiconym krajobrazem polodowcowym z typowymi formami: jeziorami rynnowymi i wytopiskowymi, równinami sandrowymi oraz wzgórzami moren czołowych. Wśród licznych jezior część stanowi oligotroficzne jeziora lobeliowe. Największymi jeziorami są: Jasień, Skotowskie i Głębokie. Lasy, w wieku 40-100 lat, to głównie lasy iglaste z sosną oraz mieszane i liściaste lasy z bukiem i dębem. W dolinach strumieni występują łągi olszowo-jesionowe. Krajobraz ostoi jest zróżnicowany, z licznie występującymi wąwozami i wzgórzami, osiagającymi wysokość do 160 m n.p.m.</p> <p>W obszarze występuje co najmniej 31 gatunków objętych art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i wymienionych w załączniku II do tej dyrektywy, w tym 8 znajdujących się w „Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt”, a 12 stanowi przedmioty ochrony w obszarze, Brodziec piskliwy <i>Actitis hypoleucos</i>, Włochatka <i>Aegolius funereus</i>, Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>, Puchacz <i>Bubo bubo</i>, Gągoł <i>Bucephala clangula</i>, Derkacz <i>Crex crex</i>, Łabędź krzykliwy <i>Cygnus cygnus</i>, Sóweczka.</p>
Obszar Natura 2000 – obszary ptasie: Bory Tucholskie	<p>Obszar Borów Tucholskich obejmuje wschodnią część makroregionu Pojezierza Południowopomorskiego. W jego skład wchodzi następujące mezoregiony: Bory Tucholskie, wschodnia część Równiny Charzykowskiej, północno-wschodnia część Pojezierza Krajeńskiego, północna część Doliny Brdy oraz północna część Wysoczyzny świeckiej. Obszar jest dość jednolitą równiną sandrową, rozciętą dolinami Brdy i Wdy oraz urozmaiconą licznymi jeziorami, oczkami wodnymi i wzniesieniami o charakterze moreny dennej. Dominują siedliska leśne, przede wszystkim bory sosnowe, ale także bagienne i suche; występują też grądy, lasy bukowo-dębowe, łągi i olsy oraz liczne torfowiska. Typowy obszar młodoglacjalny, obejmujący w większości jałowe piaski. Rzeźba terenu ostoi jest urozmaicona, występują tu wysoczyzny i rozległe wzgórza, liczne pagórki oraz doliny i rynny.</p> <p>W ostoi występuje co najmniej 28 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 6 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Gniazduje tu 107 gatunków ptaków. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C3 i C6)</p>

Nazwa formy ochrony przyrody	Opis
	<p>następujących gatunków ptaków: bielik (PCK), kania czarna (PCK), kania ruda (PCK), podgorzałka (PCK), puchacz (PCK), rybitwa czarna, rybitwa rzeczna, zimorodek, żuraw, gągoł, nurogęś, tracz długodzioby (PCK); w stosunkowo wysokim zagęszczeniu (C7) występuje błotniak stawowy. W okresie wędrówek występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego (C2) łabędzia krzykliwego (do 400 osobników) i żurawia (do 1800 osobników na noclegowisku). Największe w skali regionu skupienie jezior lobeliowych. Bogata lichenoflora. Dobrze zachowane torfowiska i zbiorowiska leśne. Stanowiska licznych gatunków rzadkich i zagrożonych, w tym gatunków reliktowych. Bogata chiropterofauna.</p>
Obszar Natura 2000 - obszary ptasie: Pobrzeże Słowińskie	<p>Obszar chroni krajobraz i różnorodność form morfologicznych obserwowanych na Mierzei Gardneńsko-Łebskiej, w tym unikatowe barchany nadmorskie, dwa największe słonawe przymorskie jeziora: Łebsko (7 140 ha, maks. gł. 6,3 m) oraz Gardno (2 468 ha, maks. gł. 2,6 m) wraz z przylegającymi łąkami, torfowiskami, lasami i borami bagiennymi. Łącznie, w skład obszaru wchodzi: główny kompleks Słowińskiego PN (wraz z włączonymi do parku w 2004 r. wodami morskimi), kompleks Rowokół i koryto rzeki Łupawy łączącej Rowokół z głównym kompleksem. W zagłębieniach międzywymowych obserwowana jest pierwotna sukcesja roślinna.</p> <p>Jest to ważna ostoja ptasia o randze europejskiej E 09 (Słowiński PN). Obszar wpisany na listę obszarów Konwencji Ramsar; znajduje się też w obrębie Słowińskiego Rezerwatu Biosfery. Występuje co najmniej 25 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 15 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C3 i C6) następujących gatunków ptaków: bielik (PCK), orzeł przedni (PCK), rybołów (PCK), puchacz (PCK), biegus zmienny (schinzii) (PCK), sieweczka obrożna (PCK); w stosunkowo wysokim zagęszczeniu (C7) występuje błotniak łąkowy, kormoran czarny. W okresie wędrówek występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego (C2 i C3) następujących gatunków ptaków: bielaczek (c. 2%), żuraw (>3%), gęś zbożowa (>4%) i nurogęś; w stosunkowo dużych zagęszczeniach (C7) występują gęś białoczelna i świstun.</p>
Obszar Natura 2000 – obszary ptasie: Wielki Sandr Brdy	<p>Obszar jest fragmentem Wielkiego Sandru Tucholskiego. Leży w większości w granicach Zaborskiego Parku Krajobrazowego, a w południowo-wschodniej części w granicach Parku Narodowego „Bory Tucholskie”. Na ich powierzchni wykształciły się wydmy paraboliczne, proste oraz o kształtach nieregularnych. Występują też moreny czołowe oraz moreny denne. Ostoja jest poprzecinana licznymi rynnami polodowcowymi oraz charakteryzuje się znaczną liczbą wytopisk. W strukturze krajobrazu tego obszaru zdecydowanie dominują równiny sandrowe z dominacją zespołów świeżego boru sosnowego i udziałem suchego boru chrobotkowego (zwłaszcza na zwymdionych fragmentach sandru). Charakterystyczną cechą obszaru jest występowanie licznych wydm wykształconych wskutek procesów eolicznych na obszarze sandrowym.</p> <p>W obszarze intensywny jest ruch turystyczny i rekreacyjny, zwłaszcza w rejonie Parku Narodowego „Bory Tucholskie” i Zaborskiego Parku Krajobrazowego. Część cieków obszaru stanowi uczęszczane szlaki kajakowe (np. szlak rzeki Brdy, Chociny, Zbrzycy). To ważny ośrodek żeglarsstwa i sportów wodnych. Jezioro posiada wyjątkowe warunki do żeglowania i uprawiania sportów zimowych (bojery). Doskonale też nadaje się do organizowania rejsów turystycznych, posiada bowiem zatoczki, dwie wyspy, a także od niedawna port jachtowy (w Charzykowach) wyposażony w odpowiednie dźwigi i slipy do wodowania jachtów.</p>

Nazwa formy ochrony przyrody	Opis
	<p>W ostoi gniazduje ok. 30 gatunków ptaków z listy zał. I Dyrektywy Ptasiej; 12 gatunków znajduje się w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt. W okresie lęgowym obszar ważny dla następujących gatunków z zał. I D. Ptasiej: bielik (0,43%), żuraw (0,23-0,25%), puchacz (0,78-1,1%), włochatka (0,08-0,63%), lelek (0,70-0,75%), zimorodek (0,42-0,65%), dzięcioł czarny (0,20-0,22%), lerka (0,063-0,066%). Istotne w skali kraju miejsce lęgowe nurogęsia (0,8% populacji krajowej) oraz gągoła (1,63-1,80%), jak również istotne w skali kraju zimowisko łabędzia krzykliwego oraz zlotowisko żurawia.</p>
<p>W pobliżu: Obszary Natura 2000 – obszary ptasie: Mierzeja Sarbska</p>	<p>Obszar obejmuje wąską mierzeję między Bałtykiem, a krytodepresyjnym Jeziorem Sarbsko, a ponadto samo jezioro, które jest jednym z 11 występujących w Polsce słonowodnych jezior przybrzeżnych. Ostoja stanowi unikatowy kompleks wydm wałowych i parabolicznych (w części ruchomych) z roślinnością stanowiącą kompleks zbiorowisk wydm białych, wydm szarych i wrzosowisk bażynowych, oraz zróżnicowanych wilgotnościowo borów bażynowych. Zagłębienia międzywydmowe są wypełnione płytkim torfem. Wykształcają się na nich unikatowe zbiorowiska roślinne wilgotnych zagłębień, m. in. Zarośla woskownicy, przygiętkowiska, mokre wrzosowiska wierzbowo-wrzościowe, mające w Polsce zanikające, nieliczne stanowiska. Oprócz dominujących borów bażynowych, występują tu bory bagienne, olsy i brzeziny bagienne. Znaczna część obszaru (ok. 30% powierzchni) jest chroniona jako rezerwat przyrody "Mierzeja Sarbska".</p> <p>Występują na nim siedliska takie jak: siedlisko priorytetowe 1150 (laguny), Siedlisko przyrodnicze 1150 – laguny przymorskie, Siedliska przyrodnicze 2120 i 2110 - wydmy białe i ich inicjalne stadia. Obszar skupia ok. 4-8% polskiej populacji Inicy wonnej <i>Linaria odorata</i>. Występowanie gatunku jest związane z rozwiewanymi wydmami. Liczebność w obszarze szacuje się na ok. 500-1500 osobników.</p>
NATURA 2000 OBSZARY SIEDLISKOWE	
<p>W pobliżu: Obszary Natura 2000 – obszary siedliskowe: Dolina Wierzyca</p>	<p>Obszar Natura 2000 Dolina Wierzyca jest położony w południowo-wschodniej części województwa pomorskiego. Zgodnie z regionalnym podziałem fizycznogeograficznym według J. Kondrackiego (1998) Dolina Wierzyca wchodzi terytorialnie w skład makroregionu Pojezierze Wschodniopomorskie. W regionie tym ogólnie występuje charakterystyczna rzeźba glacialna. Część północna regionu charakteryzuje się typową rzeźbą pojezierną z licznym występowaniem pagórków i obniżen. Części południowa, wschodnia i zachodnia posiadają większe wysoczyzny morenowe, przeważnie falistej. Formy wklęsłe i wypukłe mają często przebieg NE-SW. Zasadniczym elementem w rzeźbie tego regionu jest rzeka Wierzyca mająca swoje źródła na Pojezierzu Kaszubskim (w Jeziorze Niedackim), a uchodząca do Wisły w okolicy miasta Gniew.</p> <p>Dolinę cechują bogata szata roślinna, a na obszarze występuje 14 siedlisk przyrodniczych m. in. Siedlisko 3160 (Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne), 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>), Siedlisko 9160 (Grąd subatlantycki). Występuje tu wiele rzadkich, chronionych gatunków roślin, m.in. leniec bezpodkwiatkowy) i bogactwo świata zwierzęcego (minóg strumieniowy, różanka, piskorz, koza, głowacz białołetwy, brzanka, czerwoczyk nieparek), a ponadto wysokie walory krajobrazowe.</p>

Nazwa formy ochrony przyrody	Opis
Obszar Natura 2000 – obszar siedliskowy: Dolina Brdy i Chociny	<p>Ostoja obejmuje fragment doliny Brdy, odcinek doliny Chociny, rynną jezior Duże Głuche i Małe Głuche, rynną jezior Małe i Duże Łowne (wraz z rezerwatem przyrody „Jezioro Małe Łowne”), a także położony między rzeką Chociną a rynną jezior Głuchych fragment równiny sandrowej z ubogimi, oligotroficznymi siedliskami borów chrobotkowych. Od wschodu ostoja przylega do brzegu jeziora Charzykowskiego. W obu dolinach są także obecne starorzecza, co jest unikatem w Borach Tucholskich. Do ostoi należą też sąsiadujące z dolinami jeziora: dystroficzne jez. Małe Łowne oraz kilka zbiorników eutroficznymi. Istotne są zasoby typowych dla Borów Tucholskich borów chrobotkowych. Rzeka Brda jest popularnym szlakiem kajakowym, spływy odbywają się także w granicach ostoi.</p> <p>Przedmiotami ochrony w obszarze jest obecnie 9 typów siedlisk przyrodniczych (3110 - Jeziora lobeliowe, 3140 - Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramieni, 3150 - Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamio, 3260 - Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników, 6510 - Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie, 7140 - Torfowiska przejściowe i trzęsawiska, 91D0- Bory i lasy bagienne, 91E0 - Łęgi wierzbowe i 91T0 Sosnowy bór chrobotkowy) oraz 4 gatunki zwierząt (kozióróg dębosz, jelonek rogacz, bóbr europejski i wydra). Usunięcie 3110, 3260 i 91E0 oczekuje na akceptację KE. Planowane jest dodanie do przedmiotów ochrony siedliska 7110.</p>
Obszar Natura 2000 - obszar siedliskowy: Piaśnickie Łąki	<p>Obszar obejmuje fragment Równiny Błot Przymorskich. Jest ona pokryta w niewielkiej części zmiennowilgotnymi łąkami i szuwarami. W granicach obszaru znajdują się starorzecza Piaśnicy położone wśród urozmaiconej mozaiki zbiorowisk roślinności nieleśnej i leśnej (lasy głównie brzoźowo-dębowe). Wśród nich pojawiają się płaty zarośli wierzbowych i woskownicy europejskiej. W granicach obszaru znajduje się też torfowisko wysokie Wierzchucińskie Bagno, niezalesione wydmy w okolicy ujścia Piaśnicy, estuarium Piaśnicy oraz fragment brzegu morskiego z typowym kompleksem siedlisk.</p> <p>Unikatowy kompleks łąkowych, szuwarowych, zaroślowych oraz leśnych zbiorowisk roślinnych, charakterystycznych w przeszłości dla tego regionu. Fragmenty obszaru chronione w rezerwach dobrze zachowane i bardzo wartościowe, pozostała część obszaru daje duże możliwości renaturyzacji. Stwierdzono tu 10 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Wśród nich bogate florystycznie łąki trzęślicowe (jedyne stanowisko dobrze zachowanych łąk trzęślicowych na Pomorzu), młaki niskoturzycowe (w tym zbiorowisko <i>Caricetum buxbaumii</i>), psiary niżowe, zarośla <i>Myrica gale</i> i lasy brzoźowo-dębowe; regenerujące torfowisko wysokie z bórem i brzezią bagienną. Niektóre z w/w zbiorowisk mają tu jedyne stanowiska na Pobrzeżu Bałtyku, inne występują na wschodniej granicy zasięgu. Bardzo bogata i zróżnicowana pod względem ekologicznym flora roślin naczyniowych (265 gatunków), w tym ok. 20 taksonów, jedyne lub jedno z nielicznych na Pomorzu stanowisko: <i>Iris sibirica</i> (najliczniejsza populacja w Polsce północnej), oraz rzadkich tu <i>Gladiolus imbricatus</i>, <i>Carex buxbaumii</i>, <i>Viola persicifolia</i>, <i>Cnidium dubium</i>, <i>Laserpitium prutenicum</i>, <i>Carex hartmanii</i>. Torfowisko Wierzchucińskie Bagno jest torfowiskiem wysokim typu Bałtyckiego, zniekształconym przez osuszenie, jednak występuje na nim kompleks brzezin bagiennych i dobrze regenerujące się potorfia.</p>
Obszar Natura 2000 - obszar siedliskowy: Dolina Łupawy	<p>Obszar obejmuje doliny rzek Łupawy i Bukowiny od wypływu z jez. Jasień. W granicach obszaru występują: - naturalne, głębokie koryta rzeczne Łupawy i Bukowiny - źródłiska i niewielkie potoki (dopływy) - rozległe obszary łągu o podgórskim charakterze <i>Carici</i></p>

Nazwa formy ochrony przyrody	Opis
	<p>remotae-Fraxinetum na zboczach doliny, jak również grądy dębowo-grabowe Stellario-Carpinetum w wielu wąwozach oraz buczyny Luzulo-Fagetum i Asperulo-Fagetum - podmokłe łąki, torfowiska przejściowe i wysokie, oraz dystroficzne jeziora w bezodpływowych obszarach.</p> <p>Obszar chroni 14 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Są to jednocześnie ważne siedliska fauny, niezwykle tu bogatej. Dodatkową wartość stanowią: górski i podgórski charakter rzeki (jedno z największych skupisk źródlisk na Pomorzu), duże kompleksy łągów o podgórskim charakterze, liczne rzadkie i zagrożone gatunków roślin z Polskiej Czerwonej Księgi, bardzo liczna populacja słodkowodnego glonu <i>Hildenbrandtia rivularis</i>, świadcząca o czystości wód, cenne gatunki ryb łososiowatych, siedliska ptaków drapieżnych oraz ptaków wodno-błotnych i terenów łąk, malowniczy krajobraz z rozległymi kompleksami lasów.</p>
Obszar Natura 2000 - obszary siedliskowe: Dolina Słupi	<p>Obszar obejmuje dolinę rzeki Słupi z jej dopływami, od Sulęcyna do ujścia. Na terenie tym znajdują się liczne zbiorniki wodne różnych typów, torfowiska i inne zbiorowiska nieleśne z cenną roślinnością. Znaczna część obszaru pokrywają lasy, z udziałem buczyn oraz grądu, a nad ciekami - pasem łągu.</p> <p>Na wąskim obszarze doliny Słupi i dolin jej dopływów, skumulowane są cenne siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich, zagrożonych wyginięciem gatunków z różnych grup systematycznych. Na dwóch stanowiskach stwierdzono występowanie <i>Hamatocaulis vernicosus</i>. Haczykowiec błyszczący zasiedla zbiorowiska subneutralnych mszarów (<i>Menyantho-Sphagnetum teretis</i>, <i>Caricetum lasiocarpae</i>) oraz mechowisk (<i>Scorpidio-Caricetum diandrae</i>), które identyfikują w obszarze siedlisko 7230.</p> <p>91E0 - łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe, dwa największe słonawe przymorskie jeziora: Łebsko (7140 ha, maks. gł. 6,3 m) oraz Gardno (2 468 ha, maks. gł. 2,6 m) wraz z przylegającymi łąkami, torfowiskami, lasami i borami bagiennymi. Łącznie, w skład obszaru wchodzi: główny kompleks Słowińskiego PN (wraz z włączonymi do parku w 2004 r. wodami morskimi), kompleks Rowokół i koryto rzeki Łupawy łączącej Rowokół z głównym kompleksem. W zagłębieniach międzywydmowych, zwanych polami deflacyjnymi, obserwowana jest pierwotna sukcesja roślinna, przebiegająca od inicjalnych zbiorowisk psammoofilnych po bor bażynowy.</p>
Obszar Natura 2000 - obszary siedliskowe: Ostoja Słowińska	<p>Obszar chroni krajobraz i różnorodność form morfologicznych obserwowanych na Mierzei Gardneńsko - Łebskiej, w tym unikatowe barchany nadmorskie.</p> <p>Obszar zajmują dobrze zachowane, wykształcone typowo i na dużych powierzchniach, siedliska charakterystyczne dla terenów nadmorskich, w tym 26 typów siedlisk znajduje się na Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. W obszarze stwierdzono stanowiska wielu rzadkich i zagrożonych gatunków, w tym 23 z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG (w tym 8 gatunków ryb, a także jedną z bogatszych w Polsce populację <i>Inicy wonnej</i> (również gatunku z Załącznika II tej Dyrektywy) i wiele objętych ochroną prawną roślin naczyniowych. Z tego terenu podawane są także interesujące gatunki bezkręgowców, m. in. pijawek <i>Hirudinae</i>: <i>Haementria costata</i>, <i>Haemopsis sanguisuga</i>, <i>Piscicola geometra</i> i pajęczaków <i>Arachnidae</i>: <i>Arctosa sp.</i>, <i>Dolomedes</i></p>

Nazwa formy ochrony przyrody	Opis
	<p>fimbriatus. Chroniony tu jest unikatowy krajobraz ruchomych wydm. Morska część obszaru jest siedliskiem morświna. Jest to ważna ostoja ptasia o randze europejskiej E 09 (Słowiński PN). Obszar wpisany na listę obszarów Konwencji Ramsar; znajduje się też w obrębie Słowińskiego Rezerwatu Biosfery. Występuje co najmniej 28 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 11 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C3 i C6) następujących gatunków ptaków: bielik (PCK), orzeł przedni (PCK), rybołów (PCK), puchacz (PCK), biegus zmienny (schinzii) (PCK), sieweczka obrożna (PCK); w stosunkowo wysokim zagęszczeniu (C7) występuje błotniak łąkowy, kormoran czarny. W okresie wędrowek występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrownego (C2 i C3) następujących gatunków ptaków: bielaczek (c. 2%), Żuraw (>3%), gęś zbożowa (>4%) i nurogęś; w stosunkowo dużych zagęszczeniach (C7) występują gęś białoczelna i świstun.</p>
<p>Obszar Natura 2000 – obszary siedliskowe: Dolina Wieprzy i Studnicy</p>	<p>Obejmuje dużą część dolin rzek Wieprzy i Studnicy oraz fragmenty zlewni tych rzek, w tym tereny źródliskowe. Rozciąga się od pojezierza bytowskiego na południu, aż po ujście Wieprzy w Darłowie na północy. Ponadto występuje tu największa znana populacja słodkowodnego krasnorostu <i>Hildenbrandtia rivularis</i> na Pomorzu oraz wiele roślin rzadkich i zagrożonych z Polskiej Czerwonej Księgi Roślin. Cenne biotopy ptaków drapieżnych oraz związanych z obszarami wodno-błotnymi.</p> <p>W granicach obszaru znajduje się przynajmniej 15 rodzajów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. W toku prac nad planem zadań ochronnych (PZO) dla tego obszaru nie odnaleziono w terenie siedlisk 3270, 4030, 6120, 6410, 6430, 7120, 7150, 9190. Ponadto w granicach obszaru stwierdzono występowanie jednego gatunku rośliny z załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG (elizmy wodnej) oraz 7 gatunków zwierząt (minóg strumieniowy, minóg rzeczny, łosoś szlachetny, różanka, koza, głowacz białopłetwy, wydra) z tego załącznika.</p>
<p>Obszar Natura 2000 – obszary siedliskowe: Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego</p>	<p>Ostoją położoną jest w centralnej, najwyższej części Pojezierza Kaszubskiego, o typowej młodoglacjalnej rzeźbie terenu. Obejmuje zespół rozległych form dolinnych zwanych rynnami polodowcowymi wraz z jeziorami wypełniającymi ich najgłębsze miejsca oraz fragmenty wysoczyzn (morena czołowa strefy marginalnej, morena denna) i fragmenty terenów sandrowych. W omawianym rejonie mamy do czynienia z bardzo dużymi, jak na warunki nizinne, deniwelacjami dochodzącymi do 160 m i mocno zróżnicowaną rzeźbą terenu. Najbardziej charakterystyczną cechą omawianego obszaru jest "łańcuch" jezior rynnowych. Są to jeziora: Kłodno, Małe Brodno, Wielkie Brodno, Ostrzyckie, Patulskie, Dąbrowskie, Lubowisko i Stężyckie oraz Bukrzyno Duże i Bukrzyno Małe, które są połączone ciekami i tworzą charakterystyczne ciągi o układzie kaskadowym.</p> <p>Szata roślinna obszaru jest silnie zróżnicowana i charakteryzuje ją:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wiele rzadkich zespołów roślinnych oraz bogata flora, w której obecne są liczne zagrożone gatunki. Kompleksy leśne w planowanej ostoi związane są ze wzgórzami moren czołowych, fragmentami moreny dennej, kemami i sandrami oraz stokami rynien glacialnych, które wcinają się w powierzchnie morenowe i sandrowe. Najcenniejszym z zespołów leśnych, lecz zajmującym

Nazwa formy ochrony przyrody	Opis
	<p>niewielką powierzchnię, jest kaszubska buczyna. W niższych położeniach występują łągi zajmując małe powierzchnie, a w bliskim sąsiedztwie tali jezior olsy i zarośla wierzbowe.</p> <ul style="list-style-type: none"> - występowanie 19 typów siedlisk przyrodniczych wymienianych w zał. I Dyrektywy Siedliskowej (niektóre z nich są jednak mało powierzchniowe), - obecność wyjątkowo szerokiego inwentarza zagrożonych i chronionych gatunków roślin i zwierząt, w tym wielu wyszczególnianych w zał. II Dyrektywy Siedliskowej oraz w Dyrektywie Ptasiej, - bogactwo gatunkowe i obecność wielu zróżnicowanych zbiorowisk roślinnych - leśnych i nieleśnych. Pod względem siedliskowym, florystycznym i fitocenotycznym szczególnie cenne są następujące miejsca: torfowiska na przesmykach jezior w dnach dolin subglacjalnych, jeziora i ich obrzeża, zwłaszcza miejsca występowania kredy jeziornej w podłożu, obszary wypływów i wsięków wód znajdujące się na różnych wysokościach stoków rynien, zwłaszcza u ich podstaw, rozcięcia erozyjne, torfowiska kotłowe wykształcone w niewielkich lecz głębokich obniżeniach terenu, ponad górną krawędzią rynien, a także niewielkie zbiorniki w ich obrębie, wzgórza morenowe strefy marginalnej. <p>Obszar wyróżnia m.in. obecność różnych typów buczyn, typowych dla Pomorza: kwaśnej (9110), żyznej (9130), storczykowej (9150). Jedną z cech charakterystycznych obszaru jest występowanie zróżnicowanych typologicznie torfowisk, jak: zasadowe (7230), wysokie żywe (7110), żywe zdegradowane (7120), przejściowe i trzęsawiska (7140).</p>
Obszar Natura 2000 – obszary siedliskowe: Rynna Dłużnicy	<p>Wąska, głęboko wcięta rynna w utworach sandrowych. Dno rynny w przewodzie wypełniają utwory torfowe typu niskiego, ponadto występują tam dwa jeziora przepływowe: Wielkie Długie i Małe Długie, ciek Dłużnica, wypływający z wydajnych źródeł w krańcu rynny oraz niewielkie mineralne wyniesienia.</p> <p>Obszar bardzo wartościowy pod względem przyrodniczym, przede wszystkim ze względu na: znaczący powierzchniowo na dnie doliny udział siedliska 7230 ("Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk", w podtypie "Torfowiska źródłkowe i przepływowe Polski północnej"). Walory krajobrazowe wąskiej rynny z ciekami łączącymi niewielkie jeziora, torfowiskami i łąkami oraz leśnymi zboczami, wartościowy świat zwierząt, m.in. z obecnością bobra (żeremia) i terytorium bielika.</p>
Obszar Natura 2000 – obszary siedliskowe: Jeziora Wdzydzkie	<p>Obszar jest położony w centralnej części województwa pomorskiego i pokrywa się z fragmentem obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009. Jeziora występują na całym obszarze. Największe i najgłębsze jest jezioro Wdzydze (9,25 km², głębokość maksymalna 68 m). W obszarze wyróżniono 17 rodzajów siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Do najcenniejszych, najbardziej reprezentatywnych dla regionu należą jeziora lobeliowe (5 obiektów), jak również ramienicowe (9 zbiorników) oraz liczne zbiorniki dystroficzne, a także skupienie torfowisk wysokich i przejściowych, o typowo wykształconych</p>

Nazwa formy ochrony przyrody	Opis
	<p>zbiorowiskach roślinnych. Występuje jedno torfowisko nakredowe oraz obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku Rynchosporion. Wartościowe elementy środowiska przyrodniczego kryją również tutejsze lasy, a zwłaszcza zbiorowiska lasów liściastych, szczególnie nad rzekami, zwłaszcza Wdą i Trzebiochą.</p>
<p>Obszar Natura 2000 – obszary siedliskowe: Nowa Brda</p>	<p>Obszar położony jest na Pojezierzu Południowopomorskim, na sandrowej Równinie Charzykowskiej. Sandr ma charakter lekko falistej równiny, ożywionej dolinami rzek, a także jeziorami, z których część ma charakter rynnowy. Rzeźba terenu jest bardzo urozmaicona. Przez obszar przebiega dział wodny dorzecza Wisły. Głównym ciekim jest rzeka Brda. Bogatą sieć powierzchniowych wód tworzą również liczne jeziora położone wśród lasów o zróżnicowanej powierzchni. Są to jeziora lobeliowe, ramienicowe, dystroficzne oraz eutroficzne. Największym jeziorem jest Jezioro Lipczyno Wielkie. Lasy zajmują ok. 90% powierzchni terenu. Dominującą rolę pełnią drzewostany sosnowe, wśród których możemy wyróżnić w zagłębieniach terenu liczne, rozdrobnione bory bagienne.</p> <p>Na terenie ostoi są 3 jeziora lobeliowe: Sękacz, Płosno (Płociowe) i Cietrzewie Małe. W każdym z nich występują typowo wykształcone płaty zbiorowisk Isoëto-Lobelietum lobelietosum i Isoëto-Lobelietum typicum, zajmując znaczne powierzchnie litoralu. Szczególnie liczne w tych jeziorach są populacje Lobelia dortmanna. W jeziorze Sękacz występuje także liczna populacja Luronium natans.</p> <p>Obszar ten obejmuje wiele typów siedlisk tj. 14 rodzajów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Występuje tu bogata flora naczyniowa, z licznymi gatunkami chronionymi i rzadkimi. Jest to obszar o szczególnym nagromadzeniu drobnopowierzchniowych torfowisk przejściowych i wysokich, jezior lobeliowych oraz rzadkich zbiorowisk roślin wodnych i bagiennych. Torfowiska wraz z innymi typami mokradeł stanowią znaczący rezerwuuar wody i pełnią ważną rolę w kształtowaniu zasobów wodnych poprzez jej retencjonowanie, a także zasilanie. Obszar ten charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem siedlisk, różnorodnością zachowanych zbiorowisk naturalnych i półnaturalnych raz różnorodnością biologiczną. Obszar ten obejmuje wiele typów siedlisk tj. 14 rodzajów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Występuje tu bogata flora naczyniowa, z licznymi gatunkami chronionymi i rzadkimi. Dużym walorem ostoi są doskonale/dobrze zachowane jeziora lobeliowe. Szczególnie cenne jest jezioro Cietrzewie Małe, a także jezioro Sękacz – to ostatnie z liczną populacją Luronium natans. Atutem tych jezior jest ich niemal całkowicie śródlądowe położenie, dzięki czemu perspektywy ich zachowania są bardzo dobre.</p>
<p>Obszar Natura 2000 – obszary siedliskowe: Sandr Wdy</p>	<p>Obszar ten obejmuje m. in. wschodnią część Borów Tucholskich w województwie kujawsko-pomorskim, powiecie świeckim na terenie gmin: Jeżewo, Osie, Warlubie. Natomiast w granicach woj. pomorskiego obszar ten znajduje się na terenie powiatu starogardzkiego, gmin Osieczna, Osiek, Lubichowo. Leży on na terenie zlewni Wisły i jej lewego dopływu Wdy. Na odcinku objętym obszarem Natura 2000 PLH040017 „Sandr Wdy” rzeka silnie meandruje, a jej dolina wcięta jest na głębokość miejscami do 20 m</p>

Nazwa formy ochrony przyrody	Opis
	<p>w powierzchnię sandru. W rynnach polodowcowych i zagłębieniach wytopiskowych położone są rozmaite cenne ekosystemy wodne, bagienne, leśne i nieleśne. Tuż po ustąpieniu lądolodu rozwinęła się tu bezleśna tundra, przechodząc w miarę polepszania się klimatu w formacje stepowo leśne i leśne. W obszarze występują przedmioty ochrony takie jak: 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nymphaeion, Potamion, 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (Ranunculion fluitantis), 6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (Koelerion glaucae), 6210 Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea), 3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic Charetea, 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris), 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe), 7140.</p>
KORYTARZE EKOLOGICZNE	
<p>Nadmorski Korytarz Ekologiczny</p>	<p>Korytarz zlokalizowany zgodnie z Uchwałą nr XXVI/259/2020 Rady Gminy Krokowa z dnia 27 sierpnia 2020 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Żarnowiec-Dmuchowo, gmina Krokowa.</p>
<p>Korytarz ekologiczny „Dolina Bytowej i lasów koło Bytowa”</p>	<p>Lokalny korytarz zlokalizowany zgodnie z Uchwałą Nr IX/77/2019 z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bytów.</p>
<p>Regionalny korytarz ekologiczny Dolina Łupawy z Lasami Słupi</p>	<p>Regionalny korytarz ustanowiony w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Czarna Dąbrówka. (Załącznik nr 1 do uchwały Nr XVIII/222/2020 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 28 września 2020 r.).</p>
<p>Korytarz ekologiczny “Kaszubski Południowy”</p>	<p>Korytarz ustanowiony w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Potęgowo (Załącznik Nr 2, U-01 do Uchwały Rady Gminy Potęgowo Nr XLVII/338/2014 z dnia 30 września 2014 r.).</p>
REZERWATY	
<p>W pobliżu: Buczyna nad Słupią</p>	<p>Rezerwat zlokalizowany jest w powiecie słupskim, w gminie miejskiej Ustka. Uznany został 15.02.1988 r. Ma powierzchnię ok. 18,8 ha. Jest to rezerwat leśny o typie fitocenotycznym i podtypie zbiorowisk leśnych. Typ ekosystemu jest leśny i borowy, a podtyp lasów nizinnych. Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie ekosystemów leśnych - w szczególności żywej buczyny niżowej Galio odorati - Fagetum z gatunkami charakterystycznymi oraz starodrzewem bukowym.</p>
<p>W pobliżu: Dolina Huczka</p>	<p>Rezerwat zlokalizowany jest w powiecie bytowskim. W gminie wiejskiej Kołczygłowy. Uznany 10.11.2007 r. Ma powierzchnię ok. 12,3 ha i otulinę o powierzchni ok. 33,6 ha. Rezerwat leśny typu biocenotycznego i fizjocenotycznego oraz o podtypie biocenoz</p>

Nazwa formy ochrony przyrody	Opis
	naturalnych i półnaturalnych. Typ ekosystemu leśny, a podtyp lasów nizinnych. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie elementów przyrody nieożywionej - zróżnicowanych form rzeźby terenu z ostrogą erozyjną Huczka wraz z procesami erozyjnymi zachodzącymi w niszach źródłiskowych oraz w dolinach Huczka i Słupi, zachowanie cennych biocenoz leśnych i źródłiskowych oraz związanych z nimi stanowisk ginących, rzadkich i chronionych gatunków lądowej i wodnej flory i fauny, a także zachowanie stanowiska archeologicznego.
W pobliżu: Gołębia Góra	Rezerwat zlokalizowany jest w powiecie bytowskim, w gminie miejsko-wiejskiej Bytów. Uznany 01.01.1982 r. Ma powierzchnię ok. 7 ha. Nie określono typów i podtypów rezerwatu i ekosystemu. Celem ochrony jest zachowanie swoistych cech krajobrazu środkowego biegu rzeki Słupi.
W pobliżu: Mierzeja Sarbska	Rezerwat zlokalizowany jest w powiecie wejherowskim i lęborskim, w gminach wiejskich Wicko i Choczewo oraz w gminie miejskiej Łeba. Uznany został 15.12.1976 r. Ma powierzchnię ok. 547 ha. Nie określono typów i podtypów rezerwatu i ekosystemu. Celem ochrony jest zachowanie naturalnych nawydmowych i bagiennych zbiorowisk roślinnych, wykształconych w specyficznych warunkach wąskiej mierzei nadmorskiej.
W pobliżu: Piaśnickie Łąki	Rezerwat zlokalizowany jest w powiecie puckim, w gminie wiejskiej Krokowa. Uznany został 01.12.1959 r. Ma powierzchnię ok. 54,7 ha. Nie określono typów i podtypów rezerwatu i ekosystemu. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych stanowiska rzadkich elementów flory atlantyckiej na naturalnym stanowisku.
W pobliżu: Beka	Rezerwat zlokalizowany jest w powiecie puckim, w gminach wiejskich Puck i Kosakowo. Uznany został 27.12.1988 r. Ma powierzchnię ok. 355,6 ha i posiada otulinę o powierzchni ok. 795,5 ha. Rodzaj i typ rezerwatu są faunistyczny, o podtypie ptaków. Występują różne typy ekosystemów, a podtyp to ekosystemy wodne i nieleśne. Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie ekosystemów części zalewowej niziny nadmorskiej Meandru Kaszubskiego (Pradoliny Redy-Łeby) i przylegającego do niego fragmentu Zatoki Puckiej wraz z ich zasobami przyrodniczymi i procesami kształtującymi ekosystem brzegu w rejonie ujścia rzeki Redy.
W pobliżu: Krzywe Koło w pętli Wdy	Rezerwat zlokalizowany jest w powiecie starogardzkim, w gminie wiejskiej Osiek. Uznany został 09.04.1960 r. Ma powierzchnię ok. 10 ha. Rodzaj rezerwatu jest leśny, typ biocenotyczny i fizjocenotyczny, a podtyp biocenoz naturalnych i półnaturalnych. Typ ekosystemu jest leśny i porowy, o podtypie lasów mieszanych nizinnych. Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie stanowiska grądu subkontynentalnego Tilio-Carpinetum z udziałem licznych rzadkich, zagrożonych i chronionych gatunków roślin.
W pobliżu: Kręgi Kamienne	Rezerwat zlokalizowany jest w powiecie chojnickim, w gminie miejsko-wiejskiej Czersk. Uznany został 29.10.1958 r. Ma powierzchnię ok. 18,2 ha oraz posiada otulinę o powierzchni ok. 49,5 ha. Rodzaj rezerwatu jest przyrody nieożywionej, typ kulturowy, podtyp miejsc kultu i pamięci narodowej. Typ ekosystemu jest leśny i borowy, a podtyp borów nizinnych. Celem

Nazwa formy ochrony przyrody	Opis
	ochrony w rezerwacie jest zachowanie zabytków archeologicznych tzw. kultury wielbarskiej - cmentarzyska kurhanowego z kręgami kamiennymi z okresu wpływów rzymskich, unikatowej bioty epilitycznych mchów i porostów oraz płatów półnaturalnego siedliska przyrodniczego 4030 – suche wrzosowiska (Calluno-Genistion, Pohlio-Callunion, Calluno-Arctostaphylion).
W pobliżu: Ostrzycki Las	Rezerwat zlokalizowany jest w powiecie kartuskim, w gminie wiejskiej Stężyca. Uznany został 16.03.1960 r. Ma powierzchnię ok. 60,6 ha. Rodzaj rezerwatu jest leśny, typ biocenotyczny i fizjocenotyczny, a podtyp biocenozy naturalnych i półnaturalnych. Typ ekosystemu jest leśny i borowy o podtypie lasów nizinnych. Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie ekosystemów leśnych, torfowiskowych i źródliskowych, w szczególności kaszubskiej wilgotnej buczyny nawapiennej oraz populacji storczyków, w tym obuwika pospolitego <i>Cypripedium calceolus</i> .
W pobliżu: Jar Rzeki Raduni	Rezerwat zlokalizowany jest w powiecie kartuskim, w gminie wiejskiej Somonino oraz w gminach miejsko-wiejskich Kartuzy i Żukowo. Uznany został 25.08.1972 r. Ma powierzchnię ok. 84,2 ha. Nie określono typów i podtypów rezerwatu i ekosystemu. Celem ochrony przyrody rezerwatu jest zachowanie unikatowych ekosystemów przełomowego odcinka rzeki Raduni, w tym kompleksu lasów grądowych i łęgowych, rzeki o charakterze górskim, płatów łąk ekstensywnie użytkowanych, jednego z najbogatszych na niżu stanowisk górskich gatunków flory i fauny oraz ważnej ostoi saproksylobiontów.
W pobliżu: Jezioro Małe łowne	Rezerwat zlokalizowany jest w powiecie chojnickim, w gminie wiejskiej Chojnice. Uznany został 15.02.1994 r. Ma powierzchnię ok. 37,8 ha i posiada otulinę o powierzchni ok. 132,3 ha. Rodzaj rezerwatu jest wodny, typ biocenotyczny i fizjocenotyczny, a podtyp biocenozy naturalnych i półnaturalnych. Występują różne typy ekosystemów, o mozaikach różnych podtypów. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie ekosystemu jeziora dystroficznego, okalających go torfowisk przejściowych i wysokich oraz borów bagiennych, wilgotnych i świeżych z występującymi tu gatunkami roślin i zwierząt.
POZOSTAŁE FORMY OCHRONY	
Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy: Rynna Dąbrowsko-Ostrzycka PL.ZIPOP.1393.ZPK.153	Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy o powierzchni ok. 1756 ha. Ustanowiony 29.09.1998 r. Znajduje się w powiecie kościerskim i kartuskim, w gminach wiejskich Kościerzyna, Stężyca, Somonino i Chmielno oraz w gminie miejsko-wiejskiej Kartuzy. Celem ochrony jest zachowanie ciągłości przestrzennej struktur przyrodniczo-krajobrazowych o szczególnym znaczeniu dla funkcjonowania przyrody Parku, w tym rewaloryzacja i ochrona krajobrazu rynien jeziornych, ochrona łągowisk ptaków wodno-błotnych oraz przywrócenie ładu przestrzennego krajobrazu.
Użytek ekologiczny PL.ZIPOP.1393.UE.2212042.165	Użytek ekologiczny: bagno o powierzchni 0,56 ha. Zlokalizowane na fragmencie działki nr 99 ob. Podole Wielkie gmina Główny. Celem ochrony jest ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.

Nazwa formy ochrony przyrody	Opis
Pomnik przyrody Nr rej. CRFOP: PL.ZIPOP.1393.PP.2201012.6918	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i> . Zlokalizowany w gminie Borzytuchom, nad rzeką Słupią, obr. geod. Osieki, oddz. leśny 109K. Ustanowiony UCHWAŁĄ Nr XIX/137/04 Rady Gminy Borzytuchom z dnia 30 listopada 2004 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody.
Ogólnomiejski System Terenów Aktywnych Biologicznie - OSTAB	Ciągła struktura przestrzenna wiążąca ze sobą najbardziej wartościowe, różnorodne tereny zieleni i fragmenty terenów otwartych (w tym wód powierzchniowych), a także zapewniająca ich powiązanie z odpowiednimi terenami pozamiejskimi. OSTAB składa się z podstawowych elementów strukturalnych i ciągów łączących, które zapewniają zachowanie w jego obrębie ekologicznych reguł ciągłości w czasie i przestrzeni oraz różnorodności biologicznej.
Tarliska łososi w obrębie rzeki Słupia	Odtworzony w naszym kraju łośoś atlantycki jest w Słupi najcenniejszym przyrodniczo i gospodarczo gatunkiem ichtiofauny. Występujące od wieków naturalne populacje tych ryb podlegały odłowom gospodarczym, a rybactwo łośosiowe było istotnym czynnikiem kształtującym dochody nadrzecznych miast i wsi. Również dzisiaj morskie rybactwo przybrzeżne w znacznej mierze bazuje na tych gatunkach. Gatunki te mają duże znaczenie wędkarskie, w oparciu o nie rozwija się turystyka, mająca szansę stać się coraz istotniejszym elementem dochodów regionów, gdzie ryby te występują. Ryby wędrowne są także bardzo istotnym czynnikiem wzbogacającym różnorodność biologiczną naszych rzek i strumieni, są ważnym elementem ekologii wód płynących.
Obwód rybacki ciek w Czerwona Struga w zlewni rzeki Brda	Obwód rybacki obejmuje wody: ciek Czerwona Struga z wodami jego dopływów, od źródeł do jego ujścia do jeziora Charzykowskie; jezior: Gostudno i Węgorzyn. Do amatorskiego połowu ryb udostępnione są wody wchodzące w skład zasadniczego obwodu rybackiego tj. jeziora Gostudno, Węgorzyn.
Obwód rybacki rzeki Wierzyca	Obwód rybacki obejmuje wody: rzeki Wierzyca od dolnego stanowiska jazu w Stawiskach do jej ujścia do rzeki Wisła; odcinka rzeki Mała Wierzyca (Kamionka, Kaczynka, Kacinka) od 50-ciu metrów poniżej wypływu z jeziora Polaszkowskie do jej ujścia do rzeki Wierzyca; ciek Strużka od 50-ciu metrów poniżej wypływu z jeziora Duże (Orle) do jego ujścia do rzeki Mała Wierzyca; ciek Dopływ z jeziora Brzęczek z wyłączeniem wód jeziora Brzęczek (Jastrzębce), wód w granicach rezerwatu przyrody Brzęczek i wód dwóch stawów (zbiorników) w miejscowości Pogódki zlokalizowanych na tym cieku; rzeki Piesienica od 50-ciu metrów poniżej wypływu z jeziora Niedackie do jej ujścia do rzeki Wierzyca oraz wody zbiornika zaporowego na tej rzece w miejscowości Nowa Wieś, z wyłączeniem wód dopływów z jezior: Semlińskie, Staroleskie, Rokocińskie; rzeki Węgiermuca od 50-ciu metrów poniżej wypływu z jeziora Czarnoleskie do jej ujścia do rzeki Wierzyca; rzeki Janka od źródeł do jej ujścia do rzeki Wierzyca; oraz wody dopływów do tych wód; z wyłączeniem wód dopływów z jezior: Przywłoczno, Krąg, Czyżon oraz wód rzeki Wietcisa.

Nazwa formy ochrony przyrody	Opis
	Do amatorskiego połowu ryb udostępnione są wody wchodzące w skład zasadniczego obwodu rybackiego tj. rzeka Wierzyca, rzeki Węgiernica od Dopływu z Wysokiej do ujścia do rzeki Wierzyca oraz rzeki Piesienica od Dopływu z jeziora Semlińskiego do ujścia do rzeki Wierzyca.
Obwód rybacki rzeki Łeba	Obwód rybacki obejmuje wody rzeki Łeba od wypływu z terenu Słowińskiego Parku Narodowego (poniżej jeziora Łebsko) do linii biegnącej w odległości dwóch metrów od krawędzi północnej mostu drogowego, łączącego ul. Sienkiewicza z ul. Turystyczną w miejscowości Łeba, tj. do granicy między śródlądowymi wodami powierzchniowymi a morskimi wodami wewnętrznymi i wodami morza terytorialnego oraz wody dopływów do tych wód. Do amatorskiego połowu ryb udostępnione są wody wchodzące w skład zasadniczego obwodu rybackiego tj. rzeka Łeba.
Obwód rybacki jeziora Sarbsko na rzece Chełst	Obwód rybacki obejmuje wody jeziora Sarbsko i wody odcinka kanału Kanał Chełst do zachodniej krawędzi mostu drogowego położonego w ciągu ulicy Kościuszki w miejscowości Łeba, tj. do granicy między śródlądowymi wodami powierzchniowymi a morskimi wodami wewnętrznymi i wodami morza terytorialnego oraz wody dopływów do tych wód. Do amatorskiego połowu ryb udostępnione są wody wchodzące w skład zasadniczego obwodu rybackiego tj. jezioro Sarbsko, Kanał Chełst.

Źródło: Opracowanie własne

Środowisko kulturowe i obszary ochrony dziedzictwa kulturowego

Województwo pomorskie na obszarze, którego znajdują się projektowane przystanie, charakteryzuje się dużą różnorodnością kulturową, bogatym dziedzictwem materialnym i niematerialnym oraz tradycjami morskimi. Różnorodność form dziedzictwa kulturowego na omawianym obszarze jest efektem złożoności struktury przyrodniczej oraz tradycji grup etnicznych, społeczności i narodów zamieszkujących te ziemie w ciągu dziejów – co odzwierciedliło się w sposobach użytkowania i zagospodarowania przestrzeni, stopniu przekształcenia środowiska przyrodniczego i koncentracji zabudowy, a także technik rzemiosła, sposobie użycia materiałów budowlanych i form uprawy roli. Przenikanie się kolejno strefy brzegowej Morza Bałtyckiego, dolnej Wisły oraz stopniowe formowanie się delty i Mierzei Wiślanej wpłynęły na kształtowanie się środowiska kulturowego regionu. Duży wpływ na bogactwo i różnorodność występujących w województwie zabytków ma zróżnicowanie terenu, od plaż, nabrzeży i wydm do wyżynnych Kaszub, jezior polodowcowych i depresji.

Wisła i inne rzeki były drogą, za pośrednictwem której na obszar przenikały obce wzorce kulturowe i cywilizacje. Na omawianym terenie występuje jedno z największych skupisk zabytków dziedzictwa kulturowego w kraju. Zasoby te koncentrują się w strefie doliny Wisły, głównie na Żuławach i w strefie brzegowej Zatoki Gdańskiej, a także wokół ośrodków dóbr klasztornych. Wiele zabytkowych obiektów i wartych uwagi lokalizacji znajduje się na obszarze Kaszub, Żuław i Kociewia, jak również Powiśla, Ziemi Słupskiej, Człuchowskiej, Bytowskiej, Lęborskiej oraz na terenie Borów Tucholskich. Do unikatowych zasobów na terenie województwa pomorskiego należy zaliczyć specyficzne dziedzictwo archeologiczne, pradziejowe i wczesnośredniowieczne. Walory środowiska kulturowego związane są z bogatą przeszłością historyczną tych terenów i obejmują nie tylko budowle obronne i sakralne, ale także obiekty zabytkowe kultury ludowej, zabytkowe obiekty hydrotechniczne, przemysłowe, parki i kompleksy zieleni oraz liczne skanseny i muzea itp.

Na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO wpisany jest Zamek Krzyżacki w Malborku.

Tabela 21: Zestawienie obiektów objętych ochroną konserwatorską i umieszczonych w rejestrze zabytków, które znajdują się bezpośrednio w proponowanej lokalizacji lub w promieniu 100 m od jej granic

Lp.	Typ	Obiekt i numer	Nr karty/lokalizacja
1.	Ewidencje zabytków nieruchomości	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_ZE.26251 Nazwa: zespół cukrowni Pruszcz Gdański, ul. Fryderyka Chopina	K_001
2.	Rejestrowe zabytki nieruchomości	PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_22_ZE.11620 Nazwa: zespół cukrowni Pruszcz Gdański, ul. Fryderyka Chopina	
3.	Ewidencje zabytków nieruchomości	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BK.319016 Nazwa: magazyn cukru Pruszcz Gdański, Fryderyka Chopina	
4.	Rejestrowe zabytki nieruchomości	PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_22_BK.47312 Nazwa: magazyn cukru Pruszcz Gdański, Fryderyka Chopina	
5.	Ewidencje zabytków nieruchomości	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BK.319042 Nazwa: Miodownik, ob. Stolarsnia Pruszcz Gdański, Fryderyka Chopina 15	
6.	Ewidencje zabytków nieruchomości	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BK.318995 Nazwa: Pakownia Pruszcz Gdański, Fryderyka Chopina	
7.	Ewidencje zabytków nieruchomości	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BK.319638 Nazwa: budynek wirników Pruszcz Gdański, Fryderyka Chopina	
8.	Ewidencje zabytków nieruchomości	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BK.318919 Nazwa: budynek surowni Pruszcz Gdański, Fryderyka Chopina 15	
9.	Ewidencje zabytków nieruchomości	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BK.319118 Nazwa: budynek pras wysokostodowych Pruszcz Gdański, Fryderyka Chopina 15	
10.	Rejestrowe zabytki nieruchomości	PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_22_SK.2054 Nazwa: Kanał Raduni Gdańsk	Na szlaku pomiędzy K_001, a K_011
11.	Rejestrowe zabytki nieruchomości	PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_22_UU.6701 Nazwa: układ ruralistyczny przedmieścia Święty Wojciech Gdańsk	
12.	Rejestrowe zabytki nieruchomości	PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_22_OT.32746 Nazwa: strefa ochrony ekspozycji Gdańsk	
13.	Ewidencje zabytków nieruchomości	PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_22_ZE.98400 Nazwa: historyczny zespół budowlany Stoczni Gdańskiej Gdańsk, Plac Porozumienia Gdańskiego 1	Na szlaku wzdłuż Raduni pomiędzy K_007, a K_010
14.	Ewidencje zabytków nieruchomości	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_AR.2410372 Nazwa: Gdańsk-Olszynka, st. 50 (osada) Gdańsk	K_010
15.	Ewidencje zabytków nieruchomości	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_CM.83250 Nazwa: cmentarz ewangelicki Łupawa	W pobliżu K_022

Lp.	Typ	Obiekt i numer	Nr karty/lokalizacja
16.	Rejestrowe zabytki nieruchome	PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_22_UU.24233 Nazwa: śródmieście (układ przestrzenny) Gdańsk	Na szlaku wzdłuż Motławy do martwej Wisły
17.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_ZZ.24922 Nazwa: park dworski Jasień	W pobliżu jeziora Jasień
18.	Rejestrowe zabytki nieruchome	PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_22_ZZ.59537 Nazwa: Park Jasień	
19.	Rejestrowe zabytki nieruchome	PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_22_ZZ.10472 Nazwa: park Łupawa	Na szlaku wzdłuż Łupawy pomiędzy 21, 22, a 38
20.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_AR.3081958 Nazwa: Wiecka, st. 9 (osada) Łebień	K_027
21.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_AR.2944896 Nazwa: Odry, st. 6 (osada) Odry	W pobliżu K_028
22.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BK.297650 Nazwa: kościół ewangelicki, ob. rzymskokatolicki parafialny pw. Matki Boskiej Częstochowskiej Łupawa	W pobliżu K_038
23.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_AR.2489864 Nazwa: Łupawa, st. 21 (znalezisko luźne) Łupawa	
24.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_AR.2489906 Nazwa: Łupawa, st. 22 (znalezisko luźne) Łupawa	
25.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_AR.2489958 Nazwa: Łupawa, st. 23 (znalezisko luźne) Łupawa	
26.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_CM.83266 Nazwa: cmentarz ewangelicki Łupawa	
27.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_AR.2490002 Nazwa: Łupawa, st. 34 (znalezisko luźne) Łupawa	
28.	Rejestrowe zabytki nieruchome	PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_22_BK.43677 Nazwa: kościół ewangelicki, ob. rzymskokatolicki parafialny pw. Matki Boskiej Częstochowskiej Łupawa	
29.	Rejestrowe zabytki nieruchome	PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_22_ZZ.9797 Nazwa: park pałacowy Krzynia 6A	Na szlaku wzdłuż Słupiej
30.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_ZZ.25000 Nazwa: park dworski Krzynia 6A	Pomiędzy K_039, K_040, a K_041
31.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_ZZ.21619 Nazwa: Park Leśny Łosino	K_042

Lp.	Typ	Obiekt i numer	Nr karty/lokalizacja
32.	Rejestrowe zabytki nieruchome	PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_22_ZZ.9528 Nazwa: park dworski Łosino, ul. Starowiejska 18	
33.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_CM.75909 Nazwa: cmentarz rodowy Łosino	
34.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BK.283577 Nazwa: dom Gardna Wielka, Tadeusza Kościuszki 20	W pobliżu K_043
35.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BK.283569 Nazwa: dom Gardna Wielka, Tadeusza Kościuszki 16	
36.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BK.283554 Nazwa: dom Gardna Wielka, Tadeusza Kościuszki 14	
37.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BL.33535 Nazwa: most Smołdzino, Lipowa	W pobliżu K_044
38.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BK.291834 Nazwa: Pastorówka pb. Siedziba Słowińskiego Parku Narodowego Smołdzino, Bohaterów Warszawy 1	
39.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_MA.8995 Nazwa: kapliczka przydrożna Smołdzino, Bohaterów Warszawy	
40.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_CM.75073 Nazwa: cmentarz protestancki Smołdzino, ul. Tadeusza Kościuszki	Na szlaku wzdłuż Łupawy, pomiędzy K_046, a-K_049
41.	Rejestrowe zabytki nieruchome	PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_22_CM.4976 Nazwa: cmentarz komunalny Smołdzino, ul. Tadeusza Kościuszki	
42.	Rejestrowe zabytki nieruchome	PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_22_ZZ.10451 Nazwa: park Zimowiska	Na szlaku wzdłuż Słupi pomiędzy K_051, a K_052
43.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_AR.2483676 Nazwa: Niestkowo, st.11 (osada) Niestkowo	W pobliżu K_052
44.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BK.283089 Nazwa: magazyn Słupsk, Młyńska 4	W pobliżu K_053-A
45.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_AR.3045776 Nazwa: Słupsk, st. 30 (osada) Słupsk	K_053-B
46.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BK.303926 Nazwa: dom Panny Ostrzyce	W pobliżu K_059
47.	Rejestrowe zabytki nieruchome	PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_22_UU.11947 Nazwa: układ urbanistyczno-krajobrazowy Pelplin	Na szlaku wzdłuż Wierzycy do K_061

Lp.	Typ	Obiekt i numer	Nr karty/lokalizacja
48.	Rejestrowe zabytki nieruchome	PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_22_OT.62432 Nazwa: strefa ochrony ekspozycji Pelplin	
49.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_AR.2516166 Nazwa: Rywałd, st. 8 (osada) Kolincz	W pobliżu K_061
50.	Rejestrowe zabytki nieruchome	PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_22_BK.41666 Nazwa: Kościół fil. Pw. Matki Boskiej Królowej Polski Sominy, 8	W pobliżu K_062
51.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BK.270795 Nazwa: Kościół fil. Pw. Matki Boskiej Królowej Polski Sominy, 8	
52.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_CM.70042 Nazwa: cmentarz rzymskokatolicki przykościelny Sominy, 8	
53.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BK.271020 Nazwa: toalety Sominy, 15	
54.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BK.270938 Nazwa: dom młodzięży (światlica), ob. szkoła Sominy, 15	
55.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BK.270914 Nazwa: dom (chałupa) nr 13 Sominy, 13	
56.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BK.270838 Dom (chałupa) nr 4 Sominy, Starowiejska 12	
57.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BK.270876 Nazwa: budynek inwentarsko-stodolny nr 6 Sominy, 6	
58.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_AR.2425472 Nazwa: Skwierawy, st. 47 (osada) Skwierawy	W pobliżu K_063
59.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BK.334215 Nazwa: młyn wodny Lipusz	W pobliżu K_064
60.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BK.342596 Nazwa: dom latarników PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BK.342469 Nazwa: magazyn z garażem PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BK.342445 Nazwa: stara maszynownia PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BK.342607 Nazwa: budynek mieszkalny PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_ZE.44186 Nazwa: zagroda PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_AR.2302929 Nazwa: osada, st.6 Sasino	W pobliżu K_083

Lp.	Typ	Obiekt i numer	Nr karty/lokalizacja
61.	Rejestrowe zabytki nieruchome	PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_22_ZE.15751 Nazwa: zespół latarni morskiej Stilo Sasino	
62.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BK.268369 Nazwa: stodoła nr 9 PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BK.268528 Nazwa: stodoła PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BK.268500 Nazwa: dom (chałupa d. nr 45) Bylina	W pobliżu K_088
63.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BK.268331 Nazwa: stodoła nr 8 Żukówko	
64.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BK.268946 Nazwa: tartak wodny Chociński Młyn	W pobliżu K_094
65.	Rejestrowe zabytki nieruchome	PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_22_UU.3636 Nazwa: śródmieście (układ przestrzenny) Bytów	Na szlaku wzdłuż Bytowa do K_107
66.	Rejestrowe zabytki nieruchome	PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_22_OT.9321 Nazwa: strefa ochrony ekspozycji Wdzydze Tucholskie	Na szlaku obok jeziora Wdzydze do K_109 i K_111
67.	Rejestrowe zabytki nieruchome	PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_22_UU.6019 Nazwa: teren zamku i miasta Malbork	Na szlaku wzdłuż Nogatu niedaleko K_115
68.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BK.293166 PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BK.293145 Nazwa: dom Malbork	Na szlaku wzdłuż Nogatu niedaleko K_115
69.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_ZZ.24951 Nazwa: park dworski Gałąźnia Mała	Na szlaku wzdłuż Słupi do K_118
70.	Rejestrowe zabytki nieruchome	PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_22_ZZ.10002 Nazwa: park Gałąźnia Mała	
71.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_ZZ.24484 Nazwa: Park podworski Klonówka	W pobliżu K_119
72.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_AR.2517875 Nazwa: Klonówka, st. 45 (cmentarzysko) Klonówka	
73.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_AR.2514800 Nazwa: Klonówka, st. 10 (cmentarzysko) Klonówka	
74.	Ewidencje zabytków nieruchomych	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_AR.2517838 Nazwa: Klonówka, st. 44 (cmentarzysko) Klonówka	

Lp.	Typ	Obiekt i numer	Nr karty/lokalizacja
75.	Ewidencje zabytków nieruchomości	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_AR.2507094 Nazwa: Klonówka, st. 1 (cmentarzysko) Klonówka	
76.	Ewidencje zabytków nieruchomości	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_BK.434485 Nazwa: dom (chałupa) Klonówka	
77.	Ewidencje zabytków nieruchomości	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_AR.2514881 Nazwa: Klonówka, st. 12 (znalezisko luźne) Klonówka	
78.	Ewidencje zabytków nieruchomości	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_22_AR.2514830 Nazwa: Klonówka, st. 11 (cmentarzysko) Klonówka	

Źródło: Opracowanie własne

5.1 Ocena oddziaływania na środowisko

Zastosowane rozwiązania przestrzenne, funkcjonalne i techniczne oraz charakter zagospodarowania terenów w okolicach planowanej inwestycji w maksymalnym stopniu ograniczają jej wpływ na środowisko. Kierując się jednak zasadą przezorności, w trakcie trwania prac budowlanych jak i późniejszej eksploatacji inwestycji, przewiduje się różne środki ochronne i minimalizujące potencjalne wpływy.

Etap inwestycyjny

W trakcie realizacji całego przedsięwzięcia przewiduje się zużycie określonej ilości surowców mineralnych, materiałów, paliw oraz energii. Wielkość zużycia zależy będzie od wielu czynników, m.in.: od ilości oraz stanu technicznego sprzętu budowlanego, sposobu wykonywania prac, wykształcenia oraz dyscypliny pracowników (np. wyłączanie urządzeń podczas przerw w pracy).

Fotografia 8: Realizacja pierwszego etapu budowy przystani kajakowej w Lipuszu (rz. Wda)

Źródło: Materiały własne (DS.)

Oddziaływanie na środowisko na tym etapie będzie ściśle związane z planowanymi w danej lokalizacji pracami i będzie bardzo zróżnicowane w zależności od założonych do budowy obiektów.

Większość lokalizacji nie będzie wymagała użycia ciężkiego sprzętu, w związku z czym oddziaływanie będzie mało istotne i pomijalne w ocenie oddziaływania na środowisko. Realizacja projektów w części lokalizacji będzie się jednak wiązała z transportem materiałów, użyciem ciężkiego sprzętu i wykonaniem obiektów i robót takich jak:

- rozbiórki elementów zagospodarowania terenu kolidujących z projektowaną infrastrukturą,
- wykonywanie nawierzchni utwardzonych pod wiaty, sanitariaty, drogi i toalety typu TOI TOI,
- budowa sanitariatów, toalet i kontenerów z pomieszczeniami socjalnymi,
- budowa budynków: magazynów na sprzęt, pomieszczeń socjalnych, obsługi przystani wraz z monitoringiem,
- remont istniejącego budynku,
- roboty związane z linią brzegową i infrastrukturą hydrotechniczną:
 - slipy (piaszczyste, gruntowe),
 - pomosty (pływające, stałe, przenoski, łapacze, platformy pływające, łapacze, umocnienia brzegowe) i pochylnie,
 - tor falowy,
 - przyczółki,

- rynna spławna,
- schody z pochylnią do wodowania kajaków,
 - budowa ujęcia wody pitnej,
 - przyłącza mediów,
 - oświetlenie,
 - budowa, renowacja i demontaż elementów małej architektury (np. ławki, wiaty, paleniska, ogrodzenia),
 - roboty ziemne: niwelacje terenu, wykopy,
 - infrastruktura drogowa: dojazdy, ciągi komunikacyjne, zatoki postojowe, parkingi,
 - wycinki i nasadzenia zieleni i trawników.

Powyższe prace należy powierzyć zaufanemu wykonawcy oraz kontrolować jego działania w trakcie prowadzenia robót. Jeśli zostaną zastosowane zaproponowane w punkcie 5.3 rozwiązania ochronne, oddziaływania na środowisko na etapie inwestycyjnym będą znikome, krótkotrwałe i znikną w momencie zakończenia robót.

Etap operacyjny

Na etapie operacyjnym głównym źródłem oddziaływania na środowisko będą korzystający z infrastruktury turyści. Dla zachowania czystości szlaków kajakowych niezbędne jest przede wszystkim zbudowanie odpowiedniej świadomości wśród turystów kajakowych m.in. poprzez ustawienie tablic informacyjnych. Dobre przygotowanie infrastruktury i dobranie odpowiednich wytrzymałych materiałów powinno zminimalizować wpływ osób korzystających z przystani na pobliskie tereny zieleni. Nie można jednak wykluczyć negatywnego wpływu i konieczności monitorowania, dokonywania niezbędnych napraw i regularnych prac utrzymaniowych (np. wywożenia śmieci, sprzątania sanitariatów, opróżniania toalet typu TOI TOI).

Przewiduje się również pozytywny wpływ inwestycji na środowisko. Stworzenie wyznaczonych do postoju kajakarzy miejsc ograniczy powstawanie „dzikich” przystani i wchodzenie turystów na tereny chronione i cenne przyrodniczo. Oddziaływanie będzie skumulowane w jednym łatwym do kontrolowania miejscu.

5.2 Ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszarów objętych ochroną przyrody, w tym Obszarów Natura 2000

We wszystkich lokalizacjach przewiduje się oddziaływanie na obszary chronione na etapie inwestycyjnym. Będzie ono jednak krótkotrwałe w porównaniu z etapem operacyjnym i ustąpi w momencie zakończenia robót.

Planowane do wykonania zadania mogą wiązać się z koniecznością wykonania prac w obrębie akwenów, wycinki zieleni, naruszenia istniejących nabrzeży i zmiany ukształtowania terenów.

W związku z przewidzianymi pracami wystąpi oddziaływanie na środowisko, ale będzie ono zróżnicowane w zależności od lokalizacji. W poniższej tabeli zebrano zadania mogące najbardziej wpłynąć na cele i przedmioty ochrony obszarów objętych ochroną. Większość prac wymagać będzie uzyskania uzgodnienia bądź zgody Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska oraz PGW Wód Polskich.

Etap operacyjny przedsięwzięcia niesie ze sobą trudne do przewidzenia oddziaływanie, ponieważ będzie ono związane głównie z natężeniem ruchu turystycznego, poprawnego utrzymania wykonanej infrastruktury oraz kultury odwiedzających przystanie użytkowników.

Tabela 22. Ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania zadań na formy ochrony przyrody

Forma ochrony przyrody	Ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania	Numer karty/lokalizacja
PARKI NARODOWE		
Słowiński Park Narodowy	Remont starego i budowa nowego pomostu, opcjonalnie pogłębienie akwenu przy brzegu po uzgodnieniu takiej możliwości z SPN, uzyskanie zgody od Ministerstwa Środowiska.	K_044
Słowiński Park Narodowy - otulina	Budowa kanalizacji sanitarnej. Budowa pomostu na obszarze siedliska priorytetowego – jeziora przybrzeżne kod 1150 (nr 44). Ingerencja w linię brzegową jeziora i rzek. Budowa pola namiotowego z sanitariatami, kontenerami bądź toaletami typu TOI TOI.	K_045, K_046, K_047, K_048, K_049, K_082
Park Narodowy Bory Tucholskie - otulina	Ingerencja w linię brzegową jeziora i rzek. Niewielka wycinka zieleni. Prace będą prowadzone w otulinie Parku, a nie bezpośrednio na jego terenie.	K_094, K_121
PARKI KRAJOBRAZOWE		
Nadmorski Park Krajobrazowy - otulina	Uzbrojenie terenu w elektryczność (złącze kablowe), wodę (studnia) i możliwość odbioru ścieków (szczelny zbiornik bezodpływowy). Budowa pola biwakowego z niezbędnymi przyłączami, inwestycja zlokalizowana na wale przeciwpowodziowym. Możliwy brak zgody RDOŚ na oczyszczenie nurtu z roślinności. Prace będą prowadzone w otulinie Parku a nie bezpośrednio na jego terenie.	K_014, K_015, K_016, K_017, K_100
Park Krajobrazowy „Dolina Słupi” z otuliną	Osłonięte miejsce na sanitariat modułowy – szalet, prysznic/umywalnia ogólnodostępna (możliwość wejścia w istniejącą skarpgę obłożoną kamieniami), wyznaczenie miejsca na sezonową toaletę. Ewentualna wycinka drzew kolidujących z umocnieniem brzegu. Budowa ujęcia wody pitnej. Niwelacja terenu na brzegu rzeki/ Poszerzenie istniejącego slipu.	K_019, K_020, K_039, K_040, K_041, K_042, K_043, K_087, K_088, K_103, K_104, K_105, K_106, K_107, K_108, K_116
Tucholski Park Krajobrazowy z otuliną	Budowa automatycznej toalety, która wymaga pozwolenia na budowę, doprowadzenie przyłączy: wody, kanalizacji sanitarnej i elektroenergetycznego do budynku toalety. Niewielka miejscowa niwelacja brzegu - ingerencja w linię brzegową.	K_032, K_033, K_034, K_035, K_120
Kaszubski Park Krajobrazowy	Budowa kładki pod mostem drogowym z barierką, remont slipu, przenoska kajakowa. Pole namiotowe, wiaty, przepust w drodze.	K_059, K_060, K_095
Wdzydzki Park Krajobrazowy z otuliną	Oczyszczanie brzegu z szuwarów.	K_064, K_065, K_066, K_067, K_084, K_109, K_111, K_113, K_114

Forma ochrony przyrody	Ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania	Numer karty/lokalizacja
Zaborski Park Krajobrazowy	Przebudowa pomostu i hangaru. Budowa rynny spławnej i umocnienie progu wodnego narzutem. Wykonanie platformy pływającej, umocnienie brzegu.	K_089, K_090, K_094, K_121, K_123
OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU		
Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Raduni	W przypadku przesunięcia miejsca wodowania konieczność wycinki dwóch drzew.	K_005, K_006, K_055, K_056, K_057
Obszar Chronionego Krajobrazu Żuław Gdańskich	Planowana inwestycja nie będzie w sposób znaczący oddziaływać na Obszar Chronionego Krajobrazu Żuław Gdańskich.	K_011
Nadmorski Obszar Chronionego Krajobrazu	Uzbrojenie terenu w elektryczność (złącze kablowe), wodę (studnia) i możliwość odbioru ścieków (szczelny zbiornik bezodpływowy).	K_013, K_014, K_015, K_016, K_017
Obszar Chronionego Krajobrazu - Północny - Część Wschodnia	Ingerencja w linię brzegową. Wyrównanie terenu i utwardzenie pod lokalizację przenośnej toalety. Budowa automatycznej toalety- wymaga pozwolenia na budowę.	K_027, K_028, K_029, K_030, K_031, K_032, K_080
Obszar Chronionego Krajobrazu Chojnicko-Tucholski	Oczyszczenie brzegu na odcinku niezbędnym do ukształtowania slipu. Inwestycja wymaga zgłoszenia prowadzenia działań do RDOŚ na podstawie art. 118 ustawy o ochronie przyrody.	K_036, K_037
Obszar Chronionego Krajobrazu: Jezioro Łętowskie i Okolice Kępic	Budowa magazynu sprzętu wodnego. Inwestycja wymaga zgłoszenia prowadzenia działań do RDOŚ na podstawie art. 118 ustawy o ochronie przyrody.	K_054
Lipuski Obszar Chronionego Krajobrazu	Wymagana zgoda RDOŚ na oczyszczenie brzegu z szuwarów. Inwestycja wymaga zgłoszenia prowadzenia działań do RDOŚ na podstawie art. 118 ustawy o ochronie przyrody.	K_064, K_065, K_067, K_113, K_114
Obszar Chronionego Krajobrazu Borów Tucholskich	Poprowadzenie sieci elektroenergetycznej, wodociągowej (lub własne ujęcie wody), montaż szamba. Budowa nowych sanitariatów (toalet, pryszniców). Niwelacja terenu, ścięcie skarpy w celu utworzenia naturalnego zejścia do wody – ingerencja w linię brzegową. Istniejące na terenie formy ochrony przyrody – konieczne uzgodnienia planowanego zakresu prac z RDOŚ.	K_078, K_079, K_093, K_096, K_097, K_098, K_099, K_110, K_118, K_123
Obszary Chronionego Krajobrazu: Gowidliński	Niwelacja terenu, ścięcie skarpy w celu utworzenia naturalnego zejścia do wody – ingerencja w linię brzegową. Budowa przykanalika sanitarnego, który odprowadza ścieki do projektowanego szczelnego zbiornika bezodpływowego na ścieki sanitarne.	K_085, K_086
Obszar Chronionego Krajobrazu Okolice Jezior Krępsko i Szczytno	Konieczność uzyskania uzgodnienia planowanego zakresu prac z RDOŚ.	K_091, K_092

Forma ochrony przyrody	Ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania	Numer karty/lokalizacja
	Konieczność wykonania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko lub screeningu środowiskowego (w celu określenia konieczności wykonywania oceny).	
Bielawski Obszar Chronionego Krajobrazu	Duże zarastanie przez grążel żółty, który jest objęty ochroną częściową na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin. Możliwy brak zgody RDOŚ na oczyszczenie nurtu z roślinności – istniejące formy ochrony przyrody - Wg ustaleń ze spotkania konsultacyjnego z 05.10.2023 r. z RZGW, za czyszczenie koryta rzeki z grążela żółtego odpowiada RDOŚ, który jest niechętny usuwaniu rośliny.	K_100
Obszar Chronionego Krajobrazu Pradoliny Redy - Łeby	Wyprofilowanie zejścia do wody do jeziora- ingerencja w linię brzegową. Inwestycja wymaga zgłoszenia prowadzenia działań do RDOŚ na podstawie art. 118 ustawy o ochronie przyrody.	K_101, K_102
Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Wierzycy	Przez obszar płynie rzeka Wierzycy, na której planowane są inwestycje K_126, K_061 i K_119. W związku z realizacją przedsięwzięcia można spodziewać się w okolicy obszaru wzmożonego ruchu kajakowego.	K_125 i K_126 Na szlaku rzeki Wierzycy. W pobliżu K_061 i K_119
NATURA 2000 OBSZARY PTASIE		
Obszar Natura 2000 – obszary ptasie: Dolina Słupi	Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak m.in.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 - muszą być realizowane pod nadzorem przyrodnika i ornitologa. Inwestycja wymaga zgłoszenia prowadzenia działań do RDOŚ na podstawie art. 118 ustawy o ochronie przyrody.	K_019, K_020, K_039, K_040, K_041, K_042, K_043, K_103, K_104, K_105, K_106, K_116
Obszar Natura 2000 – obszary ptasie: Bory Tucholskie	Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych np.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura–2000) - muszą być realizowane pod nadzorem ornitologa i przyrodnika. Oczyszczenie brzegu rzeki z szuwarów należy zgłosić do RDOŚ. Utworzenie slipu- ingerencja w linię brzegową. Zarządzenie RZGW z dn. 31 marca 2015 r. (z późniejszymi zmianami) wskazuje jezioro Fiszewo, jako obszar ochrony gatunków: Łabędź niemy (populacja zimująca) i Nurogęś (populacja lęgowa), wskazane w zarządzeniu działania ochronne: — Utrzymanie siedlisk tj. zbiorników powyżej 10 ha, przynajmniej częściowo wypłyconych, posiadających pasy roślinności wynurzonych, fragmenty rzek (m.in. j. Fiszewo).	K_026, K_027, K_028, K_029, K_030, K_031, K_032, K_033, K_034, K_035, K_036, K_037, K_062, K_063, K_064, K_065, K_066, K_067, K_078, K_079, K_080, K_084, K_096, K_097, K_098, K_099, K_109, K_110, K_111, K_114, K_118, K_120, K_123, K_125 i K_126

Forma ochrony przyrody	Ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania	Numer karty/lokalizacja
	— Zapobiegnięcie utraty miejsc bezpiecznych do wodzenia piskląt poprzez zachowanie roślinności szuwarowej w korytach cieków naturalnych i przy brzegach jezior i wysp w rejonach występowania gatunku.	
Obszar Natura 2000 - obszary ptasie: Pobrzeże Słowińskie	Konieczne uzyskanie uzgodnień z RDOŚ.	K_044, K_045, K_046, K_047, K_048
Obszar Natura 2000 – obszary ptasie: Wielki Sandr Brdy	Konieczność nadzoru ornitologa i przyrodnika nad inwestycją z uwagi na położenie w obszarze Natura 2000.	K_089, K_090, K_121
Obszar Natura 2000 – obszary ptasie: Dolina Brdy i Chociny	Ingerencja w linię brzegową rzek. Budowa rynny spławnej i umocnienie progu wodnego narzutem.	K_094
W pobliżu: Obszary Natura 2000 – obszary ptasie: Mierzeja Sarbska	Na terenie obszaru nie planuje się wykonywania żadnych robót budowlanych. Przez obszar płynie ciek Chełst, który jest dopływem rzeki Łeba. W związku z realizacją przedsięwzięcia można spodziewać się w okolicy obszaru wzmożonego ruchu kajakowego.	Na szlaku rzeki Chełst. W pobliżu K_082 i K_083
NATURA 2000 OBSZARY SIEDLISKOWE		
W pobliżu: Obszary Natura 2000 – obszary siedliskowe: Dolina Wierzycy	Przez obszar płynie rzeka Wierzyca, na której planowane są inwestycje K_061 i K_119. W związku z realizacją przedsięwzięcia można spodziewać się w okolicy obszaru wzmożonego ruchu kajakowego.	K_126 Na szlaku rzeki Wierzycy. W pobliżu K_061 i K_119
Obszar Natura 2000 - obszar siedliskowy: Piaśnickie Łąki	Uzbrojenie terenu w elektryczność (złącze kablowe), wodę (studnia) i możliwość odbioru ścieków (szczelny zbiornik bezodpływowy).	K_013, K_015, K_016
Obszar Natura 2000 - obszar siedliskowy: Dolina Łupawy	Budowa budynku rybakówki z zapleczem socjalno – sanitarnym dla kajakarzy oraz całorocznego budynku socjalno-sanitarnego. Wzdłuż prawego brzegu rzeki – 10 m pas strefy biologicznie czynnej (obowiązuje zakaz zabudowy kubaturowej i nakaz zachowania min. 90% powierzchni biologicznie czynnej). Doprowadzenie sieci wodociągowej i elektroenergetycznej, budowa szczelnego zbiornika na nieczystości (szambo). Brak uzgodnienia inwestycji z RDOŚ – duże ryzyko niezyskania decyzji pozytywnej, dotychczasowe próby uzyskania uzgodnienia kończą się niepowodzeniem. Konieczne uzyskanie uzgodnień: planowanej niwelacji terenu przy brzegu rzeki z Wodami Polskimi, uzgodnienie warunków i możliwości lokalizacji pola namiotowego z RDOŚ.	K_021, K_022, K_023, K_024, K_038, K_049

Forma ochrony przyrody	Ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania	Numer karty/lokalizacja
	Możliwa konieczność wykonania oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia –screening środowiskowy.	
Obszar Natura 2000 - obszary siedliskowe: Dolina Słupi	<p>Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) - muszą być realizowane pod nadzorem przyrodnika i ornitologa.</p> <p>Kolidujące z inwestycją drzewa na brzegu rzeki, które stoją na granicy: obszaru Natura 2000 – pozwolenie na wycinkę drzew z RDOŚ.</p> <p>Ukształtowanie naturalnego slipu i utwardzenie podjazdu- niewielka ingerencja w linię brzegową.</p> <p>Budowa magazynu na sprzęt kajakowy oraz doprowadzenie przyłączy elektroenergetycznych i wod-kan.</p> <p>Przy Śluzie Łososiowej są tarliska łososia - po przeprowadzeniu weryfikacji projektu, Miasto Słupsk ustaliło, że tarliska łososi zgodnie z planem zakładane będą na innym odcinku rzeki, a planowana inwestycja w zakresie budowy slipu dla kajakarzy nie będzie miała na nie wpływu (karta 53).</p> <p>Zgłoszenie działań do RDOŚ na podstawie art. 118 ustawy o ochronie środowiska.</p>	K_039, K_040, K_041, K_042, K_043, K_050, K_051, K_052, K_053, K_069, K_070, K_072, K_073, K_085, K_086, K_087, K_088, K_103, K_104, K_105, K_106, K_107, K_108
Obszar Natura 2000 - obszary siedliskowe: Ostoja Słowińska	<p>Remont starego i budowa nowego pomostu, opcjonalnie pogłębienie akwenu przy brzegu po uzgodnieniu takiej możliwości z SPN, uzyskanie zgody od Ministerstwa Środowiska.</p> <p>Budowa kanalizacji sanitarnej. Budowa pomostu na obszarze siedliska priorytetowego – jeziora przybrzeżne kod 1150 (nr 44). Ingerencja w linię brzegową jeziora i rzek.</p> <p>Budowa pola namiotowego z sanitariatami, kontenerami bądź toaletami typu TOI TOI.</p>	K_044, K_045, K_046, K_047, K_048
Obszar Natura 2000 – obszary siedliskowe: Dolina Wieprzy i Studnicy	<p>Budowa magazynu sprzętu wodnego.</p> <p>Inwestycja wymaga zgłoszenia prowadzenia działań do RDOŚ na podstawie art. 118 ustawy o ochronie przyrody.</p>	K_054
Obszar Natura 2000 – obszary siedliskowe: Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego	Budowa kładki pod mostem drogowym z barierką, remont slipu. Przepust w drodze.	K_059, K_095
Obszar Natura 2000 – obszary siedliskowe: Rynna Dłużnicy	<p>Budowa budynku obsługi przystani wraz z przyłączami do mediów. Budynek wyposażony w pomieszczenia dla kajakarzy: sanitariaty, prysznice, pralnię z suszarnią, kuchnię, świetlicę oraz miejsca do suszenia sprzętu kajakowego, kamizelek itp. oraz budowa magazynu sprzętu kajakowego.</p> <p>Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) - muszą być realizowane pod nadzorem przyrodnika.</p>	K_068
Obszar Natura 2000 – obszary siedliskowe: Jeziora Wdzydzkie	Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) - muszą być realizowane pod nadzorem przyrodnika i ornitologa.	K_084, K_111, K_114

Forma ochrony przyrody	Ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania	Numer karty/lokalizacja
Obszar Natura 2000 – obszary siedliskowe: Nowa Brda	Niwelacja terenu, ścięcie skarpy w celu utworzenia naturalnego zejścia do wody – ingerencja w linię brzegową. Ingerencja w linię brzegową rzek. Budowa rynny spławnej i umocnienie progu wodnego narzutem.	K_093, K_094
Obszar Natura 2000 – obszary siedliskowe: Sandr Wdy	Niwelacja terenu, ścięcie skarpy w celu utworzenia naturalnego zejścia do wody – ingerencja w linię brzegową. Istniejące na terenie formy ochrony przyrody – konieczne uzgodnienia planowanego zakresu prac z RDOŚ.	K_098, K_099
KORYTARZE EKOLOGICZNE		
Nadmorski Korytarz Ekologiczny	Uzbrojenie terenu w elektryczność (złącze kablowe), wodę (studnia) i możliwość odbioru ścieków (szczelny zbiornik bezodpływowy).	K_014
Korytarz ekologiczny „Dolina Bytowej i lasów koło Bytowa”	Budowa schodów skarpowych z pochylnią pomiędzy, zakończonych wąską półką (50 - 60 cm szerokości), dla wodowania kajaków. Oczyszczenie terenu z krzewów i zabudowy związanej z ogrodami działkowymi.	K_107, K_108
Regionalny korytarz ekologiczny Dolina Łupawy z Lasami Słupi	Budowa ujęcia wody pitnej. Oczyszczenie terenu i dojścia do wody z krzewów i podrostów.	K_116
REZERWATY		
W pobliżu: Dolina Wierzycy	Na terenie obszaru nie planuje się wykonywania żadnych robót budowlanych. Przez obszar płynie rzeka Słupia. W związku z realizacją przedsięwzięcia można spodziewać się w okolicy obszaru wzmożonego ruchu kajakowego.	Na szlaku rzeki Słupia. W pobliżu: K_051
W pobliżu: Dolina Huczka	Na terenie obszaru nie planuje się wykonywania żadnych robót budowlanych. Przez obszar płynie rzeka Słupia. W związku z realizacją przedsięwzięcia można spodziewać się w okolicy obszaru wzmożonego ruchu kajakowego.	Na szlaku rzeki Słupia pomiędzy K_050, a K_053-B
W pobliżu: Gołębia Góra	Na terenie obszaru nie planuje się wykonywania żadnych robót budowlanych. Przez obszar płynie rzeka Słupia. W związku z realizacją przedsięwzięcia można spodziewać się w okolicy obszaru wzmożonego ruchu kajakowego.	Na szlaku rzeki Słupia. W pobliżu K_103 i K_104
W pobliżu: Mierzeja Sarbska	Na terenie obszaru nie planuje się wykonywania żadnych robót budowlanych. Przez obszar płynie ciek Chełst, który jest dopływem rzeki Łeba. W związku z realizacją przedsięwzięcia można spodziewać się w okolicy obszaru wzmożonego ruchu kajakowego.	Na szlaku rzeki Chełst. W pobliżu K_082 i K_083
W pobliżu: Piaśnickie Łąki	Na terenie obszaru nie planuje się wykonywania żadnych robót budowlanych. Obszar położony wzdłuż rzeki Piaśnica. W związku z realizacją przedsięwzięcia można spodziewać się w okolicy obszaru wzmożonego ruchu kajakowego.	Na szlaku rzeki Piaśnica. W pobliżu K_013, K_016

Forma ochrony przyrody	Ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania	Numer karty/lokalizacja
W pobliżu: Beka	Na terenie obszaru nie planuje się wykonywania żadnych robót budowlanych. Przez obszar płynie rzeka Reda, której ujście znajduje się w obrębie rezerwatu. W związku z realizacją przedsięwzięcia można spodziewać się w okolicy obszaru wzmożonego ruchu kajakowego.	Na szlaku rzeki Reda. W pobliżu K_018.
W pobliżu: Krzywe Koło w pętli Wdy	Na terenie obszaru nie planuje się wykonywania żadnych robót budowlanych. Przez obszar płynie rzeka Wda. W związku z realizacją przedsięwzięcia można spodziewać się w okolicy obszaru wzmożonego ruchu kajakowego.	Na szlaku rzeki Wda, pomiędzy K_098, a K_099.
W pobliżu: Kręgi Kamienne	Na terenie obszaru nie planuje się wykonywania żadnych robót budowlanych. Przez obszar płynie rzeka Wda. W związku z realizacją przedsięwzięcia można spodziewać się w okolicy obszaru wzmożonego ruchu kajakowego.	Na szlaku rzeki Wda, pomiędzy K_029 i K_078 a K_030
W pobliżu: Ostrzycki Las	Na terenie obszaru nie planuje się wykonywania żadnych robót budowlanych. Obszar rezerwatu znajduje się przy jeziorze Ostrzyckim. W związku z realizacją przedsięwzięcia można spodziewać się w okolicy obszaru wzmożonego ruchu kajakowego.	Przy jeziorze Ostrzyckim. W pobliżu K_059, K_060 i K_095
W pobliżu: Jar Rzeki Raduni	Na terenie obszaru nie planuje się wykonywania żadnych robót budowlanych. Przez obszar płynie rzeka Radunia. W związku z realizacją przedsięwzięcia można spodziewać się w okolicy obszaru wzmożonego ruchu kajakowego.	Na szlaku rzeki Radunia, pomiędzy K_055, a K_057.
W pobliżu: Jezioro Małe Łowne	Na terenie obszaru nie planuje się wykonywania żadnych robót budowlanych. Przez obszar płynie rzeka Brda, która połączona jest z jeziorem Dużym Łownym i z jeziorem Charzykowskim. W związku z realizacją przedsięwzięcia można spodziewać się w okolicy obszaru wzmożonego ruchu kajakowego.	Na szlaku rzeki Brda, w pobliżu K_092.
POZOSTAŁE FORMY OCHRONY		
Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy: Rynna Dąbrowsko-Ostrzycka PL.ZIPOP.1393.ZPK.153	Budowa kładki pod mostem drogowym z barierką, remont slipu, przenoska kajakowa. Pole namiotowe, wiaty, przepust w drodze.	K_059, K_060 i K_095
Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy: Rynna Brodnicko-Kartuska PL.ZIPOP.1393.ZPK.150	Budowa kładki pod mostem drogowym z barierką, remont slipu, przenoska kajakowa.	K_059, K_060
Użytek ekologiczny PL.ZIPOP.1393.UE.2212042.165	Budowa pomostu i schodów, konieczne wyrównanie terenu. Konieczne uzyskanie potrzebnych uzgodnień z PGW Wodami Polskimi i Lasami Państwowymi.	K_074
Pomnik przyrody Nr rej. CRFOP: PL.ZIPOP.1393.PP.2201012.6918	Niwelacja terenu na brzegu rzeki/ Poszerzenie istniejącego slipu.	K_105

Forma ochrony przyrody	Ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania	Numer karty/lokalizacja
Ogólnomiejski System Terenów Aktywnych Biologicznie - OSTAB	Ingerencja w nabrzeże, budowa schodów skarpowych. Konieczne uzgodnienia z PGW Wody Polskie, Gdańskie Wody Sp. z o.o.	K_008, K_009
Tarliska łośosi w obrębie rzeki Słupia	Inwestycje planowane na obszarach cennych przyrodniczo lub obszarach chronionych (jak np.: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) - muszą być realizowane pod nadzorem przyrodnika i ornitologa.	K_053

W ramach realizacji poszczególnych inwestycji zostanie przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko we wskazany przez właściwy organ ochrony środowiska sposób. W większości lokalizacji wymagane będzie również pozwolenie lub zgłoszenie wodnoprawne. Ta procedura skupia się na korzystaniu i ingerowaniu w środowisko wodne, które podczas realizacji powyższych prac będzie najbardziej narażone na ewentualny negatywny wpływ robót. Dodatkowo uzyskiwane będą również uzgodnienia i warunki techniczne od poszczególnych instytucji. Te postępowania pozwolą na dokładniejsze określenie oddziaływania planowanych robót na środowisko.

Powyższa tabela przedstawia poglądowe zestawienie planowanych do wykonania obiektów i robót. Na etapie analizy wykonalności nie posiadamy jednak wystarczających danych dotyczących tych obiektów, metod wykonywania prac i wykorzystywanych materiałów. Nie jesteśmy w stanie jednoznacznie określić przewidywanego oddziaływania na cele i formy ochrony przyrody. Możemy wstępnie przewidzieć, jak poszczególne roboty, a konkretnie ich realizacji, wpłyną na środowisko. Dokładna ocena wpływu na środowisko zostanie wykonana podczas przeprowadzania procedury środowiskowej (uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach).

5.3 Uwarunkowania ocen oddziaływania na środowisko – procedury administracyjne

Decyzja o Środowiskowych Uwarunkowaniach

Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w art. 59 stanowi, że przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wymaga realizacji następujących planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko:

- planowanego przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- planowanego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, jeżeli obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko został stwierdzony przez organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Ponadto realizacja planowanego przedsięwzięcia innego niż określone powyżej wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000, jeżeli:

- przedsięwzięcie to może znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a nie jest bezpośrednio związane z ochroną tego obszaru lub nie wynika z tej ochrony,
- obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 został stwierdzony przez organ właściwy do wydania decyzji wymaganej przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia.

Z powyższych postanowień wynika, że przedsięwzięcia, których realizacja musi być poprzedzona przeprowadzeniem oceny oddziaływania na środowisko, mogą być usystematyzowane w dwie podstawowe grupy:

- takie, w których obowiązek ten wynika bezpośrednio z mocy prawa,
- oraz takie, w stosunku do których obowiązek ten został nałożony w formie indywidualnego aktu administracyjnego.

Artykuł 60 przedmiotowej ustawy zawiera delegację ustawową dla Rady Ministrów dla określenia rodzajów przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz rodzajów przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Delegacja została wykonana w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 z późn. zm.).

W §3 do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zaliczono takie, które mogą wystąpić w ramach przedsięwzięcia:

- (ust. 65) przystanie śródlądowe:
 - a) dla nie mniej niż 10 statków,
 - b) wykorzystujące linię brzegową na długości większej niż 20 m;
- (ust. 53) stałe pola kempingowe lub karawaningowe:
 - a) na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 – 5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
 - b) o powierzchni zagospodarowania nie mniejszej niż 0,5 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a.

Jak już wskazano są to przedsięwzięcia, dla których konieczność przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko uzależniona jest od decyzji organu właściwego w sprawie wydania decyzji środowiskowej.

Należy dodatkowo wskazać, iż konieczność uzyskania pozwolenia na budowę dotyczy jedynie przedsięwzięć, dla których przeprowadza się postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, czyli tych określanych jako mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko albo tych mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko, w stosunku do których na podstawie tzw. postępowania kwalifikacyjnego (screeningowego) obowiązek oceny został stwierdzony. Oznacza to, że dla przedsięwzięć, które uzyskały decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, w której stwierdzono brak konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, nie jest wymagane pozwolenie na budowę, co wynika wprost z art. 29 ust. 3 Ustawy Prawo Budowlane.

Procedura uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach:

Wniosek o decyzję środowiskową należy złożyć do urzędu miasta lub odpowiedniej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Zgodnie z Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie

środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, a dokładnie art. 74. punkt 1. do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach należy dołączyć:

1) w przypadku przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko – raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku gdy wnioskodawca wystąpił o ustalenie zakresu raportu w trybie art. 69 – kartę informacyjną przedsięwzięcia;

2) w przypadku przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko – kartę informacyjną przedsięwzięcia, a w przypadku gdy wnioskodawca wystąpił o przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 – raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;

3) poświadczoną przez właściwy organ kopię mapy ewidencyjnej, w postaci papierowej lub elektronicznej, obejmującej przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz przewidywany obszar, o którym mowa w ust. 3a zdanie drugie;

3a) mapę, w postaci papierowej oraz elektronicznej, w skali zapewniającej czytelność przedstawionych danych z zaznaczonym przewidywanym terenem, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz z zaznaczonym przewidywanym obszarem, o którym mowa w ust. 3a zdanie drugie, wraz z wyznaczoną odległością, o której mowa w ust. 3a pkt 1; w przypadku przedsięwzięć innych niż wymienione w pkt 4 mapę sporządza się na podkładzie wykonanym na podstawie kopii mapy ewidencyjnej, o której mowa w pkt 3;

4) w przypadku przedsięwzięć wymagających koncesji lub decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 4–5, prowadzonych w granicach przestrzeni niestanowiącej części składowej nieruchomości gruntowej, przedsięwzięć dotyczących urządzeń piętrzących I, II i III klasy budowli, inwestycji w zakresie terminalu oraz strategicznej inwestycji w sektorze naftowym zamiast kopii mapy, o której mowa w pkt 3 – mapę przedstawiającą dane sytuacyjne i wysokościowe, sporządzoną w skali umożliwiającej szczegółowe przedstawienie przebiegu granic terenu, którego dotyczy wniosek, oraz obejmującą obszar, o którym mowa w ust. 3a zdanie drugie;

5) w przypadku przedsięwzięć, dla których organem prowadzącym postępowanie jest regionalny dyrektor ochrony środowiska – wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informację o jego braku, a w przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim – informację o planie zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, jeżeli plan ten został przyjęty, albo informację o jego braku; nie dotyczy to wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji strategicznych;

6) wypis z rejestru gruntów lub inny dokument, w postaci papierowej lub elektronicznej, wydane przez organ prowadzący ewidencję gruntów i budynków, pozwalający na ustalenie stron postępowania, zawierający co najmniej numer działki ewidencyjnej oraz, o ile zostały ujawnione: numer jej księgi wieczystej, imię i nazwisko albo nazwę oraz adres podmiotu

ewidencyjnego, obejmujący przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obejmujący obszar, o którym mowa w ust. 3a zdanie drugie, z zastrzeżeniem ust. 1a;

8) analizę kosztów i korzyści, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1385, z późn. zm.).

Jeżeli liczba stron postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przekracza 10, nie wymaga się dołączenia dokumentu, o którym mowa w ust. 1 pkt 6.

W przypadku przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, urząd, do którego złożysz wniosek zdecyduje czy przeprowadzi ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Jeśli urząd będzie przeprowadzał ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, to należy przygotować i złożyć raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Ocena oddziaływania na środowisko obejmuje:

- weryfikację raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- uzyskanie wymaganych opinii i uzgodnień,
- zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Inne pozwolenia i dokumenty powiązane ze środowiskiem

Zaświadczenie Natura 2000 Zaświadczenie organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000

Zaświadczenie jest obowiązkowym załącznikiem do wniosku o dofinansowanie ze środków unijnych. Wymaga złożenia wniosku o jego wydanie do właściwej Regionalnej Dyrekcji Środowiska, której podlega rozpatrywany obszar.

Podstawa prawna: pkt. F.4.1. i F.4.3. załącznika II Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/207 z dnia 20 stycznia 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do wzoru sprawozdania z postępów, formatu dokumentu służącego przekazywaniu informacji na temat dużych projektów, wzorów wspólnego planu działania, sprawozdań z wdrażania w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia”, deklaracji zarządczej, strategii audytu, opinii audytowej i rocznego sprawozdania z kontroli oraz metodyki przeprowadzania analizy kosztów i korzyści, a także zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 w odniesieniu do wzoru sprawozdań z wdrażania w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” oraz art. 217 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.

Zgoda wodnoprawna

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1566 z późn. zm.) reguluje gospodarowanie wodami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, w szczególności kształtowanie i ochronę zasobów wodnych, korzystanie z wód oraz zarządzanie zasobami wodnymi.

W przypadku niniejszego przedsięwzięcia wody powierzchniowe są najbardziej narażone na negatywne oddziaływanie podczas robót budowlanych oraz późniejszego korzystania z powstałej infrastruktury. Procedura uzyskania zgody wodnoprawnej wymaga większej szczegółowości niż decyzja środowiskowa, a co za tym idzie dokładniej określa postępowanie podczas robót, wymagane środki ochronne, limity korzystania z wód i sposoby monitoringu wprowadzanych zanieczyszczeń. Pozwala na wymuszenie większej dokładności i ochrony na wykonawcy robót, oraz lepsze przygotowanie inwestycji tak, aby jak najmniej ingerować w środowisko wodne.

Zgoda wodnoprawna może zostać udzielona w formie:

- wydania pozwolenia wodnoprawnego,
- przyjęcia zgłoszenia wodnoprawnego,
- wydania oceny wodnoprawnej,
- zwolnienia z zakazów.

W ramach inwestycji poruszamy się wzdłuż brzegów rzek i akwenów, ingerujemy w istniejące i planujemy wykonanie nowych urządzeń wodnych w związku z tym częścią oceny będzie uzyskanie decyzji wodnoprawnych lub innych form legalizacji planowanych robót.

Zgodnie z art. 389 ww. ustawy pozwolenie wodnoprawne jest wymagane na:

- wykonanie urządzeń wodnych (np. mury oporowe, bulwary, nabrzeża, mola, pomosty i przystanie),
- zmianę ukształtowania terenu na gruntach przylegających do wód, mającą wpływ na warunki przepływu wód,
- lokalizowanie na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią:
 - a) nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
 - b) nowych obiektów budowlanych,
 - gromadzenie na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią ścieków,
 - ingerencja w linię brzegową.

Zgodnie z art. 394 punkt 1 ww. ustawy zgłoszenia wodnoprawnego wymaga:

- wykonanie pomostu o szerokości do 3 m i długości całkowitej do 25 m, stanowiącej sumę długości jego poszczególnych elementów,

- postój na wodach płynących statków przeznaczonych na cele mieszkaniowe lub usługowe,
- prowadzenie przez wody inne niż śródlądowe drogi wodne napowietrznych linii energetycznych i telekomunikacyjnych,
- wykonanie kąpieliska lub wyznaczenie miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli, w tym na obszarze morza terytorialnego,
- trwałe odwadnianie wykopów budowlanych,
- prowadzenie robót w wodach oraz innych robót, które mogą być przyczyną zmiany stanu wód podziemnych,
- wykonanie urządzeń odwadniających obiekty budowlane i odprowadzanie nimi wody, o zasięgu oddziaływania niewykraczającym poza granice terenu, którego zakład jest właścicielem,
- odprowadzanie wód z wykopów budowlanych lub z próbnych pompowań otworów hydrogeologicznych,
- wykonanie stawów, które nie są napełniane w ramach usług wodnych, ale wyłącznie wodami opadowymi lub roztopowymi, lub wodami gruntowymi powierzchni nieprzekraczającej 5000 m² oraz głębokości nieprzekraczającej 3 m od naturalnej powierzchni terenu, o zasięgu oddziaływania niewykraczającym poza granice terenu, którego zakład jest właścicielem, lub terenu znajdującego się w zasięgu oddziaływania, gdy zakład posiada uprzednią pisemną zgodę właścicieli gruntów objętych oddziaływaniem na wykonanie stawu,
- przebudowa rowu polegająca na wykonaniu przepustu lub innego przekroju zamkniętego na długości nie większej niż 10 m,
- przebudowa lub odbudowa urządzeń odwadniających zlokalizowanych w pasie drogowym dróg publicznych, obszarze kolejowym, na lotniskach lub lądowiskach,
- wydobywanie kamienia, żwiru, piasku, innych materiałów z wód w związku z utrzymaniem wód, śródlądowych dróg wodnych oraz remontem urządzeń wodnych, wykonywane w ramach obowiązków właściciela wód,
- wykonanie urządzeń wodnych służących do wprowadzania do ziemi ścieków oczyszczonych w przydomowej oczyszczalni ścieków na potrzeby zwykłego korzystania z wód,
- wykonanie, odbudowa, rozbudowa, przebudowa lub rozbiórka urządzeń pomiarowych ilości wód i jakości wód służących do badania przewodności i temperatury wody w celu szacowania sumarycznego stężenia chlorków i siarczanów, a także lokalizowanie tych urządzeń na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.

Zgodnie z art. 425. punkt 1 ww. ustawy ocena wodnoprawna jest wymagana dla inwestycji lub działań mogących wpłynąć na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61, w zakresie:

- korzystania z usług wodnych;

- długotrwałego obniżenia poziomu zwierciadła wody podziemnej;
- piętrzenia wody podziemnej;
- rekultywacji wód powierzchniowych lub wód podziemnych;
- wprowadzania do śródlądowych wód powierzchniowych substancji hamujących rozwój glonów;
- wykonania urządzeń wodnych;
- regulacji wód, zabudowy potoków górskich oraz kształtowania nowych koryt cieków naturalnych;
- zmiany ukształtowania terenu na gruntach przylegających do wód mającej wpływ na warunki przepływu wód;
- robót i obiektów budowlanych mających wpływ na zmniejszenie naturalnej retencji terenowej;
- działań, o których mowa w art. 227 ust. 3.

Zwolnienie od zakazów obowiązujących na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią

Zakaz dotyczy gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, oraz prowadzenia przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowania.

Zwolnienie od zakazów obowiązujących w celu zapewnienia szczelności i stabilności wałów przeciwpowodziowych

Zgodnie z art. 176 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, w celu zapewnienia szczelności i stabilności wałów przeciwpowodziowych zakazuje się wykonywania robót lub czynności, które mogą wpływać na szczelność lub stabilność wałów przeciwpowodziowych, w tym:

- a) przejeżdżania przez wały oraz wzdłuż wałów pojazdami lub konno oraz przepędzania zwierząt, z wyjątkiem miejsc do tego przeznaczonych;
- b) uprawy gruntu, sadzenia drzew lub krzewów na wałach oraz w odległości mniejszej niż 3 m od stopy wału;
- c) prowadzenia przez osoby nieuprawnione robót lub czynności ingerujących w konstrukcję wałów przeciwpowodziowych, w tym ich rozkopywania, uszkodzenia darniny lub innych umocnień skarp i korony wałów, wbijania słupów i ustawiania znaków;
- d) wykonywania na wałach przeciwpowodziowych obiektów lub urządzeń niezwiązanych z nimi funkcjonalnie;
- e) wykonywania obiektów budowlanych, kopania studni, sadzawek, dołów oraz rowów w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału;
- f) lokalizowania cmentarzy w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału.

5.4 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Zastosowane rozwiązania przestrzenne, funkcjonalne i techniczne oraz rodzaj charakterystyki zagospodarowania terenów w okolicach planowanej inwestycji w maksymalnym stopniu ograniczają jej wpływ na środowisko. Kierując się jednak zasadą przezorności, w trakcie trwania prac budowlanych jak i późniejszej eksploatacji inwestycji, przewiduje się różne środki ochronne i minimalizujące potencjalne wpływy przedstawione poniżej.

Etap inwestycyjny

Środowisko przyrodnicze

Roboty budowlane prowadzone będą z należytą starannością; ze względu na ochronę szaty roślinnej unikać się będzie wjeżdżania ciężkim sprzętem na teren poza pasem robót.

Ograniczona zostanie do niezbędnego minimum wycinka zieleni – wycince podlegać będą jedynie drzewa i krzewy będące w kolizji z projektowanym zagospodarowaniem terenów oraz drzewa kwalifikujące się do wycinki sanitarnej. Pnie istniejących drzew w sąsiedztwie inwestycji zostaną zabezpieczone na czas trwania prac budowlanych (np. poprzez odeskowanie). Korzenie istniejących drzew przeznaczonych do zachowania zostaną zabezpieczone:

- jeżeli zajdzie potrzeba przeprowadzania prac wykopowych w bezpośrednim sąsiedztwie drzew, zostanie zachowana szczególna ostrożność, prace w obrębie strefy korzeniowej będą wykonywane ręcznie;
- prace te należą do robót „zanikających”, dlatego będą wykonywane pod stałą kontrolą inspektora nadzoru;
- odsłonięte korzenie zostaną jak najszybciej przykryte gruntem, a jeśli to niemożliwe, zabezpieczone przed przesychnianiem matami jutowymi;
- do ewentualnego wycinania korzeni zostaną użyte ostre narzędzia ręczne, czysto ucięte korzenie regenerują się szybko i nie ulegają gniciu w takim stopniu, jak korzenie urwane czy wyszarpane;
- powierzchnia cięć korzeni będzie zabezpieczona impregnatem oleistym;
- po wycięciu korzeni zostanie proporcjonalnie zmniejszona masa asymilacyjna drzewa poprzez redukcję korony; cięcia w koronie zostaną wykonane w bardzo ograniczonym zakresie, pod ścisłą kontrolą inspektora nadzoru;
- po zabiegach związanych z wycięciem korzeni, zabezpieczone impregnatem korzenie zostaną okryte warstwą ziemi żyznej wymieszanej z preparatem mikoryzowym;
- lokalizacja dróg dojazdowych i składowisk materiałów dopuszczalna jest poza zasięgiem koron drzew;
- po wykonaniu zabiegów w obrębie strefy korzeniowej drzewo zostanie obficie podlane.

Nie będzie dopuszczać się do obsypywania drzew i krzewów w czasie wykonywania prac rozbiórkowych i budowlanych.

Wycinka drzew oraz krzewów zostanie wykonana poza okresem lęgowym ptaków, tj. poza okresem od 1 marca do 15 października. Opcjonalnie dopuszcza się prowadzenie wycinki w okresie lęgowym, po uprzednim stwierdzeniu przez ornitologa braku lęgów w zadrzewieniach przeznaczonych do wycinki.

Utrzymanie porządku na terenie budowy i jej zaplecza dzięki odpowiedniej ilości i lokalizacji pojemników na odpady, sanitariatów i właściwej gospodarki materiałowej.

Planowane jest również wykonanie nasadzeń kompensacyjnych drzew i krzewów w ramach ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko.

Środowisko gruntowo – wodne

Plac budowy i jego zaplecze zostanie zorganizowane z uwzględnieniem zasady minimalizacji zajęcia terenu i przekształcenia jego powierzchni – przyjęta zostanie minimalna szerokość pasa robót tak, aby naruszeniu uległa jak najmniejsza powierzchnia gleb. Wierzchnia warstwa gleby wykorzystana będzie w miarę możliwości do zagospodarowania w ramach realizowanej inwestycji.

Teren budowy zorganizowany będzie w sposób zapewniający oszczędne korzystanie z terenu i minimalne przekształcenie jego powierzchni, a po zakończeniu prac zostanie przywrócony do stanu poprzedniego.

Wykopy otwarte w trakcie prac budowlanych będą chronione przed ich zalaniem (np. poprzez wykonanie szalunków wystających powyżej poziomu terenu przyległego, usypanie wałów ziemnych wzdłuż wykopów czy odprowadzanie wód z wykopów za pomocą pomp) w celu uniknięcia pogorszenia właściwości geotechnicznych i warunków prowadzenia prac budowlanych.

Wykonawca prac budowlanych zapewni stosowanie nowoczesnego i sprawnego technicznie sprzętu, będzie dbał o jego właściwą i ekonomiczną eksploatację oraz posiadał środki i procedury neutralizujące ewentualne wycieki z maszyn budowlanych.

Przechowywanie paliw i smarów będzie się odbywać w szczelnych zbiornikach w wydzielonych, uszczelnionych miejscach.

Teren budowy wyposażony będzie w urządzenia sanitarne dla pracowników, ze szczelnymi pojemnikami do gromadzenia nieczystości płynnych o charakterze bytowym.

Roboty budowlane prowadzone na akwenach i ciekach będą planowane poza okresami lęgowymi i tarliskami gadów płazów, ryb i ptactwa gniazdującego na obszarach objętych inwestycją.

Zostaną zastosowane również różne środki ochronne takie jak kurtyny specjalne, przeciwmętne, zasłony mułowe, zapory mułowe lub bariery mętności w celu

uniknięcia zbytniego mieszania się wód i unoszenia urobku. Możliwe jest również stosowanie siatek lub zasłon powstrzymujących przedostawanie się materiałów budowlanych do zbiorników.

Klimat akustyczny

Wykonawca prac budowlanych zapewni stosowanie nowoczesnego i sprawnego technicznie sprzętu oraz będzie dbał o jego właściwą i ekonomiczną eksploatację (stosowanie urządzeń o niskich parametrach emisji hałasu).

Prace budowlane w sąsiedztwie terenów objętych ochroną przed hałasem prowadzone będą co do zasady w porze dziennej (w godzinach od 6:00 do 18:00). Przestrzegane będą zasady wyłączania silników w czasie przerw w pracy.

Maksymalnie zostanie ograniczony czas budowy poszczególnych etapów poprzez odpowiednie zaplanowanie prac budowlanych.

Gospodarka odpadami

W czasie prowadzenia prac rozbiórkowych i budowlanych wytwórca odpadów będzie:

- w miarę możliwości zredukował ilość powstających odpadów;
- powstające odpady w pierwszej kolejności poddawał odzyskowi;
- poddawał odpady unieszkodliwianiu, jeżeli odzysk z przyczyn technologicznych, ekologicznych lub ekonomicznych jest niemożliwy;
- unieszkodliwiał odpady w miejscu ich wytwarzania, a w przypadku gdy nie jest to możliwe w miejscu najbliższej ich wytworzenia;
- poddawał niesegregowane odpady komunalne odzyskowi lub unieszkodliwianiu;
- w instalacji (spełniającym wymagania najlepszej dostępnej techniki) najbliższej ich wytworzenia;
- zbierał odpady z placu budowy w sposób selektywny;
- nie mieszał odpadów niebezpiecznych z odpadami innymi niż niebezpieczne, o ile nie poprawi to bezpieczeństwa procesów odzysku lub unieszkodliwiania;
- unieszkodliwianiu poddawał te odpady, z których zostały wysegregowane uprzednio odpady do odzysku.

Etap operacyjny

Dobrą praktyką na każdym powstającym obiekcie będzie ustawianie tablic informacyjnych zawierających podstawowe zasady korzystania ze świadczonych usług, regulaminu oraz kosztów i konsekwencji nieprzestrzegania ich. Aby uniknąć sytuacji awaryjnych, należy ustalić harmonogram przeglądów okresowych i cyklicznych napraw oraz odtwarzania infrastruktury kajakowej, dodatkowo wykonywać przeglądy i kontrole po wystąpieniu ekstremalnych zjawisk pogodowych, takich jak podtopienia czy ulewne deszcze.

Środowisko przyrodnicze

Przeprowadzenie zabiegów pielęgnacyjnych polegających na cięciach korygujących i podkrzesujących oraz zabiegów sanitarnych (usunięcie posuszu, uszkodzonych konarów) najlepiej wykonać wczesną wiosną, przed rozpoczęciem procesu wegetacji.

Nowo wprowadzona zieleń będzie pełnić funkcję biologiczną, estetyczną i ochronną. Ilość i gatunki nasadzanych roślin będą zależne od poszczególnych lokalizacji przystani. Dobór gatunkowy będzie uwzględniał warunki siedliskowe, nawiązywał do charakteru otoczenia oraz zapewni atrakcyjność kompozycji. Zwrócona będzie również uwaga na uniknięcie kolizji z istniejącym lub projektowanym zagospodarowaniem terenu.

W celu utrzymania akwenów w stanie pozwalającym na komfortowe użytkowanie, kiedy zaistnieje taka konieczność, przeprowadzane będą zabiegi związane z oczyszczaniem akwenów z ekspansywnie rozwijającej się roślinności wodnej.

W obiektach wyposażonych w miejsca na ogniska warto zamieścić informację dot. możliwości pozyskania lub zakupu drewna. Ograniczy to zjawisko dzikiego karczowania drzew w pobliżu miejsca przebywania.

Środowisko gruntowo-wodne

Nie przewiduje się szczególnych rozwiązań chroniących środowisko gruntowo – wodne. Najbardziej istotną częścią infrastruktury w ramach ochrony środowiska gruntowo – wodnego będzie zapewnienie szczelnych zbiorników na ścieki bytowe w sanitariatach i toaletach, szczelne toalety typu TOI TOI oraz kosze na odpady. Powinny one być wykonane z materiałów niedopuszczających do wycieków, w przypadku koszy wykonane lub zabezpieczone tak, aby nie zostały wyrócone przez użytkowników, oraz uniemożliwiające dostęp zwierzęt.

Ważną częścią dbania o bezpieczeństwo środowiska gruntowo-wodnego będzie również wywóz ścieków z wyżej wspomnianych toalet i zbiorników z odpowiednią częstotliwością, serwisowanie i dbanie o poprawne funkcjonowanie kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Odbiór nieczystości powinien być powierzony uprawnionej do tego firmie.

Stan aerosanitarny

Na etapie operacyjnym nie przewiduje się specjalnych rozwiązań chroniących środowisko aerosanitarnie, ponieważ nie przewiduje się oddziaływania tego typu na środowisko.

Klimat akustyczny

Na etapie operacyjnym nie przewiduje się specjalnych rozwiązań chroniących środowisko akustyczne, ponieważ nie przewiduje się oddziaływania tego typu na środowisko.

Gospodarka odpadami

Odpady powstające w trakcie eksploatacji inwestycji będą gromadzone w sposób selektywny, w miejscach i w pojemnikach zapewniających pełną izolację od środowiska naturalnego.

Odpady będą zagospodarowywane zgodnie z prawem i przekazywane do odbiorców posiadających przewidziane prawem zezwolenia.

Przekazywanie wytworzonych odpadów wyspecjalizowanym podmiotom posiadającym stosowne decyzje w zakresie gospodarki odpadami. W pierwszej kolejności odpady będą przekazywane do odzysku lub recyklingu, a w przypadku braku takiej możliwości – do unieszkodliwienia (np. w drodze składowania).

Rozwiązania alternatywne

Alternatywą dla planowanej inwestycji może być pozostawienie stanu istniejącego bez zmian. Takie rozwiązanie przyczyni się jednak do dalszej degradacji środowiska przez „dziką” turystykę. Kolejnym rozwiązaniem byłby całkowity zakaz organizowania spływów lub ograniczenie tras kajakowych do obszarów mniej cennych przyrodniczo. Niestety pozostawia to dalszą możliwość nielegalnego korzystania z rzek i wchodzenia na obszary chronione, a co za tym idzie ich degradacji i niszczenia.

Na etapie wizji lokalnych rozważano alternatywne rozwiązania w zakresie lokalizacji i formy infrastruktury objętej opracowaniem. Proponowane rozwiązania zostały przedstawione w kartach załączonych do analizy. W podrozdziale 3.2 „Wariantowanie zakresu przedsięwzięcia” przedstawiono również opcje rozważane na etapie konsultacji.

Organizacja przystani w proponowanych lokalizacjach będzie najlepszym rozwiązaniem z punktu widzenia ochrony przyrody oraz kontrolowanego ruchu turystycznego. Pogodzi potrzebę społeczności z edukacją i ochroną cennych obszarów.

5.5 Analiza skumulowanego oddziaływania realizacji zamierzeń inwestycyjnych

Na obecnym etapie inwestycji wykonano wstępną analizę skumulowanego oddziaływania realizacji zamierzeń inwestycyjnych. Dane wymagane do określenia sposobu oddziaływania i jego zasięgu będą przedstawiane na etapie projektów budowlanych, uzyskiwania pozwoleń wodnoprawnych oraz Decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W celu oceny różnych czynników na rozwój i funkcjonowanie przystani przeprowadzona została analiza skumulowanego oddziaływania realizacji zamierzeń inwestycyjnych. Analiza opiera się na zasadzie zrównoważonego rozwoju turystyki wodnej. W analizie wzięto pod uwagę takie aspekty jak:

- **Lokalizacja i Dostępność:** Pierwszym krokiem jest ocena lokalizacji infrastruktury. Sprawdzamy, czy jest ona atrakcyjnie usytuowana w kontekście dostępu do popularnych akwenów oraz komunikacji drogowej i wodnej. Dobra lokalizacja to kluczowy czynnik przyciągający turystów. Projekty opierają się zarówno na doposażeniu już istniejących przystani, jak i na powstaniu nowych inwestycji w miejscach obecnie niewyposażonych w infrastrukturę kajakową.

- **Infrastruktura:** Kolejnym ważnym aspektem jest stan istniejącej infrastruktury kajakowej. Oceniamy, czy przystań/przenoska posiada dobrą jakościowo, bezpieczną i spełniającą potrzeby (ilościowe i jakościowe) infrastrukturę służącą kajakarzom. To zapewnia wygodę i bezpieczeństwo turystom. Proponowane inwestycje będą miały zróżnicowany charakter. W większości inwestycji nie przewiduje się znaczących, inwazyjnych robót budowlanych. Występuje jednak kilka inwestycji, dla których przewidywana jest budowa nowych budynków sanitarnych oraz sanitariatów, co w większości przypadków wiąże się z doprowadzeniem do nich odpowiednich przyłączy.
- **Warunki Przyrodnicze i Ochrona Środowiska:** Analiza uwzględnia wpływ infrastruktury na środowisko naturalne. Badamy, czy istnieją formy ochrony przyrody w okolicy oraz jakie działania podejmowane są w celu minimalizacji negatywnego wpływu na ekosystemy. Część planowanych inwestycji znajduje się w obrębie form ochrony przyrody, jednak roboty są planowane w sposób nieinwazyjny.

W celu zmniejszenia ewentualnego oddziaływania planowanych inwestycji na środowisko, w poniższej analizie założono, że na placu budowy oraz w trakcie eksploatacji infrastruktury będą implementowane wszystkie rozwiązania chroniące środowisko zawarte w punkcie 5.5.

Etap II Pomorskich Szlaków Kajakowych stanowi uzupełnienie dla już istniejącej infrastruktury powstałej w ramach I etapu Pomorskich Szlaków Kajakowych. W etapie II planowany jest zbiór inwestycji, nieprzejawiających dużego ryzyka negatywnego oddziaływania na pobliskie tereny. Etap II Pomorskich Szlaków Kajakowych związany jest bowiem z modernizacją, bądź uzupełnieniem obecnie występującej infrastruktury powstałej w etapie I. Nowe inwestycje umożliwią rozproszenie ruchu kajakowego w obrębie istniejących już szlaków kajakowych. Jedynie na etapie inwestycyjnym nowo powstające projekty mogą oddziaływać na ruch kajakowy na już istniejących szlakach, które powstały w ramach Pomorskich Szlaków Kajakowych. Ewentualne utrudnienia w organizacji spływów będą miały jednak charakter krótkotrwały i odczuwalne będą jedynie w czasie przeprowadzanych robót budowlanych w zakresie cieków lub akwenów.

Znacząca większość planowanych inwestycji nie zakłada większych robót budowlanych. Związana jest jedynie z uporządkowaniem terenu, a w niektórych przypadkach z oczyszczeniem powierzchni wód. Nowe przystanie kajakowe zakładają też powstanie pomostów oraz prace związane ze zmianą linii brzegowej wód wskutek powstających tam slipów. Działania przy tego rodzaju inwestycjach nie będą miały negatywnego oddziaływania na środowisko, a jedynie przyczynią się do poprawy stanu danego terenu, który obecnie wykorzystywany jest przez kajakarzy w sposób niezrównoważony.

Przykładem mało inwazyjnej inwestycji jest Przystań Śluza, szlak rzeki Zbrzycy (K_089). W ramach planowanej inwestycji przewidziane jest oznakowanie przystani na moście od strony rzeki. Ułatwi to użytkownikom zlokalizowanie zejścia do wody. Na szlaku rzeki Zbrzycy oraz łączącej się z nią Brdy (przez jezioro Charzykowskie) istnieją już inwestycje związane z ruchem kajakowym, które powstały w ramach Etapu I Pomorskich Szlaków Kajakowych. Etap II,

którego dotyczy powyższa dokumentacja usprawni spływy i pozwoli realizować je na różnych odległościach i w różnych lokalizacjach. W sytuacji nieinwazyjnego zagospodarowania tej lokalizacji, nie przewiduje się skumulowanego oddziaływania na środowisko, nawet w przypadku bliskiego sąsiedztwa.

Bardziej inwazyjne pod kątem oddziaływania na środowisko mogą okazać się inwestycje, które zakładają powstanie nowych obiektów budowlanych. Wiążą się one z bardziej wymagającymi robotami budowlanymi, które polegać będą na podłączeniu do danych obiektów nowych przyłączy wodno-kanalizacyjnych oraz elektroenergetycznych. Przykładami bardziej złożonych działań są prace zaplanowane na przystaniach kajakowych takich jak:

- Gdańsk Optyw Motławy: budowa przystani kajakowo - żeglarskiej powiązana z rozbiórką istniejącego budynku i budowę obiektu modułowego, 3-piętrowego, pełniącego funkcję szklarni, hangaru dla małych jednostek, zaplecza integracyjnego i szkoleniowego dla dzieci i młodzieży; punktu socjalno - sanitarnego z toaletami, prysznicami; odbudową slipu z pogłębieniem; budową stałego punktu odbioru nieczystości z jednostek;
- Pruszcz Gdański: budowa toru falowego – powstanie dwóch basenów „bałwanków” oraz ruchomych przegród, które w pozycji spoczynkowej umożliwiłyby niezakłócony przepływ wody i pozwalały na przepłynięcie zagospodarowanego odcinka Raduni bez konieczności zachowywania szczególnej ostrożności czy obnoszenia potencjalnie niebezpiecznego miejsca. Budowa trybun z elementów kamiennych, które dodatkowo wzmocnią brzeg; zabezpieczenie toru;
- Dolina Charlotty: doprowadzenie przyłączy wody i prądu do kontenerów; budowa podwyższenia (platformy) pod tymczasowy obiekt – kontener socjalno-sanitarny. Kontener musi być wyposażony we własny szczelny zbiornik na nieczystości, który w sezonie będzie regularnie opróżniany przez pojazd asenizacyjny, poza sezonem kontener wraz ze zbiornikiem powinien być demontowany z platformy i przewożony w miejsce jego przechowania (poza terenem zalewowym);
- Flisów-Łupawa: budowa budynku Rybakówki z zapleczem socjalno – sanitarnym dla kajakarzy; budowa basenu - zatoczki dla kajaków oraz pomostu; Doprowadzenie sieci wodociągowej i elektroenergetycznej, budowa szczelnego zbiornika na nieczystości (szambo); budowa śluzy na połączeniu kanału działki nr 246 z kanałem działki nr 19/3;
- Łupawa-Młyn: całoroczny budynek socjalno-sanitarny (w miejscu budynku przeznaczanego do rozbiórki) z parterem przystosowanym dla osób ze specjalnymi potrzebami oraz: toaletą, prysznicem, suszarnią ubrań, miejscem na umycie naczyń, tarasem;
- Skwierawy: budowa obiektu wyposażonego w pomieszczenie socjalne, przebieralnie dla kajakarzy, zaplecze dla terenu – ok 35 m²; Wyznaczenie miejsc dla przenośnej toalety – utwardzenie terenu (ok 19 m²) i budowa drewnianych osłon (ok 15,3 mb);

- Korne: budowa budynku obsługi przystani wraz z przyłączami do mediów. Budynek wyposażony w pomieszczenia dla kajakarzy: sanitariaty, prysznice, pralnię z suszarnią, kuchnię, świetlicę oraz miejsca do suszenia sprzętu kajakowego, kamizelek itp.;
- Miedzno: budowa budynku pełniącego funkcję zaplecza dla kajakarzy z sanitariatami, pomieszczeniami socjalnymi (kuchnia, suszarnia, sala z kominkiem) oraz magazynową (wypożyczania kajaków, magazyn sprzętu na czas zimowy, serwisowanie). Budynek z fotowoltaiką i pompą ciepła; Poprowadzenie sieci elektroenergetycznej, wodociągowej (lub własne ujęcie wody), montaż szamba;
- Suleczyno-Kajlandia: budynek pełniący funkcję zaplecza sanitarnego przystani kajakowej o powierzchni zabudowy 80m², przyłącza elektryczne i wodociągowe doprowadzające wodę i prąd do projektowanego budynku zaplecza, przykanalik sanitarny odprowadzający ścieki z projektowanego budynku zaplecza do projektowanego szczelnego zbiornika bezodpływowego na ścieki sanitarne. Projektowany budynek będzie obiektem podpiwniczonym, parterowym z poddaszem użytkowym;
- Obrowo: budowa obiektu socjalno-sanitarnego z płytą fundamentową. Obiekt modułowy, kontenerowy – 2 kontenery;
- Klonówka: budowa zaplecza sanitarnego (toalety, prysznice, zaplecze kuchenne) – w formie kontenerowej lub poprzez adaptację istniejących budynków;
- Jezioro Obłęskie: budowa magazynu sprzętu kajakowego, doposażenie budynku socjalnego w pralnię z suszarnią, zewnętrzne umywalki oraz kuchnię zewnętrzną; wykonanie oświetlenia ścieżek prowadzących do przystani.

Większość planowanych zamierzeń ogranicza się do budowy elementów małej architektury z niewielkimi obiektami budowlanymi lub wymagające małego nakładu prac np.: pomosty, slipy, wiaty, naturalne zatoki, regulacja brzegu, przenoski wokół już istniejących elementów hydrotechnicznych.

Niektóre z wymienionych przystani kajakowych zlokalizowane są na tym samym cieku (np. Flisów-Łupawa i Łupawa-Młyn znajdujące się na rzece Łupawie). Obecnie nie są jeszcze znane dokładne daty realizacji danych przedsięwzięć, jednak w przypadku nałożenia się na siebie etapów inwestycyjnych możliwe skumulowane oddziaływanie polegać może na transporcie drogą wodną nieczystości (osadów dennych w trakcie wykonywania prac w obrębie brzegów rzeki) i kumulowania się ich w dalszej części akwenu. Ze względu na dużą odległość projektowanych jednostek (ponad 4,0 km) nie przewiduje się jednak znaczącego skumulowanego oddziaływania na środowisko.

Jedną z większych planowanych inwestycji jest przystań kajakowo – żeglarska w Gdańsku przy Optywie Motławy. Przewidziane są w niej między innymi roboty związane z budową obiektu modułowego, 3-piętrowego, pełniącego funkcję szutni, hangaru, zaplecza integracyjnego i szkoleniowego dla dzieci i młodzieży; punktu socjalno – sanitarnego z toaletami i prysznicami oraz budowa stałego punktu odbioru nieczystości. W sąsiedztwie danej przystani nie planuje

się jednak innych inwazyjnych przedsięwzięć, dlatego też nie przewiduje się skumulowanego oddziaływania na środowisko zarówno na etapie inwestycyjnym, jak i na etapie operacyjnym. Dodatkowo przystań będzie realizowana na terenach zurbanizowanych, na których nie występują żadne formy ochrony przyrody.

Na obecnym etapie prac można zatem stwierdzić, że realizacja przystani kajakowych nie będzie miała znaczącego negatywnego wpływu na środowisko. W dalszej części pogłębiono jednak analizę w celu sprawdzenia ewentualnego oddziaływania na niektóre aspekty środowiskowe.

Na etapie inwestycyjnym wystąpi zwiększenie poziomu hałasu w okolicy przedsięwzięć wskutek pracy ciężkiego sprzętu budowlanego. Występować będzie również zwiększona emisja zanieczyszczeń do powietrza. Istotne jest jednak, że wymienione negatywne oddziaływanie będzie miało charakter przejściowy i zakończy się w momencie zakończenia prac budowlanych. Ponadto nie przewiduje się skumulowanego oddziaływania projektowanych inwestycji, ponieważ znajdują się one w oddalonych od siebie lokalizacjach. W przypadku blisko sąsiadujących inwestycji, w których zaplanowane są bardziej złożone działania, w chwili obecnej nie przewiduje się, żeby prace budowlane były zaplanowane w jednakowych terminach.

Na etapie operacyjnym hałas może generować zwiększenie ruchu turystycznego. Zagrożeniem może okazać się zwiększona bądź nadmierna koncentracja ruchu turystycznego w okolicy przystani. Zwiększona liczba turystów przyczyni się również do większej ilości wytwarzanych odpadów oraz większego zużycia surowców, w szczególności wody i energii elektrycznej. Opisane powyżej zjawiska mają miejsce już teraz, jednak brakuje infrastruktury, która umożliwiłaby uporządkowanie obecnego stanu. Dopuszczenie istniejących przystani oraz budowa nowej infrastruktury pozwolą na większą kontrolę nad ruchem turystycznym i na ograniczenie niszczenia lokalnej zieleni oraz zanieczyszczania wód. Ostatecznie powinna się zatem przyczynić do zmniejszenia negatywnego oddziaływania. Planowane inwestycje mogą mieć również pozytywne oddziaływanie na ludzi, w tym na okolicznych mieszkańców. Powstanie nowej infrastruktury może przyczynić się do zwiększenia miejsc noclegowych (m.in. powstanie pól namiotowych) oraz innych miejsc rekreacji i wypoczynku (m. in. powstanie wiat ze stołami i ławkami oraz miejsc na ogniska). Zwiększenie ruchu turystycznego w obrębie planowanych inwestycji przyczynić się może do wsparcia lokalnych przedsiębiorców, którzy zyskają nowych klientów.

Warto podkreślić, że inwestycje kajakowe, które wymagają bardziej złożonych działań na etapie inwestycyjnym, nie będą realizowane w tym samym czasie co przystanie zaplanowane w ich najbliższej okolicy, nie ma tu więc mowy o kumulacji oddziaływania. Nie przewiduje się jednak, by na etapie operacyjnym wystąpiło skumulowane oddziaływanie ze względu na rodzaj budowanej infrastruktury. Małe obiekty typu ławki sanitariaty czy pola kempingowe, odpowiednio zarządzane i regularnie sprzątane nie będą miały wpływu mogącego się kumulować lub nakładać z innymi realizowanymi w okolicy inwestycjami.

Realizacja i funkcjonowanie zadań w ramach przedsięwzięcia jest działaniem, które będzie tworzyło pozytywne oddziaływania w relacji człowiek i środowisko wodne poprzez umożliwienie aktywnego turystycznego, rekreacyjnego i sportowego wykorzystania akwenów i dróg wodnych w regionie objętym analizą.

Metody analizy skutków realizacji Przedsięwzięcia

Analiza skutków przedsięwzięcia jest kluczowym elementem oceny jego wpływu na otoczenie oraz społeczność. Analiza przedstawiona w powyższym opracowaniu opiera się o dokumenty takich instytucji jak PGW Wody Polskie, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Państwowy Instytut Geologiczny i Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej oraz o bazy danych takie jak Bank Danych o Lasach, ISOK (Informatyczny System Osłony Kraju) oraz Geoportal. Analiza przeprowadzona była m.in. w zakresie mapy szczególnego zagrożenia powodzią, wód podziemnych i powierzchniowych, danych o obszarach chronionych, w tym Natura 2000 oraz danych z nadleśnictwa.

Istotną częścią wykonanej analizy są również wizje lokalne i konsultacje z osobami użytkującymi oraz obsługującymi istniejącą infrastrukturę. Na podstawie rozmów sporządzono notatki, które były materiałem wyjściowym do tworzenia kart będących załącznikami do niniejszego dokumentu.

Kolejną metodą analizy wykorzystaną w opracowaniu to zasada „nie czyni znaczącej szkody” środowisku czyli "Do No Significant Harm" (DNSH): Opiera się ona o sześć poniższych zasad:

- Łagodzenie zmian klimatu;
- Adaptacja do zmian klimatu takich jak:
 - spadek poziomu wód,
 - wzrost poziomu mórz,
 - zjawiska powodziowe,
 - silne wiatry,
 - ulewne opady,
 - wysokie i niskie temperatury;
- Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich;
- Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling;
- Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola;
- Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów.

Tabela 23: Analiza zaplanowanych działań zgodnie z kryteriami zasady DNSH

Kryterium DNSH	Działania zgodne z zasadą	Działania mogące zagrozić realizacji kryterium
Łagodzenie zmian klimatu	Budowa sanitariatów, toalet typu TOI TOI i kontenerów z pomieszczeniami socjalnymi. Powierzchnie utwardzone naturalnie lub z materiałów przepuszczalnych	Nie przewiduje się działań mających uniemożliwić spełnienie kryterium
Adaptacja do zmian klimatu	Remonty i modernizacja infrastruktury, budowa pomostów pływających. Dobór odpornych na opady atmosferyczne materiałów, np. stal czy beton wyższej klasy wykorzystywany do posadawiania obiektów małej architektury, budowy barierek, wiat, znaków. Powierzchnie utwardzone naturalnie lub z materiałów przepuszczalnych. Stosowanie kurtyn i osłon wodnych. Budowa wiat i miejsc pozwalających na schronienie się przed opadami i wiatrem. Stosowanie oświetlenia w osłonach wodoodpornych.	Nie przewiduje się działań mających uniemożliwić spełnienie kryterium
Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Wykonawca prac budowlanych zapewni stosowanie nowoczesnego i sprawnego technicznie sprzętu, będzie dbał o jego właściwą i ekonomiczną eksploatację oraz posiadał środki i procedury neutralizujące ewentualne wycieki substancji niebezpiecznych z maszyn budowlanych. Przechowywanie paliw i smarów będzie się odbywać w szczelnych zbiornikach w wydzielonych, uszczelnionych miejscach. Teren budowy wyposażony będzie w urządzenia sanitarne dla pracowników, ze szczelnymi pojemnikami do gromadzenia nieczystości płynnych o charakterze bytowym. Zabezpieczenie miejsc wyznaczonych do składowania substancji podatnych na migrację wodną, terenowych stacji obsługi samochodów i maszyn budowlanych w obrębie placu budowy, poprzez wyłożenie terenu materiałami izolacyjnymi do czasu zakończenia budowy.	Największe ryzyko zanieczyszczenia zasobów wodnych i morskich w przypadku planowanej inwestycji występuje na etapie realizacji projektu.
Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling	W trakcie budowy odpady będą gromadzone w szczelnych pojemnikach umożliwiających ich segregację, a ewentualne elementy możliwe do ponownego wykorzystania będą składowane przez inwestora lub sprzedane. W czasie prowadzenia prac budowlanych wytwórca odpadów będzie stosował rozwiązania chroniące, tj.: <ul style="list-style-type: none"> • w miarę możliwości zredukował ilość powstających odpadów, • powstające odpady w pierwszej kolejności poddawał odzyskowi, 	Niekontrolowane działania turystów i osób korzystających z przystani i planowanej infrastruktury.

Kryterium DNSH	Działania zgodne z zasadą	Działania mogące zagrozić realizacji kryterium
	<ul style="list-style-type: none"> • poddawał odpady unieszkodliwianiu, jeżeli odzysk z przyczyn technologicznych, ekologicznych lub ekonomicznych jest niemożliwy, • unieszkodliwiał odpady w miejscu ich wytwarzania, a w przypadku gdy nie jest to możliwe w miejscu najbliższej ich wytworzenia, • poddawał niesegregowane odpady komunalne odzyskowi lub unieszkodliwianiu w instalacji (spełniającym wymagania najlepszej dostępnej techniki) najbliższej ich wytworzenia, • zbierał odpady z placu budowy w sposób selektywny, • nie mieszał odpadów niebezpiecznych z odpadami innymi niż niebezpieczne, o ile nie poprawi to bezpieczeństwa procesów odzysku lub unieszkodliwiania, • unieszkodliwianiu poddawał te odpady, z których zostały wysegregowane uprzednio odpady do odzysku, • wywoził odpady z obszaru budowy możliwie najszybciej oraz dokonywał ich niezwłocznej utylizacji. <p>Na etapie eksploatacji przedsięwzięcia będą stosowane podobne rozwiązania jak na etapie realizacji ze zwróceniem szczególnej uwagi na ich selektywną zbiórkę.</p>	
Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola	<p>Nie przewiduje się wystąpienia zanieczyszczeń powietrza na etapie eksploatacji inwestycji. Przed zanieczyszczeniami gleby i wody zabezpieczą będą szczelne sieci kanalizacji sanitarnej, zbiorniki na ścieki bytowe i szczelne toalety typu TOI TOI. Zostaną zastosowane również różne środki ochronne, takie jak kurtyny specjalne, przeciwzmętnieniowe, zasłony mułowe, zapory mułowe lub bariery mętności w celu uniknięcia zbytniego mieszania się wód i unoszenia urobku w sytuacji pogłębiania akwenów. Możliwe jest również stosowanie siatek lub zasłon powstrzymujących przed dostawaniem się materiałów budowlanych do zbiorników.</p>	<p>W fazie budowy mogą wystąpić chwilowe i okresowe zanieczyszczenia powietrza, które ustąpią wraz z zakończeniem prac.</p>
Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	<p>Nasadzenia zastępcze, ograniczenie terenów utwardzonych. Planowana infrastruktura ograniczy „dziką” turystykę i ukierunkuje ruch kajakowy tak, aby nie ingerował w najcenniejsze przyrodniczo obszary.</p>	<p>Ingerencja w linię brzegową, wycinka zieleni.</p>

W praktyce często stosuje się kombinację różnych metod (analiza akustyczna i prognoza hałasu przy pomocy programu SoundPLAN, inwentaryzacja przyrodnicza i dendrologiczna, pomiary ruchu turystycznego i obliczenia ilości kajakarzy, badania jakości wody i gruntu), aby uzyskać pełniejszy obraz skutków środowiskowych przedsięwzięcia. Analizy oparte są o obowiązujące przepisy prawa oraz podobne opracowania i już zrealizowane inwestycje takie jak:

- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne,
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane,
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska,
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- Wytyczne dla zagospodarowania szlaków kajakowych w województwie pomorskim.
- Analiza Wykonalności dla Przedsięwzięcia "Kajakiem przez Pomorze" – zagospodarowanie szlaków wodnych w województwie pomorskim dla rozwoju turystyki kajakowej.

5.6 Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

W myśl zapisów Konwencji EKG ONZ o Ocenach Oddziaływania na Środowisko w Kontekście Transgranicznym (Konwencja z Espoo – ratyfikowana przez RP i ogłoszona w Dz.U. 1999 nr 96 poz. 1110) oraz Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2021 poz. 2373) oddziaływanie transgraniczne oznacza jakiegokolwiek, niekoniecznie globalne oddziaływanie, odczuwalne na terenie jednej ze stron konwencji z Espoo, spowodowane przedsięwzięciem zlokalizowanym na terenie innej strony.

Ze względu na charakter inwestycji, a także jej odległość od morskiej granicy Polski stwierdza się, że realizacja oraz późniejsze użytkowanie inwestycji nie będą powodować oddziaływania transgranicznego.

6 Wykaz załączników

A. Karty zadań:

K_001_przenoska_Pruszcz_Gd_cukrownia

K_002_przystan_Juszkowo

K_003_przenoska_Juszkowo

K_004_przenoska_StraszynKuznice

K_005_przenoska_StraszynPredzieszyn

K_006_Przystan_Straszyn

K_007_przystan_Gdansk_Niterow

K_008_przystan_Gdansk_Olszynski_Dwor

K_009_przystan_Gdansk_Zawodnikow

K_010_przenoska_Gdansk_Elblaska

K_011_przystan_Gdansk_Korylka

K_012-A_przystan_Gdansk-Olszynka-Kacza

K_012-B_przystan_Gdansk-Orunia-Przybrzezna

K_013_przystan_Debki

K_014_przystan_Zarnowiec-Dmuchowo

K_015_przystan_Zarnowiec-Dmuchowo

K_016_przystan_Debki_kladka

K_017_przystan_Parszkowo-Klanino

K_018_przenoska_Reda

K_019_przystan_Rybaczowka-Jasien

K_020_przystan_Jasien

K_021_przystan_Flisow-Lupawa

K_022_przystan_Lupawa-Mlyn

K_023_przystan_Kajaker_Lebien

K_024_przenoska_Damnica_Lebien

K_025_przystan_Damnica_Strzyzyno

K_026_przystan_Zle-Mieso

K_027_przystan_Wieck
K_028_przystan_Wojtal
K_029_przystan_Odry
K_030_pomost_Wojtal
K_031_punkt_etapowy_Uroza
K_032_przystan_Rytel
K_033_przystanKarolewo
K_034_przystan_Uboga
K_035_przystan_Zapedowo
K_036_przystan_Mylof-Zapora
K_037_przystanek_Modrzejewo
K_038_przystan_Lupawa
K_039_przystan_Krzynia
K_040_przenoska_Krzynia
K_041_przystan_Lesny-Dwor
K_042_przystan_Losino
K_043_przystan_Lubun
K_044_przystan_Gardna-Wielka
K_045_przenoska_Smoldzino
K_046_przystan_Smoldzino
K_047_przystan_Gardnienskie-Legi
K_048_przenoska_Czluchy
K_049_przystan_Stojcino
K_050_przystan_Bydlino
K_051_przystan_Zimowiska
K_052_przystan_Galezinowo
K_053-A_przystan_Slupsk_Wyspa_Mlynska
K_053-B_przystan_Most-Dziewic_w_Slupsku
K_054_przystan_Jez.Obleskie
K_055_przystan_Niestepowo

K_056_przystan_Lapino
K_057_przystan_Trątkownica
K_059_przenoska_Ostrzyce_jaz
K_060_przenoska_Ostrzyce_Mlyn
K_061_przenoska_Kolincz
K_062_pomost_Sominy
K_063_przystan_Skwierawy
K_064_przystan_Lipusz_centrum
K_065_przystan_Lipusz_szkola
K_066_przystan_Krugliniec
K_067_przystan_Lipusz_Lipowa
K_068_przystan_Korne
K_069_przenoska_Drzezewo
K_070_przenoska_Zgojewo
K_071_przenoska_Zelkowo_EW
K_072_przystan_Zelikowo_jaz_I
K_073-A_przenoska_Zelikowo_jaz_II
K_073-B_przenoska_Zelikowo_jaz_III
K_074_przystan_Kokoszki_Zawada
K_077_przystan_Nowy-Staw
K_078_przystan_Miedzno
K_079_przenoska_Cegielnia
K_080_przystan_Cegielnia
K_081_przenoska_Cementownia
K_082_przystan_Leba-Slowinska
K_083_przystan_Stilo
K_084_przystan_jez_schodno
K_085_przenoska_Suleczyno
K_086_przystan_Suleczyno-Kajlandia
K_087_przystan_Parchowo

K_088_przystan_Mlynki_Bylina
K_089_przystan_Sluza
K_090_przystan_Czernica
K_091_przystan_Konarzyny
K_092_przystan_Ciecholewy
K_093_przystan_Binduga
K_094_rynna_Chocinski_Mlyn
K_095_przystan_Krzeszna
K_096_przenoska_Wdecki-Mlyn
K_097_przystan_Mlynki
K_098_przystan_Bledno
K_099_przystan_Zurawki
K_100_jaz w Czarnym Młynie
K_101_przenoska_j.Orle w Redzie
K_102_przystan_Kniewo
K_103_przystan_Golebia_Gora_II
K_104_przystan_Golebia_Gora_I
K_105_przystan_Osieccki
K_106_przystan_Galezow
K_107_przystan_Bytow
K_108_przystan_Gostkowo_Osieki
K_109_przenoska_Borsk
K_110_Przenoska_ponizej_Borska
K_111_przystan_Borsk_Plaza
K_112_przystan_Wieprznica
K_113_przystan_Sycowa Huta
K_114_przenoska_Grzybowski Młyn
K_115_przystan_Malbork
K_116_przystan_Obrowo
K_117_przystan_Lupawsko

K_118_przystan_Rozki

K_119_przystan_Klonowka

K_120_przystan_Mlynsk_Kaliska

K_121_przystan_Zimne_Zdroje

K_122_przystan_Czersk_Zukowo

K_123_przystan_Funka

K_124_przystan_Gdansk_Motlawa

K_125_Przystan_i_przenoska_Ruda

K_126_Przenoska_Zamek_Kiszewski

B. Zestaw map poglądowych dla przedsięwzięcia

7 Spis tabel, zdjęć/grafik i wykresów

Spis tabel

Tabela 1: Długość spławnych odcinków szlaków kajakowych PSK na poszczególnych ciekach wodnych	31
Tabela 2: Infrastruktura kajakowa w województwie pomorskim w podziale na ciek wodny i szlaki	41
Tabela 3: Zidentyfikowane problemy w rozwoju turystyki kajakowej	44
Tabela 4: Korzyści dla grup docelowych wynikające z przedmiotowego przedsięwzięcia	49
Tabela 5: Zobowiązania Województwa Pomorskiego wskazane w RPS	54
Tabela 6: Zestawienie barier planistycznych i prawnych dla analizowanych zadań	58
Tabela 7. Wariantowanie zadań kajakowych	104
Tabela 8. Cele środowiskowe przedsięwzięcia	113
Tabela 9: Wyniki oceny wielokryterialnej	130
Tabela 10: Podsumowanie wyników oceny wielokryterialnej	136
Tabela 11: Lista zadań rekomendowanych	136
Tabela 12: Lista zadań rezerwowych	139
Tabela 13: Szacunkowe nakłady na planowany zakres prac inwestycyjnych w zadaniach rekomendowanych .	145
Tabela 14: Szacunkowe nakłady na planowany zakres prac inwestycyjnych w zadaniach rezerwowych	151
Tabela 15: Podsumowanie szacunkowych nakładów na planowany zakres prac inwestycyjnych dla wszystkich zadań	151
Tabela 16: Katalog kosztów operacyjnych dotyczących funkcjonowania infrastruktury kajakowej	153
Tabela 17: Szacunkowy czas na realizację poszczególnych etapów zadań	168
Tabela 18: Szacunkowy harmonogram realizacji poszczególnych zadań rekomendowanych oraz rezerwowych	171
Tabela 19: Szacunkowy okres gotowości analizowanych zadań rekomendowanych oraz rezerwowych	176
Tabela 20: Formy ochrony przyrody	184
Tabela 21: Zestawienie obiektów objętych ochroną konserwatorską i umieszczonych w rejestrze zabytków, które znajdują się bezpośrednio w proponowanej lokalizacji lub w promieniu 100 m od jej granic	204
Tabela 22. Ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania zadań na formy ochrony przyrody	213
Tabela 23: Analiza zaplanowanych działań zgodnie z kryteriami zasady DNSH	238

Spis rycin

Rycina 1: Lokalizacja infrastruktury kajakowej w ramach przedsięwzięcia "Pomorskie Szlaki Kajakowe"	13
Rycina 2: Strefy czasowo zamykane dla żeglugi w Zatoce Puckiej	19
Rycina 3: Mapa Zalewu Wiślanego	22

Spis fotografii

Fotografia 1: Przykład bariery na szlaku – próg wodny za jazem przy elektrowni Kolincz (rz. Wierzyca)	7
Fotografia 2: Szlak Raduni – wizja lokalna zadania Przenoska kajakowa przy jazie w Ostrzycach (rz. Radunia)	8
Fotografia 3: Przystań kajakowa nad rzeką Łeba w Chocielewku zrealizowana w ramach PSK	14
Fotografia 4: Szlak kajakowy na rzece Brdzie w okolicach Konarzyn	31

Fotografia 5: Dekapitalizacja infrastruktury – prowizoryczne zabezpieczenie nabrzeża przystani Rybakówka w Jasieniu (rz. Łupawa).....	47
Fotografia 6: Przykładowy element uwzględniony w dokumencie „Wytyczne dla zagospodarowania szlaków kajakowych w województwie pomorskim”	99
Fotografia 7: Weryfikacja kryterium spławności na wizji lokalnej – niski stan wody i zarastanie szlaku Chełst.	129
Fotografia 8: Realizacja pierwszego etapu budowy przystani kajakowej w Lipuszu (rz. Wda)	210

Spis wykresów

Wykres 1: Etapy wykonania Analizy wykonalności	7
Wykres 2: Liczba noclegów udzielonych turystom (w mln) w latach 2018-2022.....	29

Jaškowa Dolina 11 B/3
80-252 Gdańsk
T: +48 58 344 44 50
F: +48 58 344 44 49
biuro@dsconsulting.com.pl